

**Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Olsztynie**

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA
NA ŚRODOWISKO
PLANU URZĄDZENIA LASU
NA LATA 2020-2029**

**NADLEŚNICTWO Dobrocin
RDLP W OLSZTYNIE**

OLSZTYN 2020

Wersja Publiczna

W celu ułatwienia nawigacji, w dokumencie w wersji PDF aktywne są hiperłącza do bibliografii, literatury i tabel w ramach niniejszego dokumentu oraz hiperłącza do rozporządzeń, ustaw i innych dokumentów stworzonych przez administrację różnych szczebli.

Poniższy dokument jest wersją do udostępniania publicznego. Pozbawiony jest wrażliwych danych dotyczących ochrony przyrody, zwłaszcza ochrony gatunkowej. Dysponentami danych wrażliwych odnoszących się do tego opracowania są: Nadleśnictwo Dobrocin oraz Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie.

SPIS TREŚCI

SPIS TABEL.....	7
1. STRESZCZENIE.....	13
2. INFORMACJE OGÓLNE.....	15
2.1 Podstawy formalno- prawne, zakres i cel prognozy	15
2.2 Główne cele i zawartość planu urządzenia lasu	18
2.3 Powiązanie planu urządzenia lasu z innymi dokumentami.....	20
2.4 Powiązanie planu urządzenia lasu z innymi przedsięwzięciami, dla których sporządzono oceny oddziaływania na środowisko	24
2.5 Metody zastosowane przy sporządzeniu prognozy	25
2.6 Metody i częstotliwość monitoringu wykonywania zadań zawartych w planach urządzenia lasu.....	25
2.7 Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	26
3. ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA I CELÓW OCHRONY.....	27
3.1 Stan środowiska.....	27
3.1.1 Klimat.....	31
3.1.2 Gleby.....	33
3.1.3 Wody - zasoby, jakość	34
3.1.4 Jakość powietrza atmosferycznego.....	38
3.2 Stan środowiska na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa.....	41
3.2.1 Różnorodność siedlisk	41
3.2.2 Charakterystyka drzewostanów	46
3.2.3 Zagrożenia środowiska leśnego.....	51
3.2.4 Potencjalne zmiany w przypadku braku realizacji planów urządzenia lasu.....	55

3.3	Obiekty podlegające ochronie.....	56
3.3.1	Istniejące formy ochrony przyrody w zasięgu Nadleśnictwa	56
3.3.2	Obszary Natura 2000 w zasięgu Nadleśnictwa.....	69
3.3.3	Lasy ochronne.....	92
3.3.4	Walory historyczno-kulturowe	93
3.4	Istniejące problemy ochrony środowiska.....	93
3.5	Cele i metody ochrony środowiska	94
4.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU NA ŚRODOWISKO	96
4.1	Prognoza wpływu planu urządzenia lasu na środowisko	96
4.1.1	Oddziaływanie na różnorodność biologiczną	99
4.1.2	Oddziaływanie na ludzi.....	102
4.1.3	Oddziaływanie na zwierzęta, w szczególności na gatunki chronione	103
4.1.4	Oddziaływanie na rośliny, w szczególności na gatunki chronione	112
4.1.5	Oddziaływanie na wodę	114
4.1.6	Oddziaływanie na powietrze	114
4.1.7	Oddziaływanie na powierzchnię ziemi	115
4.1.8	Oddziaływanie na krajobraz	115
4.1.9	Oddziaływanie na klimat	116
4.1.10	Oddziaływanie na zasoby naturalne.....	116
4.1.11	Oddziaływanie na zabytki.....	117
4.2	Prognoza wpływu planu urządzenia lasu na cele i przedmioty ochrony, dla których wyznaczono obszary Natura 2000.....	118
4.2.1	Wpływ ustaleń planu urządzenia lasu na siedliska przyrodnicze będące przedmiotem ochrony i gatunki zwierząt (z wyjątkiem ptaków) na obszarach Natura 2000....	118
4.2.2	Wpływ ustaleń planu urządzenia lasu na chronione gatunki ptaków na obszarze Natura 2000	148
4.3	Wpływ ustaleń projektu planu na obszary chronionego krajobrazu	154
5.	DZIAŁANIA ZAPOBIEGAJĄCE WYSTĄPIENIU NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	158
5.1	Ogólne wytyczne i zalecenia prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej.....	158
5.2	Ochrona siedlisk przyrodniczych	158

5.2.1 Chronione siedliska leśne	159
5.2.2 Chronione siedliska nieleśne	159
5.3 Ochrona rzadkich i chronionych gatunków.....	161
5.3.1 Rzadkie i chronione rośliny.....	161
5.3.2 Rzadkie i chronione zwierzęta.....	161
5.4 Ocena wpływu zaplanowanych zabiegów na integralność obszarów Natura 2000.....	162
5.5 Rozwiązania alternatywne	162
6. LITERATURA.....	164
7. PUBLICZNIE DOSTĘPNE DANE	170
8. PRAWODAWSTWO	173
8.1. Formy ochrony przyrody	178
8.2. Użytki Ekologiczne.....	179
8.3. Parki Krajobrazowe	179
8.4. Rezerваты.....	180
8.4.1. Rezerwat krajobrazowy Wyspa Lipowa.....	180
8.4.2. Rezerwat faunistyczny Ostoja Bobrów na Rzece Pasłęce	180
8.4.3. Rezerwat leśny Niedźwiedzie Wielkie.....	181
8.4.4. Rezerwat florystyczny Zielony Mechacz	181
8.5. Obszary Chronionego Krajobrazu	182
8.6. Obszary Natura 2000.....	184
8.7. Pomniki przyrody	189
8.8. Konwencje międzynarodowe.....	189
8.9. Ochrona wartości kulturowych	190
9. MAPY SPORZĄDZONE NA POTRZEBY PROGNOZY	192
10. WYKAZ SKRÓTÓW	192

SPIS TABEL

Tabela 2.I Elementy planu mogące znacząco oddziaływać lub znacząco oddziałujące na środowisko lub obszar Natura 2000	19
Tabela 3.I Ogólna charakterystyka regionu (Bank Danych Lokalnych GUS)	27
Tabela 3.II Zestawienie kompleksów w Nadleśnictwie (wg stanu na 1.01.2020)	28
Tabela 3.III Regionalizacja fizyczno geograficzna Nadleśnictwa Dobrocin przed zmianami (Kondracki 2011; Centralna Baza Danych Geologicznych 2017)	30
Tabela 3.IV Regionalizacja fizyczno geograficzna Nadleśnictwa Dobrocin po zmianach (Solon et al.; 2018)	30
Tabela 3.V Dane klimatologiczne ze Stacji Meteorologicznej w Olsztynie	32
Tabela 3.VI Dane klimatologiczna ze Stacji Meteorologicznej w Elblągu	33
Tabela 3.VII Typy lądowych siedlisk przyrodniczych będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty zinwentaryzowanych w Nadleśnictwie Dobrocin	42
Tabela 3.VIII Zestawienie powierzchni drzewostanów wg grup wiekowych i bogactwa gatunkowego w Nadleśnictwie Dobrocin	46
Tabela 3.IX Zestawienie powierzchni drzewostanów wg grup wiekowych i struktury w Nadleśnictwie Dobrocin	46
Tabela 3.X Zestawienie powierzchni wg zgodności składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem w Nadleśnictwie Dobrocin	47
Tabela 3.XI Zestawienie powierzchni wg form degeneracji lasu - borowacenie w Nadleśnictwie Dobrocin	48
Tabela 3.XII Zestawienie powierzchni wg rodzajów i pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych w Nadleśnictwie Dobrocin	50
Tabela 3.XIII Występowanie szkodników owadzych	53
Tabela 3.XIV Choroby lasu powodowane przez grzyby pasożytnicze	54
Tabela 3.XV Potencjalne i istniejące zagrożenia w rezerwacie „Ostoja bobrów na rzece Pasłęce” - Załącznik nr 1 do Zarządzenia Nr 49 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 5 września 2019 r z późniejszymi zmianami (część dotycząca Nadleśnictwa Dobrocin)	59
Tabela 3.XVI Zadania ochronne w rezerwacie „Ostoja bobrów na rzece Pasłęce” - Załącznik nr 2 do Zarządzenia Nr 49 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 5 września 2019 r z późniejszymi zmianami (część dotycząca Nadleśnictwa Dobrocin)	60
Tabela 3.XVII Zestawienie powierzchni drzewostanów wg grup wiekowych i bogactwa gatunkowego w zasięgu obszaru Dolina Pasłęki PLB280002	71
Tabela 3.XVIII Zestawienie powierzchni drzewostanów wg grup wiekowych i struktury w zasięgu obszaru Dolina Pasłęki PLB280002	71
Tabela 3.XIX Gatunki objęte art. 4 Dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do Dyrektywy 92/43/EWG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków Dolina Pasłęki PLB280002 ..	73

Tabela 3.XX Zestawienie powierzchni wg pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych w zasięgu obszaru Dolina Pasłęki PLB280002.....	75
Tabela 3.XXI Zestawienie powierzchni wg form degeneracji lasu - borowacenie - w zasięgu obszaru Dolina Pasłęki PLB280002.....	75
Tabela 3.XXII Typy siedlisk przyrodniczych na obszarze Rzeka Pasłęka PLH280006 będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty	76
Tabela 3.XXIII Gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EWG na obszarze Rzeka Pasłęka PLH280006, z oceną znaczenia obszaru dla tych gatunków	77
Tabela 3.XXIV Zestawienie powierzchni drzewostanów wg grup wiekowych i bogactwa gatunkowego w zasięgu obszaru Rzeka Pasłęka PLH280006 w Nadleśnictwie Dobrocin	80
Tabela 3.XXV Zestawienie powierzchni drzewostanów wg grup wiekowych i struktury w zasięgu Rzeka Pasłęka PLH280006 w Nadleśnictwie Dobrocin.....	80
Tabela 3.XXVI Zestawienie powierzchni wg pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych w zasięgu obszaru Rzeka Pasłęka PLH280006 w Nadleśnictwie Dobrocin	81
Tabela 3.XXVII Zestawienie powierzchni wg form degeneracji lasu - borowacenie - w zasięgu obszaru Rzeka Pasłęka PLH280006 w Nadleśnictwie Dobrocin	81
Tabela 3.XXVIII Typy siedlisk przyrodniczych na obszarze Budwity PLH280010 będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty	82
Tabela 3.XXIX Zestawienie powierzchni drzewostanów wg grup wiekowych i bogactwa gatunkowego w zasięgu obszaru OZW Budwity PLH280010 w Nadleśnictwie Dobrocin	84
Tabela 3.XXX Zestawienie powierzchni drzewostanów wg grup wiekowych i struktury w zasięgu OZW Budwity PLH280010 w Nadleśnictwie Dobrocin	84
Tabela 3.XXXI Zestawienie powierzchni wg pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych w zasięgu obszaru OZW Budwity PLH280010 w Nadleśnictwie Dobrocin.....	85
Tabela 3.XXXII Zestawienie powierzchni wg form degeneracji lasu - borowacenie- w zasięgu obszaru OZW Budwity PLH280010 w Nadleśnictwie Dobrocin.....	85
Tabela 3.XXXIII Typy siedlisk przyrodniczych na obszarze Jezioro Wukśniki PLH280038 będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty	86
Tabela 3.XXXIV Zestawienie powierzchni drzewostanów wg grup wiekowych i bogactwa gatunkowego w zasięgu obszaru SOO Jezioro Wukśniki PLH280038 w Nadleśnictwie Dobrocin.....	87
Tabela 3.XXXV Zestawienie powierzchni drzewostanów wg grup wiekowych i struktury w zasięgu SOO Jezioro Wukśniki PLH280038 w Nadleśnictwie Dobrocin	88
Tabela 3.XXXVI Zestawienie powierzchni wg pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych w zasięgu obszaru SOO Jezioro Wukśniki PLH280038 w Nadleśnictwie Dobrocin	88
Tabela 3.XXXVII Zestawienie powierzchni wg form degeneracji lasu - borowacenie - w zasięgu obszaru SOO Jezioro Wukśniki PLH280038 w Nadleśnictwie Dobrocin	88
Tabela 3.XXXVIII Typy siedlisk przyrodniczych na obszarze Niedźwiedzie Wielkie PLH280050 będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty	90

Tabela 3.XXXIX Zestawienie powierzchni drzewostanów wg grup wiekowych i bogactwa gatunkowego w zasięgu obszaru Niedźwiedzie Wielkie PLH280050 w Nadleśnictwie Dobrocin	91
Tabela 3.XL Zestawienie powierzchni drzewostanów wg grup wiekowych i struktury w zasięgu Niedźwiedzie Wielkie PLH280050 w Nadleśnictwie Dobrocin	91
Tabela 3.XLI Zestawienie powierzchni wg pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych w zasięgu obszaru Niedźwiedzie Wielkie PLH280050 w Nadleśnictwie Dobrocin.....	92
Tabela 3.XLII Zestawienie powierzchni wg form degeneracji lasu - borowacenie - w zasięgu obszaru Niedźwiedzie Wielkie PLH280050 w Nadleśnictwie Dobrocin	92
Tabela 3.XLIII Wykaz kategorii lasów Nadleśnictwa Dobrocin dla gruntów leśnych (stan na 01.01.2020)	93
Tabela 4.I Przewidywane oddziaływanie planu urządzenia lasu w granicach obszaru zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Dobrocin	97
Tabela 4.II Wpływ ustaleń planu na zwierzęta objęte ochroną gatunkową (z wyjątkiem ptaków) na znanych stanowiskach	104
Tabela 4.III Wpływ ustaleń projektu planu na gatunki ptaków wymagające wyznaczenia stref ochrony	105
Tabela 4.IV Gatunki ptaków wymagające wyznaczenia stref ochrony - ocena oddziaływania	106
Tabela 4.V Wpływ ustaleń planu na pozostałe chronione gatunki zwierząt występujących w Nadleśnictwie	107
Tabela 4.VI Wpływ ustaleń planu na rośliny objęte ścisłą ochroną gatunkową	113
Tabela 4.VII Lokalizacja i planowane zabiegi gospodarcze na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Dobrocin położonych w granicach obszaru Rzeka Pasłęka PLB280006 według przedmiotów ochrony (stan na 1.01.2020 r.)	119
Tabela 4.VIII Czynności gospodarcze dostosowane do działań ochronnych w oparciu o Plan Zadań Ochronnych (PZO) ze wskazaniem obszarów ich wdrażania na terenie obszaru Natura 2000 dla gruntów pod nadzorem Nadleśnictwa Dobrocin	120
Tabela 4.IX Lokalizacja i planowane zabiegi gospodarcze na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Dobrocin położonych w granicach obszaru OSW Budwity PLH280010 według przedmiotów ochrony (stan na 1.01.2020 r.)	123
Tabela 4.X Czynności gospodarcze dostosowane do działań ochronnych w oparciu o Plan Zadań Ochronnych (PZO) ze wskazaniem obszarów ich wdrażania na terenie obszaru Natura 2000 dla gruntów pod nadzorem Nadleśnictwa Dobrocin	124
Tabela 4.XI Lokalizacja i planowane zabiegi gospodarcze na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Dobrocin położonych w granicach obszaru SOO Jezioro Wukśniki PLH280038 według przedmiotów ochrony (stan na 1.01.2020 r.).....	126
Tabela 4.XII Czynności gospodarcze dostosowane do działań ochronnych w oparciu o Plan Zadań Ochronnych (PZO) ze wskazaniem obszarów ich wdrażania na terenie obszaru Natura 2000 dla gruntów pod nadzorem Nadleśnictwa Dobrocin	126

Tabela 4.XIII Lokalizacja i planowane zabiegi gospodarcze na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Dobrocin położonych w granicach obszaru SOO Niedźwiedzie Wielkie PLH280050 według przedmiotów ochrony (stan na 1.01.2020 r.)	127
Tabela 4.XIV Czynności gospodarcze dostosowane do działań ochronnych w oparciu o Plan Zadań Ochronnych (PZO) ze wskazaniem obszarów ich wdrażania na terenie obszaru Natura 2000 dla gruntów pod nadzorem Nadleśnictwa Dobrocin	128
Tabela 4.XV Zestawienie typów drzewostanów i składów upraw z optymalnym składem gatunkowym dla typów siedlisk przyrodniczych na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Dobrocin	132
Tabela 4.XVI Powierzchnia starodrzewi na początku i na końcu okresu na obszarach Natura 2000 w zarządzie Nadleśnictwa Dobrocin (wg stanu na 1.01.2020 r.)	135
Tabela 4.XVII Powierzchnia starodrzewi na początku i na końcu okresu na siedliskach przyrodniczych Natura 2000 w zarządzie Nadleśnictwa Dobrocin (wg stanu na 1.01.2020 r.)	136
Tabela 4.XVIII Powierzchniowa tabela klas wieku wg siedlisk przyrodniczych na obszarach Natura 2000 w zarządzie Nadleśnictwa Dobrocin (wg stanu na 1.01.2020 r.)	137
Tabela 4.XIX Powierzchniowa tabela klas wieku wg siedlisk przyrodniczych (Natura 2000) w zarządzie Nadleśnictwa Dobrocin (wg stanu na 1.01.2020 r.)	138
Tabela 4.XX Prognozowany wpływ planu urządzenia lasu na cele i przedmioty ochrony OZW Rzeka Pasłęka PLH280006 - siedliska przyrodnicze będące przedmiotem ochrony, wyszczególnione w SDF występujące w zasięgu Nadleśnictwa Dobrocin	141
Tabela 4.XXI Prognozowany wpływ planu urządzenia lasu na cele i przedmioty ochrony OZW Rzeka Pasłęka PLH280006 - gatunki roślin i zwierząt (z wyjątkiem ptaków) oraz ich siedliska wyszczególnione w SDF występujące w zasięgu Nadleśnictwa Dobrocin	142
Tabela 4.XXII Prognozowany wpływ planu urządzenia lasu na cele i przedmioty ochrony OZW Budwity PLH280010- siedliska przyrodnicze będące przedmiotem ochrony, wyszczególnione w SDF występujące w zasięgu Nadleśnictwa Dobrocin	143
Tabela 4.XXIII Prognozowany wpływ planu urządzenia lasu na cele i przedmioty ochrony OZW Budwity PLH280010- gatunki roślin i zwierząt (z wyjątkiem ptaków) oraz ich siedliska wyszczególnione w SDF występujące w zasięgu Nadleśnictwa Dobrocin	144
Tabela 4.XXIV Prognozowany wpływ planu urządzenia lasu na cele i przedmioty ochrony SOO Jezioro Wukśniki PLH280038 - siedliska przyrodnicze będące przedmiotem ochrony, wyszczególnione w SDF występujące w zasięgu Nadleśnictwa Dobrocin	145
Tabela 4.XXV Prognozowany wpływ planu urządzenia lasu na cele i przedmioty ochrony SOO Niedźwiedzie Wielkie PLH280050- siedliska przyrodnicze będące przedmiotem ochrony, wyszczególnione w SDF występujące w zasięgu Nadleśnictwa Dobrocin	146
Tabela 4.XXVI Prognozowany wpływ planu urządzenia lasu na cele i przedmioty ochrony SOO Niedźwiedzie Wielkie PLH280050- gatunki roślin i zwierząt (z wyjątkiem ptaków) oraz ich siedliska wyszczególnione w SDF występujące w zasięgu Nadleśnictwa Dobrocin	147

Tabela 4.XXVII Przyjęte na Komisji Założeń Planu (KZP) i Naradzie Techniczno-Gospodarczej (NTG) typy drzewostanów (TD) i orientacyjne składy gatunkowe upraw.....	149
Tabela 4.XXVIII Lokalizacja i planowane zabiegi gospodarcze na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Dobrocin położonych w granicach obszaru Dolina Pasłęki według przedmiotów ochrony (stan na 1.01.2020)	151
Tabela 4.XXIX Obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Pasłęki PLB280002 gatunki ptaków oraz ich ostoje wyszczególnione w SDF - prognozowany wpływ planu urządzenia lasu w zasięgu Nadleśnictwa Dobrocin.....	152
Tabela 4.XXX Powierzchniowa tabela klas wieku według gatunków panujących dla gruntów Nadleśnictwa Dobrocin w zasięgu obszaru Natura 2000 Dolina Pasłęki PLB280002 (wg stanu na 1.01.2020 r.)	153
Tabela 4.XXXI Powierzchniowa tabela klas wieku według gatunków panujących Nadleśnictwo Dobrocin (wg stanu na 1.01.2020 r.).....	156
Tabela 4.XXXII Powierzchniowa tabela klas wieku według gatunków panujących Nadleśnictwo Dobrocin (prognozowany stan na 31.12.2029 r.)	157

1. STRESZCZENIE

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Dobrocin. Celem prognozy jest wskazanie korzyści i ewentualnych zagrożeń związanych z realizacją planu urządzenia lasu, wpływu planu na środowisko, a zwłaszcza na gatunki roślin i zwierząt, będące przedmiotami ochrony na obszarach Natura 2000. Opracowanie zawiera ogólne informacje o podstawach prawnych zarówno planu u.l. jak i prognozy, ich powiązaniu z innymi dokumentami, krótką charakterystykę dokumentu, jakim jest plan urządzenia lasu oraz informacje o metodach i źródłach danych wykorzystanych przy sporządzaniu niniejszej prognozy.

Analiza i ocena stanu środowiska i celów ochrony opisuje warunki przyrodniczo - środowiskowe na terenie Nadleśnictwa Dobrocin, ich stan i zagrożenia oraz potencjalne zmiany w przypadku braku realizacji planu urządzenia lasu. Analiza obejmuje bardziej szczegółowo obszary chronione i formy ochrony przyrody, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000 znajdujących się w zasięgu Nadleśnictwa (Dolina Pasłęki PLB280002, Jezioro Wuksniki PLH280038, Niedźwiedzie Wielkie PLH280050, Rzeka Pasłęka PLH280006, Budwity PLH280010). Szczegółowe dane opisujące stan ekosystemów leśnych w Nadleśnictwie Dobrocin zawiera plan urządzenia lasu dla tego Nadleśnictwa (elaborat i program ochrony przyrody).

Istotną częścią prognozy są przewidywane oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko, w której opisano wpływ ustaleń planu i jego realizacji na rośliny, zwierzęta i siedliska występujące na obszarach Natura 2000 Dolina Pasłęki PLB280002, Jezioro Wuksniki PLH280038, Niedźwiedzie Wielkie PLH280050, Rzeka Pasłęka PLH280006, Budwity PLH280010. Wzięto tu pod uwagę zestawienia, analizy i wnioski zawarte między innymi w programie ochrony przyrody dla Nadleśnictwa, standardowych formularzach danych, planach zadań ochronnych, planach ochrony i zadaniach ochronnych rezerwatów, wykorzystano wyniki inwentaryzacji przyrodniczej przeprowadzonej przez Lasy Państwowe w latach 2007-2009 uzupełnianej na bieżąco co roku. W prognozie dokonano szczegółowej oceny wpływu projektowanych w planie urządzenia lasu zabiegów gospodarczych i ochronnych na poszczególne gatunki roślin, zwierząt i siedliska ich występowania.

W końcowej części prognozy zostały omówione rozwiązania, które mają na celu zapobieganie i/lub ograniczenie wystąpienia negatywnych oddziaływań planu urządzenia lasu na siedliska przyrodnicze na obszarach Natura 2000 znajdujące się w zasięgu

Nadleśnictwa Dobrocin oraz na chronione gatunki roślin i zwierząt na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa.

Przeprowadzona w prognozie szczegółowa analiza nie wykazała negatywnych oddziaływań zapisów planu urządzenia lasu na środowisko oraz integralność obszarów Natura 2000, zaś stosowane dotychczas metody ochrony zapewniają właściwy sposób traktowania tych obiektów. Planowa, wielofunkcyjna gospodarka leśna oparta o plany urządzenia lasu pozwala na zachowanie różnorodności siedlisk i gatunków występujących na obszarach leśnych.

Łączne oddziaływanie planu urządzenia lasu na środowisko przyrodnicze na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Dobrocin oraz na obszary Natura 2000, określone w bliższej i dalszej perspektywie ocenione zostało jako pozytywne. Rodzaj i charakter zabiegów gospodarczych wynikających z planu urządzenia lasu nie wpływa negatywnie ani na środowisko, ani na integralność obszarów Natura 2000. Realizacja planu nie zaburzy czynników strukturalnych i funkcjonalnych warunkujących zrównoważone trwanie populacji gatunków i siedlisk przyrodniczych, dla ochrony których zaprojektowano obszary Natura 2000.

2. INFORMACJE OGÓLNE

2.1 Podstawy formalno- prawne, zakres i cel prognozy

Prognoza oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Dobrocin została opracowana na podstawie umowy nr EP.271.1.1.2017 z dnia 13.02.2018 zawartej pomiędzy Skarbem Państwa - Regionalną Dyрекcją Lasów Państwowych w Olsztynie, a Biurem Urzędowania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Olsztynie.

Podstawą prawną opracowania niniejszego dokumentu są:

- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko ([Dz.U. 2018 poz. 2081](#)) z późn. zm. ([Dz.U. 2019 poz. 630](#), [poz. 1501](#), [poz. 1589](#), [poz. 1712](#), [poz. 1815](#), [poz. 1924](#), [poz. 2170](#)),
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody ([Dz.U. z 2018 r., poz. 1614](#)) z późn. zm. ([Dz.U. 2018 poz. 2244](#), [poz. 2340](#); [Dz.U. 2019 poz. 1696](#), [poz. 1815](#))

Uwzględniono też następujące akty prawa krajowego:

- ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. z 1991 r. nr 101, poz. 444; tekst jedn. [Dz.U. 2020 poz. 6](#)),
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska ([Dz.U. 2019 poz. 1396](#)) z późn. zm. ([Dz.U. 2019 poz. 1403](#), [poz. 1495](#), [poz. 1501](#), [poz. 1527](#), [poz. 1579](#), [poz. 1680](#), [poz. 1712](#), [poz. 1815](#), [poz. 2087](#), [poz. 2166](#)),
- ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych ([Dz.U. 1995 nr 16 poz. 78](#); tekst jedn. [Dz.U. 2017 poz. 1161](#)),
- ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami ([Dz.U. 2003 nr 162 poz. 1568](#); tekst jedn. [Dz.U. 2020 poz. 282](#))
- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ([Dz.U. 2003 nr 80 poz. 717](#); tekst jedn.),
- ustawa z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne ([Dz.U. 2003 nr 80 poz. 717](#); tekst jedn. [Dz.U. 2020 poz. 293](#)),
- ustawa z dnia 13 października 1995 r. - Prawo łowieckie ([Dz.U. 1995 nr 147 poz. 713](#); tekst jedn. [Dz.U. 2020 poz. 67](#)),
- ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej ([Dz.U. 1991 nr 81 poz. 351](#); tekst jedn. [Dz.U. 2019 poz. 1372](#)),

- ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne ([Dz.U. 2017 poz. 1566](#); tekst jedn. [Dz.U. 2018 poz. 2268](#)),
- ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie ([Dz.U. 2007 nr 75 poz. 493](#); tekst jedn. [Dz.U. 2019 poz. 1862](#)),
- uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 maja 2009 r. Polityka ekologiczna Państwa ([M.P. 2009 nr 34 poz. 501](#)),
- Polityka leśna Państwa. Dokument przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 22 kwietnia 1997 r.,

oraz prawa Wspólnotowego:

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa ([Dz.U. L 20 z 26.1.2010](#)),
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory ([Dz.U. L 206 z 22.7.1992](#)) (z późn. zm.),

i porozumień międzynarodowych:

- Europejska Konwencja Krajobrazowa - podpisana 20 października 2000 r. we Florencji, ratyfikowana przez Polskę 27 września 2004 r., weszła w życie 1 stycznia 2005 r. ([Dz.U. 2006 nr 14 poz. 98](#)),
- Konwencja o różnorodności biologicznej - przyjęta 5 czerwca 1992 r. w Rio de Janeiro - ratyfikowana przez Polskę 18 stycznia 1996 r. ([Dz.U. 2002 nr 184 poz. 1532](#)),
- Konwencja Berneńska - konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk - sporządzona 19 września 1979 r. w Bernie, ratyfikowana przez Polskę w 12 lipca 1995 r. ([Dz.U. 1996 nr 58 poz. 263](#)),
- Konwencja Bońska - konwencja o ochronie gatunków wędrownych dzikich zwierząt (sporządzona 29 czerwca 1979 r. w Bonn - w Polsce weszła w życie w 1995 r.) ([Dz.U. 2003 nr 2 poz. 17](#)),
- Konwencja w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego - przyjęta 16 listopada 1972 r. w Paryżu ([Dz.U. 1976 nr 32 poz. 190](#)),
- Konwencja Ramsarska - podpisana 2 lutego 1971 r. w Ramsarze, ratyfikowana przez Polskę 22 marca 1978 r. ([Dz.U. 1978 nr 7 poz. 24](#) , [Dz.U. 2003 nr 131 poz. 1204](#), [Dz.U. 2003 nr 131 poz. 1206](#))

Zakres i szczegółowość informacji, które zawarto w niniejszej prognozie, wynikają z art. 51 ust. 2 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. [Dz.U. 2018 poz. 2081](#) z późn. zm. [Dz.U. 2019 poz. 630](#), [poz. 1501](#), [poz. 1589](#), [poz. 1712](#), [poz. 1815](#), [poz. 1924](#), [poz. 2170](#)), a także z opisu przedmiotu zamówienia zamieszczonego w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia. Przy opracowaniu tego dokumentu kierowano się również uzgodnieniem dokonany między Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Olsztynie, a Regionalnym Dyrektorem Lasów Państwowych w Olsztynie (pismo z dnia 6 listopada 2017 r., znak: WOPN.611.36.2017.HI) oraz uzgodnieniem dokonany między Regionalnym Dyrektorem Lasów Państwowych w Olsztynie a Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Olsztynie (pismo z dnia 24 października 2017 r., znak: ZNS.9022.5.122.2017.SG).

Celem prognozy jest:

- określenie wpływu projektowanych w planie urządzenia lasu działań na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000,
- ocena stopnia i sposobu uwzględnienia zagadnień ochrony środowiska w planie urządzenia lasu,
- ocena potencjalnych skutków środowiskowych realizacji planu urządzenia lasu.

2.2 Główne cele i zawartość planu urządzenia lasu

Głównym celem opracowania planu urządzenia lasu jest zapewnienie prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej. Pod względem prawnym oznacza to, że gospodarowanie lasem i jego zasobami może odbywać się tylko według ważnego planu urządzenia lasu, który sporządza się na okres 10 lat.

Cele, dla których wykonano plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Dobrocin, przedstawiają się następująco:

- inwentaryzacja zasobów przyrodniczo - leśnych,
- ocena stanu lasu,
- ocena zagrożeń lasu,
- sporządzenie projektu planów szczegółowych (plan cięć, plan hodowli),
- ustalenie zadań ramowych (ochrona lasu, ochrona przyrody w lasach),
- opracowanie map gospodarczych i tematycznych.

Plan urządzenia lasu zawiera:

- elaborat - opis ogólny lasów Nadleśnictwa, w którym określone zostały: kierunkowe zadania dla ochrony lasu, ochrony przeciwpożarowej, gospodarki łowieckiej, funkcje lasu i podział lasów na gospodarstwa, z wyróżnieniem drzewostanów do przebudowy, wielkość etatów użytkowania rębego i przedrębego, potrzeby i rodzaj zabiegów z zakresu hodowli lasu (odnowienia, podsadzenia produkcyjne, dolesienia luk, pielęgnowanie gleby, upraw i młodników melioracje agrotechniczne),
- opis taksacyjny lasu - szczegółowa inwentaryzacja i ocena stanu lasu, projektowane zabiegi gospodarcze i ochronne wraz z lokalizacją,
- program ochrony przyrody, a w nim: rozpoznanie walorów przyrodniczych, inwentaryzację siedlisk, roślin i zwierząt objętych ochroną, opisanie stanu

środowiska i występujących zagrożeń oraz zniekształceń, metody prowadzenia działań na rzecz ochrony przyrody,

- wykaz projektowanych cięć rębnych: rodzaj rębni, szczegółowa lokalizacja i powierzchnia,
- materiały kartograficzne.

Podstawowe ustalenia dotyczące wykonania planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Dobrocin zostały przyjęte w trakcie Komisji Założeń Planu oraz Narady Techniczno-Gospodarczej zgodnie z Instrukcją Urządzania Lasu (IUL). Objęły one m.in.: podział lasu na gospodarstwa, wieki rębności dla poszczególnych gatunków drzew, sposoby zagospodarowania, planowanie hodowlane i inne.

Przeciętne wieki rębności dla panujących gatunków drzew w Nadleśnictwie zostały ustalone na KZP zgodnie z lokalnymi cechami gatunkowymi i zakresami wieków rębności ustalonymi w Instrukcji Urządzania Lasu.

Wiek rębności:

dąb, jesion	-	140 lat
sosna, modrzew, buk, daglezwja, jodła	-	100 lat
świerk	-	90 lat
brzoza, olsza czarna, grab, lipa, klon, jawor, dąb czerwony, wiąz, robinia akacjowa	-	80 lat
osika	-	50 lat
topola, olsza szara, wierzba	-	40 lat

Dla drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy wieki rębności zostały ustalone indywidualnie.

W bieżącym 10-leciu na gruntach znajdujących się w stanie posiadania Nadleśnictwa Dobrocin nie zaprojektowano zalesień.

Rębnie zupełne zostały zaplanowane na powierzchni 96,79 ha, natomiast rębnie złożone na 2259,33 ha.

Tabela 2.1 Elementy planu mogące znacząco oddziaływać lub znacząco oddziałujące na środowisko lub obszar Natura 2000

Rodzaj zabiegu lub zapisu w planie	Szczegółowość informacji zapisana w planie urządzenia lasu	Możliwe negatywne oddziaływanie	Opis	Skala (% powierzchni nadleśnictwa)
1	2	3	4	5
Zalesienia	Do konkretnego wydzielenia	Znacząco negatywne w przypadku zalesiania siedlisk nieleśnych z załącznika I DS	W najbliższym 10-leciu na gruntach N-ctwa nie zaprojektowano zalesień.	0,0

Rodzaj zabiegu lub zapisu w planie	Szczegółowość informacji zapisana w planie urządzenia lasu	Możliwe negatywne oddziaływanie	Opis	Skala (% powierzchni nadleśnictwa)
1	2	3	4	5
Odnowienia	Do konkretnego wydzielenia	Negatywne - w przypadku stosowania składów gatunkowych niezgodnych z typem lasu, siedliskiem przyrodniczym.	Skład gatunkowy upraw wynika z ustaleń KZP i NTG.	15,9
Rębnia I	Do konkretnego wydzielenia	Znacząco negatywne w przypadku niektórych gatunków i siedlisk, zależnie od liczby stanowisk.	Sposób zagospodarowania został przyjęty ze względu na typ siedliskowy lasu oraz typ drzewostanu i aktualny skład gatunkowy.	0,6
Usuwanie wiatrołomów oraz posuszu czynnego	Ogólny zapis dotyczący całego Nadleśnictwa	Negatywne, jeżeli cały posusz jest usuwany bądź usuwane drzewa są miejscem występowania gatunków „naturowych”.	W planie zapisane są zalecenia wynikające z Instrukcji ochrony lasu.	Według potrzeb
Lokalna regulacja stosunków wodnych	Do konkretnego wydzielenia	Negatywne w przypadku stałego odwadniania.	Ma charakter czasowy i jest stosowana w razie konieczności na odnawianych powierzchniach. W najbliższym 10-leciu nie zaprojektowano regulacji stosunków wodnych.	0,0

2.3 Powiązanie planu urządzenia lasu z innymi dokumentami

Na terenach objętych planem urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Dobrocin obowiązują postanowienia aktów prawa lokalnego:

- w powiecie sztumskim:
  - Gmina Stary Dzierzgoń: [Uchwała nr II/21/15 Rady Gminy Stary Dzierzgoń z dnia 29 czerwca 2015 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów obejmujących część obrębów geodezyjnych Pułowiec, Lipiec, Pogorzele w Gminie Stary Dzierzgoń;](#)
  - Uchwała nr III/24/14 Rady Gminy Stary Dzierzgoń z dnia 30 czerwca 2014 r. w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stary Dzierzgoń;
- w powiecie olsztyńskim:
  - Gmina Świątki: [Uchwała nr XXXV/214/2010 Rady Gminy Świątki z dnia 21 września 2010 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu gminy Świątki w obrębie](#)

Włodowo;

Uchwała nr XXXV/215/2010 Rady Gminy Świątki z dnia 21.09.2010 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu gminy Świątki w obrębie Brzydowo;

Uchwała nr XXXV/216/2010 Rady Gminy Świątki z dnia 21.09.2010 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu gminy Świątki w obrębie Kalisty;

Uchwała nr XXVII/168/2009 Rady Gminy Świątki z dnia 20 października 2009 r. w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świątki;

- w powiecie ławskim:

- Gmina Zalewo: Uchwała nr XI/78/15 Rady Miejskiej w Zalewie z dnia 24 czerwca 2015 r. w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zalewo

Uchwała nr XVII/133/15 Rady Miejskiej w Zalewie z dnia 16 grudnia 2015 r. w sprawie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego w obszarze obejmującym część obrębów geodezyjnych Janiki Wielkie, Mazanki, Pozorty, gmina Zalewo

- w powiecie elbląskim:

- Gmina Markusy: Uchwała nr IX/56/2009 Rady Gminy Markusy z dnia 30 grudnia 2009 r. w sprawie uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Markusy

Uchwała nr IV/24/2003 Rady Gminy Markusy z dnia 27 sierpnia 2003 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Markusy (wszystkie obręby ew.);

- Gmina Rychliki: Uchwała nr IV/22/2018 Rady Gminy Rychliki z dnia 25 maja 2018 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w części obrębu geodezyjnego Sójki, gmina Rychliki;

Uchwała nr V/38/2015 Rady Gminy Rychliki z dnia 6 lipca 2015 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w części obrębu geodezyjnego: Kwietniewo, Sójki, Krupin, Jankowo, gmina Rychliki;

[Uchwała nr IX/66/2015 Rady Gminy Rychliki z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w części obrębu geodezyjnego Krupin, gmina Rychliki;](#)

Uchwała nr VI/37/2014 Rady Gminy Rychlik z dnia 26 sierpnia 2014 r. w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rychliki;

- Gmina Pasłęk: Uchwała Nr XIV/91/09 Rady Miejskiej w Pasłęku z dnia 22 grudnia 2009 r. w sprawie uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Pasłęk;

• w powiecie ostródzkim:

- Gmina Łukta: Uchwała nr XXIII/117/2012 Rady Gminy Łukta z dnia 31 października 2012 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łukta;

- Gmina Małdyty: Uchwała Nr XIV/115/16 Rady Gminy Małdyty z dnia 15 czerwca 2016 r. w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Małdyty

[Uchwała nr XXXIII/268 /2010 Rady Gminy Małdyty z dnia 10 lutego 2010 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Małdyty w obrębie geodezyjnym Dziśnity, działki nr: 154/3, 210/1;](#)

- Gmina Miłakowo: Uchwała Nr VIII/46/2015 Rady Miejskiej w Miłakowie z dnia 28.04.2015 r. w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Miłakowo;

Uchwała nr XXX/210/2017 Rady Miejskiej w Miłakowie z dnia 23 maja 2017 r. w sprawie w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Miłakowo;

[Uchwała nr LI/363/2010 Rady Miejskiej w Miłakowie z dnia 4 listopada 2010 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu obrębu Roje pod nazwą „Osada Naryjski Młyn”;](#)

- Gmina Morąg: [Uchwała nr XXX/444/13 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 28](#)

[lutego 2013 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu;](#)

Uchwała nr III/20/14 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 30 grudnia 2014 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru miasta Morąg (DZ. URZ. WOJ. WARM-MAZ 2015.701)

Uchwała nr XXXV/522/13 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 29 sierpnia 2013 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu

Uchwała Nr XXX/490/09 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 26 marca 2009 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w obrębie Bogaczewo w gminie Morąg

[Uchwała nr VI/45/11 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 24 lutego 2011 r. w sprawie uchwalenia planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Morąg w obrębie geodezyjnym Bogaczewo](#)

[Uchwała nr XLVI/766/10 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 26 sierpnia 2010 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Morąg w obrębie geodezyjnym Gubity;](#)

Uchwała Nr XXVII/443/08 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 29 grudnia 2008 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Morąg w obrębie geodezyjnym Wilnowo;

Uchwała nr XXI/354/08 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 26 czerwca 2008 r. w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Morąg obszar miasta i obszary wiejskie;

Wymienione dokumenty opierając się na aktach prawa wyższego rzędu, wyznaczają ramy dla prowadzenia gospodarki leśnej i ochrony ekosystemów leśnych. Określają one również zasady zwiększania lesistości poprzez przeznaczanie gruntów pod zalesienia.

W zasięgu Nadleśnictwa Dobrocin znajdują się 4 rezerwaty przyrody z czego 3 znajdują się na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa. Są to: „Wyspa Lipowa” - poza gruntami Nadleśnictwa, „Ostoja bobrów na rzece Pastęce”, „Niedźwiedzie Wielkie”

i „Zielony Mechacz”. Żaden z wymienionych rezerwatów nie posiada aktualnego planu ochrony, dla rezerwatu „Ostoja bobrów na rzece Pasłęce” ustanowione są zadania ochronne.

W prognozie oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Dobrocin uwzględnione zostały wyniki inwentaryzacji przyrodniczej Natura 2000 z lat 2007-2009 przeprowadzonej przez Lasy Państwowe, inwentaryzacje przyrodnicze wykonywane na zlecenie Nadleśnictwa w kolejnych latach oraz udostępnione przez RDOŚ w Olsztynie plany zadań ochronnych, standardowe formularze danych wraz z przyporządkowanymi do nich warstwami map numerycznych dla obszarów Natura 2000: Dolina Pasłęki PLB280002, Jezioro Wuksniki PLH280038, Niedźwiedzie Wielkie PLH280050, Rzeka Pasłęka PLH280006, Budwity PLH280010.

2.4 Powiązanie planu urządzenia lasu z innymi przedsięwzięciami, dla których sporządzono oceny oddziaływania na środowisko

Z uzyskanych informacji wynika, że w zasięgu Nadleśnictwa podjęto decyzje o prowadzeniu następujących przedsięwzięć wymagających prognozy oddziaływania na środowisko:

nr karty/rok 17/2013 Prognoza oddziaływania na środowisko programu ochrony środowiska Gminy Małydy na lata 2013-2016 z perspektywą na lata 2017-2020 (znak sprawy: GKM.602.01.2013);

nr karty/rok 888/2014 Opinia sporządzona dla projektu Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla powiatu elbląskiego na lata 2014-2017 z perspektywą na lata 2018-2021, przedłożonego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

nr karty/rok 1394/2019 Opinia sporządzona do projektu Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Ostródzkiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024, przedłożonego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Rodzaj zabiegów zaprojektowanych w planie urządzenia lasu dostosowano do istniejącej sytuacji biorąc pod uwagę lokalizację oraz charakter występujących w zasięgu Nadleśnictwa Dobrocin inwestycji oraz działań. Podobnie przeanalizowane zostały również plany zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 znajdujących się w zasięgu Nadleśnictwa. Ryzyko skumulowanego oddziaływania tych przedsięwzięć oraz ujętych w planie urządzenia lasu wskazań gospodarczych na obszary Natura 2000 jest wykluczone.

2.5 Metody zastosowane przy sporządzeniu prognozy

Przy sporządzeniu prognozy oddziaływania na środowisko projektu planu urządzenia lasu zastosowano metody eksperckie, z wykorzystaniem zapisów w formie macierzy według załącznika 4 zamieszczonych w „Ramowe wytyczne w sprawie projektowania w planie urządzenia lasu zadań z zakresu ochrony przyrody dla obszaru Natura 2000 na gruntach w zarządzie nadleśnictwa”, wprowadzone do stosowania przez Głównego Konserwatora Przyrody w dniu 21 marca 2013 r. Ponadto wykorzystano zestawienia, analizy i wnioski zawarte w programie ochrony przyrody dla Nadleśnictwa Dobrocin.

Wykorzystano również wyniki inwentaryzacji przyrodniczej Natura 2000 przeprowadzonej przez Lasy Państwowe w latach 2007 - 2009, a także udostępnione przez Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska w Olsztynie standardowe formularze danych (SDF) wraz z przyporządkowanymi do nich warstwami map numerycznych dla obszarów Natura 2000: Dolina Pasłęki PLB280002, Jezioro Wuksniki PLH280038, Niedźwiedzie Wielkie PLH280050, Rzeka Pasłęka PLH280006, Budwity PLH280010 oraz plany zadań ochronnych dla wymienionych obszarów.

2.6 Metody i częstotliwość monitoringu wykonywania zadań zawartych w planach urządzenia lasu

Monitorowanie obligatoryjnych zadań gospodarczych wykonywanych na terenie Nadleśnictwa prowadzi organ nadzorczy. Podobnie jak w przypadku porozumienia zawartego pomiędzy dyrektorami RDLP i RDOŚ w Olsztynie monitoring będzie obejmował następujące wskaźniki:

- powierzchnię lasów według pełnionych funkcji,
- powierzchnię lasów według kategorii użytkowania,
- pozyskanie drewna według sposobu zagospodarowania w wymiarze powierzchniowym,
- powierzchnię pielęgnowania lasu według kategorii zabiegu.

Dane dotyczące powyższych wskaźników będą przekazywane do RDOŚ raz na 10 lat w ramach nowej prognozy oddziaływania na środowisko następnego projektu planu urządzenia lasu, która będzie zawierała ocenę zmian stanu środowiska jakie zaszły w ciągu ostatnich 10-ciu lat.

2.7 Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Tereny znajdujące się w zasięgu Nadleśnictwa Dobrocin położone są minimalnie w odległości ok. 38 kilometrów od granic państwowych, a obszar Nadleśnictwa leży na obszarach zlewni uchodzących do krajowych morskich wód wewnętrznych. Część z nich (rzeki Pasłęka, Elbląg/Dzierzgoń) uchodzi do Zalewu Wiślanego, którego północna część znajduje się w granicach Federacji Rosyjskiej. Jednak ze względu na charakter projektowanych w planie urządzenia lasu działań nie przewiduje się sytuacji, w których mogłoby wystąpić oddziaływanie transgraniczne.

3. ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA I CELÓW OCHRONY

3.1 Stan środowiska

Ogólna charakterystyka Nadleśnictwa

Tabela 3.1 Ogólna charakterystyka regionu (Bank Danych Lokalnych GUS)

Gmina (cała)	Powierzchnia (stan na 2019) [ha]	Ludność (stan na 31.12.2018)	Grunty leśne ogółem (2018) [ha]	Lasy w zarządzie Nadleśnictwa (01.01. 2020)* [ha]	Lesistość (2018) [%]
1	2	3	4	5	6
Województwo warmińsko-mazurskie					
Powiat elbląski					
Markusy	10 960	4 085	666,93	90,6094	6,0
Pastęk-obszar wiejski	25 328	7 182	4 770,04	376,3683	18,4
Rychliki	13 165	3 840	2 911,44	2443,9041	21,7
Razem	49 453	15 107	8 348,41	2 910,8818	16,9
Powiat iławski					
Zalewo- miasto	822	2 165	7,12	-	0,9
Zalewo- obszar wiejski	24 571	4 659	5 359,48	515,8580	21,3
Razem	25 393	6 824	5 366,60	515,8580	21,1
Powiat olsztyński					
Świątki	16 415	4 105	2 381,02	464,3093	14,3
Razem	16 415	4 105	2 381,02	464,3093	14,3
Powiat ostródzki					
Łukta	18 646	4 485	10 657,05	438,0308	55,5
Małdyty	18 886	6 300	5 132,80	4593,9037	26,5
Miłakowo- miasto	876	2 560	15,79	3,5891	1,8
Miłakowo- obszar wiejski	14 964	2 907	3 558,46	2775,8919	23,3
Morąg- miasto	611	13 838	-	-	-
Morąg-obszar wiejski	30 514	10 601	9 998,08	4053,5077	32,0
Razem	84 497	40 691	29 362,18	11 864,9232	34,7
Razem województwo				15 755,9723	25,9
Województwo pomorskie					
Powiat sztumski					
Stary Dziergoń	18 570	3 960	4 928,54	138,4368	25,9
Razem	18 570	3 960	4 928,54	138,4368	25,9
Ogółem	194 328	70 687	50 386,75	15 894,4091*	25,9

*Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Dobrocin na lata 2020 - 2029

Nadleśnictwo Dobrocin położone jest w 2 województwach, na terenie 5 powiatów i 10 gmin:

- Województwo pomorskie
  - Powiat sztumski: Gmina Stary Dzierzgoń
- Województwo warmińsko-mazurskie
  - Powiat ostródzki: Gmina Miłakowo; Gmina Morąg; Gmina Małdyty; Gmina Łukta
  - Powiat elbląski: Gmina Rychliki; Gmina Pastęk (obszar wiejski); Gmina Markusy
  - Powiat iławski: Gmina Zalewo
  - Powiat olsztyński: Gmina Świątki

Powyżej, w zestawieniu tabelarycznym (Tabela 3.I), została przedstawiona struktura użytkowania ziemi w poszczególnych gminach. Pod względem organizacyjnym Nadleśnictwo wchodzi w skład Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie.

Zgodnie z regionalizacją przyrodniczo-leśną (Zielony, Kliczkowska 2012) obszar Nadleśnictwa położony jest w I Krainie Bałtyckiej, niemal w całości w Mezuregionie Pojezierza Iławskiego (I.24), z niewielkimi fragmentami znajdującymi się w Mezuregionie Żuław Wiślanych (I.20 - północno-zachodni fragment Nadleśnictwa) oraz w Mezuregionie Pojezierza Brodnickiego (I.25 - południowy fragment Nadleśnictwa).

W toku prac nad dotychczasową regionalizacją fizyczno-geograficzną (Kondracki 2011) Polska klasyfikacja terenów położonych w zasięgu Nadleśnictwa Dobrocin uległa zmianie (Solon et al. 2018). Poniżej przedstawiono tabele porównujące regionalizację przed (Tabela 3.III) i po zmianach (Tabela 3.IV).

Tabela 3.II Zestawienie kompleksów w Nadleśnictwie (wg stanu na 1.01.2020)

Wielkość kompleksu	Nadleśnictwo Dobrocin		
	ilość	ha	%
do 1.00 ha	49	23,39	0,14%
1.01 - 5.00 ha	56	133,50	0,82%
5.01 - 20.00 ha	53	513,20	3,15%
20.01 - 100.00 ha	38	2 055,33	12,61%
100.01 - 200.00 ha	18	2 512,10	15,41%
200.01 - 500.00 ha	9	3 417,41	20,96%
500.01 - 2000.00 ha	6	5 302,99	32,53%
2000.01 i więcej	1	2 344,56	14,38%
Razem	230	16302,48	100,00%

Ogólna powierzchnia gruntów Nadleśnictwa Dobrocin według stanu na dzień 1 stycznia 2020 r. wynosi 16302,4843 ha.

Znamienną cechą Nadleśnictwa Dobrocin jest duża ilość małych kompleksów leśnych (158 kompleksów o powierzchni do 20 ha). Zajmowana przez nie powierzchnia stanowi 4,11% powierzchni lasów Nadleśnictwa.

Wersja Publiczna

Tabela 3.III Regionalizacja fizyczno geograficzna Nadleśnictwa Dobrocin przed zmianami (Kondracki 2011; Centralna Baza Danych Geologicznych 2017)

Megaregion		Prowincja		Podprowincja		Makroregion		Mezoregion	
kod	nazwa	kod	nazwa	kod	nazwa	kod	nazwa	kod	nazwa
13	Pozaalpejska Europa Środkowa	31	Niż Środkowo europejski	313	Pobrzeża Południowobałtyckie	313.5	Pobrzeże Gdańskie	313.54	Żuławy Wiślane
								313.56	Równina Warmińska
				314	Pojezierza Południowobałtyckie	314.9	Pojezierze Ławskie	314.9	-*
18	Niż Wschodnioeuropejski	84	Niż Wschodniobałtycko-Białoruski	841	Pobrzeża Wschodniobałtyckie	841.5	Nizina Staropruska	841.58	Równina Ornecka
				842	Pojezierza Wschodniobałtyckie	842.8	Pojezierze Mazurskie	842.81	Pojezierze Olsztyńskie

*Pojezierze Ławskie jest Makroregionem bez podziału na Mezoregiony

Tabela 3.IV Regionalizacja fizyczno geograficzna Nadleśnictwa Dobrocin po zmianach (Solon et al.; 2018)

Megaregion		Prowincja		Podprowincja		Makroregion		Mezoregion	
kod	nazwa	kod	nazwa	kod	nazwa	kod	nazwa	kod	nazwa
3	Pozaalpejska Europa Środkowa	31	Niż Środkowo europejski	313	Pobrzeża Południowobałtyckie	313.5	Pobrzeże Gdańskie	313.54	Żuławy Wiślane
								313.56	Równina Warmińska
				314	Pojezierza Południowobałtyckie	314.9	Pojezierze Ławskie	314.91*	Pojezierze Dzierzgońsko-Morąskie*
8	Niż Wschodnioeuropejski	84	Niż Wschodniobałtycko-Białoruski	842	Pojezierza Wschodniobałtyckie	842.8	Pojezierze Mazurskie	842.81	Pojezierze Olsztyńskie
								842.88*	Równina Olsztyńska*
				841	Pobrzeża* Wschodniobałtyckie	841.5	Nizina* Staropruska	841.58	Równina Ornecka*

*zmiany w stosunku do dotychczasowej regionalizacji fizyczno-geograficznej: dodano nowe Mezoregiony; granicę Równiny Orneckiej wytyczono po rzece Pasłęce tak, że znajduje się poza Nadleśnictwem

3.1.1 Klimat

Według regionalizacji klimatycznej prof. Wosia (Woś 1999; Konopski 2016) obszar Nadleśnictwa Dobrocin znajduje się w 3 regionach klimatycznych. Zachodnia część Nadleśnictwa, wyznaczona w przybliżeniu na zachód od linii trasy S7, znajduje się w regionie IV (Dolnej Wisły); północno-wschodnia, wyznaczona w przybliżeniu na północ od linii drogi wojewódzkiej nr 519 Małdyty-Morąg, znajduje się w regionie V (Północnomazurskim); południowo-wschodnia część Nadleśnictwa, wyznaczona w przybliżeniu na południe od linii DW 519 Małdyty-Morąg, znajduje się w regionie X (Zachodniomazurskim). Zgodnie z 3-stopniowym oznaczeniem autora granice tych trzech Regionów na terenie Nadleśnictwa Dobrocin są bardzo wyraźne (Woś 1999).

Na obszarze Polski znajduje się fragment Regionu Północnomazurskiego, który sięga dalej- poza północną granicę kraju. Charakterystyczną cechą tutejszego klimatu jest bardzo rzadkie pojawianie się pogody przymrozkowej bardzo chłodnej i jednocześnie słonecznej, oraz dość licznych dni z pogodą przymrozkową umiarkowanie mroźną i jednocześnie pochmurną bez opadu.

Na obszarze Nadleśnictwa klimat wykazuje cechy przejściowe od klimatu kontynentalnego do klimatu atlantyckiego, co jest spowodowane ścieraniem się wielkich mas wilgotnego powietrza napływającego z zachodu z bardziej suchymi ze wschodu. Zmienność klimatu wyraża się w znacznych wahaniami temperatury i ilości opadów w tych samych miesiącach różnych lat.

Warunki klimatyczne jakie panują na terenach Nadleśnictwa Dobrocin charakteryzują dane zebrane w Stacji Meteorologicznych w Olsztynie w latach 1994 - 2019 (Tabela 3.V) oraz dane ze Stacji Meteorologicznej w Elblągu za lata 2000 - 2019 (Tabela 3.VI).

Danych ze stacji meteorologicznej w Elblągu nie brano pod uwagę przy wyliczeniach przeciętnych wartości cech z względu na kilkuletnie braki ciągłości pomiarów. Jednak, z racji silnych różnic klimatycznych pomiędzy różnymi obszarami Nadleśnictwa, przy planowaniu zrównoważonej gospodarki leśnej niezbędne jest uwzględnianie danych klimatologicznych z kilku stacji pomiarowych.

Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 8,0 °C. Średnia wieloletnia opadów rocznych dla ostatnich 25 lat wynosi waha się w przedziale 634,0 mm. Średnia ilość dni

z opadami wynosi 234,1 rocznie. Największa ilość opadów przypada na miesiące letnie, tj. czerwiec - lipiec. W ciągu całego roku przeważają wiatry z kierunku zachodniego.

Tabela 3.V Dane klimatologiczne ze Stacji Meteorologicznej w Olsztynie

Rok	średnia roczna:				Opad roczny [mm]	ilość dni w roku z: [dni]				
	T dobowa [°C]	T MAX [°C]	T MIN [°C]	V wiatru [Km/h]		Deszcz, mżawka	Śnieg	Burze	Mgła	Grad
1	2	3	4	6	5	7	8	9	10	11
1994	7,9	11,8	3,4	10,2	711,2	174	55	11	34	4
1995	7,6	11,6	3,3	9,9	592,1	149	59	15	48	1
1996	6,1	10,1	1,7	9,7	417,4	124	70	15	49	0
1997	7,3	11,1	3,3	10,9	659,1	170	61	13	55	5
1998	7,5	11,3	3,4	10,4	599,5	173	54	17	57	2
1999	8,3	12,6	3,6	9,7	732,9	172	67	28	55	8
2000	8,7	13,1	3,7	8,9	-	187	57	24	66	9
2001	7,6	11,7	2,9	9,2	-	190	72	26	61	6
2002	-	-	-	-	-	166	61	23	44	6
2003	7,7	12,1	3,1	9,6	522,9	175	64	24	43	6
2004	7,5	11,4	3,5	11,8	724,7	204	74	25	64	2
2005	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2006	8,1	12,4	3,9	10,6	618,7	153	45	21	42	0
2007	8,7	12,7	4,8	11,9	739,9	172	38	23	24	3
2008	8,6	12,5	4,8	11,7	674,3	167	36	17	40	5
2009	7,7	11,9	3,7	10,8	617,3	160	62	15	50	3
2010	6,8	11	2,8	10,9	752,7	148	82	25	38	2
2011	8,3	12,6	4,4	11,5	638,5	156	42	20	45	0
2012	7,6	11,9	3,3	10,9	708,4	199	69	29	39	4
2013	7,9	11,9	3,8	10,9	596,7	177	68	29	56	0
2014	8,9	13,4	4,6	11	484,9	177	30	28	49	4
2015	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2016	8,7	12,8	4,7	10,1	-	224	69	0	41	0
2017	8,4	12,2	4,6	10,8	-	223	102	11	47	3
2018	9,3	13,8	4,7	10,3	-	143	56	26	56	0
2019	9,5	13,8	5,2	11,1	620,50	194	49	25	32	4
Średnia	8,03	12,16	3,79	10,56	633,98	174,0	60,1	20,4	47,3	3,2
Średnia 2000-2019	8,24	12,42	4,03	10,71	641,62	178,6	59,8	21,7	46,5	3,2

Tabela 3.VI Dane klimatologiczna ze Stacji Meteorologicznej w Elblągu

Rok	średnia roczna:				Opad roczny [mm]	ilość dni w roku z: [dni]				
	T dobowa [°C]	T MAX [°C]	T MIN [°C]	V wiatru [Km/h]		Deszcz, mżawka	Śnieg, grad	Burze	Mgła	Grad
1	2	3	4	6	5	7	8	9	10	11
2000	9,4	13,3	5,4	11,3	-	197	56	21	48	17
2001	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2002	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2003	8,3	12,3	4	9,9	684,02	180	59	29	43	10
2004	8,1	11,8	4,4	12	737,35	211	69	30	50	11
2005	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2006	-	-	-	-	-	150	46	25	41	6
2007	-	-	-	-	-	177	34	22	31	7
2008	9,2	13	5,5	10,7	658,09	186	30	21	28	9
2009	8,4	12,4	4,5	11,1	662,36	169	55	24	40	8
2010	7,3	11,3	3,3	11,6	630,93	146	77	23	31	3
2011	8,8	12,9	5	11,6	650,42	172	38	23	35	0
2012	8,2	12,2	4,1	11,5	674,59	220	66	35	46	13
2013	7,8	11,1	4,6	14,1	754,81	184	74	27	73	2
2014	8,5	12,1	5,3	15	510,51	182	34	27	70	6
2015	8,5	12,2	5,2	15,9	646,17	186	46	20	89	10
2016	8,2	11,5	5,1	14,8	-	212	57	26	98	17
2017	7,8	11	4,8	15,8	-	220	65	24	95	16
2018	8,9	12,5	5,5	13,6	-	161	63	25	78	9
2019	8,9	12,4	5,6	15,1	808,45	213	59	26	73	12
Średnia	8,42	12,13	4,82	12,93	674,34	186,2	54,6	25,2	57,0	9,2

3.1.2 Gleby

Nadleśnictwo Dobrocin obejmuje obszary ukształtowane pod wpływem ostatniego zlodowacenia bałtyckiego, z charakterystyczną młodoglacjalną rzeźbą terenu. Typowy w tym miejscu jest krajobraz nizinny nadmorski, którego umowna południowa linia przebiega przez Miłakowo, Dobrze Miasto, Lidzbark Warmiński. Z nizinami nadmorskimi graniczy garb pojezierny, który obejmuje wszystkie pojezierza na północy Polski, w tym Pojezierza Ławskie i Olsztyńskie.

Dla gruntów Nadleśnictwa Dobrocin opracowany został operat siedliskowy według stanu na 01.01.2009 r. Skartowano 15 typów i 43 podtypy gleb. Zdecydowanie największą powierzchnię zajmują gleby brunatne wytworzone z glin zwałowych i zwałowych piasków gliniastych - 42,41%, a zaraz po nich występujące na utworach piaszczystych gleby rdzawe - 32,06% powierzchni. Pewne znaczenie ze względu na zajmowaną powierzchnię mają też

gleby torfowe 6,69% i gleby murszowe 5,19%. Pozostałe typy gleb zajmują stosunkowo niewielkie fragmenty powierzchni Nadleśnictwa.

3.1.3 Wody - zasoby, jakość

Siec hydrologiczna Nadleśnictwa Dobrocin jest silnie rozwinięta. Znajduje się tu 60 cieków wodnych i 55 zbiorników wodnych (Mapa Podziału Hydrograficznego Polski 2013). Z tej liczby 23 zbiorniki wodne graniczą bezpośrednio z terenami w zarządzie Nadleśnictwa, a kolejne 3 są pod zarządem Nadleśnictwa Dobrocin. Spośród cieków wodnych 16 graniczy bezpośrednio z gruntami w zarządzie Nadleśnictwa. 22 ceiki przebiegają, przynajmniej częściowo, na gruntach pod zarządem Nadleśnictwa Dobrocin, a 8 z nich ma tam swoje źródła.

Obszar Nadleśnictwa Dobrocin pod względem hydrograficznym podzielony jest pomiędzy trzy zlewnie. Tereny w części wschodniej stanowią zlewnię rzeki Pasłęki będącej rzeką I-ego rzędu uchodzącą do Zalewu Wiślanego. Rzeka ta stanowi jednocześnie wschodnią granicę zasięgu Nadleśnictwa, a jej lewobrzeżnym dopływem jest Miłakówka. Część północna i północno-zachodnia Nadleśnictwa położona jest w zlewni jeziora Drużno. Do jeziora Drużno odprowadzają wody rzeki Brzeźnica i Dzierzgoń (Elbląg), północny fragment Kanału Elbląskiego oraz liczne strumienie. Część południowa i południowo-zachodnia Nadleśnictwa znajduje się w zlewni rzeki Drwęcy.

Jakość wód powierzchniowych

Według danych Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Olsztynie, czystość wód powierzchniowych badanych w zasięgu Nadleśnictwa Dobrocin przedstawiała się następująco:

Monitoring rzek

Pasłęka - rzeka I rzędu uchodząca do Zalewu Wiślanego, o długości 182,6 km. Rzeka podzielona jest na 6 jednolitych części wód. W zasięgu Nadleśnictwa Dobrocin znajdują się 2 z nich. Ocenę jakości wód rzeki Pasłęki stanowiącej wschodnią granicę Nadleśnictwa Dobrocin przeprowadzono w 2015 r. Jednolita część wód PLRW2000205659 „Pasłęka od Marąga do Drwęcy Warmińskiej bez Drwęcy Warmińskiej” o długości 25,2 km (niemal cała długość wschodniej granicy Nadleśnictwa) jest odbiornikiem ścieków z oczyszczalni w Białej Woli (10,7 m³/d) - oczyszczalni w Ełdych Wielkich (57 m³/d). **Stan jcw PLRW2000205659**

„Pasłęka od Marąga do Drwęcy Warmińskiej bez Drwęcy Warmińskiej” oceniono jako dobry ([Praca zbiorowa 2018 B](#)).

Marąg - jest rzeką II rzędu, lewobrzeżnym dopływem rzeki Pasłęki. Długość rzeki wynosi 17,5 km, a powierzchnia zlewni 102,3 km². Długość cieków w jcw wynosi 29,1 km. Marąg należy do dorzecza Wisły, do regionu wodnego Dolnej Wisły. Prawobrzeżnym dopływem Marąga jest rzeka Łukta, która poprzez Tabórzankę, łączy dorzecze Pasłęki z dorzeczem Drwęcy. Jcw Marąg znajduje się na obszarze Natura 2000 i objęta jest ochroną siedliskową „Rzeka Pasłęka” (PLH280006) oraz gatunkową „Dolina Pasłęki” (PLB280002). Poza tym leży w obrębie rezerwatu przyrody „Wyspa Lipowa” i „Ostoja Bobrów na rzece Pasłęce”. Północną część zlewni tworzy morena denna falista i pagórkowata, i jest to obszar wykorzystywany głównie rolniczo. Natomiast południową część zlewni, stanowiącą dorzecze Łukty, pokrywają utwory sandrowe, na których rosną bory sosnowe. Rzeka Marąg nie jest bezpośrednim odbiornikiem ścieków ze Źródeł punktowych. Jedynie za pośrednictwem rzeki Łukty do Marąga odprowadzane jest 658,7 m³/d ścieków z mechaniczno-biologicznej oczyszczalni w Łukcie. W 2015 roku badania prowadzono w ppk „Marąg - Ramoty/ Maronie” na ujściowym odcinku rzeki w zakresie monitoringu diagnostycznego, operacyjnego i obszarów chronionych. **Stan jcw PLRW20001856329 „Marąg” określono jako zły ([Praca zbiorowa 2016](#)).**

Miłakówka - jest rzeką II rzędu, lewobrzeżnym dopływem rzeki Pasłęki. Długość rzeki wynosi 29,2 km, a powierzchnia zlewni 185,9 km². Długość cieków w jcw wynosi 65 km. Miłakówka należy do dorzecza Wisły, regionu wodnego Dolnej Wisły. Oceniana jcw znajduje się w sieci Natura 2000 i objęta jest ochroną siedliskową „Rzeka Pasłęka” (PLH280006). Jest to obszar o zróżnicowanej rzeźbie od płaskiej do pagórkowatej. Powierzchnia zlewni zbudowana jest głównie z glin zwałowych przemieszanych z utworami piaszczystymi. Jest to obszar rolniczy. Lasy zajmują około 20% powierzchni zlewni. Miłakówka jest odbiornikiem 452,8 m³/d ścieków z oczyszczalni w Miłakowie. W 2015 roku badania prowadzono w ramach monitoringu diagnostycznego, operacyjnego i obszarów chronionych, w przekroju Stolno na ujściowym odcinku rzeki. **Stan jcw PLRW2000185649 „Miłakówka z jez. Narie, Mildzie” określono jako zły ([Praca zbiorowa 2016](#)).**

Monitoring jezior

Jezioro Narie - położone w zachodniej części Pojezierza Olsztyńskiego, w dorzeczu rzeki Pasłęki. Pod względem administracyjnym należy do gminy Morąg. Powierzchnia jeziora wynosi 1240,1 ha, a głębokość maksymalna - 43,8 m. Zbiornikmaksztalt wydłużony z północnego zachodu na południowy wschód. Jezioro Narie jest zbiornikiem przepływowym, zasilanym przez niewielkie ciek. Wody z jeziora odprowadzane są Naryjską Strugą (Narienką) do jeziora Mildzie. Dno jeziora jest mulisto-piaszczyste, silnie zarośnięte roślinnością zanurzoną i wynurzoną. Brzegi jeziora są urozmaicone od płaskich do stromych i wysokich. Zlewnia całkowita o powierzchni 91,7 km² jest obszarem rolniczo-leśnym, gdzie lasy zajmują około 40% powierzchni. W zlewni bezpośredniej, zajmującej powierzchnię 27,7 km², struktura użytkowania gruntów jest różnorodna. Występują tutaj: lasy, łąki i pastwiska, grunty orne i tereny rekreacyjne. Otoczenie jeziora, a w szczególności półwysep Kretowiny, jest intensywnie zagospodarowane rekreacyjnie. Wszystkie miejscowości leżące nad jeziorem Narie w obrębie gminy Morąg są skanalizowane. Ścieki odprowadzane są do oczyszczalni w Jędrzychówku. Ośrodek Elzam Mazury w Bogaczewie ma własną oczyszczalnię mechaniczno-biologiczną. Oczyszczone ścieki odprowadzane są po dodatkowym podczyszczeniu na filtrze korzeniowym do jeziora. Miejscowości w gminie Miłakowo nie są skanalizowane. W 2015 roku badania jakości wód były prowadzone w ramach monitoringu operacyjnego i monitoringu obszarów chronionych. **Stan ekologiczny** jeziora Narie, oceniony w oparciu o elementy biologiczne i fizykochemiczne, określono jako **dobry**. O takiej klasyfikacji zdecydowały makrofity (badane w 2012 roku) i fitoplankton. **Stan chemiczny** oceniono jako **dobry**. **Stan jednolitej części wód - jezioro Narie - oceniono jako dobry** ([Praca zbiorowa 2016](#)).

Jezioro Marąg - powierzchnia zwierciadła wody 393,00 ha, głębokość maksymalna 20,1 m. Jezioro posiada punktowe źródła zanieczyszczeń odprowadzających ścieki bezpośrednio do jeziora. Naturalna odporność jeziora kwalifikuje je do II kategorii podatności na degradację. Badania jakości wód jeziora przeprowadzone w 1999 r. wykazały II klasę czystości.

Jezioro Mildzie - powierzchnia zwierciadła wody 111,90 ha, głębokość maksymalna 19,4 m. Naturalna odporność jeziora kwalifikuje je do II kategorii podatności na degradację. Badania jakości wód jeziora przeprowadzone w 1998 r. wykazały II klasę czystości.

Jeziro Wukśniki - powierzchnia zwierciadła wody 117,10 ha, maksymalna głębokość 68,0 m (jest to jedno z najgłębszych jezior w Polsce, najgłębsze na Pojezierzu Mazurskim). Zaliczone zostało do I kategorii podatności na degradację. Położone w powiecie ostródzkim, gminie Miłakowo. Akwen leży około 5 km na południowy wschód od Miłakowa. Jego powierzchnia wynosi 117,1 ha. Zbiornik znajduje się w strefie chronionego krajobrazu i jest objęty strefą ciszy. Leży także w obszarze Natura 2000 (obszar „siedliskowy” o znaczeniu dla Wspólnoty - OZW - Jeziro Wukśniki). Brzegi jeziora są przeważnie pagórkowate, wysokie, miejscami nawet strome. Jeziro posiada kilka niewielkich dopływów, często wysychających w okresie letnim. Odpływ następuje ku północnemu-wschodowi, do jeziora Mildzie. Z uwagi na okresowość dopływów jeziora przyjęto, że zlewnia bezpośrednia jeziora pokrywa się ze zlewnią całkowitą i jej powierzchnia wynosi 3,5 km². Zdecydowanie przeważają w niej tereny użytkowane rolniczo z dominacją pól uprawnych. Przy południowo-wschodnim brzegu jeziora występują lasy. Najbliżej położoną miejscowością są Mysłaki Małe, zlokalizowane ok. 1 km na północ od jeziora. Wieś nie jest skanalizowana - nieczystości gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych. Jeziro nie odbiera ścieków z punktowych źródeł zanieczyszczeń. Jest użytkowane rekreacyjnie, choć nie ma nad nim ośrodków wypoczynkowych czy zabudowy rekreacyjnej. Nad jeziorem znajduje się pole namiotowe na 250-300 miejsc oraz miejsce wykorzystywane do kąpeli, bez parkingu i infrastruktury sanitarnej, wyposażone tylko w toalety przenośne typu toi toi. Na otaczających jezioro łąkach i pastwiskach odbywa się intensywny wypas bydła.

W 2014 badania prowadzono w ramach monitoringu diagnostycznego w reperowym punkcie pomiarowo-kontrolnym. **Stan ekologiczny** jeziora Wukśniki na podstawie elementów biologicznych i fizykochemicznych oceniono jako **dobry** (II klasa jakości wód). O takiej klasyfikacji zdecydował fitoplankton oraz makrofity (badane w 2014 r.). **Stan chemiczny** oceniono jako **dobry**. **Stan jednolitej części wód - jezioro Wukśniki - określono jako dobry** ([Praca zbiorowa 2016](#)). W 2016 roku jezioro Wukśniki było badane w ramach monitoringu diagnostycznego w reperowym punkcie pomiarowo-kontrolnym. **Stan ekologiczny** jeziora Wukśniki na podstawie elementów biologicznych i fizykochemicznych oceniono jako **umiarkowany** (III klasa jakości wód). Wskaźnikiem obniżającym jakość wód był fosfor całkowity. **Stan chemiczny** oceniono jako **dobry**. **Stan jednolitej części wód - jezioro Wukśniki - oceniono jako zły**. O pogorszeniu klasyfikacji wód

jeziora w 2016 roku zdecydowały wysokie wartości fosforu całkowitego. ([Praca zbiorowa 2017](#)). Badania jeziora Wukśniki w 2017 roku były prowadzone w ramach monitoringu diagnostycznego w reперowym punkcie pomiarowo-kontrolnym. Klasyfikacja stanu ekologicznego jeziora Wukśniki w oparciu o elementy biologiczne, fizykochemiczne i hydromorfologiczne wskazywała na **dobry stan ekologiczny** (II klasa jakości wód). **Stan chemiczny** oceniono jako **poniżej dobrego** ze względu na przekroczenia środowiskowych norm jakości dla bromowanych difenylotrów, rtęci i jej związków oraz heptachloru i epoksydu heptachloru, badanych w rybach. **Stan jednolitej części wód - jezioro Wukśniki - oceniono jako zły**. W 2016 roku stan ekologiczny jeziora Wukśniki oceniono jako umiarkowany (III klasa) z uwagi na wysokie wartości fosforu całkowitego. Coroczne badania jeziora, prowadzone przed 2016 rokiem, wskazywały na dobry stan ekologiczny, podobnie jak w 2017 roku ([Praca zbiorowa 2018 B](#)).

3.1.4 Jakość powietrza atmosferycznego

W 2017 r. w województwie warmińsko-mazurskim badania jakości powietrza prowadzone były przez WIOŚ w Olsztynie na pięciu stacjach automatycznych pomiarów zanieczyszczeń powietrza. Ponadto w systemie monitoringu jakości powietrza w Olsztynie, Elblągu, Nidzicy i Iławie, funkcjonują stanowiska mierzące zanieczyszczenie powietrza pyłem PM₁₀ i pyłem PM_{2.5} metodą manualną. Oceny jakości powietrza pod kątem ochrony roślin dokonano na podstawie wyników pochodzących ze stacji położonej w Puszczy Boreckiej, podlegającej pod zarząd Instytutu Ochrony Środowiska.

Lasy Nadleśnictwa Dobrocin położone w strefie PL2803 (strefa warmińsko-mazurska) znajdują się w stosunkowo niewielkiej odległości od najbliższej dużej aglomeracji miejskiej jaką jest miasto Elbląg. Ponadto region w okresie letnim jest dość licznie odwiedzany przez turystów. Stąd presja na lasy Nadleśnictwa ze strony odwiedzających je ludzi jest stosunkowo duża.

Wyniki rocznej oceny jakości powietrza w 2017 r. przeprowadzonej w województwie warmińsko-mazurskim:

- cel: ochrona zdrowia
- dwutlenek azotu NO₂ - średnie roczne stężenia kształtowały się poniżej średniorocznego dopuszczalnego stężenia (które wynosi 40 µg/m³). Głównym źródłem tlenków azotu pochodzenia antropogenicznego jest transport

samochodowy. Dla zdrowia ludzi groźne jest występowanie chwilowych wzrostów stężeń NO_2 spowodowanych przez wzmożony ruch pojazdów w godzinach szczytu komunikacyjnego. W 2017 r. najwyższe średnioroczne stężenie dwutlenku azotu zanotowano na stacji pomiarowej w Ostródzie - $15,7 \mu\text{g}/\text{m}^3 \text{NO}_2$ i w Olsztynie $14,1 \mu\text{g}/\text{m}^3 \text{NO}_2$. Najwyższe jednogodzinne stężenie dwutlenku azotu zanotowano w Ostródzie - $114,2 \mu\text{g}/\text{m}^3 \text{NO}_2$; Strefę PL2803 strefę warmińsko-mazurską zaliczono do klasy **A** (stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych);

- dwutlenek siarki SO_2 - głównym źródłem SO_2 są paleniska przemysłowe i domowe spalające paliwa stałe. Sezonowy wzrost wartości stężeń SO_2 związany jest z energetyką grzewczą. Na podstawie wieloletnich obserwacji stężeń średniorocznych notowany jest spadek wartości stężeń SO_2 w powietrzu. W 2017 r. najwyższe maksymalne stężenie jednogodzinne - $64,7 \mu\text{g}/\text{m}^3 \text{SO}_2$ i średniodobowe - $18,6 \mu\text{g}/\text{m}^3 \text{SO}_2$ odnotowano w Ełku - $64,7 \mu\text{g}/\text{m}^3 \text{SO}_2$ (dopuszczalna norma wynosi $350 \mu\text{g}/\text{m}^3$). Na podstawie obserwacji z wielu lat notuje się stabilizację poziomów SO_2 w powietrzu lub ujemny trend wartości średniorocznych. Strefę PL2803 strefę warmińsko-mazurską zaliczono do klasy **A** (stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych);
- tlenek węgla CO - w 2017 r. 8-godzinne stężenia tlenku węgla kształtowały się poniżej $2000 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Wartości maksymalne stężeń nigdy nie przekroczyły połowy wartości dopuszczalnej. Strefę PL2803 strefę warmińsko-mazurską zaliczono do klasy **A** (stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych);
- benzen - głównym jego źródłem jest transport drogowy. W ciągu ostatnich lat wyniki pomiarów wykazują brak zmienności i małe zagrożenie dla zdrowia ludności. Ocenę w 2017 r. przeprowadzono na podstawie pomiarów ze stacji w Olsztynie i w Elblągu. W żadnej ze stref nie stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego. Stężenie średnioroczne w Olsztynie wynosiło

- 1,0 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, a w Elblągu 1,2 g/m^3 . Strefę PL2803 strefę warmińsko-mazurską zaliczono do klasy **A** (stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych);
- pył zawieszony PM_{2.5} - średnioroczny dopuszczalny poziom stężenia PM_{2.5} do końca 2020 r. może wynosić 20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. W 2017 r. na wszystkich trzech stacjach, na których badano średnioroczne stężenie pyłu zawieszonego PM_{2.5} jego wartość była niższa od poziomu dopuszczalnego w 2020 r. Najwyższe średnioroczne stężenie pyłu zawieszonego odnotowano na stacji w Elblągu - 17,9 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ PM_{2.5}. Strefę PL2803 strefę warmińsko-mazurską zaliczono do klasy **A** (stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych);
  - cel: ochrona roślin (przeprowadzana jest ocena trzech rodzajów zanieczyszczeń):
    - dwutlenek siarki SO₂ - w 2017 r. średnioroczne stężenie zmierzone na stacji IOŚ w Diablej Górze wyniosło 0,6 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, a za okres zimowy 1,0 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. W strefie warmińsko-mazurskiej nie stwierdzono przekroczeń poziomu dopuszczalnego (20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$). Strefę PL2803 strefę warmińsko-mazurską zaliczono do klasy **A**;
    - tlenki azotu NO_x przeliczone na NO₂ - w 2017 r. średnioroczne stężenie zmierzone na stacji IOŚ w Diablej Górze wyniosło 4,9 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Dopuszczalny poziom stężenia wynosi 30 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Strefę PL2803 strefę warmińsko-mazurską zaliczono do klasy **A**;
    - ozon O₃ - ocenę zawartości ozonu w powietrzu przeprowadza się dla całego województwa. Współczynnik AOT40 dla okresu wegetacyjnego obliczony na podstawie wyników pomiarów ze stacji IOŚ Puszcza Borecka w latach 2013-2017 wyniósł 9 744 $\mu\text{g}/\text{m}^3 \cdot \text{h}$. Poziom docelowy dla ozonu wynosi 18 000 $\mu\text{g}/\text{m}^3 \cdot \text{h}$ i nie został przekroczony. Nie został dotrzymany poziom celu długoterminowego, który wynosi 6 000 $\mu\text{g}/\text{m}^3 \cdot \text{h}$. Strefę PL2803 strefę warmińsko-mazurską zaliczono do klas **A i D2** (stężenie zanieczyszczenia ozonem troposferycznym na terenie strefy przekracza poziom celu długoterminowego).

3.2 Stan środowiska na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa

3.2.1 Różnorodność siedlisk

Warunki środowiskowe w zasięgu Nadleśnictwa sprzyjają występowaniu bogatej szaty roślinnej.

Na gruntach będących w zarządzie Nadleśnictwa Dobrocin stwierdzono występowanie 10 lądowych typów siedlisk przyrodniczych oraz 1 siedlisko wodne, będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty i wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r., (tekst jedn. Dz. U. 2014, poz. 1713). Łączna powierzchnia lądowych siedlisk przyrodniczych na gruntach Nadleśnictwa to 1557,13 ha (Tabela 3.VII).

Powyższa wartość wymaga komentarza w świetle danych prezentowanych w Programie Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Dobrocin na lata 2010-19. W tamtym opracowaniu powierzchnia siedlisk przyrodniczych oparta była o inwentaryzację przyrodniczą w Lasach Państwowych przeprowadzonej w latach 2006-2007 na mocy decyzji nr 63 (znak: [ZO-732-2- 24/2006](#)) oraz nr 61 (znak :[ZO-732-2- 19/2006](#)) Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 2006 roku wydanych w oparciu o między innymi [Zarządzenie nr 31](#) Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z tego samego roku. W wyniku tamtej inwentaryzacji, opartej o wypracowane metodyki ([Praca Zbiorowa 2006A](#); [Praca Zbiorowa 2006B](#); [Praca Zbiorowa 2006C](#)), powierzchnia siedlisk przyrodniczych wyniosła 7186,25 ha.

Wartości powierzchni odnoszące się do siedlisk przyrodniczych zawarte w poniższym dokumencie oraz w Programie Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Dobrocin na lata 2010-19 są nieporównywalne z uwagi na zmianę sposobów inwentaryzacji i stopień jej dokładności. W chwili obecnej, na mocy [Zarządzenia nr 42](#) Dyrektora Generalnego LP z dnia 22 listopada 2017 r. przepisy sankcjonujące sposób prowadzenia inwentaryzacji straciły moc. Również wewnętrzne zarządzenia Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie odnoszące się do inwentaryzacji siedlisk przyrodniczych z uwagi na większą dokładność prac uległy zmianom.

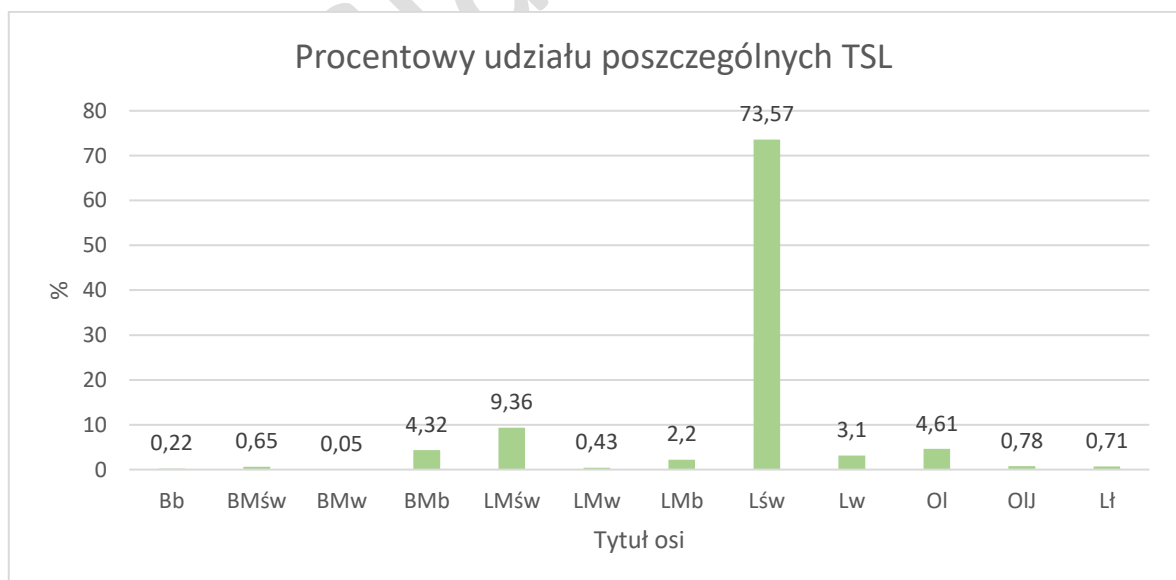
Tabela 3.VII Typy łądowych siedlisk przyrodniczych będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty zinventaryzowanych w Nadleśnictwie Dobrocin

L.p.	Typ siedliska przyrodniczego		Oddział	Pow.	Leśnictwo		SOO/OZW Natura 2000	Przedmiot ochrony Obszaru
	Kod	*(o znaczeniu priorytetowym)		[ha]	Nazwa	Kod		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	7110	* torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	636 h; 654 c (PNSW); 654 n; 655 c (PNSW);	8,33	Zamczysko	10	OZW Budwity PLH280010	Tak
2	7120	torfowiska wysokie zdegradowane, zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji	637 a, c, d, f; 638 a, b, c, d; 646 b, d, f, g; 647 a, b;	64,56	Zamczysko	10	OZW Budwity PLH280010	Tak
3	7140	torfowiska przejściowe i trzęsawiska	654 o; 655 b (PNSW)	1,08	Zamczysko	10	OZW Budwity PLH280010	
4	9110	kwaśne buczyny	647 f	1,32	Zamczysko	10	OZW Budwity PLH280010	
			276 f;	2,33	Roje	04		
			405 d; 409 a; 413 a;	11,82	Tomlak	07		
			SUMA	15,47				
5	9130	żyzne buczyny	120 d; 121 j; 138 c, d, f; 139 i;	22,09	Buczyniec	02		
			64 i; 65 f; 142 a; 164 b;	21,85	Kwiatowo	03		
			276 k;	2,06	Roje	04		
			336 h; 338 g, h; 339 b; 340 k;	15,32	Nowy Dwór	05		
			317 l; 328 c, d, n, p; 342 k; 358 h;	44,65	Sambród	06		
			329 c, f, h, i, l; 330 a, c, d; 331 a, c, g;	55,21	Sambród cd.	06	SOO Niedźwiedzie Wielkie PLH280050	Tak
			392 i; 401 a;	11,15	Tomlak	07		
			593 b; 595 d;	13,23	Morąg	09		
			659 a, b, c;	11,70	Zamczysko	10		
			SUMA	199,26				
6	9160	grąd subatlantycki	2 i; 4 f; 6 l; 7 a, b, n; 22 a; 29 g, i; 31 g; 187 f; 265 g, i; 266 i; 267 g	44,73	Włodowo	01		
			5 g;	0,76	Włodowo	01	OZW Rzeka Pasłęka PLH280006	
			184 a, b, c, d, f; 185 a, b, c;	15,67	Włodowo	01	SOO Jezioro Wukśniki PLH280038	Tak

L.p.	Typ siedliska przyrodniczego		Oddział	Pow.	Leśnictwo		SOO/OZW Natura 2000	Przedmiot ochrony Obszaru
	Kod	*(o znaczeniu priorytetowym)		[ha]	Nazwa	Kod		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
6 cd.	9160 cd.	grąd subatlantycki cd.	47 b, d; 49 a; 50 a, c, d; 51 c, d; 93 c; 96 l; 98 a; 100 a; 102 c; 103 a, d, i; 106 c; 107 f, g; 108 c, g; 110 d; 112 c, h; 113 b, h, i; 115 d; 119 j; 120 c; 122 c, h; 124 d; 127 c; 132 a, d, f, h; 140 f; 145 g; 149 f, k; 153 a, h; 159 h; 161 d;	141,14	Buczyniec	02		
			55 a; 56 b, c, j, k; 57 d, i, j; 58 b, c, d; 62 b; 63 f; 64 c; 70 f, h; 76 g; 77 j, k, l; 78 i; 86 b, c, f, j; 87 a, d, g; 88 b, c, k; 89 b; 90 c; 92 d; 128 k, n; 130 g; 141 a, f; 142 c; 143 f; 144 h, i; 163 c, h; 165 b, c, f; 166 c; 167 b, i, j, m, n; 168 i; 169 c; 174 a; 174 b; 174 c; 176 k;	196,16	Kwiatowo	03		
			205 k; 205 m; 210 i; 213 f; 228 i;	15,87	Roje	04		
			313 i; 326 b; 348 a; 350 p; 351 h; 364 s; 364 w; 364 x; 367 h; 368 a; 369 a; 370 a; 370 b; 371 f; 372 f; 372 j; 374 n; 374 w; 375 bx; 376 a; 382 b, d; 383 c, i; 386 d, f, j, l, n; 387 c;	88,92	Nowy Dwór	05		
			299 c, g; 300 c, i, j, p; 301 c, d, j, k, n; 302 a, h; 310 r; 316 g; 318 s; 319 h; 320 a, i, l; 328 a, h, j, k, m; 332 c, d, g; 333 f, i, k, m; 334 a; 342 b, d; 343 f, g, j; 345 g; 346 f; 357 f; 358 h, j, l; 360 f, h, i; 363 a;	157,21	Sambród	06		
			329 a; 329 g; 331 i; 331 k;	18,48	Sambród cd.	06	SOO Niedźwie- dzie Wielkie PLH280050	Tak
			389 d; 392 b; 403 b; 407 f; 434 l; 435 f; 436 a; 436 c; 438 d; 438 h; 441 f; 441 i; 442 n; 449 g;	42,50	Tomlak	07		
			465 b; 473 o; 474 f; 474 o; 477 a; 477 o; 487 d; 487 f; 490 b; 490 f; 501 f; 502 a; 534 a; 534 d; 534 g; 534 i; 550 h; 554 d;	38,96	Strzała	08		

L.p.	Typ siedliska przyrodniczego		Oddział	Pow.	Leśnictwo		SOO/OZW Natura 2000	Przedmiot ochrony Obszaru
	Kod	*(o znaczeniu priorytetowym)		[ha]	Nazwa	Kod		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
6 cd.	9160 cd.	grąd subatlantycki cd.	503 f; 504 d, f; 506 a; 508 c; 509 c; 510 a, c, h; 511 b, c, d, g; 513 b; 514 f; 515 f, g; 517 c; 520 c; 521 a; 522 g; 524 f; 525 a, f; 526 g; 527 d; 529 g; 530 d; 531 d, g; 532 a, d; 563 b, h; 565 b, i; 566 f; 571 a; 574 a; 584 i; 588 d; 589 b; 591 c, f; 595 b; 601 a, b;	149,76	Morąg	09		
			604 b, c; 605 d; 633 b; 640 b, f, g; 641 b; 643 b, i; 644 h; 651 c; 657 c; 658 a, c; 662 b, c; 666 d; 667 a, k, l; 669 a, b, g; 670 h; 671 d; 673 d; 675 f, i, j; 676 c, f, l; 677 a, c;	103,08	Zamczysko	10		
			639 c (fragment); 653 c, d, g;	14,65	Zamczysko cd.	10	OZW Budwity PLH280010	Tak
			SUMA	1027,89				
7	9170	grąd środkowo- europejski i subkontynen- talny	199 f;	2,94	Włodowo	01		
			11 i; 11 k; 11 l; 12 a; 12 b; 12 c; 12 h; 21 b; 21 j;	16,18	Włodowo cd.	01	OZW Rzeka Pasłęka PLH280006	Tak
			566 j; 566 k;	1,72	Morąg	09		
			SUMA	20,84				
8	91D0	*sosnowe bory i lasy bagienne	19 m;	1,76	Włodowo	01		
			428 l; 428 n	5,93	Tomlak	07		
			474 m; 475 o; 477 h;	3,13	Strzała	08		
			636 f; 636 i; 637 b; 639 b; 645 i; 646 c; 653 b; 653 f; 654 a; 654 b; 654 c; 654 d; 654 i; 654 k; 654 n; 654 p; 654 r; 654 s; 655 a; 655 b; 655 c; 655 d; 655 f; 655 i; 655 j; 656 a; 656 b; 656 c;	104,67	Zamczysko	10	OZW Budwity PLH280010	Tak
			SUMA	115,49				
9	91E0	* łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	2 f; 2 j; 2 m; 3 b; 7 h; 8 d; 22 i; 25 i; 25 l; 25 n; 25 p; 29 f; 221 b; 266 m;	26,60	Włodowo	01		
			9 a; 21 i; 21 l; 178 a; 178 b; 178 c; 178 d; 178 i; 178 n;	17,06	Włodowo cd.	01	OZW Rzeka Pasłęka PLH280006	Tak
			45 f; 106 a; 121 b; 134 b; 161 i;	7,83	Buczyniec	02		
			56 d, f; 57 g; 58 c; 176 f, g, h;	11,40	Kwiatowo	03		
			251 c; 253 a;	2,84	Roje	04		

L.p.	Typ siedliska przyrodniczego		Oddział	Pow.	Leśnictwo		SOO/OZW Natura 2000	Przedmiot ochrony Obszaru
	Kod	*(o znaczeniu priorytetowym)		[ha]	Nazwa	Kod		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
9 cd.	91E0 cd.	* łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe cd.	350 o;	0,37	Nowy Dwór	05		
			331 d;	0,59	Sambród	06	SOO Niedźwiedzie Wielkie PLH280050	
			297 d; 298 d; 310 o; 316 r; 317 c; 318 l; 328 b; 328 f; 333 l; 346 d; 346 i; 357 j; 358 n; 359 b;	16,86	Sambród cd.	06		
			268 b; 392 l; 449 c; 449 d; 449 f;	5,74	Tomlak	07	OZW Rzeka Pasteka PLH280006	Tak
			269 a; 269 c;	4,15	Tomlak cd.	07		
			580 y;	2,46	Morąg	09		
			676 g; 684 g;	1,23	Zamczysko	10		
			653 g (PNSW);	0,25	Zamczysko cd.	10	OZW Budwity PLH280010	
			SUMA	97,38				
10	91F0	łągowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	10 f;	1,12	Włodowo	01		
			607 k; 628 a; 649 b;	5,71	Zamczysko	10		
			SUMA	6,83				
RAZEM				1557,13				

Rysunek 3.1 Procentowy udział typów siedliskowych lasu w powierzchni leśnej Nadleśnictwa Dobrocin

3.2.2 Charakterystyka drzewostanów

Obszary znajdujące się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Dobrocin cechuje bardzo duża mozaikowość i zróżnicowanie. Dotyczy to ukształtowania terenu oraz w mniejszym stopniu żyzności gleb i siedlisk, ich zaopatrzenia w wodę. Wszystko to sprawia, że drzewostany tworzą tu formacje o różnorodnej strukturze. Głównymi gatunkami lasotwórczymi w Nadleśnictwie są buk zwyczajny, dąb szypułkowy, sosna pospolita, brzoza brodawkowata, olsza czarna, świerk, modrzew. W skład drzewostanów wchodzi również: klon, jawor, jesion, grab, brzoza omszona, olsza szara, topola, osika i lipa wiąz, grusza, czereśnia, wiśnia, jabłoń, jarzębina, jodła, dąb czerwony, sosna wejmutka, daglezwia, grochodrzew, wierzba iwa, kasztanowiec.

Pod względem bogactwa gatunkowego i struktury są to w głównie drzewostany dwu- i więcej gatunkowe (89,6%), ale w 92,8 % jednopiętrowe (Tabela 3.VIII, Tabela 3.IX). Skład gatunkowy części drzewostanów (0,5%) jest niezgodny z siedliskiem (Tabela 3.X).

Tabela 3.VIII Zestawienie powierzchni drzewostanów wg grup wiekowych i bogactwa gatunkowego w Nadleśnictwie Dobrocin

Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Powierzchnia [ha]				
	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
	<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
1	2	3	4	5	6
jednogatunkowe	657,67	488,37	424,76	1570,80	10,4
dwugatunkowe	1347,30	1179,07	1061,13	3587,50	23,8
trzygatunkowe	1443,79	1700,34	1355,10	4499,23	29,8
cztero- i więcej gatunkowe	1568,20	2626,53	1234,46	5429,19	36,0

Tabela 3.IX Zestawienie powierzchni drzewostanów wg grup wiekowych i struktury w Nadleśnictwie Dobrocin

Struktura drzewostanów, drzewostany	Powierzchnia [ha]				
	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
	<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
jednopiętrowe	5016,95	5835,84	3150,42	14003,23	92,8
dwupiętrowe	0,00	103,27	60,72	163,99	1,1
wielopiętrowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0
o budowie przerębowej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0
w KO i KDO	0,00	55,19	864,27	919,46	6,1

*KO- klasa odnowienia; KDO- klasa do odnowienia

Tabela 3.X Zestawienie powierzchni wg zgodności składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem w Nadleśnictwie Dobrocin

Siedliskowy typ lasu	Typ drzewostanu	Drzewostany o składzie gatunkowym					
		zgodnym		częściowo zgodnym		niezgodnym obojętnie	
		ha	%	ha	%	ha	%
1	2	3	4	5	6	7	8
BB	SO	21,30	100,0				
BMB	SO	246,09	98,3	4,27	1,7		
	SO ŚW	21,80	51,9	20,22	48,1		
	ŚW SO BRZ	55,83	21,1	208,91	78,9		
BMŚW	BK SO	10,71	94,9	0,58	5,1		
	DB SO	25,09	93,1	1,85	6,9		
	SO	49,78	79,3	13,02	20,7		
BMW	BRZ SO	2,22	100,0				
	BRZ SO ŚW	0,48	10,9	3,92	89,1		
	ŚW SO			0,65	100,0		
Łł	DB	7,32	28,4	18,48	71,6		
	JS OL	60,62	77,1	17,96	22,9		
LMB	BRZ OL	39,25	13,6	245,45	85,1	3,72	1,3
	OL	7,99	65,8	4,15	34,2		
LMŚW	BK			6,28	100,0		
	BK SO	258,69	87,1	37,72	12,7	0,59	0,2
	BRZ BK	14,56	12,7	100,31	87,3		
	BRZ DB	26,87	57,8	19,61	42,2		
	DB BK	60,33	33,8	118,10	66,2		
	DB SO	459,14	66,4	231,01	33,4	1,64	0,2
	GB LP DB	8,38	84,1	1,58	15,9		
	SO BK	58,96	63,7	33,55	36,3		
LMW	SO DB	11,04	30,9	24,66	69,1		
	SO ŚW	5,77	19,2	23,45	77,9	0,89	3,0
LŚW	BK	2385,62	94,8	132,08	5,2		
	BK DB	1001,37	51,7	909,44	46,9	26,74	1,4
	DB	1299,42	76,0	399,16	23,4	10,23	0,6
	DB BK	1336,27	59,4	904,80	40,2	10,25	0,5
	GB LP DB	230,43	21,1	861,49	78,8	1,43	0,1
	JW LP DB	84,39	22,4	292,60	77,6		
	LP BK	161,82	76,4	50,07	23,6		
	LP DB	422,07	34,4	791,92	64,5	13,95	1,1
LW	DB	75,87	48,7	77,80	49,9	2,16	1,4
	OL DB	39,35	13,4	253,63	86,6		
OL	OL	566,39	93,1	42,25	6,9		
OLJ	JS OL	97,47	95,2	4,91	4,8		
	OL JS	6,55	100,0				
Razem		9159,24	60,7%	5855,88	38,8%	71,60	0,5%

Oprócz dość dobrze zdiagnozowanych i analizowanych zjawisk borowacenia i neofityzacji w skali kraju obserwuje się postępujący wzrost roli takich procesów przekształcających ekosystemy leśne, jak: synantropizacja, fruticetyzacja, estetyzacja, eutrofizacja, fagetyzacja.

Formy degeneracji ekosystemu leśnego zostały określone poprzez dokonanie oceny drzewostanów, w których zaobserwowane zostały procesy borowacenia, fagetyzacji i neofityzacji.

Borowacenie - polega na wprowadzeniu do drzewostanów drzew iglastych w miejsce drzew liściastych na żyznych siedliskach zbiorowisk leśnych lub eliminacji drzew liściastych ze zbiorowisk borów mieszanych. Określane jest w zależności od procentowego udziału gatunków iglastych w składzie gatunkowym drzewostanu na poszczególnych siedliskach.

Tabela 3.XI Zestawienie powierzchni wg form degeneracji lasu
- borowacenie w Nadleśnictwie Dobrocin

Stopień borowacenia	Powierzchnia [ha]				
	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
	<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
brak	1438,35	1991,93	2101,57	7609,00	50,5
słabe	353,24	904,46	1103,25	4533,53	30,0
średnie	105,09	710,77	539,23	1796,93	11,9
mocne	3120,28	2387,15	331,36	1147,22	7,6
borowacenie razem	1896,68	3607,16	1973,84	7477,68	49,5

Z uwagi na zdecydowaną dominację siedlisk lasowych (Rysunek 3.1) nawet nieznaczny udział sosny w drzewostanach klasyfikowany jest jako borowacenie. Mimo dość równomiernego przestrzennie udziału gatunków iglastych, procesy borowacenia w stopniu średnim i mocnym stwierdzono jedynie na 19,5% powierzchni leśnej zalesionej (Tabela 3.XI).

Fagetyzacja - polega na wprowadzeniu buka w znacznym udziale w miejsce innych gatunków liściastych. Dotyczy to przede wszystkim zbiorowisk grądowych. Za fagetyzację należy również uznać monokultury buka- eliminację innych niż buk gatunków liściastych ze zbiorowisk buczyn. Jego zdolność do przygłuszania innych gatunków przy grupowym zmieszaniu, a także wynikające z historycznych naleciałości występowanie na innych siedliskach przyrodniczych może prowadzić do pogłębiania się tego procesu. Dodatkowo

kilkunastohektarowe monowiekowe drzewostany bukowe mogą naruszać ład przestrzenny krajobrazu związanego z młodoglacjalną rzeźbą który charakteryzuje się dużą mozaiką siedlisk pod względem żyzności i wilgotności.

Neofityzacja - wnikanie gatunków drzew i krzewów geograficznie obcego pochodzenia, które jest skutkiem ich sztucznego wprowadzenia lub jest samoistne.

Gatunki obcego pochodzenia występujące na terenie Nadleśnictwa zostały zarejestrowane w trakcie wykonywania prac taksacyjnych.

Występujące w drzewostanach Nadleśnictwa gatunki obcego pochodzenia to: dąb czerwony, daglezwia zielona, jodła pospolita, czeremcha amerykańska, robinia akacyjowa, sosna wejmutka, kasztanowiec zwyczajny, żywotnik olbrzymi.

Dąb czerwony w Nadleśnictwie Dobrocin występuje w 496 wydzieleniach, głównie w charakterze gatunku domieszkowego (pojedynczo, miejscami, w podroście, w formie przestojów, w podszytcie, jako zadrzewienia, niekiedy z 10-20% udziałem w drzewostanie panującym). Łącznie występuje na 36, 17 ha.

Daglezwia zielona występuje miejscami w 80 wydzieleniach, łącznie na 5,47 ha. W żadnym z wydzieleń nie będąc gatunkiem panującym.

Jodła pospolita w Nadleśnictwie Dobrocin występuje w 88 wydzieleniach, łącznie na 33,8 ha (miejscami, w formie przestojów).

Czeremcha amerykańska była w pewnym okresie wprowadzana jako gatunek podszytowy. Okazała się co najmniej kłopotliwa, szczególnie na bogatszych siedliskach, będąc gatunkiem bardzo ekspansywnym. Wypiera rodzime gatunki podszytowe, a w przypadkach konieczności odnowienia powierzchni po zrębach stanowi niebagatelną konkurencję dla wprowadzanych tam odnowień. Inicjacja odnowień naturalnych w przypadku bardziej obfitego występowania czeremchy amerykańskiej jest prawie niemożliwa. Obecnie zalecana jest rezygnacja z sadzenia czeremchy amerykańskiej na korzyść gatunków rodzimych.

Robinia akacyjowa w Nadleśnictwie Dobrocin występuje pojedynczo i miejscami w 19 wydzieleniach, w tym w 1 ma 10% udziału w drzewostanie panującym.

Sosna wejmutka w Nadleśnictwie występuje miejscami oraz w formie przestojów w 25 wydzieleniach, na sumarycznej powierzchni 0,29 ha.

Kasztanowiec zwyczajny w obrębie Nadleśnictwa występuje w zadrzewieniach, pojedynczo, miejscami, jako przestoje w 41 wydzieleniach. W żadnym wydzieleniu nie jest gatunkiem panującym.

Żywotnik olbrzymi w Nadleśnictwie występuje miejscami w 1 wydzieleniu.

Kasztanowiec zwyczajny, sosna wejmutka, sosna czarna, sosna smołowa, żywotnik olbrzymi, żywotnik zachodni nie tworzą własnych drzewostanów. W istniejących w Nadleśnictwie warunkach nie stanowią one konkurencji dla gatunków rodzimych i powinny być traktowane jako urozmaicenie.

Monotypizacja - ujednoczenie gatunkowe lub wiekowe drzewostanu.

Drzewostany Nadleśnictwa Dobrocin budują głównie buk zwyczajny, dąb szypułkowy, sosna pospolita, brzoza brodawkowata, olsza czarna, świerk, modrzew. Udział rzeczywisty gatunków liściastych w składzie drzewostanów jest duży 72,83%. We wszystkich kompleksach leśnych powyżej 100 ha, które brano pod uwagę przy określaniu stopnia monotypizacji wykazują jej brak, ponieważ struktura wiekowa jak i gatunkowa drzewostanów jest zróżnicowana.

Tabela 3.XII Zestawienie powierzchni wg rodzajów i pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych w Nadleśnictwie Dobrocin

Struktura drzewostanów, drzewostany	Powierzchnia [ha]				
	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
	<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
1	2	3	4	5	6
z panującym gat. obcym	0	0	0	0	0
plantacje drzew szybkorosnących	0	0	0	0	0
odroślowe	0	0	0	0	0
z samosiewu	1832,14	2802,19	2445,28	7079,61	46,9
z sadzenia	3021,62	3047,33	1593,11	7662,06	50,8
brak informacji	163,20	144,79	37,06	345,05	2,3

Zachowanie ciągłości naturalnych procesów odnawiania się lasu i umożliwienie oddziaływania sił i mechanizmów ewolucji jest osiągnięte przy pomocy metody ochrony in situ. Podstawowymi formami tej metody ochrony są drzewostany nasienne, plantacyjne uprawy nasienne, plantacje nasienne, drzewa mateczne, uprawy pochodne z potomstwa wyłączonych drzewostanów nasiennych, rezerwy oraz siedliskowo-drzewostanowe powierzchnie wzorcowe.

Na terenie Nadleśnictwa Dobrocin są 4 wyłączone drzewostany nasienne dęba szypułkowego, o łącznej powierzchni 23,16 ha. W Nadleśnictwie zlokalizowano 3 drzewostany uznane jako źródła nasion (Lp, Gb, Olsz). Wytypowano też drzewa mateczne: buka zwyczajnego (2 szt.), modrzewia europejskiego (4 szt.) i klona jawora (3 szt.).

Powierzchnia gospodarczych drzewostanów nasiennych według Krajowego Rejestru Leśnego Materiału Podstawowego wynosi 398,47 ha. Sporządzono mapy przeglądowe nasiennictwa i selekcji.

W trakcie prac terenowych zinwentaryzowano 4 plantacje choinek o powierzchni 2,42 ha. Nie zinwentaryzowano plantacji nasiennych, drzew szybkorosnących i krzewów przemysłowych.

3.2.3 Zagrożenia środowiska leśnego

Zagrożenia spowodowane przez szkodliwe czynniki abiotyczne

Największym zagrożeniem dla lasów w Nadleśnictwie Dobrocin są huraganowe wiatry. Szkody z nimi związane są odnotowywane corocznie w formie rozporoszonej. Najbardziej dotkliwe i powodujące straty powierzchniowe okazały się huragany, które wystąpiły w latach: 2013, 2014, 2017, 2019.

Kolejnym czynnikiem negatywnie wpływającym na kondycję zdrowotną drzewostanów są zdarzające się co pewien czas intensywne opady śniegu. Okiść w 2006 r. spowodowała powstanie ogromnej ilości śniegołomów. Na tych terenach kłęski okiści i huraganowe wiatry powtarzają się co jakiś czas. Na obszarach narażonych na okiść zaleca się stosowanie rozrzedzonej więźby przy sadzeniu oraz wykonywanie częstszych i nieintensywnych zabiegów pielęgnacyjnych (czyszczenia, trzebieże).

W latach 2015-2018. na obszarach Nadleśnictwa wystąpiły szkody powierzchniowe związane z niedoborem wody. Ich skutkiem jest obniżenie zdrowotności i odporności drzewostanów.

Zagrożenia wywołane szkodliwym wpływem czynników antropogenicznych

Głównymi źródłami emisji zanieczyszczeń w regionie są:

- procesy energetycznego spalania paliw (źródło emisji tlenków azotu, siarki i węgla oraz pyłów),
- instalacje grzewcze (kotłownie, piece domowe w okolicznych miejscowościach),
- procesy technologiczne, związane między innymi z mechanicznym przerobem

drewna,

- transport towarów i ludzi - komunikacja, szczególnie w okresie lata i wczesnej jesieni (źródło emisji tlenków azotu, węgla i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych WWA).

Do bezpośredniego negatywnego wpływu człowieka na las zaliczyć należy:

- świadome bądź przypadkowe zaproszenie ognia w lesie, które jest najczęściej notowaną przyczyną pożarów lasu,
- wywożenie śmieci i wylwanie nieczystości do lasu,
- nielegalne pozyskiwanie choinek w okresie przedświątecznym,
- kłusownictwo i wnykarstwo,
- nadmierna penetracja lasów w czasie zbioru jagód i grzybów, w wyniku czego w niektórych miejscach zostaje zniszczona ściółka leśna oraz płoszona jest zwierzyna,
- niszczenie drzew, krzewów i runa leśnego - nasilenie obserwowane jest w okresie letnim (turystyka) i w porze zbiorów surowców zielarskich,
- zaśmiecanie związane z rekreacyjnym pobytem ludzi w lesie (pozostawianie różnego rodzaju opakowań).

Teren Nadleśnictwa Dobrocin zakwalifikowany został do III kategorii zagrożenia pożarowego.

Przyczyną powstawania pożarów jest głównie niebezpieczne obchodzenie się z ogniem na terenach leśnych lub w ich pobliżu (umyślne podpalenia, rozpalanie ognisk w miejscach niedozwolonych, wypalanie traw, zaproszenie ognia przy pracach związanych z pozyskaniem drewna). W latach 2010 - 2019 odnotowano 28 pożarów, na łącznej powierzchni 14,06 ha, z czego 18 z nich było podpaleniami.

Zagrożenia spowodowane przez szkodliwe czynniki biotyczne

Szkody powodowane przez owady. Prowadzą do osłabienia i zamierania drzew, zmniejszania przyrostu, uszkodzenia nasion.

Tabela 3.XIII Występowanie szkodników owadzych

Lp.	Gatunek	Rok	Powierzchnia [ha]	
			Występowanie	Ograniczanie
1.	Krobik modrzewiowiec	2010	1,3	1,3
		2011	1,5	1,5
		2012	1,4	1,4
2.	Zawodnice świerkowe	2010	3	3
		2011	1	1
3.	Piędzik przedzimek i inne miernikowce	2012	185	-
		2014	-	229
4.	Zwójki dębowe	2013	66,12	-
		2014	228	-
5.	Ogłodek wiązowiec	2010	3	3
		2012	2	2
6.	Opiętki	2010	1	1
7.	Jesionowce	2010	1	1
		2012	20	20
8.	Kornik modrzewiowiec	2019	0,25	-
9.	Szrotówek kasztanowcowiaczek	2010	1,5	1,5
		2011	1,1	1,1
		2012	1,5	-

Szkody powodowane przez ssaki. Sprawcami istotnych szkód w lesie na terenie całego Nadleśnictwa są głównie jeleniowate - jelenie, sarny, łosie. Szkody przez nie wyrządzone występują w uprawach w postaci zgryzania, a w młodnikach w postaci spałowania. Uszkodzenia drzewostanów przez zwierzynę płową występują ogółem na powierzchni 1877,58 ha, w tym szkody powyżej 50% występują na 397,95 ha. W ostatnich latach również bobry są przyczyną powstawania w lasach szkód takich jak podtopienia i zalania fragmentów drzewostanów, łąk i pól, ścinanie drzew (głównie liściastych). Według stanu na 31.12.2019 r. szkody, które zostały wyrządzone przez bobry stwierdzono na 138,23 ha powierzchni Nadleśnictwa.

Szkody powodowane przez patogeniczne grzyby. Znaczna część drzewostanów Nadleśnictwa rośnie na gruntach porolnych - 4359,15 ha, co stanowi 27,4% powierzchni zalesionej. W związku z tym znaczną część uszkodzeń powoduje korzeniowiec wieloletni.

Tabela 3.XIV Choroby lasu powodowane przez grzyby pasożytnicze

Choroba	Rok	Powierzchnia występowania [ha]	
		do 20 lat	powyżej 20 lat
Mączniak dębu	2010	66,3	27,69
	2011	78,98	30,69
	2012	54,07	8
Opieńkowa zgnilizna korzeni	2010	-	40
	2011	8	27
	2012	-	30,29
	2016	-	11,67
	2017	0,28	-
Huba korzeni	2010	-	86
	2011	-	97
	2012	-	60
	2016	-	37,74
Zamieranie pędów sosny	2011	12,3	-
Osutki sosny	2011	3,4	-
Rdza kory wejmutki	2013	-	0,6

Od szeregu lat obserwowane są problemy zdrowotne występujące wśród liściastych gatunków drzew lasotwórczych. Najbardziej widoczne jest zamieranie jesionów i dębów.

W Nadleśnictwie Dobrocin w latach 2010-12 odnotowywano zamieranie jesionu na ok. 70 ha rocznie.

Obserwowane od kilkunastu lat skala zamierania jesionów jest duża i jak dotąd nie zaobserwowano ustępowania tego zjawiska. Szczególnie podatne na zamieranie są drzewostany w I klasie wieku. Nieco lepszy stan wykazują średniowiekowe drzewostany jesionowe. Zdecydowanie najwięcej uszkodzonych starodrzewów obserwuje się we wschodniej i centralnej Polsce oraz na Pomorzu Wschodnim i Środkowym.

Przyczyn zamierania jesionów nie udało się jak na razie jednoznacznie określić. Ostatnie badania potwierdzają występowanie grzyba *Hymenoscyphus pseudoalbidus* i jego formy bezpłciowej pod nazwą *Chalara fraxinea* przyczyniające się do silnego osłabienia drzew i ich zamierania. Proces, choć zdecydowanie w mniejszym stopniu, nadal jest obserwowany. Rozwój choroby przyspieszają niesprzyjające warunki środowiska, tj. duże wahania poziomu wód gruntowych (stałe obniżenie), ekstremalne temperatury oraz susze. Ze względu na dużą wrażliwość jesionu na wszelkie zmiany czynników środowiska, spodziewana jest dalsza regresja tego gatunku.

W trakcie prac urządzeniowych zainwentaryzowano uszkodzenia drzewostanów na łącznej powierzchni 3039,63 ha. Ponad połowa szkód - 1673,72 ha - nie przekroczyła pierwszego stopnia uszkodzeń (20%).

3.2.4 Potencjalne zmiany w przypadku braku realizacji planów urządzenia lasu

Gospodarka leśna w Lasach Państwowych oparta jest o tworzone indywidualnie dla każdego nadleśnictwa plany urządzenia lasu. Aktualny stan lasów oraz występująca w nich różnorodność siedlisk przyrodniczych i gatunków wynika w głównej mierze z prowadzenia planowej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej opartej o plany urządzenia lasu. Wartość planów urządzenia lasu wynika między innymi z następujących przesłanek:

- części opisowe planów u.l. zawierają dane historyczne umożliwiające śledzenie zmian na obszarze objętym planem na przestrzeni długich okresów,
- plan u.l. zawiera część inwentaryzacyjną - opis taksacyjny, w którym znajduje się szczegółowy opis lasu, jego stanu i zmian w nim zachodzących,
- integralną częścią planu są różnego rodzaju mapy wizualizujące część opisową,
- w opisach taksacyjnych i programach ochrony przyrody dla nadleśnictw znajdują się opisane w uporządkowany sposób wyniki unikalnych inwentaryzacji przyrodniczych, lokalizacja obiektów chronionych, opis ich stanu i zalecane sposoby ochrony,
- zawarte w planie wskazania gospodarcze określają sposób postępowania na kolejny okres gospodarczy przy jednoczesnej możliwości przewidzenia w istotnym stopniu konsekwencji tych działań,
- plany u.l. opierają się na wielopokoleniowej wiedzy leśników i przyrodników - same w sobie stanowią źródło specjalistycznej wiedzy, która może być udostępniana wielu instytucjom i społeczeństwu,
- zunifikowany sposób zbierania, agregowania, analizy i tworzenia baz danych w ramach planów u.l. umożliwia łatwe korzystanie z tych zasobów.

Brak realizacji planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa spowoduje:

- działanie wbrew prawu - podstawą prowadzenia zrównoważonej gospodarki leśnej

jest zatwierdzony przez właściwego ministra plan urządzenia lasu,

- utratę kontroli nad działaniami dokonywanymi w lesie, a co za tym idzie stanem lasu i procesami w nim zachodzącymi,
- niemożność ochrony wielu obiektów i przedmiotów ochrony (w planach u.l. znajdują się szczegółowe informacje o chronionych obszarach, siedliskach, roślinach i zwierzętach, o ich dokładnym położeniu i formie ochrony),
- zagrożenie trwałości lasu - w przypadku pozyskania drewna w rozmiarze przekraczającym zadania planowe,
- starzenie się drzewostanów, pogorszenie ich stanu sanitarnego i zdrowotnego - w przypadku niewielkiego pozyskania drewna,
- brak realizacji zabiegów pielęgnacyjnych i hodowlanych to często brak poprawy stabilności i bioróżnorodności lasu,
- ograniczenie dostępności drewna i produktów drewnopochodnych niezbędnych do zaspokajania potrzeb społeczeństwa,
- ograniczenie zatrudnienia lub utratę pracy dla osób zatrudnionych w leśnictwie i branżach od niego zależnych.

3.3 Obiekty podlegające ochronie

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Dobrocin znajduje się wiele form ochrony przyrody, które zostały wymienione w ustawie o ochronie przyrody, należą do nich: rezerваты przyrody, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, otuliny parków krajobrazowych, użytki ekologiczne, pomniki przyrody oraz chronione rośliny i zwierzęta.

3.3.1 Istniejące formy ochrony przyrody w zasięgu Nadleśnictwa

3.3.1.1 Użytki ekologiczne

W zasięgu Nadleśnictwa Dobrocin znajduje się 1 użytek ekologiczny- „Rozlewisko Morąskie”.

Powołany uchwałą z dnia 14 czerwca 1996r. (Dz. Urz. Woj. Olsztyńskiego Nr 23 poz. 263 z 1996 r.) funkcjonuje w oparciu o rozporządzenie Nr 25 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 30 lipca 2009 w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego

"Rozlewisko Morąskie" (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 105 poz. 1658 z 31.07.2009 r.). Jego powierzchnia wynosi 121,63 ha. Obszar ten znajduje się w powiecie ostródzkim, gminie Morąg, poza gruntami w zarządzie Nadleśnictwa Dobrocin.

3.3.1.2 Parki Krajobrazowe

Na terenie Nadleśnictwa nie zostały wyznaczone Parki Krajobrazowe. W południowo-zachodniej części zasięgu Nadleśnictwa, w obrębie ewidencyjnym miasta Zalewo, znajduje się fragment otuliny Parku Krajobrazowego Pojezierza Iławskiego, zajmujący na obszarze Nadleśnictwa powierzchnię ok. 159 ha, jednak poza terenami będącymi pod zarządem Nadleśnictwa Dobrocin. PK Pojezierza Iławskiego powołany został Rozporządzeniem Nr 120 Wojewody Olsztyńskiego i Wojewody Elbląskiego z dnia 17 maja 1993 r. (Dz. Urz. Nr 19 poz. 226), a funkcjonuje w oparciu o rozporządzenie Nr 37 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 września 2005 r. (Dz. Urz. z 2005 r. Nr 140, poz. 1649) z późniejszymi zmianami oraz rozporządzenie Nr 60/06 Wojewody Pomorskiego z dnia 15 maja 2006 r. (Dz. Urz. z 2006 r. Nr 58, poz. 1197).

3.3.1.3 Rezerwaty przyrody

W zasięgu Nadleśnictwa Dobrocin znajdują się 4 rezerwaty przyrody z czego 3 znajdują się na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa. Są to: „Wyspa Lipowa” - poza gruntami Nadleśnictwa Dobrocin, „Ostoją bobrów na rzece Pastęce”, „Niedźwiedzie Wielkie” i „Zielony Mechacz”.

Rezerwat krajobrazowy Wyspa Lipowa

Powołany zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 10 grudnia 1968 r. (M.P. z 1969 r. Nr 2, poz. 14) w dalszym ciągu funkcjonuje w oparciu o ten dokument. Znajduje się w powiecie ostródzkim, gminie Łukta, zajmując 5,00 ha- całość wyspy na jeziorze Marąg. Rezerwat w całości znajduje się w Nariańskim OChK, na terenie Nadleśnictwa Dobrocin, jednak poza terenami będącymi pod jego zarządem. W rezerwacie znajduje się kolonia kormoranów i czapli (Krzywosz., Traczuk 2012, Zbyryt, Maderski 2017; Żółkoś i in. 2010). Aktualnym celem ochrony jest „zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych wyspy, z występującymi na niej licznymi chronionymi gatunkami roślin i ptaków”. Rezerwat, będący rezerwatem krajobrazowym, nie posiada ustanowionego planu ochrony ani zadań ochronnych.

Rezerwat faunistyczny Ostoja Bobrów na Rzece Pasłęce

Rezerwat częściowy „Ostoja bobrów na rzece Pasłęce” zatwierdzony został na podstawie zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 5 stycznia 1970 r. (MP z 1970 nr 2 poz.21).

Rezerwat funkcjonuje w oparciu o wyżej wymienione zarządzenie z późniejszymi zmianami (rozporządzenie nr 239 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 4 czerwca 2001 r. w sprawie zmiany granic rezerwatu (Dz. Urz. Woj. Warm. -Maz. z 2001 r. Nr 46, poz. 732). Obecnie za rezerwat przyrody „Ostoja bobrów na rzece Pasłęce” uznano obszar o łącznej powierzchni 4 249,20 ha położony na terenie powiatów (podkreśleniem zaznaczono gminy będące w zasięgu Nadleśnictwa Dobrocin): olsztyńskiego (gminy Gietrzwałd, Stawiguda, Olsztynek, Jonkowo, Świątki), ostródzkiego (gminy Łukta, Miłakowo), lidzbarskiego (gminy Lubomino, Orneta,), elbląskiego (gmina Godkowo) i braniewskiego (gminy Braniewo- miejska, Płoskinia, Wilczęta, Braniewo- wiejska).

Gruntów rezerwatu „Ostoja Bobrów na Rzece Pasłęce” będące pod zarządem Nadleśnictwa Dobrocin to 72,47 ha (w tym pow. leśna 72,34 ha; związana z gosp. leśną 0,07 ha; nieleśna 0,06 ha). W stosunku do poprzedniego Planu Urządzenia Lasu- IV rewizji- powierzchnia tych gruntów zwiększyła się o 0,55 ha. Różnica wynika z korekty związanej z modernizacją ewidencji i dostosowana powierzchni form ochrony przyrody do powierzchni ewidencyjnej. Obecnie wykazana powierzchnia jest wartością wiążącą.

Rezerwat nie posiada aktualnego planu ochrony. Sporządzony został projekt planu ochrony rezerwatu według stanu na 01.01.2003 r. (Praca zbiorowa, 2004), który nie został zatwierdzony.

W 2019 r. dla rezerwatu zostały ustanowione zadania ochronne na okres jednego roku. Na podstawie zarządzenia Nr 49 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 5 września 2019 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody "Ostoja bobrów na rzece Pasłęce" wraz z późniejszymi zmianami (zarządzenia Nr 63 i 70 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z 2019 r. oraz Nr 2 z 2020 r.).

Zadania ochronne w obejmują:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich

- skutków, które zostały określone w załączniku nr 1 do zarządzenia (z późniejszymi zmianami);
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiarów i lokalizacji poszczególnych zadań, które zostały określone w załączniku nr 2 do zarządzenia (z późniejszymi zmianami);
- 3) wskazania obszarów objętych ochroną czynną i krajobrazową.

Tabela 3.XV Potencjalne i istniejące zagrożenia w rezerwacie „Ostoja bobrów na rzece Pasłęce” - Załącznik nr 1 do Zarządzenia Nr 49 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 5 września 2019 r z późniejszymi zmianami (część dotycząca Nadleśnictwa Dobrocin)

Lp.	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych i ich skutków
1.	Wydzielanie się posuszu iglastego świerkowego spowodowane wzmożonym rozwojem kambiofagów, które doprowadzić mogą do rozpadu drzewostanów z udziałem świerka w rezerwacie.	Ograniczenie rozwoju kambiofagów poprzez usuwanie z terenu rezerwatu drzew ewidentnie zasiedlonych przez kornika drukarza w celu nie dopuszczenia do namnażania ww. gatunku owada Prognostowanie (monitoring) występowania kambiofagów poprzez wywieszanie pułapek feromonowych
9.	Pogorszenie warunków do życia dla ryb i fauny bezkręgowej w wyniku braku oświetlenia koryta rzeki	Sadzenie drzew nad brzegiem Gilwy i Pasłęki
11.	Niszczenie ekosystemu rzeki oraz siedliska minogów i ryb w wyniku prowadzenia prac utrzymaniowych w rzekach, związane w szczególności z odmulaniem i usuwaniem rumoszu	Ograniczenie prac utrzymaniowych do ręcznego usuwania zatorów powodujących nadmierne piętrzenie wód Pasłęki, na odcinkach przebiegających przez tereny zabudowane oraz przy przeprawach mostowych
12.	Potencjalne zagrożenie wystąpienia pożaru lasu, utrudniony dostęp do drzewostanów w czasie wystąpienia pożaru, zagrożenie dla bezpieczeństwa osób (służb leśnych) poruszających się po drogach leśnych, osób korzystających ze szlaków wyznaczonych przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie oraz osób korzystających z drewnianego mostu przechodzącego przez rzekę Pasłękę	Utrzymanie drożności istniejących w granicach rezerwatu dróg leśnych i szlaków wyznaczonych przez RDOŚ W Olsztynie do ruchu pieszego poprzez ścinanie drzew niebezpiecznych (dotyczy złomów, wywrotów, drzew nadmiernie pochylonych, osłabionych przez czynniki abiotyczne) <u>z możliwością zagospodarowania drewna iglastego, po uzgodnieniu mailowym z RDOŚ w Olsztynie</u>

Tabela 3.XVI Zadania ochronne w rezerwacie „Ostoja bobrów na rzece Pasłęce” - Załącznik nr 2 do Zarządzenia Nr 49 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 5 września 2019 r z późniejszymi zmianami (część dotycząca Nadleśnictwa Dobrocin)

L.p.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych
1.	<p>Usuwanie drzew ewidentnie zasiedlonych przez kornika drukarza (z możliwości zagospodarowania drewna), jednakże dopiero po uzyskaniu mailowej, akceptacji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.</p> <p>W celu uzyskania stanowiska tutejszego organu należy wysłać na adres: sekretariat.olsztyn@rdosgov.pl wiadomość mailową, w której zawrzeć należy następujące informacje:</p> <p>a) czy podjęte zostały czynności prognozujące występowanie kornika drukarza w granicach rezerwatu lub w pobliżu rezerwatu, zgodnie z zasadami ochrony lasu, np. poprzez wywieszanie pułapek feromonowych wykazujące wzmożony rozwój WW. gatunku owada,</p> <p>b) liczby drzew przeznaczonych do usunięcia i ich szacunkowej masy,</p> <p>c) lokalizację; drzew przeznaczonych do usunięcia (oddział, pododdział, lokalizacja GPS — W przypadku grupy drzew (więcej niż 3 szt.) jedna lokalizacja GPS ze wskazaniem liczby sztuk zasiedlonych wokół drzewa z podaną lokalizacją, a w przypadku drzew występujących pojedynczo oddzielna lokalizacja GPS dla każdego drzewa)</p>	Wg potrzeb i prowadzonego monitoringu	Obszar rezerwatu
	<p>Wywieszanie pułapek feromonowych w miejscach, gdzie stwierdzono wzmożone wydzielanie świerka spowodowane żerowaniem kornika drukarza. Zgodnie z wytycznymi Zespołu Ochrony Lasu pułapki należy Wystawić do 15 kwietnia. Czas ich Wystawienia to 5-7 dni (max. 10 dni) od czasu stwierdzenia pierwszych odnowionych w pułapki owadów. Następnie pułapki należy bezwzględnie usunąć z miejsc, w których zostały wystawione (najpóźniej 8-10 maja, w zależności od warunków pogodowych). Wystawione pułapki należy systematycznie kontrolować (co 3-4 dni) i na bieżąco oczyszczać z odłowionych korników. Odłowione komiki należy utylizowane.</p>	Wg potrzeb i prowadzonego monitoringu drzew zasiedlonych	Obszar rezerwatu
9.	Sadzenie drzew nad brzegiem Gilwy i Pasłęki za zgodą właścicieli lub zarządcy gruntów	Pasłęka na łącznej długości 1000 m	Pasłęka pomiędzy miejscowością Mostkowo i Kierwy
11.	Ograniczanie prac utrzymaniowych do ręcznego usuwania zatorów	Wg potrzeb, w przypadkach nadmiernego spiętrzenia wód zagrażających podtopieniem istniejących obiektów budowlanych w obrębie miejscowości oraz przepraw mostowych	Pasłęka

L.p.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych
12.	<p>Wycinanie, <u>po uzgodnieniu mailowym z RDOŚ w Olsztynie (dotyczy sytuacji, kiedy ścięte drzewa miałyby podlegać zagospodarowaniu)</u>, drzew zagrażających bezpieczeństwu osób (dotyczy służb leśnych) poruszających się po drogach leśnych oraz osobom poruszającym się po szlakach wyznaczonych przez RDOŚ W Olsztynie do ruchu pieszego (wycinanie dotyczy: złomów, wywrotów, drzew wychylonych nad drogi, osłabionych działaniem czynników abiotycznych) bez możliwości zagospodarowania drewna liściastego.</p> <p><u>Drzewa gatunków liściastych należy ścinać, odciągając z dróg/szlaków i pozostawić na gruncie do naturalnego rozkładu.</u></p> <p>W przypadku zamiaru zagospodarowania świeżo ściętych drzew gatunków iglastych zagrażających bezpieczeństwu osób W celu uzyskania akceptacji RDOŚ w Olsztynie należy wystąpić na adres: sekretariat.olsztyn@rdosgov.pl Wiadomość mailową, w której zawrzeć należy następujące informacje:</p> <p>a) liczba: drzew przeznaczonych do usunięcia i ich szacunkowe masy z rozbiciem na drzewa zlokalizowane wzdłuż dróg/szlaków, b) lokalizacja drzew przeznaczonych do usunięcia (oddział, pododdział, lokalizacja GPS), c) przyczyna ścięcia drzewa/drzew i konieczności jego zagospodarowania</p>	Wg potrzeb	Obszar rezerwatu

Rezerwat leśny Niedźwiedzie Wielkie

Rezerwat częściowy „Niedźwiedzie Wielkie” zatwierdzony został na podstawie zarządzenia Ministra Leśnictwa z dnia 21 kwietnia 1955 r. (M.P. z 1955 r. Nr 40, poz. 397) funkcjonuje w oparciu o zarządzenie Nr 61 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 12 października 2010 r. (Dz. Urz. z 2010 r. Nr 169, poz. 2161). Leży w powiecie ostródzkim, gminie Małydyty, znajdując się w całości na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Dobrocin -w leśnictwie Sambród. W stosunku do poprzedniego Planu Urządzenia Lasu- IV rewizji- oraz rozporządzenia nr 61 RDOŚ (Dz. Urz. z 2010 r. Nr 169, poz. 2161) powierzchnia rezerwatu zmniejszyła się o 0,05 ha. Różnica wynika z korekty związanej z modernizacją ewidencji i dostosowana powierzchni form ochrony przyrody do powierzchni ewidencyjnej. Obecnie wykazana powierzchnia jest wartością wiążącą.

Rezerwat nie posiada aktualnego planu ochrony. Sporządzony został projekt planu ochrony rezerwatu na lata 01.01.2001 r. - 31.12.2020 r. (Dąbrowski S., Polakowski B. 2001), który nie został zatwierdzony. Rezerwat nie posiada aktualnych zadań ochronnych.

Rezerwat utworzono w celu zachowania ze względów naukowych i dydaktycznych naturalnego starodrzewu bukowego z domieszką grabu, dębu i lipy, znajdującego się na granicy zwartego zasięgu geograficznego buka zwyczajnego (*Fagus sylvatica*), z licznymi

stanowiskami roślin chronionych. Rezerwat sąsiaduje od południa z Jeziorem Miedzianka (Łęg, Niedźwiedź Wielki) i Jeziorem Dolny Staw (Łążka).

Rezerwat florystyczny Zielony Mechacz

Rezerwat częściowy „Zielony Mechacz” utworzony został na podstawie zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego nr 84 z dnia 15 maja 1962 r. (MP Nr 51 z 1962 r. poz. 252). Funkcjonuje w oparciu o Zarządzenie Nr 45 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 21 sierpnia 2012 r (Dz. Urz. z 2012 r. poz. 2345). Leży w powiecie ostródzkim, gminie Małydy, znajdując się w całości na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Dobrocin w leśnictwie Zamczysko.

W stosunku do poprzedniego Planu Urządzenia Lasu- IV rewizji- oraz rozporządzenia nr 45 RDOŚ (Dz. Urz. z 2012 r. poz. 2345) powierzchnia rezerwatu zmniejszyła się o 0,05 ha. Różnica wynika z korekty związanej z modernizacją ewidencji i dostosowana powierzchni form ochrony przyrody do powierzchni ewidencyjnej. Obecnie wykazana powierzchnia jest wartością wiążącą.

Rezerwat nie posiada aktualnego planu ochrony. Sporządzony został projekt planu ochrony rezerwatu, który nie został zatwierdzony ([Polakowski Pisarek, 1997](#)). W roku 2019 RDOŚ w Olsztynie i NFOŚiGW podpisały umowę na realizację projektu „Opracowanie planów ochrony dla rezerwatów przyrody w województwie warmińsko-mazurskim”. W ramach realizacji zadania sporządzony zostanie plan ochrony dla Rezerwatu Zielony Mechacz ([RDOŚ w Olsztynie 2019](#)). Rezerwat nie posiada aktualnych zadań ochronnych.

Na obszarze rezerwatu w ramach projektu „Kompleksowa ochrona torfowisk wysokich na terenie województwa warmińsko-mazurskiego” (POIS.05.01.00-00-215/09) w okresie 01.03.2011-30.11.2014 prowadzono działania ochronne i renaturyzacyjne poprzez ograniczanie odpływu wody z torfowiska ([Glińska-Lewczuk et al. 2014](#)).

Rezerwat utworzono w celu zachowania i ochrony ze względów naukowych i dydaktycznych stanowiska reliktu glacialnego gatunku malina moroszka (*Rubus chamaemorus*), która należy do ginących składników flory naszego kraju oraz w celu ochrony torfowiska wysokiego.

3.3.1.4 Obszary chronionego krajobrazu

Nadleśnictwo Dobrocin położone jest w zasięgu 9 obszarów chronionego krajobrazu, z czego 2 obszary znajdują się poza zasięgiem gruntów będących w zarządzie Nadleśnictwa. Obszary tworzą silnie powiązaną sieć podobną do korytarzy ekologicznych.

Obszar Chronionego Krajobrazu Pojezierza Iławskiego- część A i B

Funkcjonuje od 01.01.1998 w oparciu o rozporządzenie Nr 31 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 23 kwietnia 2008 r. (Dz. Urz. z 2008 r. Nr 71, poz. 1357). Jego powierzchnia wynosi 13031,70 ha. Fragment tego obszaru dotyczący niniejszego opracowania (tj. fragment części B) znajduje się w powiecie iławskim, gminie Zalewo, i obejmuje powierzchnię ok. 159 ha. Znajduje się on poza zasięgiem gruntów będących w zarządzie Nadleśnictwa Dobrocin.

Obszar Chronionego Krajobrazu Rzeki Wąskiej

Powołany uchwałą z dnia 26 kwietnia 1985 r. (Dz. Urz. z 1985 r. Nr 10, poz. 60) funkcjonuje w oparciu o rozporządzenie Nr 104 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 3 listopada 2008 r. (Dz. Urz. z 2008 r. Nr 176, poz. 2572). Jego powierzchnia wynosi 8019,50 ha. Fragment tego obszaru dotyczący niniejszego opracowania znajduje się w powiecie ostródzkim, gminie Miłakowo, i obejmuje powierzchnię ok. 61 ha. Znajduje się on poza zasięgiem gruntów będących w zarządzie Nadleśnictwa Dobrocin.

Obszar Chronionego Krajobrazu Kanału Elbląskiego

Powołany rozporządzeniem z dnia 28 kwietnia 1997 r. (Dz. Urz. z 1997r. nr 7 poz 43) funkcjonuje w oparciu o uchwałę nr XXX/670/17 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 26 września 2017 r. (Dz. Urz. z 2017 r. poz. 4144). Jego powierzchnia wynosi 30 425,52 ha. Obszar położony jest w (podkreśleniem zaznaczono gminy będące w zasięgu Nadleśnictwa Dobrocin) powiecie elbląskim na terenie gmin: Elbląg- wiejska, Rychliki, Pasłęk; w powiecie ostródzkim na terenie gmin: Małdyty, Morąg, Miłomłyn, Ostróda i miasto Ostróda; w powiecie iławskim na terenie gmin: Zalewo oraz Iława. W zasięgu Nadleśnictwa obejmuje powierzchnię ok. 10 348 ha z czego 2559,21 ha znajduje się na terenach będących w zarządzie Nadleśnictwa Dobrocin.

Na znacznej części tego OChk znajduje się również korytarz ekologiczny „Lasy Kadyńskie - Lasy Taborskie KPn-12C” ([Jędrzejewski et al. 2011](#)).

Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki

Funkcjonujący od 01.01.1998 działa w oparciu o uchwałę nr XXVI/605/17 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 25 kwietnia 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Warm. - Maz. z dn. 27 maja 2017 r., poz. 2465). Jego powierzchnia wynosi 43 420,82 ha. Obszar położony jest w (podkreśleniem zaznaczono gminy będące w zasięgu Nadleśnictwa Dobrocin) w powiecie braniewskim na terenie gmin: Braniewo, Płoskinia, Wilczęta; w powiecie elbląskim na terenie gminy Godkowo; w powiecie lidzbarskim na terenie gmin: Orneta, Lubomino; w powiecie ostródzkim na terenie gmin: Miłakowo, Łukta; w powiecie olsztyńskim na terenie gmin: Świątki, Jonkowo, Olsztynek, Stawiguda, Gietrzwałd. W zasięgu Nadleśnictwa Dobrocin obejmuje powierzchnię ok. 3 976 ha, z czego 564,70 ha znajduje się na terenach będących w zarządzie Nadleśnictwa.

Na większości tego OChK znajduje się również korytarz ekologiczny „Dolina Pasłęki KPn-12B” ([Jędrzejewski et al. 2011](#)).

Obszar Chronionego Krajobrazu Jeziora Drużno

Powołany uchwałą z dnia 26 kwietnia 1985 r. (Dz. Urz. z 1985 r. Nr 10, poz. 60) funkcjonuje w oparciu o rozporządzenie Nr 25 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 23 kwietnia 2008 r. (Dz. Urz. z 2008 r. Nr 70, poz. 1341). Jego powierzchnia wynosi 11 738,90 ha. Obszar położony jest w powiecie elbląskim (gminy: Elbląg- wiejska, Milejewo, Pasłęk, Markusy) przy czym obszar będący w zasięgu Nadleśnictwa Dobrocin znajduje się na terenie gminy Markusy, obejmując powierzchnię ok. 403 ha, z czego 98,10 ha znajduje się na terenach będących w zarządzie Nadleśnictwa.

Obszar Chronionego Krajobrazu Lasów Taborskich

Funkcjonujący od 01.01.1998 działa w oparciu o rozporządzenie Nr 150 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 13 listopada 2008 r. (Dz. Urz. z 2008 r. Nr 179, poz. 2635). Jego powierzchnia wynosi 29 941,70 ha. Obszar położony jest na terenie powiatów olsztyńskiego (gminy Gietrzwałd, Olsztynek) i ostródzkiego (gminy Ostróda- miejska, Ostróda- wiejska, Łukta, Miłomłyn, Morąg) przy czym obszar będący w zasięgu

Nadleśnictwa Dobrocin znajduje się na terenie gminy Morąg, obejmując powierzchnię ok. 751 ha, z czego 392,44 ha znajduje się na terenach będących w zarządzie Nadleśnictwa.

Na większości powierzchni tego OChK znajduje się również korytarz ekologiczny „Lasy Taborskie GKPn-12” ([Jędrzejewski et al. 2011](#)).

Narieński Obszar Chronionego Krajobrazu

Funkcjonujący od 01.01.1998 działa w oparciu o rozporządzenie Nr 148 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 13 listopada 2008 r. (Dz. Urz. z 2008 r. Nr 179, poz. 2633). Jego powierzchnia wynosi 7 984,40 ha i w całości znajduje się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Dobrocin, z czego 1336,35 ha znajduje się na terenach będących w zarządzie Nadleśnictwa. Obszar położony jest na terenie powiatu ostródzkiego, w gminach Miłakowo, Morąg i Łukta.

Obszar Chronionego Krajobrazu Rzeki Dzierzoń (woj. Warmińsko-Mazurskie)

Powołany uchwałą Nr VI/51/85 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Elblągu z dnia 26 kwietnia 1985 r. (Dz. Urz. z 1985 r. Nr 10, poz. 60) funkcjonuje w oparciu o rozporządzenie Nr 34 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 23 kwietnia 2008 r. (Dz. Urz. z 2008 r. Nr 71, poz. 1360). Jego powierzchnia wynosi 2 413,00 ha i w całości znajduje się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Dobrocin, z czego 767,05 ha znajduje się na terenach będących w zarządzie Nadleśnictwa. Obszar położony jest na terenie powiatu elbląskiego, w gminie Rychliki.

Obszar Chronionego Krajobrazu Rzeki Dzierzoń (woj. Pomorskie)

Powołany uchwałą Nr VI/51/85 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Elblągu z dnia 26 kwietnia 1985 r. (Dz. Urz. z 1985 r. Nr 10, poz. 60) funkcjonuje w oparciu o uchwałę nr 259/XXIV/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 25 lipca 2016 r. (Dz. Urz. z 2016 r. poz. 2942). Jego powierzchnia wynosi 4 371,00 ha. Zlokalizowany jest na terenie województwa pomorskiego, w powiecie sztumskim, gminach Stary Targ, Dzierzoń, Stary Dzierzoń. Fragment tego obszaru dotyczący niniejszego opracowania znajduje się w gminie Stary Dzierzoń, w zasięgu Nadleśnictwa Dobrocin znajduje powierzchnia ok. 405 ha, z czego 10,28 ha znajduje się na terenach będących w zarządzie Nadleśnictwa.

Pomniki przyrody

Na gruntach Nadleśnictwa znajduje się 33 pomników przyrody. Na tę liczbę składa się 21 pomników jednoobektowych - 3 głazy narzutowe, 14 dębów, 2 lipy, sosna i grab. Pozostałe 12 pomników jest wieloobektowych: 5 grup dębów, grupa lip- fragment ponadkilometrowej alei lipowej pod Miłakowem, grupa grabów, grupa buków, 3 wielogatunkowe grupy drzew oraz wydzielenie modrzewiowe 323 p. Ten ostatni pomnik, znany pod nazwą „Modrzewie koło Dobrocinka” zajmuje powierzchnię 47 arów- pierwotnie znajdowało się na nim 85 drzew. Obecnie pomnik składa się z 83 modrzewi, przy czym najwyższy osiąga wysokość przeszło 46 m.

Lokalizacja pomników przyrody została naniesiona na mapę walorów przyrodniczo-kulturowych i mapę obszarów chronionych i funkcji lasu.

Chronione rośliny

Na gruntach Nadleśnictwa stwierdzono występowanie co najmniej 24 gatunków porostów i 22 gatunków mchów znajdujących się pod ochroną ścisłą, 4 gatunków roślin naczyniowych objętych ochroną ścisłą, 15 gatunków objętych ochroną częściową.

Rośliny naczyniowe objęte ścisłą ochroną gatunkową odnotowane na terenie nadleśnictwa: lilia złotogłów - *Lilium martagon*, listera jajowata - *Listera opata*, malina morozka - *Rubus chamaemorus*, rosiczka okrągłolistna - *Drosera rotundifolia*, wrzosiec bagienny - *Erica tetralix*. Lokalizacja stwierdzeń chronionych roślin naczyniowych została naniesiona na mapę walorów przyrodniczo-kulturowych i mapę obszarów chronionych i funkcji lasu.

Chronione zwierzęta

W zasięgu Nadleśnictwa Dobrocina stwierdzono występowanie przynajmniej dwóch gatunków owadów wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r., (tekst jedn. Dz. U. 2014 poz. 1713) - objętych ścisłą ochroną gatunkową i wymienionych w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej. Są to:

Chrząszcze - Coleoptera

Pachnica dębowa - *1084 *Osmoderma eremita* - jest gatunkiem o znaczeniu priorytetowym, wymagającym ochrony w formie wyznaczania obszarów Natura 2000. W zasięgu Nadleśnictwa pachnica dębowa występuje na kilkudziesięciu stanowiskach

([Oleksa et al. 2003](#); [Gawroński 2006](#)), z czego na gruntach Nadleśnictwa jest ona przedmiotem ochrony na obszarze Natura 2000 Niedźwiedzie Wielkie PLH280050 ([Oleksa, Szwafko 2008](#); [Oleksa 2014](#)).

Również na gruntach Nadleśnictwa, w oddziale 563 a, na powierzchni 8 arów, stworzone zostało siedlisko zastępcze dla pachnicy dębowej. W związku z modernizacją DW 519 [decyzją RDOŚ WSTE.6400.87.2015.JM z dnia 22.01.2016](#) w sprawie m.in. zniszczenia siedlisk owada prawem chronionego: pachnicy dębowej oraz przemieszczeniu form rozwojowych tego owada z miejsc regularnego przebywania na inne miejsce firma Skanska SA zobowiązana została do stworzenia siedliska zastępczego dla pachnicy. W wyniku zawartego porozumienia nastąpiło to we wspomnianym już wydzieleniu na gruncie Nadleśnictwa. Wszelkie zobowiązania, w tym co najmniej 4-letni monitoring udatności przenosin, wynikające z przesiedlenia gatunku spoczywają na wykonawcy.

W chwili obecnej Nadleśnictwo nie dysponuje danymi z monitoringu udatności przesiedlenia- nie można zatem mówić o obecności pachnicy na tym gruncie. W celu zdobycia pełni wiedzy wskazane jest wystąpienie jako zarządca gruntu, do RDOŚ Olsztyn z wnioskiem o informacje z monitoringu udatności przenosin na siedlisko zastępcze.

Wskazane jest również wypracowanie we współpracy z RDOŚ Olsztyn strategii ochrony tego gatunku na obszarze Nadleśnictwa, ze szczególnym uwzględnieniem gruntów będących w zarządzie. Ewentualne działania w tym kierunku muszą uwzględniać ścisłą współpracę oraz konsultacje społeczne- szczególnie z samorządami lokalnymi, zarządcami dróg i organizacjami pozarządowymi.

Motyle - *Lepidoptera*

Czerwończyk nieparek - 1060 *Lycaena dispar* - został odnaleziony na terenie Nadleśnictwa na dwóch stanowiskach ([Gawroński 2006](#)), wykazywany też w innych publikacjach ([Buszko 1997](#)), jednak poza gruntami pod zarządem. Obszar całego Nadleśnictwa w zasadzie jest potencjalnym miejscem występowania tego gatunku. Możliwość odkrycia nowych stanowisk istnieje na terenach podmokłych, szczególnie w dolinach rzek Pasłęka i Dzierzgoń ([Gawroński 2006](#)).

Przeplatka maturalna - 6169 (dawniej kod 1052) *Euphydras maturna* - gatunek nie stwierdzony od ponad wieku, jednak warty wymienienia z uwagi na wykazywanie na podstawie starych danych z okolic Zalewa (Speiser 1903). Obecnie jego występowanie nie

zostało potwierdzone, ale też nie można go wykluczyć. W zasięgu Nadleśnictwa istnieją potencjalne miejsca rozwoju tego gatunku ([Gawroński 2006](#)).

Na terenie Nadleśnictwa Dobrocin nie powołano ani nie projektuje się żadnej strefy ochrony dla owadów.

Płazy i gady - z gatunków znajdujących się w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej w zasięgu nadleśnictwa odnaleziono traszkę grzebieniastą (kod 1166) - *Triturus cristatus*, kumaka nizinny (kod 1188) - *Bombina bombina*.

Ponadto stwierdzono występowanie takich gatunków objętych ochroną ścisłą jak: grzebiuszka ziemna - *Pelobates fuscus*, ropucha zielona - *Bufo viridis Laurenti*, rzekotka drzewna - *Hyla arborea*; oraz ochroną częściową: traszka zwyczajna - *Triturus vulgaris*, żaba wodna - *Rana esculenta*, żaba moczarowa - *Rana arvalis*, żaba trawna - *Rana temporaria*, żaba jeziorkowa - *Rana lessonae*, jaszczurka zwinka - *Lacerta agilis linnaeus*, jaszczurka żyworodna - *Lacerta vivipara*, padalec zwyczajny - *Anguis fragilis linnaeus*, zaskroniec zwyczajny - *Natrix natrix*, żmija zygzakowata - *Vipera berus*.

Ptaki - ogółem stwierdzono występowanie 181 gatunków ptaków, z czego 163 gatunki są objęte ochroną ścisłą. Na terenie Nadleśnictwa znajdują się stanowiska gatunków ptaków objętych ochroną gatunkową ścisłą, dla których ustalane są granice miejsc rozrodu i regularnego przebywania - 54 strefy (dane na dzień 27.04.2020): bocian czarny - 4, orlik krzykliwy - 40, bielik - 9 oraz kania ruda - 1. Z tej liczby 5 stref pokrywa się przestrzennie: bielik -3 strefy częściowo dzielone z orlikiem krzykliwym, bocian czarny - 1 strefa częściowo dzielona z orlikiem krzykliwym oraz kania ruda - 1 strefa częściowo dzielona z orlikiem.

Na obszarze Nadleśnictwa znajdują się co najmniej 2 kolonie czapli siwej, z czego 1 na gruntach Nadleśnictwa- oddział 87 d nad jeziorem Korsuń ([Zbyryt, Maderski 2017](#); [Żółkoś i in. 2010](#)), a także kolonie kormorana czarnego ([Krzywosz., Traczuk 2012](#)) i gawrona ([Zbyryt i in. 2018](#)) poza gruntami Nadleśnictwa.

Ssaki - z występujących tutaj ssaków przede wszystkim należy wymienić te z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej: bóbr europejski - *Castor fiber* i wydra - *Lutra lutra*, mopek - *Barbastella barbastellus*, a następnie objęty ochroną ścisłą nocek duży - *Myotis myotis* i gatunki objęte ochroną częściową: jeż wschodni - *Erinaceus concolor*, ryjówka aksamitna - *Sorex araneus*, ryjówka malutka - *Sorex minutus*, rzęsorek rzeczek - *Neomys anomalus* wiewiórka - *Sciurus vulgaris*, gronostaj - *Mustela erminea*, łasica - *Mustela nivalis*.

3.3.2 Obszary Natura 2000 w zasięgu Nadleśnictwa

W zasięgu Nadleśnictwa Dobrocin znajdują się fragmenty 5 obszarów Natura 2000. Są to: 1 obszar specjalnej ochrony ptaków (OSOP): Dolina Pasłęki PLB280002, 2 obszary specjalnej ochrony siedlisk (SOOS) Jezioro Wuksniki PLH280038 i Niedźwiedzie Wielkie PLH280050 oraz 2 obszary mające znaczenie dla Wspólnoty objęte ochroną w ramach Dyrektywy Siedliskowej (OZW) Rzeka Pasłęka PLH280006 i Budwity PLH280010.

Spośród wymienionych wszystkie 5 obszarów sieci Natura 2000 posiada aktualne Plany Zadań Ochronnych (PZO).

OSO Dolina Pasłęki PLB280002

Obszar specjalnej ochrony ptaków (OSO) Dolina Pasłęki zatwierdzony został na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21.07.2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000. (Dz.U. 2004 nr 229 poz. 2313). Obecnie funkcjonuje w oparciu o rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. 2011 nr 25 poz. 133) z późniejszymi zmianami.

Obszar o łącznej powierzchni 20 669,89 ha położony jest na terenie powiatów (podkreśleniem zaznaczono gminy będące w zasięgu Nadleśnictwa Dobrocin): olsztyńskiego (gminy Gietrzwałd, Stawiguda, Olsztynek, Jonkowo, Świątki), ostródzkiego (gminy Łukta, Miłakowo), lidzbarskiego (gminy Lubomino, Orнета,) elbląskiego (gmina Godkowo) i braniewskiego (gminy Braniewo- miejska, Płoskinia, Wilczęta, Braniewo-wiejska). Obszar posiada zatwierdzony Plan Zadań Ochronnych (PZO) (DZ. URZ. WOJ. WARM-MAZ 2014.3975) obowiązujący do roku 2023. Celami wyznaczenia obszaru są: ochrona populacji dziko występujących gatunków ptaków, utrzymanie i zagospodarowanie ich naturalnych siedlisk zgodnie z wymogami ekologicznymi, przywracanie zniszczonych biotopów oraz tworzenie biotopów.

[Dokumenty](#)

W zasięgu Nadleśnictwa Dobrocin znajduje się ok. 1847 ha, z czego 154,89 ha na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo. Na większości obszaru OSO Dolina Pasłęki w zasięgu Nadleśnictwa znajduje się również korytarz ekologiczny „Dolina Pasłęki KPn-12B” ([Jędrzejewski et al. 2011](#)), OSO Dolina Pasłęki PLB280002 oraz ostoja ptaków IBA

(Important Birds Area) „Pasleka river valley PL032” ([Wilk et al. 2010](#)). Obszar ten zawiera w sobie również Rezerwat faunistyczny Ostoja Bobrów na Rzece Pasłęce.

Pasłęka jest jedną z niewielu rzek, które nie zostały uregulowane. Obszar jest miejscem występowania 35 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: kani czarnej (kryterium C6), bielika, orlika krzykliwego, dzięcioła zielonosiwego i dzięcioła średniego (kryteria B2/B3, C6). Do gatunków kluczowych dla funkcjonowania (powyżej 0,5% populacji krajowej) należy trzmiełojad, kania ruda, błotniak stawowy, zimorodek, muchołówka mała, krakwa, cyranka, gągoł, nurogęs i samotnik.

Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar według standardowego formularza danych (SDF) (dostęp 13.01.2020 r.) - podkreślono zagrożenia związane z gospodarką leśną, **pogrubiono** zagrożenia mogące dotyczyć grantów w zarządzie Nadleśnictwa:

Oddziaływania negatywne:

- **A02.01 - intensyfikacja rolnictwa** (poziom oddziaływania H - wysoki),
- A10.01 - usuwanie żywopłotów i zagajników lub roślinności karłowatej (poziom oddziaływania H - wysoki),
- C03.03 - produkcja energii wiatrowej (poziom oddziaływania H - wysoki),
- E - urbanizacja, budownictwo mieszkaniowe i handlowe (poziom oddziaływania H - wysoki),
- J02.01 - zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie - ogólnie (poziom oddziaływania H - wysoki),
- H01.05 - rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem (poziom oddziaływania L - niski),
- B01 - zalesianie terenów otwartych (poziom oddziaływania M - średni),
- **A03.03 - zaniechanie/brak koszenia** (poziom oddziaływania M - średni),
- **B02.02 - wycinka lasu** (poziom oddziaływania M - średni),

- G01 - sporty i różne formy czynnego wypoczynku, rekreacji, uprawiane w plenerze (poziom oddziaływania M - średni),
- G01.01.02 - niemotorowe sporty wodne (poziom oddziaływania M - średni),
- E03.01 - pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych/obiektów rekreacyjnych (poziom oddziaływania L - niski).

Oddziaływania pozytywne (działania, zarządzanie)

- brak jest takich oddziaływań o poziomach H - wysokim i M - średnim.

Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Dobrocin, położonych w zasięgu obszaru Dolina Pasłęki nie stwierdzono występowania gatunków roślin objętych ścisłą ochroną gatunkową.

Z listy gatunków zwierząt będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty występują tutaj objęte ochroną częściową:

- bóbr europejski *Castor fiber*, wydra *Lutra lutra*.

Tabela 3.XVII Zestawienie powierzchni drzewostanów wg grup wiekowych i bogactwa gatunkowego w zasięgu obszaru Dolina Pasłęki PLB280002

Dolina Pasłęki PLB280002					
Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Powierzchnia [ha]				
	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
	<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
1	2	3	4	5	6
jednogatunkowe	12,48	6,41	2,65	21,54	14,2
dwugatunkowe	7,39	14,13	5,00	26,52	17,4
trzygatunkowe	10,69	17,89	10,70	39,28	25,8
cztero- i więcej gatunkowe	9,00	31,54	24,12	64,66	42,5

Tabela 3.XVIII Zestawienie powierzchni drzewostanów wg grup wiekowych i struktury w zasięgu obszaru Dolina Pasłęki PLB280002

Dolina Pasłęki PLB280002					
Struktura drzewostanów, drzewostany	Powierzchnia [ha]				
	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
	<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
1	2	3	4	5	6
jednopiętrowe	39,56	69,97	42,47	152,00	100,0
dwupiętrowe	0	0	0	0	0
wielopiętrowe	0	0	0	0	0
o budowie przerębowej	0	0	0	0	0
w KO i KDO	0	0	0	0	0

*KO- klasa odnowienia; KDO- klasa do odnowienia

Starostwa powiatowe w Ostródzie i w Olsztynie zawarły porozumienie powierzające Nadleśnictwu nadzór nad lasami niepaństwowymi. W związku z tym Nadleśnictwo Dobrocin zobowiązane jest nadzorować gospodarkę w lasach niepaństwowych uwzględniając zapisy obecnego i przyszłych Zarządzeń RDOŚ w Olsztynie ustanawiających Plany Zadań Ochronnych.

Wersja Publiczna

Tabela 3.XIX Gatunki objęte art. 4 Dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do Dyrektywy 92/43/EWG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków Dolina Pasłęki PLB280002

Gatunek					Populacja na obszarze						Ocena obszaru			
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ populacji	Wielkość		Jednostka	Kategoria C/R/V/P	Jakość danych G/M/P/DD	A/B/C/D	A/B/C		
						Min	Max				Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
B	A223	<i>Aegolius funereus</i>			p	2	3	i		M	D			
B	A229	<i>Alcedo atthis</i>			p	15	45	p		G	C	A	C	C
B	A052	<i>Anas crecca</i>			r	2	5	i		M	D			
B	A055	<i>Anas querquedula</i>			r	15	23	p		G	C	B	C	C
B	A051	<i>Anas strpera</i>			r	10	15	p		G	C	B	C	C
B	A089	<i>Clanga pomarina</i>			r	42	44	p		G	B	A	C	B
B	A021	<i>Botaurus stellaris</i>			r	2	6	males		G	D			
B	A067	<i>Bucephala clangula</i>			r	12	22	p		G	C	B	C	C
B	A224	<i>Caprimulgus europaeus</i>			r	2	3	p		G	D			
B	A197	<i>Chlidonias niger</i>			r	3	3	p		G	D			
B	A031	<i>Ciconia ciconia</i>			r	42	42	p		G	D			
B	A030	<i>Ciconia nigra</i>			r	4	5	p		G	D			
B	A081	<i>Circus aeruginosus</i>			r	35	41	p		G	C	B	C	C
B	A084	<i>Circus pygargus</i>			r	3	5	p		G	D			
B	A207	<i>Columba oenas</i>			r	20	30	i		M	D			
B	A122	<i>Crex crex</i>			r	53	53	males		G	D			
B	A239	<i>Dendrocopos leucotos</i>			r	1	1	p		G	D			
B	A238	<i>Dendrocopos medius</i>			p	100	140	p		G	C	B	C	B
B	A236	<i>Dryocopus martius</i>			p	50	60	p		G	D			
B	A320	<i>Ficedula parva</i>			r	190	190	p		M	C	B	C	C
B	A127	<i>Grus grus</i>			r	39	69	p		G	D			
B	A075	<i>Haliaeetus albicilla</i>			p	8	10	p		G	C	B	C	B
B	A022	<i>Ixobrychus minutus</i>			r	1	1	p		G	D			

Gatunek					Populacja na obszarze						Ocena obszaru			
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ populacji	Wielkość		Jednostka	Kategoria C/R/V/P	Jakość danych G/M/P/DD	A/B/C/D	A/B/C		
						Min	Max				Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
B	A338	<i>Lanius collurio</i>			r	300	300	p		M	D			
B	A246	<i>Lullula arborea</i>			r	48	58	p		G	D			
B	A272	<i>Luscinia svecica</i>			r		1	i		M	D			
B	A070	<i>Mergus merganser</i>			r	9	13	p		G	C	B	C	C
B	A073	<i>Milvus migrans</i>			r	2	5	p		G	C	B	C	C
B	A074	<i>Milvus milvus</i>			r	4	5	p		G	C	B	C	C
B	A072	<i>Pernis apivorus</i>			r	9	17	p		G	C	B	C	C
B	A234	<i>Picus canus</i>			p	17	24	p		G	C	B	C	B
B	A120	<i>Porzana parva</i>			r	4	4	p		G	D			
B	A119	<i>Porzana porzana</i>			r	1	1	p		G	D			
B	A307	<i>Sylvia nisoria</i>			r	10	12	p		G	D			
B	A165	<i>Tringa ochropus</i>			r	22	30	p		G	C	B	C	C

- **Pogrubiono** gatunki będące przedmiotem ochrony obszaru
- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S, jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP.: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ populacji: p = osiadłe, r = wydająca potomstwo, c = przelotna, w = zimująca (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć typu „p = osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary, males = nawojujące samce lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. portal referencyjny).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione)

Tabela 3.XX Zestawienie powierzchni wg pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych w zasięgu obszaru Dolina Pasłęki PLB280002

Dolina Pasłęki PLB280002					
Struktura drzewostanów, drzewostany	Powierzchnia [ha]				
	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
	<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
1	2	3	4	5	6
z panującym gat. obcym	0	0	0	0	0
plantacje drzew szybkorosnących	0	0	0	0	0
odroślowe	0	0	0	0	0
z samosiewu	1,34	25,55	27,70	54,59	35,9
z sadzenia	32,44	22,26	14,77	69,47	45,7
brak informacji	5,78	22,16	0,00	27,94	18,4

Tabela 3.XXI Zestawienie powierzchni wg form degeneracji lasu - borowacenie - w zasięgu obszaru Dolina Pasłęki PLB280002

Dolina Pasłęki PLB280002					
Stopień borowacenia	Powierzchnia [ha]				
	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
	<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
1	2	3	4	5	6
brak	22,18	25,10	4,89	52,17	34,3
słabe	14,19	18,05	12,76	45,00	29,6
średnie	2,68	8,08	21,07	31,83	20,9
mocne	0,51	18,74	3,75	23,00	15,1

OZW Rzeka Pasłęka PLH280006

Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty (OZW) Rzeka Pasłęka zatwierdzony został na podstawie Decyzji Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmująca, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz.U. L 12 z 15.1.2008). Obecnie funkcjonuje w oparciu o decyzje wykonawcze Komisji (UE) w sprawie przyjęcia zaktualizowanych wykazów (dziesiątego oraz dwunastego) terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz.U. L 353 z 23.12.2016 oraz Dz.U. L 7 z 9.1.2019).

Obszar o łącznej powierzchni 8 418,46 ha, położony jest na terenie powiatów (podkreśleniem zaznaczono gminy będące w zasięgu Nadleśnictwa Dobrocin): olsztyńskiego (gminy Gietrzwałd, Stawiguda, Olsztynek, Jonkowo, Świątki), ostródzkiego (gminy Łukta, Miłakowo), lidzbarskiego (gminy Lubomino, Orneta,), elbląskiego (gmina Godkowo) i braniewskiego (gminy Braniewo- miejska, Płoskinia, Pieniężno, Wilczęta, Braniewo- wiejska).

Obszar ten posiada zatwierdzony Plan Zadań Ochronnych (PZO) (DZ. URZ. WOJ. WARM-MAZ 2015.1883) z późniejszymi zmianami (DZ. URZ. WOJ. WARM-MAZ 2016.2278) obowiązujący do roku 2024.

W zasięgu Nadleśnictwa Dobrocin znajduje się ok 992 ha, z czego 173,69 ha na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo.

Na obszarze OZW Rzeka Pasłęka znajduje się również korytarz ekologiczny „Dolina Pasłęki KPn-12B” ([Jędrzejewski et al. 2011](#)), OSO Dolina Pasłęki PLB2800002 oraz ostoja ptaków IBA (Important Birds Area) „Pasleka river valley PL032” ([Wilk et al. 2010](#)). Obszar ten zawiera w sobie również Rezerwat faunistyczny Ostoja Bobrów na Rzece Pasłęce.

Dokumenty

Na terenie obszaru zlokalizowane są stanowiska monitorowane w ramach koordynowanego przez GIOŚ Państwowego Monitoringu Środowiska ([Praca zbiorowa 2018 F](#)).

Obszar stanowi ważną ostoję bobra *Castor fiber*. W rzece i jej dopływach bytuje 8 gatunków ryb z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej, m.in. występują tu silne populacje bolenia *Aspius aspius* i głowacza białopłetwego *Cottus gobio*. Z gatunków wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG na terenie obszary występują (Tabela 3.XXII):

- ssaki: bóbr europejski, wydra,
- płazy i gady: traszka grzebieniasta, kumak nizinny,
- ryby: minóg morski, minóg strumieniowy, minóg rzeczny, boleń, różanka, piskorz, koza, głowacz białopłetwy.

Z doliną rzeki związanych jest 11 siedlisk wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Siedliskowej, w tym siedliska priorytetowe: łągi wierzbowe, olszowe i jesionowe, źródłiskowe lasy olszowe- kod 91E0 (Tabela 3.VII). Położenie, układ przestrzenny i zasięg ostoi sprawiają, że pełni ona rolę kluczowego korytarza ekologicznego, zapewniającego ciągłość bytowania gatunków od centrum regionu w kierunku wybrzeża Bałtyku.

Tabela 3.XXII Typy siedlisk przyrodniczych na obszarze Rzeka Pasłęka PLH280006 będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie w ha	Jaskinie	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzch. względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
3150			918,56		G	A	C	B	B
3160			8,02		G	A	C	A	A
3260*			14,96		G	B	C	B	C
6410			336,74		M	A	C	A	A

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie w ha	Jaskinie	Jakość danych	A B C D		A B C	
						Reprezentatywność	Powierzchn. względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
6430			0,84		M	D			
<u>7110</u>			0,81		G	A	C	A	A
7140			3,77		G	B	C	A	A
9170*			904,82		G	B	C	B	C
<u>91D0</u>			3,51		G	A	C	A	B
<u>91E0*</u>			195,28		G	A	C	A	B
91F0*			21,41		G	B	C	B	C

*Siedliska znajdujące się na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Dobrocin (patrz Tabela 3.VII)
podkreślenie- Siedliska priorytetowe

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą się odnosić zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3150 starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*

3160 naturalne dystroficzne zbiorniki wodne

3260 nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników

6410 zmiennowilgotne łąki trzęślicowe

6430 ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*)

7110 torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą

7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska

9170 grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny

91D0 bory i lasy bagienne

91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe

91F0 łągowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe

Na obszarze Rzeka Pasłęka w zasięgu Nadleśnictwa Dobrocin występują następujące siedliska przyrodnicze, będące jego przedmiotem ochrony Wspólnoty - w nawiasie poniżej podano powierzchnie siedliska na gruntach Nadleśnictwa:

- **3260** nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (0,06 ha),
- **9170** grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (16,18 ha),
- **91E0** łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (17,06 ha),
- **91F0** łągowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (1,12 ha).

Tabela 3.XXIII Gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EWG na obszarze Rzeka Pasłęka PLH280006, z oceną znaczenia obszaru dla tych gatunków

Grupa	Gatunek		Populacja w obszarze						Ocena obszaru			
	Kod	Nazwa naukowa	Typ populacji	Wielkość		Jednostka	Kategoria C/R/V/P	Jakość danych G/M/P/DD	A/B/C		A/B/C	
				Min	Max				Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ocena ogólna
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
F	1130	<i>Aspius aspius</i>	p			i	R	P	C	B	C	B
M	1308	<i>Barbastella barbastellus</i>	p				P	DD	D			
A	1188	<i>Bombina bombina</i>	p				P	DD	C	B	C	B
M	1352	<i>Canis lupus</i>	p				P	DD	D			

Grupa	Gatunek		Populacja w obszarze					Ocena obszaru				
	Kod	Nazwa naukowa	Typ populacji	Wielkość		Jednostka	Kategoria C/R/V/P	Jakość danych G/M/P/DD	A/B/C		Ocena ogólna	
				Min	Max				Populacja	Stan zachowania		Izolacja
M	1337	<i>Castor fiber</i>	p				P	M	C	B	C	B
F	1149	<i>Cobitis taenia</i>	p			i	C	P	C	A	C	A
F	1163	<i>Cottus gobio</i>	p			i	C	P	C	A	C	A
F	1099	<i>Lampetra fluviatilis</i>	c				P	M	C	B	C	B
F	1096	<i>Lampetra planeri</i>	p			i	R	DD	C	B	C	B
I	1042	<i>Leucorhinia pectoralis</i>	p				P	DD	C	B	C	B
M	1355	<i>Lutra lutra</i>	p				C	G	C	B	C	B
I	1060	<i>Lycaena dispar</i>	p				P	M	C	B	C	B
F	1145	<i>Misgurnus fossilis</i>	p				P	M	C	B	C	B
I	1037	<i>Ophiogomphus cecilia</i>	p				C	M	C	B	C	C
I	1084	<i>Osmoderma eremita</i>	p				P	M	D			
F	5339	<i>Rhodeus amarus</i>	p			i	C	P	C	A	C	A
A	1166	<i>Triturus cristatus</i>	p			i	P	DD	C	B	C	B
I	1032	<i>Unio crassus</i>	p				C	M	C	B	C	B

Grupa: A = płazy, F = ryby I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.

S (wrażliwość danych): jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.

NP (zanik populacji): jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).

Typ populacji: p = osiadła, r = wydająca potomstwo, c = przelotna, w = zimująca (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć typu „p = osiadła”).

Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. portal referencyjny).

Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.

Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. ogólne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet szacunkowej oceny wielkości populacji).

Na obszarze Rzeki Paślęka w zasięgu Nadleśnictwa Dobrocin występują gatunki z listy gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty:

jeden gatunek płaza: kumak nizinny - obserwacja bez wskazania stanowiska,

dwa gatunki ssaków: bóbr europejski oraz wydra - na całej długości biegu rzeki.

Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar według standardowego formularza danych (SDF) (dostęp 13.01.2020 r.) - podkreślono zagrożenia związane z gospodarką leśną, **pogrubiono** zagrożenia mogące dotyczyć grantów w zarządzie Nadleśnictwa:

1) Oddziaływania negatywne:

- **B02.04 - usuwanie martwych i umierających drzew** (poziom oddziaływania H - wysoki),
- **B02.02 - wycinka lasu** (poziom oddziaływania H - wysoki),
- **B07 - inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej** (poziom oddziaływania H - wysoki),

- D01.01 - ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe (poziom oddziaływania H - wysoki),
- E01.03 - zabudowa rozproszona (poziom oddziaływania H - wysoki),
- **F02.03.01 - polowanie** (poziom oddziaływania M - średni),
- G01 - żeglarstwo (poziom oddziaływania M - średni),
- G01.01.02 - niemotorowe sporty wodne (poziom oddziaływania M - średni),
- G01.08 - inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku (poziom oddziaływania M - średni),
- G05.09 - płoty ogrodzenia (poziom oddziaływania M - średni),
- H01.02 - zanieczyszczenia wód powierzchniowych z przelewów burzowych (poziom oddziaływania M - średni),
- H05.01 - odpadki i odpady stałe (poziom oddziaływania M - średni),
- **I01 - obce gatunki inwazyjne** (poziom oddziaływania M - średni),
- **I02 - problematyczne gatunki rodzime** (poziom oddziaływania M - średni),
- **J02 - spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych** (poziom oddziaływania M - średni),
- J02.06.06 - pobór wód powierzchniowych przez hydroenergię (poziom oddziaływania L - niski),
- J02.06.05 - pobór wód powierzchniowych przez farmy rybne (poziom oddziaływania L - niski),
- J02.03 - regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych (poziom oddziaływania L - niski),
- **H01.05 - rozproszone zanieczyszczenia wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem** (poziom oddziaływania M - średni),
- F02.03.01 - wykopywanie/zbieranie przynęty (poziom oddziaływania L - niski),
- A03.01 - intensywne koszenie lub intensyfikacja (poziom oddziaływania M - średni),
- A03.03 - zaniechanie/brak koszenia (poziom oddziaływania M - średni),
- **B01 - zalesianie terenów otwartych** (poziom oddziaływania M - średni),
- A03.01 - intensywne koszenie lub intensyfikacja (poziom oddziaływania M - średni).

2) Oddziaływania pozytywne (działania, zarządzanie)

- K02.03 - eutrofizacja (naturalna) (poziom oddziaływania H - wysoki),
- K01.02 - zamulenie (poziom oddziaływania H - wysoki),

- brak zagrożeń i nacisków o poziomie oddziaływania M - średni.

Starostwa powiatowe w Ostródzie i w Olsztynie zawarły porozumienie powierzające Nadleśnictwu nadzór nad lasami niepaństwowymi. W związku z tym Nadleśnictwo Dobrocin zobowiązane jest nadzorować gospodarkę w lasach niepaństwowych uwzględniając zapisy obecnego i przyszłych Zarządzeń RDOŚ w Olsztynie ustanawiających Plany Zadań Ochronnych.

Tabela 3.XXIV Zestawienie powierzchni drzewostanów wg grup wiekowych i bogactwa gatunkowego w zasięgu obszaru Rzeka Pasłęka PLH280006 w Nadleśnictwie Dobrocin

Rzeka Pasłęka PLH280006					
Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Powierzchnia [ha]				
	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
	<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
1	2	3	4	5	6
jednogatunkowe	12,48	6,41	3,65	22,54	12,8
dwugatunkowe	7,39	15,42	7,03	29,84	17,0
trzygatunkowe	13,59	20,98	12,08	46,65	26,6
cztero- i więcej gatunkowe	9,00	38,55	29,10	76,65	43,6

Tabela 3.XXV Zestawienie powierzchni drzewostanów wg grup wiekowych i struktury w zasięgu Rzeka Pasłęka PLH280006 w Nadleśnictwie Dobrocin

Rzeka Pasłęka PLH280006					
Struktura drzewostanów, drzewostany	Powierzchnia [ha]				
	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
	<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
1	2	3	4	5	6
jednopiętrowe	42,46	81,36	51,86	175,68	100,0
dwupiętrowe	0	0	0	0	0
wielopiętrowe	0	0	0	0	0
o budowie przerębowej	0	0	0	0	0
w KO* i KDO*	0	0	0	0	0

*KO- klasa odnowienia; KDO- klasa do odnowienia

Tabela 3.XXVI Zestawienie powierzchni wg pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych w zasięgu obszaru Rzeka Pasłęka PLH280006 w Nadleśnictwie Dobrocin

Rzeka Pasłęka PLH280006					
Struktura drzewostanów, drzewostany	Powierzchnia [ha]				
	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
	<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
1	2	3	4	5	6
z panującym gat. obcym	0	0	0	0	0
plantacje drzew szybkorosnących	0	0	0	0	0
odroślowe	0	0	0	0	0
z samosiewu	1,34	29,48	33,31	64,13	36,5
z sadzenia	35,34	29,72	18,55	83,61	47,6
brak informacji	5,78	22,16	0,00	27,94	15,9

Tabela 3.XXVII Zestawienie powierzchni wg form degeneracji lasu - borowacenie - w zasięgu obszaru Rzeka Pasłęka PLH280006 w Nadleśnictwie Dobrocin

Rzeka Pasłęka PLH280006					
Stopień borowacenia	Powierzchnia [ha]				
	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
	<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
brak	22,18	33,38	7,92	63,48	36,1
słabe	17,09	21,16	13,99	52,24	29,7
średnie	2,68	8,08	24,71	35,47	20,2
mocne	0,51	18,74	5,24	24,49	13,9

OZW Budwity PLH280010

Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty (OZW) Budwity zatwierdzony został na podstawie Decyzji Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmująca, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz.U. L 12 z 15.1.2008). Obecnie funkcjonuje w oparciu o decyzje wykonawcze Komisji (UE) w sprawie przyjęcia zaktualizowanych wykazów (dziesiątego oraz dwunastego) terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz.U. L 353 z 23.12.2016 oraz Dz.U. L 7 z 9.1.2019).

Obszar o łącznej powierzchni 450,93 ha (na gruntach Nadleśnictwa 353,22 ha), położony jest na terenie powiatu ostródzkiego, gminy Małdyty. Obszar ten posiada

zatwierdzony Plan Zadań Ochronnych (PZO) (DZ. URZ. WOJ. WARM-MAZ 2016.3282) obowiązujący do roku 2025.

Na obszarze rezerwatu w ramach projektu „Kompleksowa ochrona torfowisk wysokich na terenie województwa warmińsko-mazurskiego” (POIS.05.01.00-00-215/09) w okresie 01.03.2011-30.11.2014 prowadzono działania renaturyzacyjne poprzez ograniczanie odpływu wody z torfowiska ([Glińska-Lewczuk et al. 2014](#)).

Dokumenty

Na terenie obszaru zlokalizowane są stanowiska monitorowane w ramach koordynowanego przez GIOŚ Państwowego Monitoringu Środowiska ([Praca zbiorowa 2014](#); [Praca zbiorowa 2018 C](#)).

Z OZW Budwity związanych jest 7 siedlisk wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Siedliskowej, w tym 3 siedliska priorytetowe.

Tabela 3.XXVIII Typy siedlisk przyrodniczych na obszarze Budwity PLH280010 będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie w ha	Jaskinie	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchn. względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
<u>7110*</u>			8,70		G	B	B	C	B
7120*			115,66		G	C	C	C	C
7140*			0,60		G	D			
9110*			1,30		G	D			
9160*			14,41		G	C	C	C	C
<u>91D0*</u>			81,43		G	C	C	C	C
<u>91E0*</u>			0,34		G	D			

*Siedliska znajdujące się na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Dobrocin (patrz Tabela 3.VII)

podkreślenie- Siedliska priorytetowe

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą się odnosić zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

Wszystkie siedliska spośród poniższych znajdują się przynajmniej w części na gruntach pod zarządem Nadleśnictwa Dobrocin - w nawiasie poniżej podano powierzchnię siedliska na gruntach Nadleśnictwa.

Pogrubieniem oznaczono siedliska stanowiące przedmiot ochrony:

7110 torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (siedlisko priorytetowe) **(8,33 ha)**

7120 torfowiska wysokie zdegradowane, zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji
(64,56 ha)

7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska (1,08 ha)

9110 kwaśne buczyny (1,32 ha)

9160 grąd subatlantycki (14,65 ha)

91D0 bory i lasy bagienne (siedlisko priorytetowe) **(104,67 ha)**

91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (siedlisko priorytetowe) (0,25 ha)

Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar według standardowego formularza danych (SDF) (dostęp 13.01.2020 r.) - podkreślono zagrożenia związane z gospodarką leśną, **pogrubiono** zagrożenia mogące dotyczyć grantów w zarządzie Nadleśnictwa:

1. Oddziaływania negatywne:

- C01.03 - Wydobywanie torfu (poziom oddziaływania H - wysoki),
- **B01.01 - zalesianie terenów otwartych- drzewa rodzime** (poziom oddziaływania H - wysoki),
- **J02.01 - zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie - ogólnie** (poziom oddziaływania H - wysoki),
- **M01.02 - susze i zmniejszenie opadów**_(poziom oddziaływania M - średni),
- **J02.01.03 - wypełnianie rowów, tam, stawów, sadzawek, bagien lub torfianek** (poziom oddziaływania M - średni),
- **K02.01 - zmiana składu gatunkowego (sukcesja)**_(poziom oddziaływania H - wysoki),
- **I01 - obce gatunki inwazyjne** (poziom oddziaływania H - wysoki),

2) Oddziaływania pozytywne (działania, zarządzanie)

X - brak zagrożeń i nacisków (poziom oddziaływania L - niski).

Starostwo powiatowe w Ostródzie zawarło porozumienie powierzające Nadleśnictwu nadzór nad lasami niepaństwowymi. W związku z tym Nadleśnictwo Dobrocin zobowiązane jest nadzorować gospodarkę w lasach niepaństwowych uwzględniając zapisy obecnego i przyszłych Zarządzeń RDOŚ w Olsztynie ustanawiających Plany Zadań Ochronnych.

Tabela 3.XXIX Zestawienie powierzchni drzewostanów wg grup wiekowych i bogactwa gatunkowego w zasięgu obszaru OZW Budwity PLH280010 w Nadleśnictwie Dobrocin

OZW Budwity PLH280010					
Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Powierzchnia [ha]				
	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
	<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
1	2	3	4	5	6
jednogatunkowe	15,29	12,16	54,28	81,73	29,2
dwugatunkowe	14,86	42,12	19,99	76,97	27,5
trzygatunkowe	18,24	26,26	21,73	66,23	23,6
cztero- i więcej gatunkowe	16,32	21,86	17,01	55,19	19,7

Tabela 3.XXX Zestawienie powierzchni drzewostanów wg grup wiekowych i struktury w zasięgu OZW Budwity PLH280010 w Nadleśnictwie Dobrocin

OZW Budwity PLH280010					
Struktura drzewostanów, drzewostany	Powierzchnia [ha]				
	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
	<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
1	2	3	4	5	6
jednopiętrowe	64,71	101,67	108,84	275,22	98,3
dwupiętrowe	0	0,73	0	0,73	0,3
wielopiętrowe	0	0	0	0	0
o budowie przerębowej	0	0	0	0	0
w KO i KDO	0	0	4,17	4,17	1,5

*KO- klasa odnowienia; KDO- klasa do odnowienia

Tabela 3.XXXI Zestawienie powierzchni wg pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych w zasięgu obszaru OZW Budwity PLH280010 w Nadleśnictwie Dobrocin

OZW Budwity PLH280010					
Struktura drzewostanów, drzewostany	Powierzchnia [ha]				
	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
	<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
1	2	3	4	5	6
z panującym gat. obcym	0	0	0	0	0
plantacje drzew szybkorosnących	0	0	0	0	0
odroślowe	0	0	0	0	0
z samosiewu	29,71	57,05	108,72	195,48	69,8
z sadzenia	35,00	45,35	4,29	84,64	30,2
brak informacji	0	0	0	0	0

Tabela 3.XXXII Zestawienie powierzchni wg form degeneracji lasu - borowacenie- w zasięgu obszaru OZW Budwity PLH280010 w Nadleśnictwie Dobrocin

OZW Budwity PLH280010					
Stopień borowacenia	Powierzchnia [ha]				
	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
	<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
1	2	3	4	5	6
brak	37,68	49,31	37,34	124,33	44,4
słabe	14,29	37,58	72,29	124,16	44,3
średnie	10,60	8,12	3,38	22,10	7,9
mocne	2,14	7,39	0	9,53	3,4

SOO Jezioro Wukśniki PLH280038

Specjalny obszar ochrony siedlisk (SOO) Jezioro Wukśniki zatwierdzony został na podstawie Decyzji Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz.U. L 33 z 8.2.2011). Obecnie funkcjonuje w oparciu o Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 maja 2017 r. (Dz.U. 2017 poz. 1093) oraz decyzje wykonawcze Komisji (UE) w sprawie przyjęcia zaktualizowanych wykazów (dziesiątego oraz dwunastego) terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz.U. L 353 z 23.12.2016 oraz Dz.U. L 7 z 9.1.2019).

Obszar o łącznej powierzchni 326,17 ha, położony jest na terenie powiatu ostródzkiego, gmina Miłakowo, w całości w zasięgu Nadleśnictwa Dobrocin. Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo to 15,68 ha, obejmują w całości oddziały: 184, 185. Obszar posiada zatwierdzony Plan Zadań Ochronnych (PZO) (DZ. URZ. WOJ. WARM-MAZ 2014.2808) z późniejszymi zmianami (DZ. URZ. WOJ. WARM-MAZ 2016.3147) obowiązujący do roku 2023.

Dokumenty

Z SOO Jezioro Wukśniki PLH280038 związanych jest 5 siedlisk wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Siedliskowej, w tym 2 siedliska priorytetowe.

Tabela 3.XXXIII Typy siedlisk przyrodniczych na obszarze Jezioro Wukśniki PLH280038 będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie w ha	Jaskinie	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzch. względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
3140			119,46		G	A	C	B	B
9160*			30,16		G	B	C	C	B
9170			5,02		G	B	C	C	C
<u>91E0</u>			7,89		G	B	C	C	C
91F0			0,72		G	B	C	C	B

*Siedliska znajdujące się na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Dobrocin (patrz Tabela 3.VII)

podkreślenie- Siedliska priorytetowe

PF: dla typów siedlisk, do których mogą się odnosić zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.

NP: jeśli dany typ siedliska nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).

• Pokrycie: można wpisać z dokładnością do wartości dziesiętnych.

• Jakość G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

Spośród poniższych siedlisk jedynie 9160 łąk subatlantyckich znajduje się przynajmniej w części na gruntach pod zarządem Nadleśnictwa Dobrocin - w nawiasie poniżej podano powierzchnie siedliska na gruntach Nadleśnictwa.

3140 twarłowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi łąkami ramienic *Charatea* (jeziora ramienicowe)

9160 łąk subatlantyckich (**15,67 ha**)

9170 łąk środkowoeuropejskiej i subkontynentalnej

91E0 łąki wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe

91F0 łąkowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe

Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar według standardowego formularza danych (SDF) (dostęp 13.01.2020 r.) - podkreślono zagrożenia związane z gospodarką leśną, **pogrubiono** zagrożenia mogące występować na grantach pod zarządem Nadleśnictwa:

1. Oddziaływania negatywne:

- H01.08 - rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu ścieków z gospodarstw domowych (poziom oddziaływania H - wysoki),
- G01 - Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w (poziom oddziaływania H - wysoki),
- **H01.05 - rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem** (poziom oddziaływania H - wysoki),
- **B02.06- przerzedzenie warstwy drzew** (poziom oddziaływania M - średni),
- A02.01 - intensyfikacja rolnictwa (poziom oddziaływania M - średni),
- K02.03 - eutrofizacja (naturalna) (poziom oddziaływania H - wysoki),
- A04.01.01 - intensywny wypas bydła (poziom oddziaływania H - wysoki),

2) Oddziaływania pozytywne (działania, zarządzanie):

- B01.01 zalesianie terenów otwartych (drzewa rodzime) (poziom oddziaływania H - wysoki).

Tabela 3.XXXIV Zestawienie powierzchni drzewostanów wg grup wiekowych i bogactwa gatunkowego w zasięgu obszaru SOO Jezioro Wukśniki PLH280038 w Nadleśnictwie Dobrocin

SOO Jezioro Wukśniki PLH280038					
Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Powierzchnia [ha]				
	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
	<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
1	2	3	4	5	6
jednogatunkowe	0	2,23	0	2,23	14,2
dwugatunkowe	0	0	0	0	0
trzygatunkowe	0	0,75	0	0,75	4,8
cztero- i więcej gatunkowe	0	12,69	0	12,69	81,0

Starostwo powiatowe w Ostródzie zawarło porozumienie powierzające Nadleśnictwu nadzór nad lasami niepaństwowymi. W związku z tym Nadleśnictwo Dobrocin zobowiązane jest nadzorować gospodarkę w lasach niepaństwowych (wydzielenia N150650003-1002 a, b)

uwzględniając zapisy obecnego i przyszłych Zarządzeń RDOŚ w Olsztynie ustanawiających Plany Zadań Ochronnych.

Tabela 3.XXXV Zestawienie powierzchni drzewostanów wg grup wiekowych i struktury w zasięgu SOO Jezioro Wukśniki PLH280038 w Nadleśnictwie Dobrocin

SOO Jezioro Wukśniki PLH280038					
Struktura drzewostanów, drzewostany	Powierzchnia [ha]				
	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
	<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
1	2	3	4	5	6
jednopiętrowe	0	15,67	0,00	15,67	100,0
dwupiętrowe	0	0	0	0	0
wielopiętrowe	0	0	0	0	0
o budowie przerębowej	0	0	0	0	0
w KO i KDO	0	0	0	0	0

*KO- klasa odnowienia; KDO- klasa do odnowienia

Tabela 3.XXXVI Zestawienie powierzchni wg pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych w zasięgu obszaru SOO Jezioro Wukśniki PLH280038 w Nadleśnictwie Dobrocin

SOO Jezioro Wukśniki PLH280038					
Struktura drzewostanów, drzewostany	Powierzchnia [ha]				
	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
	<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
1	2	3	4	5	6
z panującym gat. obcym	0	0	0	0	0
plantacje drzew szybkorosnących	0	0	0	0	0
odroślowe	0	0	0	0	0
z samosiewu	0	6,94	0	6,94	44,3
z sadzenia	0	8,73	0	8,73	55,7
brak informacji	0	0	0	0	0

Tabela 3.XXXVII Zestawienie powierzchni wg form degeneracji lasu - borowacenie - w zasięgu obszaru SOO Jezioro Wukśniki PLH280038 w Nadleśnictwie Dobrocin

SOO Jezioro Wukśniki PLH280038					
Stopień borowacenia	Powierzchnia [ha]				
	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
	<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
1	2	3	4	5	6
brak	0	9,46	0	9,46	60,4
słabe	0	4,72	0	4,72	30,1
średnie	0	0	0	0	0
mocne	0	1,49	0	1,49	9,5

SOO Niedźwiedzie Wielkie PLH280050

Specjalny obszar ochrony siedlisk (SOO) Niedźwiedzie Wielkie zatwierdzony został na podstawie Decyzji Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz.U. L 33 z 8.2.2011). Obecnie funkcjonuje w oparciu o Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 maja 2017 r. (Dz.U. 2017 poz. 1094) oraz decyzje wykonawcze Komisji (UE) w sprawie przyjęcia zaktualizowanych wykazów (dziesiątego oraz dwunastego) terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz.U. L 353 z 23.12.2016 oraz Dz.U. L 7 z 9.1.2019).

Obszar o łącznej powierzchni 89,17 ha, położony jest na terenie powiatu ostródzkiego, gmina Małydy, w całości leży na gruntach pod zarządem Nadleśnictwa Dobrocin, w leśnictwie Sambród (06), oddziałach 329, 330, 331. W stosunku do rozporządzenia powołującego powierzchnia obszaru zwiększyła się o 0,03 ha. Różnica wynika z korekty związanej z modernizacją ewidencji i dostosowania powierzchni form ochrony przyrody do powierzchni ewidencyjnej. Obecnie wykazana powierzchnia jest wartością wiążącą.

Obszar ten posiada zatwierdzony Plan Zadań Ochronnych (PZO) (DZ. URZ. WOJ. WARM-MAZ 2014.1007) obowiązujący do roku 2023.

Na terenie obszaru zlokalizowane są stanowiska monitorowane w ramach koordynowanego przez GIOŚ Państwowego Monitoringu Środowiska ([Praca zbiorowa 2018 D](#)).

Przez SOO Niedźwiedzie Wielkie przebiega również korytarz ekologiczny „Lasy Taborskie GKPN-12” ([Jędrzejewski et al. 2011](#)). Na obszarze SOO Niedźwiedzie Wielkie znajduje się także Rezerwat leśny Niedźwiedzie Wielkie.

Z SOO Niedźwiedzie Wielkie PLH280050 związane są 3 siedliska z wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Siedliskowej, w tym 1 siedliska priorytetowe.

Tabela 3.XXXVIII Typy siedlisk przyrodniczych na obszarze Niedźwiedzie Wielkie PLH280050 będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie w ha	Jaskinie	Jakość danych	A B C D			
						Reprezentatywność	Powierzch. względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
9130*			56,49		M	A	C	A	A
9160*			18,98		M	A	C	A	A
<u>91E0*</u>			0,53		M	D			

*Siedliska znajdujące się na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Dobrocin

podkreślenie- Siedliska priorytetowe

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą się odnosić zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jakość G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i danych: ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

Wszystkie siedliska spośród poniższych znajdują się przynajmniej na gruntach pod zarządem Nadleśnictwa Dobrocin. Pogrubieniem przedstawiono siedliska będące przedmiotem ochrony- w nawiasie poniżej podano powierzchnie siedliska na gruntach Nadleśnictwa:

9130 żyzne buczyny (55,21 ha)

9160 grąd subatlantycki (18,48 ha)

91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (0,59 ha)

Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar według standardowego formularza danych (SDF) (dostęp 13.01.2020 r.) - podkreślono zagrożenia związane z gospodarką leśną, **pogrubiono** zagrożenia mogące występować na grantach pod zarządem Nadleśnictwa:

1. Oddziaływania negatywne:

- **B02.04 - usuwanie martwych i umierających drzew** (poziom oddziaływania L - niski; oddziaływanie zewnętrzne),
- **B01.02 - sztuczne plantacje na terenach otwartych** (drzewa nierodzone) (poziom oddziaływania M - średni),
- X - zanieczyszczenia mieszane (poziom oddziaływania M - średni)

- **G01.02 - turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych (poziom oddziaływania L - niski; oddziaływanie zewnętrzne),**
- **G01.02 - turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych (poziom oddziaływania L - niski; oddziaływanie wewnętrzne),**
- **B02.04 - usuwanie martwych i umierających drzew** (poziom oddziaływania L - niski; oddziaływanie wewnętrzne)

2) Oddziaływania pozytywne (działania, zarządzanie):

- **G01.02 - turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych (poziom oddziaływania L - niski; oddziaływanie zewnętrzne),**
- brak zagrożeń i nacisków (poziom oddziaływania M - średni)
- **G01.02 - turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych (poziom oddziaływania L - niski; oddziaływanie wewnętrzne).**

Tabela 3.XXXIX Zestawienie powierzchni drzewostanów wg grup wiekowych i bogactwa gatunkowego w zasięgu obszaru Niedźwiedzie Wielkie PLH280050 w Nadleśnictwie Dobrocin

Niedźwiedzie Wielkie PLH280050					
Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Powierzchnia [ha]				
	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
	<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
1	2	3	4	5	6
jednogatunkowe	0,49	13,80	12,17	26,46	30,6
dwugatunkowe	0,55	3,76	28,61	32,92	38,0
trzygatunkowe	0,59	10,35	11,52	22,46	25,9
cztero- i więcej gatunkowe	0	2,88	1,84	4,72	5,5

Tabela 3.XL Zestawienie powierzchni drzewostanów wg grup wiekowych i struktury w zasięgu Niedźwiedzie Wielkie PLH280050 w Nadleśnictwie Dobrocin

Niedźwiedzie Wielkie PLH280050					
Struktura drzewostanów, drzewostany	Powierzchnia [ha]				
	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
	<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
1	2	3	4	5	6
jednopiętrowe	1,63	30,79	42,62	75,04	86,7
dwupiętrowe	0	0	1,84	1,84	2,1
wielopiętrowe	0	0	0	0	0
o budowie przerebowej	0	0	0	0	0
w KO i KDO	0	0	9,68	9,68	11,2

*KO- klasa odnowienia; KDO- klasa do odnowienia

Tabela 3.XLI Zestawienie powierzchni wg pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych w zasięgu obszaru Niedźwiedzie Wielkie PLH280050 w Nadleśnictwie Dobrocin

Niedźwiedzie Wielkie PLH280050					
Struktura drzewostanów, drzewostany	Powierzchnia [ha]				
	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
	<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
1	2	3	4	5	6
z panującym gat. obcym	0	0	0	0	0
plantacje drzew szybkorosnących	0	0	0	0	0
odroślowe	0	0	0	0	0
z samosiewu	1,04	26,92	54,14	82,10	94,8
z sadzenia	0,59	3,87	0,00	4,46	5,2
brak informacji	0	0	0	0	0

Tabela 3.XLII Zestawienie powierzchni wg form degeneracji lasu - borowacenie - w zasięgu obszaru Niedźwiedzie Wielkie PLH280050 w Nadleśnictwie Dobrocin

Niedźwiedzie Wielkie PLH280050					
Stopień borowacenia	Powierzchnia [ha]				
	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
	<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
1	2	3	4	5	6
brak	0,49	16,84	54,14	71,47	82,6
słabe	1,14	9,69	0	10,83	12,5
średnie	0	4,26	0	4,26	4,9
mocne	0	0	0	0	0

3.3.3 Lasy ochronne

Poza wymienionymi formami ochrony przyrody na terenie Nadleśnictwa Dobrocin wyznaczone są lasy, które powinny być chronione ze względu na pełnione funkcje.

Dotychczasowe lasy ochronne określone są zgodnie z Decyzją DL-Ipn-612-4/26701/10/jł Ministra Środowiska, z dnia 04.06.2010 r. w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwa Dobrocin. Powierzchnia gruntów uznanych za ochronne to 3076,29 ha.

Zgodnie z zapisami Protokołu z posiedzenia Komisji Założeń Planu dla Nadleśnictwa Dobrocin złożono wniosek o uznanie lasów za ochronne. Wnioskowana powierzchnia lasów ochronnych wynosi 3434,12 ha (Tabela 3.XLIII). Wniosek oczekuje na decyzją ministra właściwego do spraw leśnictwa. Ich powierzchnię i kategorię ochronności przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 3.XLIII Wykaz kategorii lasów Nadleśnictwa Dobrocin dla gruntów leśnych (stan na 01.01. 2020)

Dominująca funkcja lasu, kategoria ochronności	Powierzchnia	
	ha	%
1	2	3
Rezerwaty	197,78	1,27
Ochronne wodochronne, cenne fragmenty przyrody*	265,31	1,71
Ochronne glebochronne, cenne fragmenty przyrody*	30,41	0,20
Ochronne glebochronne*	699,99	4,51
Ochronne wodochronne*	2 314,22	14,92
Cenne fragmenty przyrody*	122,99	0,79
Ochronne obronne*	1,20	0,01
Lasy ochronne - razem*	3434,12	22,14
Lasy gospodarcze	11 879,60	76,59
Razem	15 511,50	100,00

* powierzchnie zgodne z wnioskiem o uznanie lasów za ochronne skierowanym do ministra właściwego ds. leśnictwa

3.3.4 Walory historyczno-kulturowe

Zmienna i burzliwa historia północno-wschodniej Polski i następujących po sobie ludów zapisały się cmentarzyskami i cmentarzami, rozrzuconymi wśród lasów mogiłami, śladami dawnych fortyfikacji obronnych, pozostałościami dawnego osadnictwa. Wszelkie obiekty zabytkowe świadczą o przeszłości tych ziem i stanowią istotną część kultury regionu. Są świadectwem historii tych ziem.

Na gruntach Nadleśnictwa Dobrocin znajdują się: mogiły i niewielkie cmentarze (10 szt.), miejsca pamięci (1 szt.), grodziska (9 szt.), kurhany i ich zespoły (4 szt.), zabytkowe założenia parkowe.

3.4 Istniejące problemy ochrony środowiska

Spośród problemów ochrony środowiska najistotniejszymi z punktu widzenia realizacji planu u. l. są te, które stanowią zagrożenia dla środowiska leśnego. Mogą one mieć zarówno charakter naturalny jak również związany z działalnością człowieka. Do najbardziej istotnych zagrożeń dla środowiska przyrodniczego na obszarze Nadleśnictwa Dobrocin należą:

- huraganowe wiatry powodujące znaczące szkody w postaci złomów i wywrotów,

- zmiany stosunków wodnych, skutkujące obniżaniem się poziomu wód gruntowych, sukcesją torfowisk w kierunku zbiorowisk leśnych, osuszaniem i eutrofizacją borów i lasów bagiennych, osłabieniem drzew o płaskim systemie korzeniowym (zwłaszcza świerków),
- presja związana z wykorzystaniem turystycznym lasów sąsiadujących z drogami publicznymi, większymi miejscowościami oraz nowo powstającymi osiedlami domów jednorodzinnych,
- niekontrolowana turystyka i rekreacja powodująca poprzez nadmierną penetrację płoszenie zwierząt wychowu młodych,
- zaśmiecanie lasu na masową skalę w okresie zbiorów runa leśnego,
- wywożenie śmieci do lasu przez mieszkańców okolicznych miejscowości oraz zaśmiecanie lasu w sąsiedztwie wielu miejscowości oraz w sąsiedztwie głównych szlaków komunikacyjnych.

Sposoby ochrony ujęte w planie urządzenia lasu wynikają z przyjętych i wprowadzonych w życie przepisów prawa, regulujących ramowo zakres i sposób ochrony przyrody.

3.5 Cele i metody ochrony środowiska

W planie urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Dobrocin uwzględniono priorytetowe cele ochrony środowiska wynikające z porozumień i aktów prawnych na poziomie międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

Przyjęta przez Polskę na podstawie międzynarodowych konwencji i wprowadzona do prawa krajowego zasada zrównoważonego rozwoju polega na równorzędnym traktowaniu racji społecznych, ekonomicznych i ekologicznych. Podstawowym założeniem planu urządzenia lasu jest zachowanie trwałości lasu, jego ochrona, dbałość o odpowiedni stan i powiększanie zasobów drzewnych. Jednocześnie, dzięki utrzymywaniu i powiększaniu zasobów leśnych kraj nasz ma pozytywny wpływ na bilans węgla, pochłanianie CO₂ i ograniczanie efektu cieplarnianego. Poza tym selektywna i oparta o inwentaryzację planowa gospodarka leśna zabezpiecza istniejącą bioróżnorodność na obszarach leśnych.

Krajowe prawo ochrony przyrody i środowiska (ustawa o ochronie przyrody, ustawa o ochronie środowiska, rozporządzenia wykonawcze) ma swoje odzwierciedlenie także w planie urządzenia lasu. Wszystkie wymienione w ustawie formy ochrony przyrody, które zinwentaryzowano na terenie Nadleśnictwa, są odpowiednio opisane i traktowane. Projektowane w planie u.l. działania uwzględniają cele i sposoby ochrony dla poszczególnych, chronionych na mocy ustawy o ochronie przyrody obiektów. Plan zawiera m.in. szczegółowe informacje dotyczące występowania chronionych gatunków roślin i zwierząt, położenia obszarów chronionych. Podczas opracowywania planu urządzenia lasu wzięto pod uwagę ochronę gatunkową zinwentaryzowanych roślin i zwierząt oraz zachowanie w dobrym stanie siedlisk przyrodniczych. Uwzględniono również zapisy planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000.

Ochronie bioróżnorodności sprzyja zaprojektowany w planie urządzeniowym sposób postępowania hodowlanego. Tam, gdzie było możliwe odnowienie naturalne zastosowano odpowiednie rodzaje rębni sprzyjające takiemu odnowieniu. Stosowana gospodarka nasienna prowadzi do odnawiania lasu gatunkami pożądanymi wiadomego pochodzenia i odpowiedniej jakości. Zaprojektowane zabiegi pielęgnacyjne mają zapewnić odpowiedni stan sanitarny i zdrowotny lasu. Plan nie przewiduje działań gospodarczych na gruntach nieleśnych (bagna, łąki, pastwiska itp.).

4. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU NA ŚRODOWISKO

4.1 Prognoza wpływu planu urządzenia lasu na środowisko

Prognoza wpływu planu urządzenia lasu na środowisko w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Dobrocin obejmuje rodzaje planowanych czynności i zadań gospodarczych oraz ich przewidywane oddziaływanie na elementy środowiska. Do zadań gospodarczych, które mogą mieć znaczący wpływ na środowisko zaliczono między innymi: odnowienia, rębnie zupełne i częściowe oraz cięcia pielęgnacyjne i trzebieże. W skład elementów środowiska, na które może oddziaływać plan urządzenia lasu wchodzi zarówno czynniki biotyczne (m. in.: różnorodność biologiczna, rośliny i zwierzęta) oraz abiotyczne (m. in.: woda, powietrze, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne). Szczegółową ocenę zadań gospodarczych na poszczególne elementy środowiska zestawiono w formie tabeli, którą zamieszczono poniżej (Tabela 4.I).

W prognozie zastosowano skalę oddziaływania określającą wpływ dodatni- pozytywny, ujemny - negatywny lub brak znaczącego wpływu oraz jego wielkość w czasie, w skali trzystopniowej (1 - oddziaływanie krótkoterminowe, 2 - oddziaływanie średnioterminowe, 3- oddziaływanie długoterminowe). Należy jednak zwrócić uwagę, że oddziaływanie łączne planowanych czynności i zadań gospodarczych nie jest ich sumą.

Ocena łączna może być wynikiem braku zaplanowanych czynności, np.: w przypadku zabytków brak zaplanowanych działań gospodarczych jest pozytywny.

Tabela 4.I Przewidywane oddziaływanie planu urządzenia lasu w granicach obszaru zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Dobrocin

Lp.	Elementy środowiska	Rodzaje planowanych czynności i zadań gospodarczych ²⁾ oraz ich przewidywane znaczące oddziaływanie ¹⁾ na elementy środowiska					Oddziaływanie łączne planowanych czynności i zadań gospodarczych	Uzasadnienie do oceny oddziaływania
		Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Różnorodność biologiczna	+1	+2	+1	+3	-1	+2	Zalecane w PUL ochrona i zachowanie gatunków roślin i zwierząt objętych ochroną gatunkową, inwentaryzacja i monitoring stanowisk, wprowadzanie gatunków drzew odpowiednich do siedlisk, ochrona bagien i torfowisk. W długim, średnim i krótkim okresie wpływ pozytywny.
2.	Ludzie	0	+2	+2	+2	+1	+2	Prowadzenie wielofunkcyjnej gospodarki leśnej (w oparciu o PUL) zapewnia pracę, a więc i dochody wielu grupom zawodowym. Zabezpiecza jednocześnie zapotrzebowanie na surowiec drzewny. Zachowanie trwałości lasów i ich udostępnianie umożliwia społeczeństwu rekreację, wypoczynek oraz edukację przyrodniczą, zapewnia też dodatkowe dochody zbieraczom runa leśnego czy poroży ssaków kopytnych. Zarówno w krótkim jak i w długim okresie czasu - wpływ pozytywny.
3.	Zwierzęta	+1	+2	+2	+2	-1/+1	+2	Wyznaczenie stref ochrony, udokumentowana w PUL inwentaryzacja chronionych gatunków, monitoring stanowisk, zalecenia ochronne. Wpływ pozytywny.
4.	Rośliny	+1	+2	+2	+2	-1/+1	+2	Udokumentowana w PUL inwentaryzacja chronionych gatunków, monitoring stanowisk, zalecenia ochronne. Wpływ pozytywny.
5.	Woda	0	+1	0	-1	-2	+2	Wyznaczenie lasów wodochronnych nad brzegami cieków i zbiorników wodnych, zalecana ochrona bagien i torfowisk, wyznaczanie stref ekotonowych z opisem ich tworzenia. Wpływ pozytywny.
6.	Powietrze	0	-1/+3	+2	+3	-2	+2	Las jest naturalnym filtrem wody i powietrza, dostarcza tlen i obniża stężenie dwutlenku węgla. Gospodarka leśna ukierunkowana jest przez zapisy PUL na trwałe utrzymanie lasu. Wpływ pozytywny.

Lp.	Elementy środowiska	Rodzaje planowanych czynności i zadań gospodarczych ²⁾ oraz ich przewidywane znaczące oddziaływanie ¹⁾ na elementy środowiska					Oddziaływanie łączne planowanych czynności i zadań gospodarczych	Uzasadnienie do oceny oddziaływania
		Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
7.	Powierzchnia ziemi	+1	+3	+2	-1	-2	+2	Zabezpieczenie gleby przed erozją na stromych zboczach jarów, dolin rzek, poprzez utrzymanie roślinności leśnej, wyznaczenie lasów glebochronnych. Powstrzymywane są procesy degradacyjne dzięki zaplanowaniu wprowadzenia odpowiedniej szaty roślinnej oraz zabiegów przeciwdziałających erozji (umocnienia stromych stoków np.) utrzymywanie roślinności leśnej na powierzchni powstrzymuje proces degradacji gleb. Ochrona terenów źródłiskowych. Wpływ pozytywny.
8.	Krajobraz	+1	+2	0	+2	+1/-1	+2	Zapisy PUL wpływają na kształtowanie krajobrazu leśnego (zalesienia, zręby, odnowienia, zachowanie lasów). Mozaikowość lasów, zróżnicowanie powierzchniowe, gatunkowe i wiekowe wzbogacają i urozmaicają krajobraz. Wpływ ten w różnym czasie może być zróżnicowany, jednak w dłuższym okresie jest pozytywny.
9.	Klimat	0	+3	+1	+2	+1	+3	Trwałe utrzymanie lasu korzystnie wpływa na warunki klimatyczne. Wpływ pozytywny.
10.	Zasoby naturalne	0	+3	-1	+3	-2	+2	Wpływ na powiększanie zasobów leśnych stanowiących odnawialne zasoby naturalne. Istotne znaczenie w gospodarce mają również owoce runa leśnego, zioła, rośliny, zwierzyzna. Wpływ pozytywny.
11.	Zabytki	0	0	0	0	0	+2	Inwentaryzacja i zlokalizowanie zabytków na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa jest jednym z elementów ich ochrony. Miejsca występowania zabytków (np.: cmentarzy, miejsc pamięci) w PUL zostają wyłączone z użytkowania. Wpływ pozytywny.
12.	Dobra materialne	0	+3	+2	+3	+1	+2	Gospodarka leśna prowadzona na podstawie PUL przynosi wymierne dochody dla Skarbu Państwa, zapewnia pracę i dochody wielu grupom zawodowym, a przede wszystkim jest istotnym składnikiem gospodarki kraju. Wpływ pozytywny.

1) Symbole przewidywanego znaczącego oddziaływania planowanych czynności gospodarczych na elementy środowiska oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

+ (plus) - wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) - brak znaczącego wpływu, - (minus) - wpływ ujemny, negatywny,

1. oddziaływanie krótkoterminowe, 2 oddziaływanie średnioterminowe, 3. oddziaływanie długoterminowe (np. -3. to symbol znaczącego oddziaływania długookresowego to jest oddziaływanie znacząco negatywnego);

²⁾Zadania gospodarcze sformułowane na poziomie ogólnym (nie adresowane do wydziałów drzewostanowych) nie kwalifikują się do ujęcia w formie macierzy, stąd omówienie ich przewidywanego wpływu jest możliwe tylko w formie tekstowej.

Różnorodność i duża liczba zadań jakie musi obejmować plan urządzenia lasu, a jednocześnie konieczność uwzględnienia wszelkich norm prawnych i przestrzegania obowiązujących procedur, w tym dotyczących ochrony środowiska przyrodniczego, pozwalają na znaczne ograniczenie negatywnych oddziaływań już na etapie projektu PUL. Po dokładnej i szczegółowej analizie zaplanowanych czynności gospodarczych, a następnie rozpatrzeniu ich w odniesieniu do objętych ochroną siedlisk, roślin i zwierząt oraz całego środowiska przyrodniczego należy stwierdzić, że projekt PUL dla Nadleśnictwa Dobrocin nie wywiera negatywnego wpływu na środowisko. W średnim i długim okresie czasu realizacja PUL będzie miała dodatni wpływ na środowisko.

4.1.1 Oddziaływanie na różnorodność biologiczną

W zakresie różnorodności gatunkowej możliwa jest ocena zapisów w PUL, które dotyczą:

- wpływu projektowanych zabiegów na różnorodność gatunkową grzybów, roślin i zwierząt,
- wpływu projektowanych zabiegów na zróżnicowanie gatunkowe drzewostanów,
- wpływu projektowanych zabiegów na zachowanie chronionych siedlisk przyrodniczych.

W przypadku wpływu projektowanych zabiegów na różnorodność gatunkową grzybów, roślin i zwierząt nie można przeprowadzić jednoznacznej oceny, ponieważ realizacja zaprojektowanych zabiegów w PUL może różnie wpływać na różne grupy gatunków. Na przykład cięcia pielęgnacyjne (czyszczenia, trzebieże) czy też cięcia rębne powodujące prześwietlenie drzewostanu albo odstonięcie powierzchni wpłynęły pozytywnie na rozprzestrzenianie się wielu gatunków roślin światłolubnych, m.in. naparstnicy zwyczajnej. Mozaika zróżnicowanej przestrzeni (otwarte powierzchnie zrębowe, uprawy, młodniki, dojrzałe drzewostany) odpowiadają lerce i lelkowi, gniazda po rębniach złożonych rozrzucone wśród dojrzałych drzewostanów sprzyjają pojawieniu się większej ilości gatunków ptaków w porównaniu do dojrzałych drzewostanów ([Peplowska-Marczak 2007](#), [2009](#)). Natomiast dzięcioł czarny, czy też gołąb siniak są związane z dojrzałymi drzewostanami. Zgodnie z instrukcją urządzenia lasu PUL zapewnia stałą obecność wszystkich faz rozwojowych

drzewostanów. Taka zaś sytuacja pozwala na utrzymanie stałej populacji występujących na terenie Nadleśnictwa Dobrocin gatunków zwierząt. Ponadto w trakcie opracowywania PUL brane są pod uwagę wszystkie stanowiska zwierząt objętych ochroną strefową i w związku z tym w strefach ochrony całorocznej nie projektuje się zabiegów gospodarczych. Niekiedy w *Programie ochrony przyrody* zaleca się stosowanie zabiegów ochronnych (na podstawie porozumienia z RDOŚ).

Jeśli chodzi o wpływ projektowanych zabiegów na zróżnicowanie gatunkowe drzewostanów i siedlisk to zaprojektowane w PUL zabiegi gospodarcze mają na celu przebudowę drzewostanów o składzie gatunkowym niedostosowanym do siedliska przyrodniczego (np. drzewostan grądowy ze znacznym udziałem sosny). Zaprojektowana przebudowa drzewostanów jest rozłożona w dłuższym okresie czasu i polega na zastosowaniu rębni złożonych oraz zabiegów hodowlanych (również cięć pielęgnacyjnych na korzyść pożądaných gatunków). Istotny dodatni wpływ na kształtowanie zróżnicowania drzewostanów ma też wyłączenie z zabiegów gospodarczych pewnych grup drzewostanów np. na siedlisku boru bagiennego. W bieżącym PUL na siedliskach boru bagiennego i boru mieszanego bagiennego nie zaprojektowano cięć rębnych.

Istnieje pewne ryzyko pojawienia się ujemnego wpływu na niektóre gatunki zwierząt, w znacznie mniejszym stopniu roślin, których stanowiska mogłyby zostać zniszczone podczas prac leśnych. Jednak ryzyko takie jest minimalizowane dzięki stosowanym w *Programie ochrony przyrody* zaleceniom mającym na celu ochronę tychże gatunków i obowiązującej w LP instrukcji ochrony lasu. Do środków zapobiegających powstaniu zagrożenia należą następujące zalecenia:

- stosować składy gatunkowe upraw odpowiednie do siedliska,
- pozyskiwać materiał siewny z jak największej liczby osobników oraz z różnych miejsc Nadleśnictwa,
- za pomocą cięć pielęgnacyjnych regulować skład drzewostanów w pożądaný sposób,
- chronić populacje rzadkich i zagrożonych gatunków roślin i zwierząt,
- wykorzystywać zmienność mikrosiedlisk poprzez wprowadzanie na tych niewielkich powierzchniach właściwe dla nich gatunki,
- stwarzać warunki odpowiednie dla rozwoju wielogatunkowych podszytów,

- stwarzać warunki dla rozwoju wszystkich warstw lasu,
- zachować w stanie zbliżonym do naturalnego i odtwarzać śródleśne ciek i zbiorniki wodne,
- indywidualizować zasady postępowania gospodarczego odpowiednio do istniejących warunków przyrodniczo-siedliskowych,
- pozostawiać drzewa dziuplaste i martwe do ich naturalnego rozkładu;
- preferować odnowienia naturalne,
- prowadzić cięcia pielęgnacyjne zimą, przy pokrywie śnieżnej w miejscach występowania roślin objętych ścisłą ochroną gatunkową,
- pozostawiać biogrupy obejmujące stanowiska gatunków roślin objętych ścisłą ochroną gatunkową.

Czynnikami sprzyjającymi ochronie różnorodności gatunkowej w Nadleśnictwie są także:

- Dysponowanie wyszkoloną kadrą pracowników leśnych, która podczas zabiegów gospodarczych (obowiązek lustracji terenowej przed wykonaniem zabiegu) potrafi zminimalizować ryzyko zniszczenia siedliska cennego gatunku (poprzez wyłączenie z działań gospodarczych obszaru występowania/gniazdowania gatunku) - wykluczenie wystąpienia konfliktu zabiegu z ewentualnym stanowiskiem lęgowym gatunków ptaków.
- Znajomość rozlokowania w terenie stanowisk rzadkich i chronionych gatunków roślin i zwierząt i uzupełnianie tego rodzaju informacji w SILP i na mapach na przestrzeni całego okresu obowiązywania PUL.
- Zaproponowana na KZP i zatwierdzona na NTG dla Nadleśnictwa tabela zawierająca proponowane typy drzewostanów i składy gatunkowe upraw. W tabeli dla każdego typu siedliskowego lasu określony został optymalny typ drzewostanu (TD) lub kilka możliwych do zastosowania typów drzewostanu oraz proponowane składy upraw. Dla każdego gatunku określono jego procentowy udział. W składach gatunkowych odnowień uwzględniono wszystkie lasotwórcze gatunki drzew występujące naturalnie na terenie Nadleśnictwa (Tabela 4.XV).

4.1.2 Oddziaływanie na ludzi

Zapisy projektu planu urządzenia lasu oddziałują na ludzi w dwojaki sposób. Pierwszy z nich obejmuje korzyści ekonomiczne, które są bezpośrednio związane z funkcją produkcyjną lasu. Natomiast drugi obszar obejmuje korzyści o charakterze społecznym. Uzyskanie korzyści ekonomicznych jest ściśle związane z realizacją PUL, gdyż zgodnie z obowiązującym prawem prowadzenie gospodarki leśnej opiera się o zapisy zawarte w aktualnym planie urządzenia lasu. Realizacja zapisów zawartych w powyższym dokumencie ma istotny wpływ na zapewnienie pracy i dochodów zarówno lokalnej społeczności w zasięgu Nadleśnictwa jak i wielu grupom zawodowym związanym z leśnictwem i z branżą drzewną. Dodatkowo wymiar ekonomiczny mają związane z zasadą zachowania trwałości lasów i powszechnej ich dostępności, możliwości pozyskania runa leśnego oraz wykorzystania rekreacyjnego i turystycznego. Te ostatnie możliwości są jednocześnie związane z aspektem społecznym. Część zapisów zawartych w PUL dotyczy udostępniania lasów jako miejsca rekreacji i wypoczynku oraz prowadzenia różnorodnych działań obejmujących promocję i edukację przyrodniczą oraz ekologiczną. Z tej dziedziny wymienić należy: prowadzenie z dziećmi i młodzieżą zajęć pozwalających na rozszerzenie wiedzy przyrodniczej, organizowanie różnego rodzaju konkursów związanych z tematyką leśną i przyrodniczą, prowadzenie akcji i zajęć plenerowych w oparciu o przyrodniczo-leśne ścieżki edukacyjne. Zadania dotyczące powyższej tematyki są opisane w *Programie ochrony przyrody dla Nadleśnictwa* oraz *Programie Edukacji Społeczeństwa w Nadleśnictwie Dobrocin*, które są częścią składową PUL.

Jednocześnie PUL nie zawiera zapisów, które mogą negatywnie wpływać na zdrowie i bezpieczeństwo ludzi wykonujących prace leśne lub ludzi przebywających w lesie. Przy realizacji zaplanowanych w PUL zabiegów i działań obowiązuje przestrzeganie wewnętrznych przepisów oraz zasad BHP.

Wpływ zapisów projektu PUL w każdym okresie czasu, krótkim, średnim i długim, jest dodatni.

4.1.3 Oddziaływanie na zwierzęta, w szczególności na gatunki chronione

Gatunki zwierząt objęte ochroną, których obecność na terenach Nadleśnictwa Dobrocin stwierdzono w wielu miejscach nie zostały zinwentaryzowane w sposób szczegółowy. Informacje o nich są wrywkowe. Dotyczy to przede wszystkim gatunków objętych ochroną częściową. Zaplanowane zabiegi obejmą jedynie część ich stanowisk, a zwierzęta mają możliwość zmiany miejsca pobytu. Nie powinna zatem zaistnieć sytuacja, która spowodowałaby istotny ubytek w liczebności i kondycji ich populacji. W planie urządzenia lasu nie ma także zapisów o przeznaczeniu powierzchni leśnej na inne, nie związane z gospodarką leśną cele.

Analiza wpływu zapisów PUL dotyczy gatunków, których występowanie zostało stwierdzone na terenie Nadleśnictwa. Wpływ zapisów PUL na chronione gatunki zwierząt oceniono na podstawie listy gatunków zamieszczonej w *Programie ochrony przyrody* w odniesieniu do zabiegów gospodarczych zaprojektowanych w wydzieleniach, w których gatunki te zinwentaryzowano.

W tej części prognozy analiza obejmuje wszystkie chronione gatunki zwierząt, występujące poza obszarami Jezioro Wuksniki PLH280038, Niedźwiedzie Wielkie PLH280050, Rzeka Pasłęka PLH280006 i Budwity PLH280010. Sytuacja gatunków znajdujących się na liście przedmiotów zainteresowania Wspólnoty, które występują na obszarach specjalnej ochrony siedlisk w pkt. 4.2. Oddziaływanie zapisów PUL na chronione gatunki ptaków występujące na terenie Nadleśnictwa pokrywającym się z obszarem Natura 2000 Dolina Pasłęki PLB280002 również przedstawiono w pkt. 4.2. dotyczącym przedmiotów ochrony na obszarach Natura 2000. W niniejszej części prognozy przedstawiono oddziaływanie zabiegów zaprojektowanych w PUL na grupy gatunków o zbliżonych wymaganiach siedliskowych.

Podczas projektowania zabiegów gospodarczych w planie urządzenia lasu uwzględniono ochronę wszystkich zwierząt objętych ochroną gatunkową. W niniejszej prognozie szczegółowo omówione zostały te gatunki, których stanowiska są znane. W stosunku do pozostałych obowiązują ogólne wskazania zawarte w *Programie ochrony przyrody* oraz istniejące normy prawne. Nie powinna zaistnieć sytuacja, która spowodowałaby istotny ubytek w liczebności i kondycji populacji jakiegokolwiek gatunku.

Tabela 4.II Wpływ ustaleń planu na zwierzęta objęte ochroną gatunkową (z wyjątkiem ptaków) na znanych stanowiskach

Gatunek	Status	Znana liczba stanowisk w Nadleśnictwie	Zabiegi zaplanowane w miejscach występowania	Sposoby ograniczenia negatywnego wpływu	Przewidywane oddziaływanie ¹⁾			Uwagi, wnioski do prognozy
					Krótko-terminowe	Średnio-terminowe	Długo-terminowe	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	ochrona ścisła	ze względu na dużą liczebność i ciągle zachodzące zmiany miejsc zasiedlenia, obecnie nie jest prowadzona wiążąca inwentaryzacja lokalizacji miejsc występowania	Planowane zabiegi nie dotyczą siedlisk gatunku	ochrona bagien i torfowisk, ochrona gatunkowa	-	0/+	+	-
bóbr europejski <i>Castor fiber</i>	ochrona częściowa	jw.	Planowane zabiegi nie dotyczą siedlisk gatunku; ewentualne działania wynikają z innych niż PUL dokumentów*,**	ochrona gatunkowa, ochrona bagien i torfowisk	0/-	0/+	+	Zgodnie z Rozporządzeniami wydanymi przez RDOŚ Olsztyn* i RDOŚ Gdańsk** na wskazanych odcinkach cieków wodnych możliwe jest niszczenie, uszkodzenie, usuwanie tam powodujących podtopienia gruntów
wilk <i>Canis lupus</i>	ochrona strefowa	obecnie nie jest prowadzona wiążąca inwentaryzacja lokalizacji miejsc występowania	PUL - całość	ochrona gatunkowa i strefowa	0/+	+	+	-
wydra <i>Lutra Lutra</i>	ochrona częściowa	jw.	Planowane zabiegi nie dotyczą miejsc występowania gatunku	ochrona gatunkowa	0	+	+	-

¹⁾ Symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

+ (plus) - wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) - wpływ obojętny, - (minus) wpływ ujemny, negatywny,

* Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 21 grudnia 2017 r. w sprawie zezwolenia na czynności podlegające zakazom w stosunku do bobra europejskiego (*Castor fiber* L.) na ciekach naturalnych i kanałach ([DZ.URZ.WOJ.WARM-MAZ.2017.5208](#))

** Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 12 kwietnia 2017 r. w sprawie zezwolenia na czynności podlegające zakazom w stosunku do bobra europejskiego *Castor fiber* ([DZ.URZ.WOJ.2017.1899](#))

Tabela 4.III Wpływ ustaleń projektu planu na gatunki ptaków wymagające wyznaczenia stref ochrony

Gatunek	Status	Znana liczba stanowisk w Nadleśnictwie	Zabiegi zaplanowane w miejscach występowania	Sposoby ograniczenia negatywnego wpływu zapisane w planie	Przewidywane oddziaływanie ¹⁾			Uwagi, wnioski do prognozy
					Krótko-termi-nowe	Średnio-termi-nowe	Długo-termi-nowe	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Orlik krzykliwy <i>Aquila pomarina</i>	Ochrona strefowa	40	brak	Wyznaczenie stref ochrony	+/-	+/-	+	5 stref pokrywa się przestrzennie (stwierdzono dwa gatunki ptaków gniazdujące na tym samym obszarze)
Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i>	Ochrona strefowa	9	brak	Wyznaczenie stref ochrony	0/-	+/0	+	
Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i>	Ochrona strefowa	4	brak	Wyznaczenie stref ochrony	0/-	+/0	+	
Kania Ruda <i>Milvus milvus</i>	Ochrona strefowa	1	brak	Wyznaczenie stref ochrony	+/-	+/0	+	

¹⁾ Symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:
+ (plus) - wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) - wpływ obojętny, - (minus) wpływ ujemny, negatywny,

Według stanu na 27.04.2020 r. istnieją 54 strefy ochronne wokół miejsc gniazdowania: orlik krzykliwy - 40 stanowisk, bielik - 9 stanowiska (w tym 3 wspólne z orlikiem krzykliwym), bocian czarny - 4 stanowisk (w tym 1 wspólne z orlikiem krzykliwym) oraz kania ruda -1 (w tym 1 wspólne z orlikiem krzykliwym).

Tabela 4.IV Gatunki ptaków wymagające wyznaczania stref ochrony - ocena oddziaływania

L.p.	Nazwa gatunku ptaka	Kryteria ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Ogólne uwagi o gatunkach ptaków i ich ostojach oraz uwagi szczegółowe w sprawie ewentualnego oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w urządzonym obiekcie
			Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupelne		
1	3	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Orlik krzykliwy <i>Aquila pomarina</i>	1	0	0	+	-	-	W zasięgu Nadleśnictwa występuje przynajmniej 40 terytoriów lęgowych.	Brak zaprojektowanych cięć oraz zabiegów pielęgnacyjnych w strefie ochrony całorocznej, wyznaczona strefa ochrony, w sąsiedztwie gniazda należy przestrzegać przepisów o ochronie gatunkowej, m.in. okresowo wstrzymać działania gospodarcze. Wyznaczenie stref ochrony prowadzone przez RDOŚ.
		2	0	0	+	-	-		
		3	0	+	+	-	-		
2.	Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i>	1	0	0	+	-	-	W zasięgu Nadleśnictwa występuje przynajmniej 9 terytoriów lęgowych	
		2	0	0	+	-	-		
		3	0	+	+	-	-		
3.	Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i>	1	0	0	+	-	-	W zasięgu Nadleśnictwa występuje przynajmniej 4 terytoria lęgowe	
		2	0	0	+	-	-		
		3	0	+	+	-	-		
4.	Kania Ruda <i>Milvus milvus</i>	1	0	0	+	-	-	W zasięgu Nadleśnictwa występuje przynajmniej 1 terytorium lęgowe	
		2	0	0	+	-	-		
		3	0	+	+	-	-		

¹⁾ Symbole wpływu planowanych czynności na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

+ (plus) - wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) - wpływ obojętny, - (minus) wpływ ujemny, negatywny,

1. oddziaływanie krótkoterminowe, 2. oddziaływanie średnioterminowe, 3. oddziaływanie długoterminowe (np. - 3. to symbol znaczącego oddziaływania długookresowego to jest oddziaływania znacząco negatywnego);

²⁾ Wskaźniki zachowania stanu:

- Kryterium 1: Liczebność populacji gatunku wskazuje na to, że sam utrzyma się w długim okresie jako żywotny składnik swoich siedlisk przyrodniczych: liczebność populacji zwiększa się (+), pozostają bez zmian (0), zmniejsza się (-),

- Kryterium 2: Naturalny zasięg występowania gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostają bez zmian (0), zmniejsza się (-),

- Kryterium 3: Powierzchnia siedlisk odpowiednich dla rozwoju gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostają bez zmian (0), zmniejsza się (-),

³⁾ Zadania gospodarcze sformułowane na poziomie ogólnym (nie adresowane do wydziałów drzewostanowych nie kwalifikują się do ujęcia w formie macierzy, stąd omówienie ich przewidywanego wpływu w formie tekstowej.

Tabela 4.V Wpływ ustaleń planu na pozostałe chronione gatunki zwierząt występujących w Nadleśnictwie

Gatunek	Ogólny sposób występowania	Sposoby ograniczenia negatywnego wpływu zapisane w PUL lub potrzeby ochrony	Uwagi i wnioski do PUL
1	2	3	4
Traszka zwyczajna <i>Triturus vulgaris</i>	Niewielkie płytkie zbiorniki wodne.	Ochrona obszarów podmokłych, zachowanie istniejących zbiorników wodnych.	Zalecenie pozostawiania stref ekotonowych wokół zbiorników wodnych. Zalecenie zachowania śródleśnych oczek wodnych oraz ich odtwarzanie.
Grzebiuszka ziemna <i>Pelobates fuscus</i>	Typowo lądowy płaz, zajmuje tereny z gliniasto-piaszczystą glebą, w której łatwo może się zakopać. W wodzie przebywa w okresie godowym oraz w czasie rozwoju larwalnego.	Ochrona obszarów podmokłych, zachowanie istniejących zbiorników wodnych.	Zalecenie pozostawiania stref ekotonowych wokół zbiorników wodnych. Zalecenie zachowania śródleśnych oczek wodnych oraz ich odtwarzanie.
Ropucha szara <i>Bufo bufo</i>	Typowo lądowy płaz, do wody wchodzi w okresie godowym i przebywa w niej w czasie rozwoju larwalnego. Zajmuje różnorodne środowiska. Szczególnie lubi lasy grądowe.	Ochrona obszarów podmokłych, zachowanie istniejących zbiorników wodnych.	Zalecenie pozostawiania stref ekotonowych wokół zbiorników wodnych. Zalecenie zachowania śródleśnych oczek wodnych oraz lasów grądowych.
Ropucha zielona <i>Bufo viridis Laurenti</i>	Typowo lądowy płaz, do wody wchodzi w okresie godowym i przebywa w niej w czasie rozwoju larwalnego. Chętnie zajmuje tereny otwarte, suche, nasłonecznione, zurbanizowane. Unika lasów.	Ochrona obszarów podmokłych, zachowanie istniejących zbiorników wodnych.	Zalecenie pozostawiania stref ekotonowych wokół zbiorników wodnych. Zalecenie zachowania śródleśnych oczek wodnych oraz ich odtwarzanie.
Rzekotka drzewna <i>Hyla arborea</i>	Typowo lądowy płaz, prowadzący nadrzewny tryb życia. Do wody wchodzi w okresie godowym i przebywa w niej w czasie rozwoju larwalnego. Preferuje nasłonecznione zarośla, zadrzewienia, skraje lasów.	Ochrona obszarów podmokłych, zachowanie istniejących zbiorników wodnych, zachowanie zadrzewień.	Zalecenie pozostawiania stref ekotonowych wokół zbiorników wodnych. Zalecenie zachowania śródleśnych oczek wodnych.
Żaba trawna <i>Rana temporaria</i>	Poza okresem godowym prowadzi lądowy tryb życia. Lubi rozmaite wilgotne środowiska: lasy liściaste, zarośla, parki, ogrody.	Ochrona obszarów podmokłych, zachowanie istniejących zbiorników wodnych.	Zalecenie pozostawiania stref ekotonowych wokół zbiorników wodnych. Zalecenie zachowania śródleśnych oczek wodnych oraz ich odtwarzanie. Zachowanie lasów liściastych.
Żaba jeziorkowa <i>Rana lessonae</i>	Większą część aktywnego życia spędza w wodzie lub na brzegu zbiornika. Po okresie godowym oddala się od zbiornika, a pod koniec lata wędruje w poszukiwaniu zimowisk na lądzie.	Ochrona i zachowanie zbiorników wodnych.	Zalecenie pozostawiania stref ekotonowych wokół zbiorników wodnych. Zalecenie zachowania śródleśnych oczek wodnych oraz ich odtwarzanie.

Gatunek	Ogólny sposób występowania	Sposoby ograniczenia negatywnego wpływu zapisane w PUL lub potrzeby ochrony	Uwagi i wnioski do PUL
1	2	3	4
Jaszczurka żyworodna <i>Lacerta vivipara</i>	Zajmuje różne środowiska o znacznej wilgotności (brzegi zbiorników wodnych torfowiska, las i jego obrzeża, zarośla, podmokłe łąki).	Ochrona obszarów podmokłych, zachowanie istniejących zbiorników wodnych. Ochrona gatunkowa.	Zalecenie zachowania bagien i obszarów podmokłych oraz śródleśnych oczek wodnych i śródleśnych łąk.
Jaszczurka zwinka <i>Lacerta agilis</i>	Gatunek ciepłolubny. Zasiedla różnorodny teren otwarty o znacznym nasłonecznieniu: pola, łąki, wrzosowiska, śródleśne polany, skraje dróg, ogrody.	Ochrona gatunkowa.	Brak zagrożeń w wyniku realizacji zaprojektowanych działań gospodarczych.
Padalec zwyczajny <i>Angius fragilis</i>	Zasiedla tereny leśne o stale utrzymującej się lekkiej wilgotności podłoża, obrzeża łąk i pastwisk.	Ochrona gatunkowa. Zachowanie leżących martwych pni drzew.	Zalecenie pozostawiania martwego drewna do naturalnego rozkładu.
Zaskroniec zwyczajny <i>Natrix natrix</i>	W czasie okresu wegetacyjnego przebywa w pobliżu zbiorników wodnych. Dopiero jesienią szuka bardziej suchych obszarów na zimowisko (nory gryzoni, przyzmy kompostowe, wykroty).	Ochrona obszarów podmokłych, zachowanie istniejących zbiorników wodnych. Ochrona gatunkowa.	Zalecenie zachowania bagien i obszarów podmokłych oraz śródleśnych oczek wodnych i śródleśnych łąk.
Żmija zygzakowata <i>Vipera berus</i>	Gatunek ciepłolubny, występuje w różnych środowiskach: pola uprawne, lasy, torfowiska, sąsiedztwo zbiorników wodnych.	Ochrona obszarów podmokłych. Ochrona gatunkowa.	Zalecenie zachowania bagien i obszarów podmokłych.
Gatunki ptaków ściśle związane z lasem: jastrząb, krogulec, kobuz, dzięcioł czarny, pokrzywnica, paszkot, świstunka leśna, czubatka, sosnowka, muchołówka mała, kowalik, orzechówka, jarząbek	Nielicznie i średniolicznie występujące gatunki leśne, które występują w różnym typie d-stanach, w całym Nadleśnictwie.	W założeniach PUL znajduje się dążenie do wzrostu zasobów drzewnych i utrzymania trwałości lasów. Istnienie lasu jest podstawowym warunkiem przetrwania gatunków z nim związanych. Ponadto w PUL przewidziano szereg działań mających na celu ochronę ptaków: zachowanie drzew dziuplastych, pozostawianie biogrup,	Zachowanie drzew dziuplastych, zachowanie fragmentów starszych drzewostanów w formie biogrup.

Gatunek	Ogólny sposób występowania	Sposoby ograniczenia negatywnego wpływu zapisane w PUL lub potrzeby ochrony	Uwagi i wnioski do PUL
1	2	3	4
<p>Gatunki ptaków związane z lasem i z różnymi powierzchniami półotwartymi lub otwartymi:</p> <p>bocian czarny, trzmielojad, puszczyk, gągoń, dzięcioł zielony, dzięcioł duży, dzięcioł średni, dzięciołek, krętogłów, stonka, kukułka, lerka, świergotek drzewny, strzyżyk, rudzik, słowik szary, pleszka, pokląskwa, kos, kwiczoł, śpiewak, zaganiacz, cierniówka, kapturka, gajówka, piecuszek, mysikrólik, pierwiosnek, muchołówka szara, muchołówka żałobna, raniuszek, sikorka uboga, czarnogłówka, modraszka, bogatka, pełzacz leśny, wilga, kruk, szpak, zięba, czyż, kulczyk, gil, grubodziób, dziwonia</p>	<p>Nielicznie, średniolicznie i licznie występujące gatunki związane jednocześnie z lasem oraz różnego rodzaju powierzchniami otwartymi i półotwartymi, w całym Nadleśnictwie.</p>	<p>W założeniach PUL znajduje się dążenie do wzrostu zasobów drzewnych i utrzymania trwałości lasów. Istnienie lasu jest podstawowym warunkiem przetrwania gatunków z nim związanych. Ponadto w PUL przewidziano szereg działań mających na celu ochronę ptaków: zachowanie drzew dziuplastych, pozostawianie biogrup, pozostawianie i tworzenie stref ekotonowych.</p>	<p>Zachowanie drzew dziuplastych, zachowanie fragmentów starszych drzewostanów w formie biogrup. Utrzymanie mozaiki mikrosiedlisk, dostosowywanie intensywności zabiegów do warunków lokalnych, w celu uniknięcia homogenizacji ekosystemów.</p>
<p>Gatunki ptaków związane z powierzchniami półotwartymi i otwartymi (nieleśne):</p> <p>błotniak stawowy, bocian biały, kokoszka, derkacz, żuraw, czajka, kszyc, śmieszka, jerzyk, skowronek, brzegówka, dymówka, oknówka, świergotek łąkowy, pliszka siwa, pliszka żółta, kopciuszek, jarzębatka, strumieniówka, brzęczka, świerszczak, łożówka, trzciniak, piegża, trzcinniczek, gąsiorek, sroka, potrzos, trznadel, sójka, kawka, gawron, wrona, wróbel, mazurek, dzwonec</p>	<p>Nielicznie, średniolicznie i licznie występujące gatunki, które zajmują otwarte powierzchnie występujące w sąsiedztwie lasów Nadleśnictwa.</p>	<p>Plan urządzenia lasu nie zajmuje się planowaniem zabiegów gospodarczych na gruntach nieleśnych poza sytuacją, w której zostają zaprojektowane grunty rolne do zalesienia. Natomiast w POP zaleca się zachowanie bagien i innych terenów podmokłych, a także zachowanie śródleśnych łąk i pastwisk. Pozostawianie i tworzenie stref ekotonowych.</p>	<p>W bieżącym 10-leciu na terenie Nadleśnictwa Dobrocin nie zaprojektowano zalesień.</p>

Gatunek	Ogólny sposób występowania	Sposoby ograniczenia negatywnego wpływu zapisane w PUL lub potrzeby ochrony	Uwagi i wnioski do PUL
1	2	3	4
Gatunki ptaków związane z akwenami wodnymi: łąbędz niemy, krzyżówka, krakwa, świstun, cyraneczka, cyranka, głowienka, czernica, perkoz, perkoz dwuczuby, perkoz rdzawoszyi, czapla siwa, kokoszka, łyska, sieweczka rzeczna, pluszcz, zimorodek, remiz	Nielicznie występujące na akwenach wodnych gatunki w sąsiedztwie lasów Nadleśnictwa.	Pozostawianie i tworzenie stref ekotonowych w sąsiedztwie zbiorników wodnych. Zachowanie zbiorników wodnych i obszarów podmokłych.	W PUL obszary wodno-błotne ujmowane są jako tereny objęte ochroną i nie planuje się na nich żadnych zadań gospodarczych. Nie stwierdzono negatywnego wpływu zaprojektowanych w PUL działań gospodarczych.
Gatunki chronionych ssaków: jeż europejski, kret, ryjówka aksamitna, ryjówka malutka, wiewiórka, popielica, mysz zaroślowa, badylarka, smużka leśna, łasica, gronostaj	Gatunki występujące na obszarze całego Nadleśnictwa i zajmujące różnorodne siedliska. Część występuje średniolicznie inne Nielicznie.	W założeniach PUL znajduje się dążenie do wzrostu zasobów drzewnych i utrzymania trwałości lasów. Istnienie lasu jest podstawowym warunkiem przetrwania gatunków z nim związanych.	Nie stwierdzono negatywnego wpływu zaprojektowanych w PUL działań gospodarczych.
Specyficzne gatunki ssaków (nietoperze): gacek brunatny, borowiec wielki, karlik malutki	Występowanie niektórych gatunków nietoperzy określono jako dość częste, jednak nie prowadzono badań określających ich liczebność.	Zaleca się pozostawianie drzew dziuplastych oraz wywieszanie schronów dla nietoperzy.	Nie stwierdzono negatywnego wpływu zaprojektowanych w PUL działań gospodarczych.

Działania gospodarcze ujęte w planie urządzenia lasu mają na celu zachowanie lasów w możliwie jak najlepszym stanie, co sprzyja utrzymaniu gatunków ptaków związanych z lasami. Zgodnie ze wskazaniem programu ochrony przyrody w cięciach zupełnych i uprzętających powinny być pozostawiane kępy starych drzew. Na powierzchniach, na których planowane są trzebieże nie wyznacza się do usunięcia drzew dziuplastych, wręcz przeciwnie, drzewa te zostają zachowane. Pozostawiany jest również podszyt i podrosty. W przypadku zlokalizowania na powierzchniach trzebieżowych zasiedlonych gniazd gatunków chronionych (w tym dużych ptaków, które nie wymagają ochrony strefowej np.: jastrzęb, myszołów, żuraw) należy zgodnie z instrukcją ochrony lasu wstrzymać wykonanie zabiegu na czas okresu lęgowego. Zaplanowane w poszczególnych pododdziałach zabiegi trzebieżowe mają minimalny wpływ na gatunki ptaków związane z lasem, podobnie jak zdarzenia losowe, zmienność liczebności populacji itp. Nie ma możliwości, aby w pełni sezonu lęgowego trwającego od 1 kwietnia do 31 lipca (u ptaków gnieźdzących się w środowisku leśnym, np.: zięba, wilga, drozdy, rudzik, mysikrólik, grzywacz, sójka, itp.) prace były prowadzone jednocześnie na dużych powierzchniach. Prace związane z wykonaniem powyższych zabiegów

trwają w konkretnym wydzieleniu najwyżej kilka dni i nie mają zasięgu wielkopowierzchniowego, lecz punktowy.

W ciągu jednego roku różnego rodzaju cięcia pielęgnacyjne będą prowadzone średnio na powierzchni obejmującej 6,94% powierzchni leśnej Nadleśnictwa, z czego na jeden miesiąc przypada 0,57% powierzchni leśnej Nadleśnictwa. Ponad 99,42% powierzchni lasu w konkretnym czasie (np. w ciągu miesiąca) jest wolna od zabiegów pielęgnacyjnych - nie są one wykonywane. Zaprojektowanie w miejscach, gdzie jest to możliwe rębni złożonych pozwoli na powstawanie mozaiki lasów, powierzchni zrębowych i młodników zróżnicowanych wiekowo. W ten sposób częściowo odwzorowywane są naturalne procesy, dzięki którym tworzą się rozmaite nisze ekologiczne, co z kolei sprzyja występowaniu różnych gatunków ptaków.

Prace badawcze potwierdzają ograniczone negatywne oddziaływanie gospodarki leśnej na ornitofaunę leśną ([Peplowska-Marczak 2009](#)) przy zachowaniu zasad zrównoważonej gospodarki leśnej (ZHL 2011).

W bieżącym planie u.l. dla Nadleśnictwa Dobrocin niemal 96% powierzchni zaprojektowanych rębni stanowią rębnie złożone (rębnie zupełne stanowią 71 z 698 wydzieleń planowanych w użytkowaniu rębnym: 10%).

Ze względu na to, że plany urządzenia lasu nie podają terminów przeprowadzenia zabiegów, konieczne jest każdorazowe monitorowanie drzewostanów przed wykonaniem cięć rębnych (odnowieniowych) oraz pielęgnacyjnych (trzebieże, czyszczenia itp.) pod kątem ewentualnego zasiedlenia przez gatunki podlegające ochronie prawnej. Należy podkreślić, że na terenie Lasów Państwowych prowadzone są na szeroką skalę działania profilaktyczne, mające na celu utrzymanie populacji występujących gatunków w dobrej kondycji. W tym celu na powierzchniach rębnych pozostawiane są biogrupy, stosowane strefy ekotonowe, pozostawiane drzewa martwe i dziuplaste. Podczas projektowania działań gospodarczych w PUL uwzględniono zapisy zawarte w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej (Dz. U. 2017, poz. 2408). Ponadto:

- a) w miejscach planowanych cięć rębnych zaleca się, w miarę możliwości, usuwanie podszytów w okresie jesienno-zimowym (tj. poza sezonem lęgowym) w celu

niedopuszczenia do niszczenia w okresie rozrodu lęgów gatunków ptaków zakładających gniazda w podszytach oraz innych organizmów,

- b) cięcia w drzewostanach lub ich fragmentach, w których stwierdzono gniazda ptaków podlegających ochronie prawnej, powinno się przesunąć w czasie i wykonać je po zakończonym okresie lęgowym, właściwym dla danego gatunku,
- c) w trakcie wyznaczania drzew do wycinki w ramach cięć pielęgnacyjnych oraz odnowieniowych powinno się pozostawiać drzewa, na których występują gniazda mogące być wykorzystywane wielokrotnie (dotyczy przede wszystkim gatunków szponiastych), m.in. dostosowując projektowane lokalizacje biogrup.

Lęgowe ptaki krajobrazu rolniczego

Plan urządzenia lasu nie zajmuje się planowaniem zabiegów gospodarczych na gruntach rolnych poza sytuacją, w której zostają zaprojektowane grunty rolne do zalesienia. W bieżącym 10-leciu na terenie Nadleśnictwa Dobrocin nie zaprojektowano zalesień.

4.1.4 Oddziaływanie na rośliny, w szczególności na gatunki chronione

Podczas projektowania zabiegów gospodarczych w planie urządzenia lasu uwzględniono ochronę wszystkich roślin objętych ochroną gatunkową. W niniejszej prognozie omówione zostały te gatunki, których stanowiska są znane. W stosunku do pozostałych obowiązują ogólne wskazania zawarte w programie ochrony przyrody oraz istniejące normy prawne. Zakaz niszczenia siedlisk roślin chronionych ([Dz. U. 2014, poz. 1409](#)) nie dotyczy wykonywania czynności związanych z prowadzeniem racjonalnej gospodarki leśnej, jeśli technologia prac uniemożliwia przestrzeganie tych zakazów (Rozporządzenie w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej; [Dz.U. 2017 poz. 2408](#)). Zaleca się preferowanie technologii prac gospodarki leśnej, które umożliwiają zachowanie gatunków chronionych. Znajomość lokalizacji stanowisk roślin chronionych przez pracowników Nadleśnictwa pozwala na zapewnienie im ochrony podczas prac leśnych. Uniknąć sytuacji konfliktowych można dzięki wyznaczaniu biogrup, wyznaczaniu szlaków zrywkowych omijających stanowiska chronionych gatunków, czy też wykonywanie prac przy pokrywie śnieżnej. Realizacja zaprojektowanych w PUL zabiegów gospodarczych nie powinna wpływać negatywnie na populacje chronionych gatunków.

Tabela 4.VI Wpływ ustaleń planu na rośliny objęte ścisłą ochroną gatunkową

Gatunek	Status	Znana liczba stanowisk w Nadleśnictwie	Zabiegi zaplanowane w miejscach występowania	Sposoby ograniczenia negatywnego wpływu	Przewidywane oddziaływanie			Uwagi, wnioski do prognozy
					Krótko-terminowe	Średnio-terminowe	Długo-terminowe	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Lilia złotogłów <i>Lilium martagon</i>	ochrona ścisła	1	na części stanowiska zaplanowano pielęgnację d-stanu (TP, TW)	ochrona strefowa, ochrona bagien i torfowisk, ochrona gatunkowa	+/-	+	+	Gatunek preferuje widne nasłonecznione i żyzne lasy
Malina moroszka <i>Rubus chamaemorus</i>	ochrona ścisła	2	brak zaplanowanych zabiegów	ochrona rezerwatowa, czynna i bierna ochrona siedlisk przyrodniczych ochrona bagien i torfowisk, ochrona gatunkowa,	0/-	0	0	Ewentualne czynności na siedlisku przyrodniczym 7110 do uzgodnienia z RDOŚ Olsztyn; przeanalizowanie Monitoring hydrologiczny w obrębie siedliska poprzez automatyczny pomiar poziomu wody i stopnia uwilgotnienia wierzchniej warstwy siedliska.
Rosiczka okrągłolistna <i>Drosera rotundifolia</i>	ochrona ścisła	11	na 1 stanowisku zaplanowano pielęgnację d-stanu (TP)	ochrona rezerwatowa, ochrona bagien i torfowisk, ochrona gatunkowa, pozostawianie buforowych stref wokół śródleśnych bagien,	+/0	+	+	Monitoring hydrologiczny w obrębie siedliska poprzez automatyczny pomiar poziomu wody i stopnia uwilgotnienia wierzchniej warstwy siedliska.
Turzyca bagienna <i>Carex limosa</i>	ochrona ścisła	1	brak zaplanowanych zabiegów	ochrona rezerwatowa, ochrona leśnych zbiorowisk bagiennych i torfowisk, ochrona gatunkowa,	+/0	+/0	+/0	Monitoring hydrologiczny w obrębie siedliska poprzez automatyczny pomiar poziomu wody i stopnia uwilgotnienia wierzchniej warstwy siedliska.

4.1.5 Oddziaływanie na wodę

Istotne znaczenie w kształtowaniu prawidłowych stosunków wodnych na terenie Nadleśnictwa ma ochrona i zachowanie śródleśnych oczek wodnych, terenów źródłkowych, bagien i torfowisk w ich jak najbardziej naturalnym stanie. Również zachowanie siedlisk wilgotnych i bagiennych takich jak: bór bagienny, bór mieszany wilgotny, bór mieszany bagienny, las mieszany wilgotny, las mieszany bagienny, las wilgotny, las łąkowy, ols i ols jesionowy wpływają w sposób pozytywny na kształtowanie właściwych stosunków wodnych. Ochrona i zachowanie wymienionych siedlisk mieści się w zadaniach wyznaczanych przez PUL. Podczas prac urzędniowych przyjęto zasięg lasów ochronnych wodochronnych zgodnie z projektem opracowanym przez Nadleśnictwo i złożonym w Ministerstwie Środowiska, w celu uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwa Dobrocin. W wydzieleniach obejmujących siedliska borów bagiennych przewidziano pozostawienie drzewostanów bez wskazań gospodarczych. W programie ochrony przyrody dla Nadleśnictwa zaleca się zachowanie i ochronę bagien, torfowisk oraz terenów podmokłych.

Na terenie Nadleśnictwa Dobrocin nie zaprojektowano zabiegów, które mogłyby doprowadzić do pogorszenia stosunków wodnych. Przeciwnie, zaplanowane w PUL zabiegi mają na celu dążenie do pozytywnego wpływu na wody powierzchniowe i podziemne.

4.1.6 Oddziaływanie na powietrze

Lasy mają zdolność wychwytywania zanieczyszczeń z atmosfery. Las działa jak naturalny filtr wody i powietrza, dostarcza tlen i obniża stężenie dwutlenku węgla. Dzieje się tak dzięki temu, że las jest formacją obejmującą olbrzymie bogactwo roślin i utrzymywanie stałej pokrywy roślinnej. W założeniu każdego PUL jest zachowanie trwałości lasu, więc wszelkie zabiegi użytkowania gospodarczego zmierzają zawsze do odtworzenia drzewostanu w jak najkrótszym okresie czasu. W związku z tym wpływ zaplanowanych w PUL zabiegów na powietrze jest w efekcie pozytywny.

4.1.7 Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Zaprojektowane w PUL użytkowanie lasów poprzez prowadzenie rębni zupełnych i częściowych powoduje na pewnych obszarach ingerencję w powierzchnię glebową. Pracujące maszyny miejscami mogą w na ograniczonej powierzchni wpłynąć negatywnie na powierzchnię ziemi poprzez zdzieranie pokrywy dna lasu w czasie zrywki, powstanie kolein, ubijanie gleby, mieszanie warstw gleby. Również przygotowanie powierzchni pod odnowienia powoduje w części naruszenie jej struktury. W celu ograniczenia do minimum negatywnego wpływu na powierzchnię ziemi w programie ochrony przyrody dla Nadleśnictwa zaleca się w miarę możliwości wykonywanie prac pozyskaniowych przy pokrywie śnieżnej. Przed rozpoczęciem zaplanowanych zabiegów gospodarczych wyznaczane są szlaki zrywkowe zmniejszające powierzchnię narażoną. Na zrębach pozostawiane są pniaki po wyciętych drzewach, które są omijane przez maszyny przygotowujące powierzchnię do odnowienia.

W średnim i długim okresie czasu utrzymanie trwałej pokrywy roślinnej i wzrost posadzonego od nowa drzewostanu pozwalają na szybką regenerację naruszonych fragmentów gleby. Podstawowe zadanie PUL, które ma na celu zachowanie lasów w efekcie końcowym przyczynia się do pozytywnego wpływu na powierzchnię ziemi.

4.1.8 Oddziaływanie na krajobraz

Dla różnych gatunków zwierząt zróżnicowanie krajobrazowe, a co za tym idzie siedliskowe jest niezbędne. Ludzie zróżnicowanie krajobrazu odbierają w bardzo indywidualny sposób, który zależy od własnych upodobań. Niemniej jednak ze względu na różnorodność zwierząt, jak i konieczność utrzymania odpowiedniego stanu sanitarnego w lesie, a także ze względów ekonomicznych, zróżnicowanie krajobrazu w lesie jest niezbędne. Wpływ na zróżnicowanie struktury wiekowo przestrzennej lasu ma przede wszystkim realizacja zabiegów rębnych zaprojektowanych w PUL. Każdy zręb jest odnawiany w ciągu pięciu lat. W lesie powstaje mozaika różnowiekowych i różnogatunkowych drzewostanów. W *Programie ochrony przyrody* dla Nadleśnictwa znalazły się zapisy o potrzebie wzbogacania różnorodności ekosystemów leśnych, o pozostawianiu śródleśnych łąk i pastwisk, o zachowaniu i ochronie bagien i obszarów podmokłych. W zasadzie wszystkie zapisy PUL odnoszące się zarówno do

zadań gospodarczych jak i działań ochronnych mają pozytywny wpływ na urozmaicenie krajobrazu, a także jego funkcjonalność w świecie przyrody.

4.1.9 Oddziaływanie na klimat

W skali lokalnej, w zasięgu Nadleśnictwa Dobrocin wpływ zaprojektowanych w PUL działań nie będzie miał istotnego wpływu na klimat. Zadania gospodarcze zawarte w PUL dotyczą kształtowania struktury gatunkowej i wiekowej drzewostanów, ale obejmują bardzo małą powierzchnię w odniesieniu do skali zjawisk, które mogą mieć wpływ na zauważalne kształtowanie klimatu. Duża powierzchnia lasów całego regionu będzie już miała wpływ na złagodzenie warunków klimatycznych. Zaś zasada zachowania trwałości lasów, której wszelkie zaprojektowane w PUL działania są podporządkowane sprawia, że można ocenić wpływ PUL na klimat jako pozytywny. Wpływ realizacji zadań zapisanych w PUL na zwiększanie zasobów drzewnych jest istotny w aspekcie wiązania węgla z atmosfery. Ubytek węgla z atmosfery ogranicza efekt cieplarniany. Również ten wpływ należy uznać za pozytywny.

4.1.10 Oddziaływanie na zasoby naturalne

Zapisy PUL mają wpływ na powiększanie zasobów leśnych stanowiących odnawialne zasoby naturalne. Jednym z głównych celów PUL jest zachowanie ekosystemów leśnych, z jednoczesnym możliwie jak największym zróżnicowaniem biologicznym, odpowiadającym istniejącym warunkom. Podczas opracowywania PUL dążono także do zachowania równowagi pomiędzy wszystkimi koniecznymi funkcjami lasu, w tym do racjonalnego użytkowania zasobów drzewnych Nadleśnictwa. Istotne znaczenie w gospodarce ma również pozyskanie owoców runa leśnego, ziół, roślin, zwierzyny.

Wszystkie działania gospodarcze, takie jak: odnowienia, pielęgnacje, rębnie, przebudowa drzewostanów, które zostały zaprojektowane w PUL, opierają się na zasadach trwale zrównoważonej gospodarki leśnej. Na powierzchniach, gdzie zaprojektowano cięcia rębne następuje przebudowa drzewostanów. Drzewostany dojrzałe zastępowane są młodym pokoleniem. W związku z tym w krótkim okresie czasu zasoby ulegają zmniejszeniu, jednak następuje intensywny wzrost młodszych drzewostanów, który w długim okresie czasu okazuje się wartością dodatnią. Zabiegi odnowień i pielęgnacji w krótkim okresie czasu, a przebudowa

drzewostanów i rębnie w długim okresie czasu, mają zdecydowanie pozytywny wpływ na stan i wielkość zasobów naturalnych w lesie.

Gospodarka leśna prowadzona na podstawie PUL przynosi wymierne dochody dla Skarbu Państwa, zapewnia pracę i dochody wielu grupom zawodowym, a przede wszystkim jest istotnym składnikiem gospodarki kraju.

4.1.11 Oddziaływanie na zabytki

W programie ochrony przyrody dla Nadleśnictwa zamieszczone zostały informacje o zabytkach zinwentaryzowanych na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa oraz o ich lokalizacji. Jest to jeden z elementów ich ochrony. Miejsca występowania zabytków (np.: parków, cmentarzy, mogił) w PUL zostały naniesione na mapy tematyczne i wyłączone z użytkowania. Samo przygotowanie takich informacji i zamieszczenie ich w PUL, a także dbałość w odpowiednich zapisach PUL ma zdecydowanie dodatni wpływ na ochronę zabytków.

4.2 Prognoza wpływu planu urządzenia lasu na cele i przedmioty ochrony, dla których wyznaczono obszary Natura 2000

W tej części opracowania szczegółowo omówiono zakres czynności gospodarczych zaprojektowanych na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Dobrocin położonych w granicach istniejących obszarów Natura 2000. Zostały one przedstawione osobno dla każdego z obszarów w formie tabel. Analizie poddano również przyjęte typy drzewostanów i składy gatunkowe upraw oraz powierzchniową tabelę klas wieku ze szczególnym uwzględnieniem zmian, które nastąpią w wyniku cięć rębnych. Przewidywany wpływ poszczególnych czynności oraz łączne oddziaływanie zadań na cele i przedmioty ochrony obszarów zaprezentowano w formie macierzy. Jednym z kryteriów oceny był czas oddziaływania, wyróżniono tutaj oddziaływanie krótko-, średnio- i długoterminowe. W ocenie dla siedlisk wzięto ponadto pod uwagę naturalny zasięg siedliska, strukturę drzewostanów i funkcje konieczne do długotrwałego zachowania siedliska oraz stan ochrony typowych gatunków siedliska. Natomiast w ocenie oddziaływania planowanych zadań na gatunki roślin i zwierząt uwzględniono zmiany liczebności populacji, zasięg występowania gatunku i powierzchnię siedlisk odpowiednich dla rozwoju gatunku.

4.2.1 Wpływ ustaleń planu urządzenia lasu na siedliska przyrodnicze będące przedmiotem ochrony i gatunki zwierząt (z wyjątkiem ptaków) na obszarach Natura 2000

Na gruntach Nadleśnictwa Dobrocin ochrona siedlisk przyrodniczych w ramach programu Natura 2000 obejmuje 2 obszary specjalnej ochrony siedlisk- SOO Jezioro Wuksniki PLH280038 i SOO Niedźwiedzie Wielkie PLH280050- oraz 2 obszary mające znaczenie dla Wspólnoty objęte ochroną w ramach Dyrektywy Siedliskowej OZW Rzeka Pasłęka PLH280006 (fragment obszaru) i OZW Budwity PLH280010.

Do analizy ustaleń obowiązującego planu urządzenia lasu na siedliska przyrodnicze wykorzystano dane z planu zadań ochronnych dla obszaru Rzeka Pasłęka oraz informacje znajdujące się w „Operacie glebowo-siedliskowym” dla Nadleśnictwa Dobrocin wg. Stanu na 01.01.2009 (BULiGL Oddział w Gdyni, 2009). Przede wszystkim uwzględniono informacje zawarte w standardowym formularzu danych dotyczącym obszaru.

Tabela 4.VII Lokalizacja i planowane zabiegi gospodarcze na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Dobrocin położonych w granicach obszaru Rzeka Pasłęka PLB280006 według przedmiotów ochrony (stan na 1.01.2020 r.)

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF	Lokalizacja na mapie przeglądowej nadleśnictwa (obręb leśny, oddział, pododdział) ¹⁾	Planowane zabiegi gospodarcze [ha]								
			zalesienia [ha]	odnowienia [ha]	pielęgnowanie drzewostanów [ha]	rodzaj rębni [ha]					razem
						I	II	III	IV	V	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. Rzeka Pasłęka PLH280006 - siedliska przyrodnicze											
1.	Grąd subkontynentalny 9170	11 k, l; 12 a, b, c, h; 21 b, j; 638 i;	-	-	11 k;	-	-	-	-	-	-
		powierzchnia: 16,18 ha	-	-	1,34	-	-	-	-	-	-
2.	Łęgi olszowe, olszowo- jesionowe 91E0	9 a; 21 i, l; 178 a, b, c, d, i, n; 269 a, c; 449 c, d, f;	-	-	178 b, c, d;	-	-	-	-	-	-
		powierzchnia: 22,80 ha	-	-	5,63	-	-	-	-	-	-
3.	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe 91F0	10 f	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		powierzchnia: 1,12 ha	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.	nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników 3260	9 g	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Powierzchnia: 0,06 ha	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Rzeka Pasłęka PLH280006 - gatunki roślin i zwierząt (z wyjątkiem ptaków) oraz ich siedliska											
1.	<i>Bombina bombina</i> (kumak nizinny) 1188		Nie dotyczy siedlisk gatunku								
2.	<i>Castor fiber</i> (bóbr europejski) 1337		-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.	<i>Lutra Lutra</i> (wydra) 1355		Nie dotyczy siedlisk gatunku								

1) - odpowiednio do posiadanych danych, dla siedlisk przyrodniczych zapisano orientacyjną powierzchnię w ha

Tabela 4.VIII Czynności gospodarcze dostosowane do działań ochronnych w oparciu o Plan Zadań Ochronnych (PZO) ze wskazaniem obszarów ich wdrażania na terenie obszaru Natura 2000 dla gruntów pod nadzorem Nadleśnictwa Dobrocin

OSW Rzeka Pastęka PLH280006															
Lp.	Przedmiot ochrony kod	Lp. w PZO	Nazwa	Zakres prac	Działania ochronne						Uwagi	Planowane czynności gospodarcze			
					Obszar wdrażania				gat panujący, wiek	Pow. [ha]			12	13	
					leśnictwo		adres								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
1	3260	*	*	*	Włodowo	01	9	g	rzeka	0,06	*Działania ochronne do ustalenia po przeprowadzeniu przez RDOŚ Olsztyn działań 23, 24, 25, 26,27 z PZO		brak		
Powierzchnia							działań				0,06				
2	9170	28	Ochrona Bierna					638	i	6 Bk 145	1,25	Kontynuacja ochrony biernej. Dopuszczalne wyłącznie obalanie złomów itp. stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa powszechnego i ruchu drogowego	W granicach rezerwatu "Ostoja Bobrów na rzece Pastęce"	brak	
3								11	l	3 Bk 105	1,85			brak	
4								21	b	3 Gb 105	1,16			brak	
5								21	j	2 So 180	5,27			brak	
Powierzchnia								działań						9,53	
6	9170	29	Przebudowa drzewostanów	Kształtowanie gospodarki leśnej w kierunku grądu				12	a	5 So 115	2,07	nie wymieniony w PZO	-	brak	
7								12	b	4 So 115	1,42			brak	
8								12	c	3 Brz 85	1,06			brak	
9								12	h	10 Bk 140	0,76			brak	
Powierzchnia działań										5,31					

OSW Rzeka Pastęka PLH280006

lp.	Przedmiot ochrony kod	Lp. w PZO	Nazwa	Zakres prac	Działania ochronne						Uwagi	Planowane czynności gospodarcze	
					Obszar wdrażania								
					leśnictwo		adres		gat panujący, wiek	Pow. [ha]			
					nazwa	kod	oddz.	wydz.					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
10	9170 cd.	30	Przebudowa drzewostanów	Przebudowa w kierunku typowym dla grądu	Włodowo cd.	01 cd.	11	k	4 Db 6	1,34	adres wymieniony w PZO	-	Piel; CW; CP; TW;
Powierzchnia działań										1,34			
11	91E0	32	Ochrona Bierna	Kontynuacja ochrony biernej	Włodowo	01	9	a	3 OI 45	6,49	Dopuszczalne wyłącznie obalanie złomów itp. stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa powszechnego i ruchu drogowego	W granicach rezerwatu "Ostoja Bobrów na rzece Pastęce"	brak
12							21	i	7 OI 105	0,64			brak
13							21	l	4 OI 65	0,66			brak
14							178	a	5 OI 65	2,07			brak
15							178	i	10 OI 80	0,92			brak
16							178	n	10 OI 37	0,65			brak
17					269	a	10 OI 24	3,42	brak				
18					269	c	do naturalnej sukcesji	0,73	brak				
Powierzchnia działań										15,58			
19	91E0	34	Modyfikacja zasad gospodarki leśnej	Przebudowa w kierunku typowym dla łągu	Włodowo	01	178	b	10 OI 20	2,17	adres wymieniony w PZO		TW
20							178	c	9 OI 55	1,88			TP

OSW Rzeka Pasłęka PLH280006													
Ip.	Przedmiot ochrony	Działania ochronne											Planowane czynności gospodarcze
		Lp. w PZO	Nazwa	Zakres prac	Obszar wdrażania							Pow. [ha]	
	leśnictwo				adres		gat panujący, wiek	Pow. [ha]					
	nazwa				kod	oddz.			wydz.				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
21	91E0 cd.	34 cd.	Przebudowa drzewostanów cd.	Przebudowa w kierunku typowym dla łągu cd.	Włodowo cd.	01 cd.	178	d	10 Ol 40	1,58	adres wymieniony w PZO		TP
Powierzchnia działań										5,63			
22	91F0	35	Ochrona Bierna		Włodowo	01	10	f	5 Ol.s 50	1,12	Dopuszczalne wyłącznie obalanie złomów itp. stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa powszechnego i ruchu drogowego	W granicach rezerwatu "Ostoja Bobrów na rzece Pasłęce"	brak
Powierzchnia działań										1,12			

*Działania ochronne do ustalenia po przeprowadzeniu przez RDOŚ Olsztyn działań 23, 24, 25, 26,27 z PZO

Tabela 4.IX Lokalizacja i planowane zabiegi gospodarcze na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Dobrocin położonych w granicach obszaru OSW Budwity PLH280010 według przedmiotów ochrony (stan na 1.01.2020 r.)

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF	Lokalizacja na mapie przeglądowej nadleśnictwa (obręb leśny, oddział, pododdział) ¹⁾	Planowane zabiegi gospodarcze [ha]								
			zalesienia [ha]	odnowienia [ha]	pielęgnowanie drzewostanów [ha]	rodzaj rębni [ha]					razem
						I	II	III	IV	V	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. OSW Budwity PLH280010 - siedliska przyrodnicze											
1	torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe) 7110	636 h; 654 c (PNSW); 654 n; 655 c (PNSW);	-	-	-	*	-	-	-	-	-
		powierzchnia: 8,33 ha	-	-	-	*	-	-	-	-	-
2	torfowiska wysokie zdegradowane, zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji 7120	637 a, c, d, f; 638 a, b, c, d; 646 b, d, f, g; 647 a, b;	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		powierzchnia: 64,56 ha	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	grąd subatlantycki 9160	639 c (fragment); 653 c, d, g;	-	-	639 c (fragment); 653 c, d, g;	-	-	-	-	-	-
		powierzchnia: 14,65 ha	-	-	14,65	-	-	-	-	-	-
4	sosnowe bory i lasy bagienne 91D0	636 f; 636 i; 637 b; 639 b; 645 i; 646 c; 653 b; 653 f; 654 a; 654 b; 654 c; 654 d; 654 i; 654 k; 654 n; 654 p; 654 r; 654 s; 655 a; 655 b; 655 c; 655 d; 655 f; 655 i; 655 j; 656 a; 656 b; 656 c;	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Powierzchnia: 104,67 ha	-	-	-	-	-	-	-	-	-

* w Planie Zadań Ochronnych zapisano działanie ochronne polegające na wylesieniu siedliska- usunięciu drzewostanu bez odnawiania (patrz Tabela 4.X);

¹⁾ - odpowiednio do posiadanych danych, dla siedlisk przyrodniczych zapisano powierzchnię w ha

Tabela 4.X Czynności gospodarcze dostosowane do działań ochronnych w oparciu o Plan Zadań Ochronnych (PZO) ze wskazaniem obszarów ich wdrażania na terenie obszaru Natura 2000 dla gruntów pod nadzorem Nadleśnictwa Dobrocin

OSW Budwity PLH280010												
lp.	Przedmiot ochrony	Lp. w PZO	Nazwa	Zakres prac	Działania ochronne				Uwagi	Planowane czynności gospodarcze		
					Obszar wdrażania (leśnictwo nr 10 Zamczysko)							
					adres		gat panujący, wiek	pow. [ha]				
					oddz.	wydz.						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1	7110	1	Ochrona czynna	Usunięcie drzew	636	h	7 So 28	4,57	Usunięcie drzew gatunków liściastych poprzez obrączkowanie starszych drzew oraz wrywanie siewek i podrostów, jak również gatunków iglastych poprzez ich wycinkę w okresie zimowym przy zalegającej pokrywie śnieżnej. Ścięte drzewa należy usuwać poza teren torfowiska.	-	Brak w PUL; do uzgodnienia z RDOŚ Olsztyn**	
2					654	c* (PNSW)	Kępa So 70	0,43				
3					654	n	7 So 60	3,11				
4					655	c* (PNSW)	Bagno	0,22				
Powierzchnia działań								8,33				
5	7120	3 b)	Ochrona czynna	Renaturyzacja	637	a	SUKCESJA	0,98	Kompleksowe opracowanie i wdrożenie innowacyjnego programu renaturyzacji obiektu. Budowa urządzeń hydrotechnicznych na rowach na terenie obecnej kopalni torfu	-	Brak w PUL; działania RDOŚ Olsztyn	
6					637	c	SUKCESJA	8,4				
7					637	d	7 Brz 20	0,72				
8					637	f	SUKCESJA	1,09				
9					638	a	SUKCESJA	5,35				
10					638	b	SUKCESJA	10,69				
11					638	c	8 Brz 20	0,89				
12					638	d	10 Brz 25	1,71				
13					646	b	SUKCESJA	12,76				
14					646	d	10 Brz 15	0,84				
15	646	f	SUKCESJA	5,36	Liczbę wymaganych urządzeń wskaże wykonana dokumentacja techniczna							

OSW Budwity PLH280010												
lp.	Przedmiot ochrony	Lp. w PZO	Nazwa	Zakres prac	Działania ochronne				Uwagi	Planowane czynności gospodarcze		
					Obszar wdrażania (leśnictwo nr 10 Zamczysko)							
					adres		gat panujący, wiek	pow. [ha]				
					oddz.	wydz.						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
16	7120 cd.	3 b) cd.	Ochrona czynna cd.	Renaturyzacja cd.	646	g	8 Brz 20	1,25	Kompleksowe opracowanie i wdrożenie innowacyjnego programu renaturyzacji obiektu. Budowa urządzeń hydrotechnicznych na rowach na terenie obecnej kopalni torfu cd.		Brak w PUL; działania RDOŚ Olsztyn cd.	
17					647	a	SUKCESJA	11,38				
18					647	b	10 Brz 25	3,14				
Powierzchnia działań								64,56				
19	9160	6	Ochrona czynna Modyfikacja gospodarki leśnej Użytki przedrębne	Zmodyfikowane cięcia trzebieżowe	639	c* (fragm)	5 Brz 70	0,59	-pozyskiwanie głównie Brz, Os, Ol; -wyłączenie z pozyskania gatunków grądowych (Gb, Dd) Pozostawianie: -wokół PNSW (Bagna) buforu bez zabiegów -szerokość równa co najmniej wysokości drzewostanu (25-30 m); -wszystkich drzew dziuplastych; -całego posuszu jałowego		TP	
20					653	c	9 Db 110	0,91				
21					653	d	8 Db 70	9,92				
22					653	g	3 Db 120	3,23				
Powierzchnia działań								14,65				

* w wydzieleniach występują inne płaty siedlisk; powierzchnia została o nie zredukowana

** w Planie Zadań Ochronnych zapisano działanie ochronne polegające na wylesieniu siedliska- usunięciu drzewostanu bez odnawiania;

Tabela 4.XI Lokalizacja i planowane zabiegi gospodarcze na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Dobrocin położonych w granicach obszaru SOO Jezioro Wukśniki PLH280038 według przedmiotów ochrony (stan na 1.01.2020 r.)

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF	Lokalizacja na mapie przeglądowej nadleśnictwa (obręb leśny, oddział, pododdział) ¹⁾	Planowane zabiegi gospodarcze [ha]								
			zalesienia [ha]	odnowienia [ha]	pielęgnowanie drzewostanów [ha]	rodzaj rębni [ha]					
						I	II	III	IV	V	razem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. SOO Jezioro Wukśniki PLH280038- siedliska przyrodnicze											
1	grąd subatlantycki 9160	184 a, b, c, d, f; 185 a, b, c;	-	-	184 c	-	-	-	-	-	-
		powierzchnia: 15,67 ha	-	-	4,56	-	-	-	-	-	-

1) - odpowiednio do posiadanych danych, dla siedlisk przyrodniczych zapisano orientacyjną powierzchnię w ha

Tabela 4.XII Czynności gospodarcze dostosowane do działań ochronnych w oparciu o Plan Zadań Ochronnych (PZO) ze wskazaniem obszarów ich wdrażania na terenie obszaru Natura 2000 dla gruntów pod nadzorem Nadleśnictwa Dobrocin

SOO Jezioro Wukśniki PLH280038															
Lp.	Przedmiot ochrony	Lp. w PZO	Nazwa	Zakres prac	Działania ochronne				Uwagi	Planowane czynności gospodarcze					
					Obszar wdrażania (leśnictwo nr 1 Włodowo)										
					adres		Gat. panujący, wiek	pow. [ha]							
					oddz.	wydz.									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12				
5	Wszystkie siedliska leśne (9160)	6	Ochrona czynna Modyfikacja gospodarki leśnej Użytki przedrębne	Bufor 60 m od brzegu jeziora bez zabiegów	184	a	10 OI 50	1,5	-	Na całej powierzchni: -pozostawianie posuszu jałowego i wszystkich drzew dziuplastych; -dopuszczalne pozyskanie złomów itp. stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa powszechnego i ruchu drogowego pod warunkiem pozostawienia min. 10% masy na gruncie;	brak				
6					184	b	4 Db 50	1,92	-		brak				
7					184	c	4 Brz 50	4,56	Pozostawianie: buforu o szerokości 60 m wokół jeziora bez zabiegu (ok. 40 a);		TP				
8					184	d	5 Brz 70	3,68	jw. (pow. ok. 80 a)		brak				
9					184	f	8 OI 50	0,75	jw. (pow. ok. 10 a)		brak				
10					185	a	5 OI 45	0,73	jw. (pow. ok. 50 a)		brak				
11					185	b	10 So 70	1,49	-		brak				
12					185	c	4 OI 60	1,04	jw. (pow. ok. 20 a)		brak				
Powierzchnia działań								15,67							

Tabela 4.XIII Lokalizacja i planowane zabiegi gospodarcze na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Dobrocin położonych w granicach obszaru SOO Niedźwiedzie Wielkie PLH280050 według przedmiotów ochrony (stan na 1.01.2020 r.)

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF	Lokalizacja na mapie przeglądowej nadleśnictwa (obręb leśny, oddział, pododdział) ¹⁾	Planowane zabiegi gospodarcze [ha]								
			zalesienia [ha]	odnowienia [ha]	pielęgnowanie drzewostanów [ha]	rodzaj rębni [ha]					razem
						I	II	III	IV	V	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. SOO Niedźwiedzie Wielkie PLH280050 - siedliska przyrodnicze											
1	żyzne buczyny 9130	329 c, f, h, i, l; 330 a, c, d; 331 a, c, g;		329 h; 331 a, c;	CW: 330 c; 331 a, c; CP: 330 c; 331 a, c; Przest.:330 c; TW: 330 c; TP: 329 c; 329 f; 329 i; 329 l;		IIA: 329 h; IIAU: 331 a, c;				IIA: 329 h; IIAU: 331 a, c;
		powierzchnia: 57,21 ha		6,26	28,35		15,42				15,42
2	grąd subatlantycki 9160	329 a; 329 g; 331 i; 331 k;	-	-	TP: 329 a, g;	-	-	-	-	-	-
		powierzchnia: 18,48 ha	-	-	5,12	-	-	-	-	-	-
2. SOO Niedźwiedzie Wielkie PLH280050 - gatunki roślin i zwierząt (z wyjątkiem ptaków) oraz ich siedliska											
3	<i>Osmoderma eremita</i> (pachnica dębowa) 1084	329 a, b, c, d, f, g, h, i (j)*, j (k)*, k (l)*, l (m)*; 330 a, b, c, d; 331 a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l;	-	329 h; 331 a, c;	CW: 330 c; 331 a, c; CP: 330 c; 331 a, c; Przest.:330 c; CP, Przest.:330 c; TW: 330 c; 331 d; TP: 329 a, c, f, g, i (j)*, l (m)*;	-	IIA: 329 h; IIAU: 331 a, c;	-	-	-	IIA: 329 h; IIAU: 331 a, c
		powierzchnia: 86,75 ha (89,17)²⁾		6,26	34,06		15,42				15,42

* zaktualizowano adresy leśne; w nawiasie podano poprzednie adresy wydziałów z IV rewizji PUL - widniejące w PZO

PRZEST.- usunięcie przestojów; IIA- rębnia częściowa wielkopowierzchniowa; IIAU- rębnia częściowa wielkopowierzchniowa cięcia uprzątające; ODN-ZŁOŻ- odnowienie na rębni złożonej; CW- czyszczenia wczesne; CP- czyszczenia późne; TW- trzebież wczesna; TP- trzebież późna;

1)- odpowiednio do posiadanych danych, dla siedlisk przyrodniczych zapisano orientacyjną powierzchnię w ha

2) -zgodnie z PZO ochrona dotyczy całego obszaru- również gruntów związanych z gospodarką leśną (m.in. dróg leśnych)

Tabela 4.XIV Czynności gospodarcze dostosowane do działań ochronnych w oparciu o Plan Zadań Ochronnych (PZO) ze wskazaniem obszarów ich wdrażania na terenie obszaru Natura 2000 dla gruntów pod nadzorem Nadleśnictwa Dobrocin

SOO Niedźwiedzie Wielkie PLH280050										
lp.	Przedmiot ochrony	Lp. w PZO	Nazwa	Zakres prac	Działania ochronne				Uwagi	Planowane czynności gospodarcze**
					Obszar wdrażania (leśnictwo nr 6 Sambród)					
					adres		Gat. panujący, wiek	pow. [ha]		
oddz.	wydz.									
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	1084 <i>Osmoderma eremita</i> (pachnica dębowa)	1	Ochrona czynna	Modyfikacja gospodarki leśnej- Użytki przedrębne	329	a	3 Brz 50	1,29	Utrzymanie wysokiego zwarcia i zadrzewienia przez: - zmniejszenie intensywności trzebieży o połowę (do 20 m ³ /ha); - wyłączenie z pozyskania gatunków Db i Lp	TP
2						b	10 Brz 60	0,78		brak
3						c	5 Bk 80	3,96		TP
4						f	4 Bk 60	5,12		TP
5						i (j)*	7 Bk 60	8,46		TP
6						j (k)*	5 Św 60	1,59		brak
7						k (l)*	10 Ol 50	0,60		brak
8						l (m)*	6 Bk 55	2,23		TP
Powierzchnia działań								24,03		
9	1084 <i>Osmoderma eremita</i> (pachnica dębowa)	2	Ochrona czynna	Modyfikacja gospodarki leśnej- Użytki	329	a	3 Brz 50	1,29	Na całej powierzchni: -pozostawianie posuszu jałowego i wszystkich drzew dziuplastych; -dopuszczalne wyłącznie obalanie złomów, wykrotów itp. stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa powszechnego i ruchu drogowego- bez pozyskania surowca; -dopuszczalne pozyskanie ww. surowca w przypadku zajęcia kłęski powierzchniowej (wiatrołom pohuraganowy etc.)	TP
10						b	10 Brz 60	0,78		brak
11						c	5 Bk 80	3,96		TP
12						d	5 Brz 55	2,67		brak
13						f	4 Bk 60	5,12		TP
14						g	5 Db 110	3,83		TP
15						h	7 Bk 115	5,74		IIA
16						i (j)*	7 Bk 60	8,46		TP
17						j (k)*	5 Św 60	1,59		brak
18						k (l)*	10 Ol 50	0,60		brak

SOO Niedźwiedzie Wielkie PLH280050												
lp.	Przedmiot ochrony	Lp. w PZO	Nazwa	Zakres prac	Działania ochronne				Uwagi	Planowane czynności gospodarcze**		
					Obszar wdrażania (leśnictwo nr 6 Sambród)							
					adres		Gat. panujący, wiek	pow. [ha]				
oddz.	wydz.											
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11			
19	1084 <i>Osmoderma eremita</i> (pachnica dębowa) cd.	2 cd.	Ochrona czynna cd.	Modyfikacja gospodarki leśnej- Użytki cd.	329 cd.	l (m)*	6 Bk 55	2,23	Na całej powierzchni: -pozostawianie posuszu jałowego i wszystkich drzew dziuplastych; -dopuszczalne wyłącznie obalanie złomów, wykrotów itp. stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa powszechnego i ruchu drogowego- bez pozyskania surowca; -dopuszczalne pozyskanie ww. surowca w przypadku zajęcia kłęski powierzchniowej (wiatrołom pohuraganowy etc.)	TP		
20						a	5 Bk 90	1,17		brak		
21						b	6 Brz 70	0,81		brak		
22						330	c	3 Bk 30		0,49	CP; TW; PRZEST. (Bk, So 135)	
23							d	5 Bk 205		17,87	brak	
24							a	8 Bk 135		4,93	IIAU; ODN-ZŁOŻ; CP	
25							b	7 Brz 70		0,88	brak	
26							331	c		8 Bk 135	4,75	IIAU; ODN-ZŁOŻ; CP
27							d	7 Ol 30		0,59	TW	
28							f	9 Brz 70		0,72	brak	
29							g	8 Bk 135		2,49	brak	
30							h	9 Ol 40		0,55	brak	
31							i	4 Bk 245		11,52	brak	
32			j	Bagno	0,19	brak						

SOO Niedźwiedzie Wielkie PLH280050										
lp.	Przedmiot ochrony	Działania ochronne								Planowane czynności gospodarcze**
		Lp. w PZO	Nazwa	Zakres prac	Obszar wdrażania (leśnictwo nr 6 Sambród)			Uwagi		
					adres		Gat. panujący, wiek		pow. [ha]	
2	3	4	5	6	7	8		9		10
33	1084 pachnica dębowa cd.	2 cd.	Ochrona czynna cd.	Modyfikacja gospodarki leśnej- Użytki cd.	331 cd.	k	I p.9 Brz 100; II p. 9 Gb 70	1,84	Na całej powierzchni: -pozostawianie posuszu jałowego i wszystkich drzew dziuplastych; -dopuszczalne wyłącznie obalanie złomów, wykrotów itp. stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa powszechnego i ruchu drogowego- bez pozyskania surowca; -dopuszczalne pozyskanie ww. surowca w przypadku zajścia klęski powierzchniowej (wiatrołom pohuraganowy etc.)	brak
34						I	6 OI 50	1,68		brak
Powierzchnia działań								86,75 (89,17) ¹⁾		

* zaktualizowano adresy leśne; w nawiasie podano poprzednie adresy wydziałów z IV rewizji PUL - widniejące w PZO

**PRZEST.- usunięcie przestojów; IIA- rębnia częściowa wielkopowierzchniowa; IIAU- rębnia częściowa wielkopowierzchniowa cięcia uprzätające;

**ODN-ZŁOŻ- odnowienie na rębni złożonej; CP- czyszczenia późne; TW- trzebież wczesna; TP- trzebież późna;

1)- zgodnie z PZO ochrona dotyczy całego obszaru- również gruntów związanych z gospodarką leśną (m.in. dróg leśnych)

Pielęgnowanie drzewostanów ma na celu m. in.: poprawę ich zdrowotności i biologicznej odporności oraz regulowanie składu gatunkowego w taki sposób, aby odpowiadał zajmowanemu siedlisku. Podstawowe wskazówki do realizacji tych zadań zawarte zostały w planie urządzenia lasu.

Wskazania dotyczące odnowień drzewostanów są w znacznym stopniu kierunkowane przez typy drzewostanów i orientacyjne składy gatunkowe upraw, które zostały przyjęte na posiedzeniu Komisji Założeń Planu (Tabela 4.XV). Trzeba podkreślić, że stanowią one ramowe wskaźniki, które można modyfikować w zależności od warunków siedliska, a zakres modyfikacji to nawet 20% udziału gatunku w składzie. W związku z tym istnieje możliwość dostosowania ich do potrzeb siedlisk przyrodniczych. Dodatkowo w wyniku prac nad Planem Urządzenia Lasu na Naradzie Techniczno-Gospodarczej podjęto decyzję o dodaniu dwóch kolejnych TD (1 TSL dla LMśw i 1 dla Lw) celem dostosowania zabiegów gospodarczych z zakresu hodowli lasu do celów ochrony Sieci Natura 2000 (Tabela 4.XV)

Tabela 4.XV Zestawienie typów drzewostanów i składów upraw z optymalnym składem gatunkowym dla typów siedlisk przyrodniczych na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Dobrocin

Typ siedliska	TSL	Optymalny skład gatunkowy (Matuszkiewicz)	Typ Drzewostanu (TD)	Orientacyjny skład gatunkowy upraw	Ocena
1	2	3	4	5	6
I.8 Kraina Bałtycka, Dzielnica Pojezierza Iławsko-Brodnickiego - nr jednostki regionalnej wg Matuszkiewicza: 4					
9110	LMŚw	Bk* 60-90, Św (a2) 0-5, Gb 0-5, Lp 0-5, So 0-5, Db.b 0-5	Bk-So So-Bk Db-So <u>Db-Bk</u> <u>Brz-Bk</u> <u>Gb-Lp-Db</u>	So 50, Bk 30, inne 20 Bk 50, So 30, inne 20 So 50, Db 30, inne 20 <u>Bk 50, Db 30, inne 20</u> <u>Bk 50, Brz 30, inne 20</u> <u>Db 40, Lp 30, Gb 20, inne 10</u>	Ilość TD oraz ich zróżnicowanie pozwalają na dobranie składu uprawy zgodnej z naturalnym składem gatunkowym lasu.
9130	LŚw	Bk* 70-90, Gb (a2) 0-5, Kl 0-5, Db.b 0-5, Jw 0-5, Św 0-5	Db Bk Bk-Db <u>Db-Bk</u> Lp-Db <u>Lp-Bk</u> Gb-Lp-Db Jw-Lp-Db	Db 70, inne 30 <u>Bk 80, inne 20</u> Db 50, Bk 30, inne 20 <u>Bk 50, Db 30, inne 20</u> Db 50, Lp 30, inne 20 <u>Bk 50, Lp 30, inne 20</u> Db 40, Lp 30, Gb 20, inne 10 Db 40, Lp 30, Jw 20, inne 10	Ilość TD oraz ich zróżnicowanie pozwalają na dobranie składu uprawy zgodnej z naturalnym składem gatunkowym lasu.
9160	LMŚw	Gb (a2)* 30-70, Lp (a1,2)* 0-60, Db.s (a1)* 0-70, Kl 0-10, Brz 0-5, Os 0-5, Bk (a1, 2) 5-10, Db.b 0-70, Św 5-10, So 0-5	Bk-So So-Bk Db-So Db-Bk Brz-Bk <u>Gb-Lp-Db</u>	So 50, Bk 30, inne 20 Bk 50, So 30, inne 20 So 50, Db 30, inne 20 Bk 50, Db 30, inne 20 Bk 50, Brz 30, inne 20 <u>Db 40, Lp 30, Gb 20, inne 10</u>	Ilość TD oraz ich zróżnicowanie pozwalają na dobranie składu uprawy zgodnej z naturalnym składem gatunkowym lasu.
	LMW	Gb (a2)* 30-70, Lp (a1, 2)* 10-60, Db.s (a1)* 10-70, Kl 0-10, Js 0-10, Ol 0-5, Os 0-5, Bk (a1, 2) 0-5, Św 5-10	<u>So-Św</u> <u>So-Db</u>	Św 50, So 30, inne 20 <u>Db 50, So 30, inne 20</u>	Ilość TD oraz ich zróżnicowanie pozwalają na dobranie składu uprawy zgodnej z naturalnym składem gatunkowym lasu.
	LŚw	Gb (a2)* 30-70, Lp (a1, 2)* 10-60, Db.s (a1)* 10-70, Kl 0-10, Brz 0-5, Os 0-5, Bk (a1,2) 5-10, Db.b 0-10, Św 5-10	Db Bk <u>Bk-Db</u> <u>Db-Bk</u> <u>Lp-Db</u> Lp-Bk <u>Gb-Lp-Db</u> <u>Jw-Lp-Db</u>	Db 70, inne 30 Bk 80, inne 20 <u>Db 50, Bk 30, inne 20</u> Bk 50, Db 30, inne 20 <u>Db 50, Lp 30, inne 20</u> Bk 50, Lp 30, inne 20 <u>Db 40, Lp 30, Gb 20, inne 10</u> <u>Db 40, Lp 30, Jw 20, inne 10</u>	Ilość TD oraz ich zróżnicowanie pozwalają na dobranie składu uprawy zgodnej z naturalnym składem gatunkowym lasu.
	Lw*	Gb (a2)* 30-70, Lp (a1, 2)* 10-60, Db.s (a1)* 10-70, Kl 0-10, Js 5-10, Wz 0-5, Ol 0-5, Os 0-5, Bk (a1, 2) 0-5, Św 5-10	Db <u>Ol-Db</u>	Db 70, inne 30 <u>Db 40, Ol 40, inne 20</u>	Skład gatunkowy TD i upraw zgodny z naturalnym składem gatunkowymi lasu.

Typ siedliska	TSL	Optimalny skład gatunkowy (Matuszkiewicz)	Typ Drzewostanu (TD)	Orientacyjny skład gatunkowy upraw	Ocena
1	2	3	4	5	6
I.8 Kraina Bałtycka, Dzielnicza Pojezierza Iławsko-Brodnickiego - nr jednostki regionalnej wg Matuszkiewicza: 4					
9170-3 grąd zboczowy	Lśw	Gb (a2)* 30-70, Lp (a1, 2)* 10-60, Db.s (a1)* 10-70, Kl 0-10, Brz 0-5, Os 0-5, Bk (a1,2) 5-10, Db.b 0-10, Św 5-10	<u>Db</u> Bk <u>Bk-Db</u> Db-Bk <u>Lp-Db</u> Lp-Bk <u>Gb-Lp-Db</u> <u>Jw-Lp-Db</u>	<u>Db 70, inne 30</u> Bk 80, inne 20 <u>Db 50, Bk 30, inne 20</u> Bk 50, Db 30, inne 20 <u>Db 50, Lp 30, inne 20</u> Bk 50, Lp 30, inne 20 <u>Db 40, Lp 30, Gb 20, inne 10</u> <u>Db 40, Lp 30, Jw 20, inne 10</u>	Ilość TD oraz ich zróżnicowanie pozwalają na dobranie składu uprawy zgodnej z naturalnym składem gatunkowym lasu.
91D0-1 ¹⁾	Bb	So (a1)* 30-60, Św (a2) 0-10, Brz.omsz 0-10	<u>So</u> So-Brz	<u>So 80, inne 20</u> Brz 50, So 30, inne 20	Skład gatunkowy TD i upraw zgodny z naturalnym składem gatunkowymi lasu.
	BMb	Brz.o* 40 - 60, So 5 -10, Bk 0 - 5	So So-Św <u>Św-So-Brz</u>	So 80, inne 20 Św 50, So 30, inne 20 <u>Brz 40, So 30, Św 20, inne 10</u>	Ilość TD oraz ich zróżnicowanie pozwalają na dobranie składu uprawy zgodnej z naturalnym składem gatunkowym lasu.
91D0-2	Bb	So (a1)* 30-60, Św (a2) 0-10, Brz.o 0-10	<u>So</u> So-Brz	<u>So 80, inne 20</u> Brz 50, So 30, inne 20	Skład gatunkowy TD i upraw zgodny z naturalnym składem gatunkowymi lasu.
91D0-5 ²⁾	LMb	Ol 30-60, Brz.o 10-30, So 5 -10, Db.s 0-10	<u>Ol</u> <u>Brz-Ol</u>	<u>Ol 70, inne 30</u> <u>Ol 50, Brz 30, inne 20</u>	Skład gatunkowy TD i upraw zgodny z naturalnym składem gatunkowymi lasu.
91E0	OIJ**	Js*10-60, Ol* 10-60, Czr (a2) 5-30, Gb (a2) 0-10, Lp 0-10, Kl 0-10, Wz.sz 0-10, Wz 0-10	<u>Ol-Js</u> <u>Js-Ol</u>	<u>Js 50, Ol 30, inne 20</u> <u>Ol 60, Js 30, inne 10</u>	Skład gatunkowy TD i upraw zgodny z naturalnym składem gatunkowymi lasu.
	Lt**	Wb.k* 30-60, Wb* 30-60, Ol 0-30	Db <u>Js-Ol</u>	Db 70, inne 30 <u>Ol 50, Js 30, inne 20</u>	Skład gatunkowy TD i upraw zgodny z naturalnym składem gatunkowymi lasu.

1) - siedlisko występuje poza zasięgiem uznanym dla danego regionu

2) - 91D0-5 w typologii lasów nizinnych traktowany jest jako las mieszany bagienny (LMb)

* - gatunek najważniejszy

** Do czasu ustąpienia zjawiska zamierania jesionu można go zastąpić w składzie gatunkowym uprawy gatunkiem o zbliżonych wymaganiach siedliskowych

Ol-Db- pogrubieniem zaznaczono Typy Drzewostanu (TD) dołączone na Naradzie Techniczno-Gospodarczej do listy na siedliskach LMśw i Lw, z uwagi na potrzeby ochrony przyrody

Św-So-Brz- podkreśleniem zaznaczono Typy Drzewostanu (TD) najlepiej korespondujące z optymalnymi składami gatunkowymi wg. Matuszkiewicza

a1 - gatunek budujący I piętro drzewostanu

a2 - gatunek budujący II piętro drzewostanu

Typ drzewostanu (TD) jest ogólnym wyznacznikiem celu gospodarowania na danym siedlisku, w formie pożądanego udziału głównych gatunków drzew. W zestawieniu nie zostały wymienione wszystkie gatunki występujące w drzewostanie, a jedynie gatunki główne. Również orientacyjne składy gatunkowe upraw dla poszczególnych typów

siedliskowych lasu należy traktować jako ramowy wyznacznik składu gatunkowego. Zaplanowane odnowienia należy wykonać uwzględniając opracowania glebowo-siedliskowe, mikrosiedliska oraz ostateczne wyniki inwentaryzacji lasu.

Na siedliskach borów bagiennych i borów mieszanych bagiennych przyjęte składy upraw i typy drzewostanów są zgodne z naturalnym składem gatunkowym określonym dla poszczególnych siedlisk przez Matuszkiewicza. Ponadto należy dodać, że na wymienionych siedliskach nie zaprojektowano cięć rębnych. W przypadku łągów, z uwagi na chorobę naczyniową jesionu, uwzględniono możliwość wprowadzenia gatunków zastępczych o podobnych wymaganiach (wiąz, dąb, olsza, inne liściaste). Na powierzchniach zajmowanych przez lasy mieszane i lasy świeże ilość możliwych do wyboru typów drzewostanu oraz ich zróżnicowanie pozwalają na dobranie składu uprawy zgodnej z naturalnym składem gatunkowym lasu.

Wśród zaproponowanych TD oraz składów gatunkowych upraw, istnieje możliwość wyboru takich, które są zgodne z naturalnymi składami gatunkowymi według Matuszkiewicza. Stosunkowo niewielki udział graba w proponowanych TD i orientacyjnych składach gatunkowych upraw wynika ze znajomości biologii tego gatunku. Grab z łatwością odnawia się naturalnie, nie opuszcza zajętych siedlisk i bardzo często buduje drugie piętro drzewostanu. Z uwagi na wynikającą z PZO potrzebę utrzymania i/lub poprawienia stanu zachowania siedliska przyrodniczego 9160 zaproponowano dodanie do listy z Komisji Założeń Planu 2 typów drzewostanu (TD) na typie siedliskowym lasu (TSL) LMśw i 1 TD na TSL Lw (Tabela 4.XV). Podkreślić należy, że w zasadzie wszystkie zaproponowane składy gatunkowe upraw i typy drzewostanów przypisane do odpowiadających im siedlisk są zgodne z zapisami dotyczącymi składów gatunkowych przypisanych do siedlisk.

W żadnym z wydzieleń nie zachodzi sytuacja, w której zaproponowany typ drzewostanu byłby niezgodny z zapisami PZO dla poszczególnych typów siedlisk przyrodniczych.

Tabela 4.XVI Powierzchnia starodrzewi na początku i na końcu okresu na obszarach Natura 2000 w zarządzie Nadleśnictwa Dobrocin (wg stanu na 1.01.2020 r.)

Typ siedliska	Powierzchnia całkowita	Starodrzewia na początku okresu (2020 r.)		Starodrzewia na końcu okresu (2029 r.)	
		Powierzchnia [ha]	Udział %	Powierzchnia [ha]	Udział %
1	2	3	4	5	6
W zasięgu obszaru: Budwity					
7110	7,68				
7120	64,56				
7140	0,76				
9110	1,32				
9160	14,75			0,69	4,7
91D0	101,34	84,84	83,7	87,34	86,2
Pozostałe siedliska	162,81	38,32	23,5	48,88	30,0
Razem	353,22	123,16	34,90	136,91	38,80
W zasięgu obszaru: Niedźwiedzie Wielkie					
9130	57,21	26,10	45,6	27,27	47,7
9160	18,48	13,36	72,3	13,36	72,3
91E0	0,59				
Pozostałe siedliska	12,89			2,41	18,7
Razem	89,17	39,46	44,30	43,04	48,30
W zasięgu obszarów (przenikających się): Dolina Pasłęki, Rzeka Pasłęka					
3260	0,06				
9170	16,18	14,84	91,7	14,84	91,7
91E0	21,21	1,56	7,4	4,29	20,2
91F0	1,12	1,12	100	1,12	100
Pozostałe siedliska	115,91	19,59	16,9	29,65	25,6
Razem	154,48	37,11	24,00	49,90	32,30
W zasięgu obszaru: Dolina Pasłęki					
Pozostałe siedliska	0,41				
Razem	0,41				
W zasięgu obszaru: Rzeka Pasłęka					
9160	0,76	0,76	100	0,76	100
Pozostałe siedliska	18,45	5,36	29,1	6,74	36,5
Razem	19,21	6,12	31,90	7,50	39,00
W zasięgu obszaru: Jezioro Wuksniki					
9160	15,67			3,68	23,5
Pozostałe siedliska	0,01				
Razem	15,68			3,68	23,50

Tabela 4.XVII Powierzchnia starodrzewi na początku i na końcu okresu na siedliskach przyrodniczych Natura 2000 w zarządzie Nadleśnictwa Dobrocin (wg stanu na 1.01.2020 r.)

Typ siedliska	Powierzchnia całkowita	Starodrzewia na początku okresu (2020 r.)		Starodrzewia na końcu okresu (2029 r.)	
		Powierzchnia [ha]	Udział %	Powierzchnia [ha]	Udział %
1	2	3	4	5	6
Nadleśnictwo DOBROCIN					
siedliska w obszarach Natura 2000					
3260	0,06				
7110	7,68				
7120	64,56				
7140	0,76				
9110	1,32				
9130	57,21	26,10	45,6	27,27	47,7
9160	49,66	14,12	28,4	18,49	37,2
9170	16,18	14,84	91,7	14,84	91,7
91D0	101,34	84,84	83,7	87,34	86,2
91E0	21,80	1,56	7,2	4,29	19,7
91F0	1,12	1,12	100	1,12	100
Pozostałe siedliska	310,48	63,27	20,4	87,68	28,2
Razem	632,17	205,85	32,60	241,03	38,10
siedliska poza obszarami Natura 2000					
9110	14,15	4,50	31,8	4,50	31,8
9130	150,01	78,22	52,1	86,14	57,4
9160	958,40	311,69	32,5	439,15	45,8
9170	4,66	4,66	100	4,66	100
91D0	10,82	4,89	45,2	10,21	94,4
91E0	75,33	40,82	54,2	47,86	63,5
91F0	5,71	1,11	19,4	1,11	19,4
Pozostałe siedliska	14415,14	1887,31	13,1	2 872,99	19,9
Razem	15634,22	2333,20	14,90	3 466,62	22,20

Tabela 4.XVIII Powierzchniowa tabela klas wieku wg siedlisk przyrodniczych na obszarach Natura 2000 w zarządzie Nadleśnictwa Dobrocin (wg stanu na 1.01.2020 r.)

Typ siedliska	Stan na	Grunty leśne niezależone	Grunty leśne zalesione						Grunty zw. z gosp. leśną	Grunty nieleśne	Razem
			I	II	III	IV	V	VI i st			
Powierzchnia [ha]											
Dolina Pasłęki											
3260	2020 r.									0,06	0,06
	2029 r.									0,06	0,06
9170	2020 r.		0,23					1,06	13,78		15,07
	2029 r.			0,23					14,84		15,07
91E0	2020 r.	0,73		5,59	8,72	4,61	0,92	0,64			21,21
	2029 r.	0,73		2,17	5,65	8,37	3,65	0,64			21,21
91F0	2020 r.				1,12						1,12
	2029 r.					1,12					1,12
Pozostałe siedliska	2020 r.		2,03	18,47	19,82	46,08	8,14	17,83	1,69	0,41	114,47
	2029 r.		2,03	3,04	25,51	38,63	18,20	24,96	1,69	0,41	114,47
Razem obszar	2020 r.	0,73	2,26	24,06	29,66	50,69	10,12	32,25	1,69	0,47	151,93
	2029 r.	0,73	2,03	5,44	31,16	48,12	21,85	40,44	1,69	0,47	151,93
Rzeka Pasłęka											
3260	2020 r.									0,06	0,06
	2029 r.									0,06	0,06
9160	2020 r.						0,76				0,76
	2029 r.							0,76			0,76
9170	2020 r.		0,23				1,06	13,78			15,07
	2029 r.			0,23				14,84			15,07
91E0	2020 r.	0,73		5,59	8,72	4,61	0,92	0,64			21,21
	2029 r.	0,73		2,17	5,65	8,37	3,65	0,64			21,21
91F0	2020 r.				1,12						1,12
	2029 r.					1,12					1,12
Pozostałe siedliska	2020 r.		2,03	18,47	22,42	55,17	12,39	20,32	1,71		132,51
	2029 r.		2,03	3,04	25,51	48,61	19,91	31,70	1,71		132,51
Razem obszar	2020 r.	0,73	2,26	24,06	32,26	59,78	15,13	34,74	1,71	0,06	170,73
	2029 r.	0,73	2,03	5,44	31,16	58,10	23,56	47,94	1,71	0,06	170,73
Budwity											
7110	2020 r.			4,57		3,11					7,68
	2029 r.				4,57	3,11					7,68
7120	2020 r.	56,01		8,55							64,56
	2029 r.	56,01		3,70	4,85						64,56
7140	2020 r.									0,76	0,76
	2029 r.									0,76	0,76
9110	2020 r.		1,32								1,32
	2029 r.		1,32								1,32
9160	2020 r.					9,92	0,69	4,14			14,75
	2029 r.						9,92	4,83			14,75
91D0	2020 r.					7,71	28,77	64,86			101,34
	2029 r.					6,76	22,20	72,38			101,34
Pozostałe siedliska	2020 r.	10,75	4,45	31,04	26,79	39,35	27,79	15,51	5,58		161,26
	2029 r.	10,75	2,85	13,54	36,50	29,54	30,87	31,63	5,58		161,26
Razem obszar	2020 r.	66,76	5,77	44,16	26,79	60,09	57,25	84,51	5,58	0,76	351,67
	2029 r.	66,76	4,17	17,24	45,92	39,41	62,99	108,84	5,58	0,76	351,67
Jezioro Wukśniki											
9160	2020 r.				9,46	6,21					15,67
	2029 r.					10,50	5,17				15,67
Pozostałe siedliska	2020 r.								0,01		0,01
	2029 r.								0,01		0,01
Razem obszar	2020 r.				9,46	6,21			0,01		15,68
	2029 r.					10,50	5,17		0,01		15,68

Typ siedliska	Stan na	Grunty leśne niezależone	Grunty leśne zalesione					Grunty zw. z gosp. leśną	Grunty nieleśne	Razem	
			I	II	III	IV	V				VI i st
Powierzchnia [ha]											
Niedźwiedzie Wielkie											
9130	2020 r.		4,93	4,95		15,81	5,13	26,10			56,92
	2029 r.		9,68		0,20	15,81	3,96	27,27			56,92
9160	2020 r.				1,29			17,19			18,48
	2029 r.					1,29		17,19			18,48
91E0	2020 r.			0,59							0,59
	2029 r.				0,59						0,59
Pozostałe siedliska	2020 r.				2,83	7,45			2,42	0,19	12,89
	2029 r.				0,55	7,32	2,41		2,42	0,19	12,89
Razem obszar	2020 r.		4,93	5,54	4,12	23,26	5,13	43,29	2,42	0,19	88,88
	2029 r.		9,68		1,34	24,42	6,37	44,46	2,42	0,19	88,88

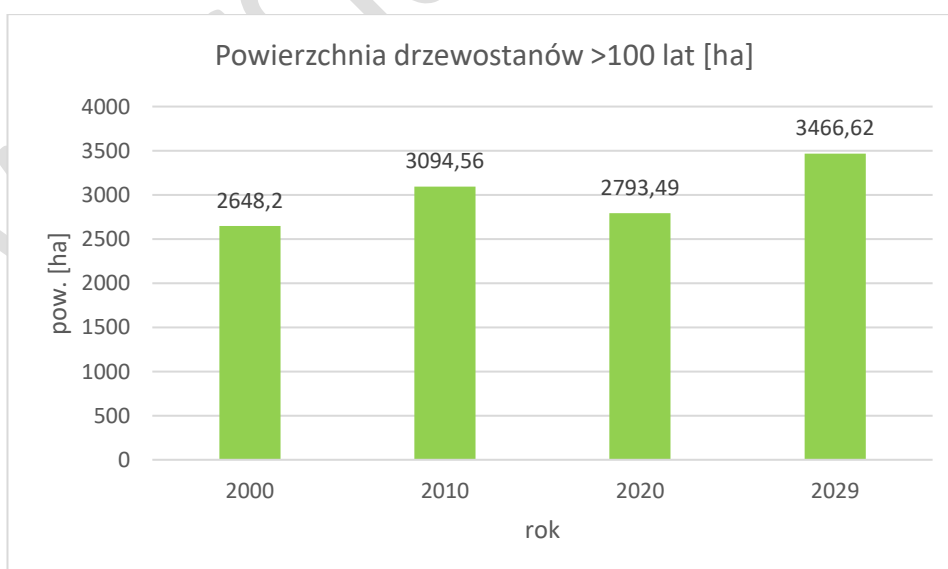
Tabela 4.XIX Powierzchniowa tabela klas wieku wg siedlisk przyrodniczych (Natura 2000) w zarządzie Nadleśnictwa Dobrocin (wg stanu na 1.01.2020 r.)

Typ siedliska	Stan na	Grunty leśne niezależone	Grunty leśne zalesione					Grunty zw. z gosp. leśną	Grunty nieleśne	Razem	
			I	II	III	IV	V				VI i st
Powierzchnia [ha]											
Nadleśnictwo DOBROCIN											
Siedliska w obszarze Natura 2000											
3260	2020 r.									0,06	0,06
	2029 r.									0,06	0,06
7110	2020 r.			4,57		3,11					7,68
	2029 r.				4,57	3,11					7,68
7120	2020 r.	56,01		8,55							64,56
	2029 r.	56,01		3,70	4,85						64,56
7140	2020 r.								0,76		0,76
	2029 r.								0,76		0,76
9110	2020 r.		1,32								1,32
	2029 r.		1,32								1,32
9130	2020 r.		4,93	4,95		15,81	5,13	26,10			56,92
	2029 r.		9,68		0,20	15,81	3,96	27,27			56,92
9160	2020 r.				10,75	16,13	1,45	21,33			49,66
	2029 r.					11,79	15,09	22,78			49,66
9170	2020 r.		0,23				1,06	13,78			15,07
	2029 r.			0,23				14,84			15,07
91D0	2020 r.					7,71	28,77	64,86			101,34
	2029 r.					6,76	22,20	72,38			101,34
91E0	2020 r.	0,73		6,18	8,72	4,61	0,92	0,64			21,80
	2029 r.	0,73		2,17	6,24	8,37	3,65	0,64			21,80
91F0	2020 r.				1,12						1,12
	2029 r.					1,12					1,12
Pozostałe siedliska	2020 r.	10,75	6,48	49,51	52,04	101,97	40,18	35,83	9,72	0,60	307,08
	2029 r.	10,75	4,88	16,58	62,56	85,47	53,19	63,33	9,72	0,60	307,08
Razem obszar	2020 r.	67,49	12,96	73,76	72,63	149,34	77,51	162,54	9,72	1,42	627,37
	2029 r.	67,49	15,88	22,68	78,42	132,43	98,09	201,24	9,72	1,42	627,37
Siedliska poza obszarem Natura 2000											
9110	2020 r.			4,83			4,82	3,80			13,45
	2029 r.		4,83				4,82	3,80			13,45
9130	2020 r.			25,92	3,64	30,14	8,88	78,22			146,80
	2029 r.		24,54	1,38		24,13	10,61	86,14			146,80
9160	2020 r.		1,80	8,11	13,81	242,84	119,85	566,17			952,58
	2029 r.		5,63	4,28		117,06	174,27	651,34			952,58
9170	2020 r.							4,66			4,66
	2029 r.							4,66			4,66
91D0	2020 r.			0,61			5,32	4,89			10,82
	2029 r.				0,61			10,21			10,82

Typ siedliska	Stan na	Grunty leśne niezależone	Grunty leśne zasione						Grunty zw. z gosp. leśną	Grunty nieleśne	Razem
			I	II	III	IV	V	VI i st			
Powierzchnia [ha]											
Nadleśnictwo DOBROCIN											
Siedliska poza obszarem Natura 2000 cd.											
91E0	2020 r.	1,51			9,38	23,62	32,31	8,51			75,33
	2029 r.	1,51				25,96	24,32	23,54			75,33
91F0	2020 r.				1,21			4,50			5,71
	2029 r.					1,21		4,50			5,71
Pozostałe siedliska	2020 r.	344,67	781,41	2893,67	2598,15	3142,28	1220,22	1734,80	372,58	406,54	13494,32
	2029 r.	344,67	886,44	1034,94	2978,54	3192,99	2052,56	2225,06	372,58	406,54	13494,32
Razem obszar	2020 r.	346,18	783,21	2933,14	2626,19	3438,88	1391,40	2405,55	372,58	406,54	14703,67
	2029 r.	346,18	921,44	1040,60	2979,15	3361,35	2266,58	3009,25	372,58	406,54	14703,67

Analiza powierzchniowej tabeli klas wieku według siedlisk przyrodniczych na poszczególnych obszarach Natura 2000 (Tabela 4.XVIII), jak i zbiorczej tabeli siedlisk przyrodniczych (Natura 2000) dla Nadleśnictwa Dobrocin (Tabela 4.XIX) na początku i na końcu okresu obowiązywania PUL prognozuje, że w wyniku prowadzenia gospodarki leśnej według przedłożonego PUL na większości siedlisk przyrodniczych nastąpi wzrost powierzchni lasów w kategorii drzewostanów starszych niż 100 lat, w przypadku żadnego siedliska nie nastąpi spadek (kolumna klasy wieku „VI i starsze”).

Z kolei analiza „Powierzchniowych tabel klas wieku wg gatunków panujących” (tabele III i IV w PUL) z ostatnich 3 rewizji PUL i prognozy na 2029 wskazują na fluktuację powierzchni drzewostanów w wieku powyżej 100 lat z tendencją wzrostową w średnim przedziale czasu (Rysunek 3.1).

Rysunek 4.1 Powierzchnia [ha] drzewostanów powyżej 100 lat na przestrzeni ostatnich dekad wraz z prognozą na koniec obowiązywania projektowanego PUL dla obszarze Nadleśnictwa Dobrocin

Gospodarka leśna prowadzona zgodnie z zapisami projektu planu urządzenia lasu nie wpłynie negatywnie na stan zachowania siedlisk przyrodniczych, w wielu przypadkach jego poprawę. Uwzględnienie specyfiki siedlisk na etapie użytkowania i projektowania odnowienia pozwoli utrzymać i/lub odbudować ich naturalną strukturę.

Wersja Publiczna

Tabela 4.XX Prognozowany wpływ planu urządzenia lasu na cele i przedmioty ochrony OZW Rzeka Pasłęka PLH280006 - siedliska przyrodnicze będące przedmiotem ochrony, wyszczególnione w SDF występujące w zasięgu Nadleśnictwa Dobrocin

L.p.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony				Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie ewentualnego oddziaływania negatywnego	Działanie ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w urządzanym obiekcie
			Odnowienia i zalesienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne		
1	3	5	6	7	8	9	10	11
1.	grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny 9170	1	brak	+3	brak	brak	Są to płaty na 9 wydzieleniach o łącznej pow. 16,18 ha. Na 1,34 ha zaplanowano ciecia pielęgnacyjne po przebudowie rebnią złożoną. Nie występuje zagrożenie znacząco negatywnego oddziaływania planu urządzenia lasu na to siedlisko przyrodnicze.	Przebudowa w kierunku typowym dla grądu
		2	brak	+3	brak	brak		
		3	brak	+3	brak	brak		
2.	Łęgi olszowe, olszowo-jesionowe 91E0	1	brak	+3	brak	brak	Są to płaty na 14 wydzieleniach o łącznej pow. 22,80 ha. Przewiduje się utrzymanie naturalności siedliska. Na 5,63 ha zaprojektowano trzebieże mające nadać drzewostanom bardziej naturalny charakter. Nie występuje zagrożenie znacząco negatywnego oddziaływania planu urządzenia lasu na to siedlisko przyrodnicze.	Przebudowa wybranych drzewostanów w kierunku typowym dla łągu
		2	brak	+3	brak	brak		
		3	brak	+3	brak	brak		

¹⁾ Symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

+ (plus) - wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) - wpływ obojętny, - (minus) wpływ ujemny, negatywny, brak - gdy brak danej czynności w planie;

1. oddziaływanie krótkoterminowe, 2 oddziaływanie średnioterminowe, 3. oddziaływanie długoterminowe (np. -3. to symbol znaczącego oddziaływania długookresowego to jest oddziaływania znacząco negatywnego);

²⁾ Wskaźniki zachowania stanu:

- Kryterium 1: Naturalny zasięg i powierzchnia siedliska przyrodniczego w obrębie tego zasięgu są stałe lub zwiększają się: zwiększają się (+), pozostają bez zmian (0), zmniejszają się (-),

- Kryterium 2: Struktura drzewostanów i funkcje konieczne do długotrwałego zachowania siedliska przyrodniczego istnieją i prawdopodobnie będą istnieć nadal: poprawiają się (+), pozostają bez zmian (0), pogarszają się (-),

- Kryterium 3: Stan ochrony typowych gatunków siedliska przyrodniczego jest korzystny: poprawia się (+), pozostaje bez zmian (0), pogarsza się (-);

³⁾ Zadania gospodarcze sformułowane na poziomie ogólnym (nie adresowane do wydziałów drzewostanowych, np. zadania z zakresu ochrony przeciwpożarowej) nie kwalifikują się do ujęcia w formie macierzy, stąd omówienie ich przewidywanego wpływu w formie tekstowej.

Tabela 4.XXI Prognozowany wpływ planu urządzenia lasu na cele i przedmioty ochrony OZW Rzeka Pasłęka PLH280006 - gatunki roślin i zwierząt (z wyjątkiem ptaków) oraz ich siedliska wyszczególnione w SDF występujące w zasięgu Nadleśnictwa Dobrocin

L.p.	Nazwa gatunku rośliny lub zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony				Ogólne uwagi o siedliskach gatunków roślin lub zwierząt i ich stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie ewentualnego oddziaływania negatywnego	Działanie ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w urządzanym obiekcie
			Odnowienia i zalesienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne		
1	3	5	6	7	8	9	10	11
1.	<i>Bombina bombina</i> (kumak nizinny) 1188	1	brak	0	brak	brak	Ze względu na dużą liczebność i ciągle zachodzące zmiany miejsc zasiedlenia, obecnie nie jest prowadzona wiążąca inwentaryzacja lokalizacji miejsc występowania	Ochrona bagien, torfowisk, zbiorników wodnych, ochrona gatunkowa.
		2	brak	0	brak	brak		
		3	brak	0	brak	brak		
2.	<i>Castor fiber</i> (bóbr europejski) 1337	1	brak	0	brak	brak	Występuje dość licznie na wielu ciekach i zbiornikach wodnych. Wielkość populacji nie jest zagrożona, jest stabilna lub rosnąca. Nie występuje zagrożenie znacząco negatywnego oddziaływania planu urządzenia lasu na gatunek i jego siedlisko.	Ochrona gatunkowa- gatunek w ekspansji,
		2	brak	0	brak	brak		
		3	brak	0	brak	brak		
3.	<i>Lutra Lutra</i> (wydra) 1355	1	brak	0	brak	brak	Występuje na rzece Pasłęce. Obecnie nie jest prowadzona wiążąca inwentaryzacja lokalizacji miejsc występowania. Nie występuje zagrożenie znacząco negatywnego oddziaływania planu urządzenia lasu na gatunek i jego siedlisko.	Zachowanie zbiorników i cieków wodnych- przestrzeganie wyznaczania granic transportowych, ochrona gatunkowa.
		2	brak	0	brak	brak		
		3	brak	0	brak	brak		

¹⁾ Symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

+ (plus) - wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) - wpływ obojętny, - (minus) wpływ ujemny, negatywny, brak - gdy brak danej czynności w planie;

1. oddziaływanie krótkoterminowe, 2 oddziaływanie średnioterminowe, 3. oddziaływanie długoterminowe (np. -3. to symbol znaczącego oddziaływania długookresowego to jest oddziaływania znacząco negatywnego);

²⁾ Wskaźniki zachowania stanu:

- Kryterium 1: Liczebność populacji gatunku wskazuje na to, że utrzyma się w długim okresie jako żywy składnik swoich siedlisk przyrodniczych: liczebność populacji zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-),

- Kryterium 2: Naturalny zasięg występowania gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-),

- Kryterium 3: Powierzchnia siedlisk odpowiednich dla rozwoju gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-);

³⁾ Zadania gospodarcze sformułowane na poziomie ogólnym (nie adresowane do wydziałów drzewostanowych, np. zadania z zakresu ochrony przeciwpożarowej) nie kwalifikują się do ujęcia w formie macierzy, stąd omówienie ich przewidywanego wpływu w formie tekstowej.

Tabela 4.XXII Prognozowany wpływ planu urządzenia lasu na cele i przedmioty ochrony OZW Budwity PLH280010- siedliska przyrodnicze będące przedmiotem ochrony, wyszczególnione w SDF występujące w zasięgu Nadleśnictwa Dobrocin

L.p.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony				Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie ewentualnego oddziaływania negatywnego	Działanie ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w urządzanym obiekcie
			Odnowienia i zalesienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne		
1	3	5	6	7	8	9	10	11
1	torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe) 7110	1	brak	brak	brak	brak	Są to 3 płaty na 4 wydzieleniach o łącznej pow. 8,33 ha dobrze wykształconych i zachowanych. Wszystkie płaty porasta bagienno sosnowy z domieszką brzozy. Nie występuje zagrożenie znacząco negatywnego oddziaływania planu urządzenia lasu na to siedlisko przyrodnicze.	W miarę możliwości utrzymanie/ poprawa istniejących warunków wodnych. PZO przewiduje trwałe usunięcie drzewostanu z płatów siedliska. Działanie ochronne do podjęcia po przeprowadzeniu uzgodnień pomiędzy RDOŚ Olsztyn a Nadleśnictwem.
		2	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak		
2	torfowiska wysokie zdegradowane, zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji 7120	1	brak	brak	brak	brak	Wyróżniono 1 płat o pow. 65,56 ha. na 14 wydzieleniach. Nie zaprojektowano działań gospodarczych. Nie występuje zagrożenie znacząco negatywnego oddziaływania planu urządzenia lasu na to siedlisko przyrodnicze.	Zachowanie powierzchni siedliska, w miarę możliwości utrzymanie/poprawa istniejących warunków wodnych.
		2	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak		
3	grąd subatlantycki 9160	1	brak	0; +3	brak	brak	Siedlisko obejmuje 2 płaty o powierzchni 14,65 ha na 4 wydzieleniach. Zaprojektowano cięcia trzebieżowe skupione na pozyskaniu gatunków wczesnosukcesyjnych (np. Brz) oraz uwzględniające strefy buforowe bez zabiegu wokół zabagnień. Nie występuje zagrożenie znacząco negatywnego oddziaływania planu urządzenia lasu na to siedlisko przyrodnicze.	-pozyskanie głównie gatunków wczesnosukcesyjnych (np. Brz) -zaplanowanie stref buforowych bez zabiegu wokół zabagnień. ew. Rezygnacja z zabiegu w starszych wydzieleniach (wiek gat. panującego >100 lat) - tzw. okres „czyszy w lesie” przed odnowieniem rębnią złożoną.
		2	brak	+2	brak	brak		
		3	brak	+1	brak	brak		
4	sosnowe bory i lasy bagienne 91D0	1	brak	0	brak	brak	Siedlisko obejmuje 3 płaty o powierzchni 104,67 ha na 28 wydzieleniach. Na 1 wydzieleniu o powierzchni 5,07 ha zaplanowano cięcia trzebieżowe. Ochrona zachowawcza. Nie występuje zagrożenie znacząco negatywnego oddziaływania planu urządzenia lasu na to siedlisko przyrodnicze.	Zachowanie powierzchni siedliska. W miarę możliwości utrzymanie/ poprawa istniejących warunków wodnych. Preferowanie pozyskania gatunków liściastych
		2	brak	-1; +1; +3	brak	brak		
		3	brak	+2	brak	brak		

¹⁾ Symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

+ (plus) - wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) - wpływ obojętny, - (minus) wpływ ujemny, negatywny, brak - gdy brak danej czynności w planie;

1. oddziaływanie krótkoterminowe, 2 oddziaływanie średnioterminowe, 3. oddziaływanie długoterminowe (np. -3. to symbol znaczącego oddziaływania długookresowego to jest oddziaływania znacząco negatywnego);

²⁾ Wskaźniki zachowania stanu:

- Kryterium 1: Naturalny zasięg i powierzchnia siedliska przyrodniczego w obrębie tego zasięgu są stałe lub zwiększają się: zwiększają się (+), pozostają bez zmian (0), zmniejszają się (-),

- Kryterium 2: Struktura drzewostanów i funkcje konieczne do długotrwałego zachowania siedliska przyrodniczego istnieją i prawdopodobnie będą istnieć nadal: poprawiają się (+), pozostają bez zmian (0), pogarszają się (-),

- Kryterium 3: Stan ochrony typowych gatunków siedliska przyrodniczego jest korzystny: poprawia się (+), pozostaje bez zmian (0), pogarsza się (-);

³⁾ Zadania gospodarcze formułowane na poziomie ogólnym (nie adresowane do wydziałów drzewostanowych, np. zadania z zakresu ochrony przeciwpożarowej) nie kwalifikują się do ujęcia w formie macierzy, stąd omówienie ich przewidywanego wpływu w formie tekstowej.

Tabela 4.XXIII Prognozowany wpływ planu urządzenia lasu na cele i przedmioty ochrony OZW Budwity PLH280010- gatunki roślin i zwierząt (z wyjątkiem ptaków) oraz ich siedliska wyszczególnione w SDF występujące w zasięgu Nadleśnictwa Dobrocin

L.p.	Nazwa gatunku rośliny lub zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony				Ogólne uwagi o siedliskach gatunków roślin lub zwierząt i ich stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie ewentualnego oddziaływania negatywnego	Działanie ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w urządzonym obiekcie
			Odnowienia i zalesienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne		
1	3	5	6	7	8	9	10	11
1.	<i>Bombina bombina</i> (kumak nizinny) 1188	1	brak	brak	brak	brak	Ze względu na dużą liczebność i ciągle zachodzące zmiany miejsc zasiedlenia, obecnie nie jest prowadzona wiążąca inwentaryzacja lokalizacji miejsc występowania	Ochrona zabagnień, zbiorników wodnych, ochrona gatunkowa.
		2	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak		

¹⁾ Symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

+ (plus) - wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) - wpływ obojętny, - (minus) wpływ ujemny, negatywny, brak - gdy brak danej czynności w planie;

1. oddziaływanie krótkoterminowe, 2 oddziaływanie średnioterminowe, 3. oddziaływanie długoterminowe (np. -3. to symbol znaczącego oddziaływania długookresowego to jest oddziaływania znacząco negatywnego);

²⁾ Wskaźniki zachowania stanu:

- Kryterium 1: Liczebność populacji gatunku wskazuje na to, że utrzyma się w długim okresie jako żywy składnik swoich siedlisk przyrodniczych: liczebność populacji zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-),

- Kryterium 2: Naturalny zasięg występowania gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-),

- Kryterium 3: Powierzchnia siedlisk odpowiednich dla rozwoju gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-);

³⁾ Zadania gospodarcze formułowane na poziomie ogólnym (nie adresowane do wydziałów drzewostanowych, np. zadania z zakresu ochrony przeciwpożarowej) nie kwalifikują się do ujęcia w formie macierzy, stąd omówienie ich przewidywanego wpływu w formie tekstowej.

Tabela 4.XXIV Prognozowany wpływ planu urządzenia lasu na cele i przedmioty ochrony SOO Jezioro Wukńniki PLH280038 - siedliska przyrodnicze będące przedmiotem ochrony, wyszczególnione w SDF występujące w zasięgu Nadleśnictwa Dobrocin

L.p.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony				Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie ewentualnego oddziaływania negatywnego	Działanie ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w urządzanym obiekcie
			Odnowienia i zalesienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne		
1	3	5	6	7	8	9	10	11
1	Grąd subatlantycki 9160	1	brak	0	brak	brak	Jest to 1 płat o pow. 15,67 ha na 8 wydzieleniach. dobrze wykształconych i zachowanych. Na 1 wydzieleniu o pow. 4,56 ha zaplanowano cięcia trzebieżowe. Nie występuje zagrożenie znacząco negatywnego oddziaływania planu urządzenia lasu na to siedlisko przyrodnicze.	Pozostawianie: -buforu o szerokości 60 m wokół jeziora bez zabiegu (ok. 40 a); -posuszu jałowego i wszystkich drzew dziuplastych; -dopuszczalne pozyskanie złomów itp. stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa powszechnego i ruchu drogowego pod warunkiem pozostawienia min. 10% masy na gruncie;
		2	brak	+1; +2	brak	brak		
		3	brak	+1; +2	brak	brak		

¹⁾ Symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

+ (plus) - wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) - wpływ obojętny, - (minus) wpływ ujemny, negatywny, brak - gdy brak danej czynności w planie;

1. oddziaływanie krótkoterminowe, 2 oddziaływanie średnioterminowe, 3. oddziaływanie długoterminowe (np. -3. to symbol znaczącego oddziaływania długookresowego to jest oddziaływania znacząco negatywnego);

²⁾ Wskaźniki zachowania stanu:

- Kryterium 1: Naturalny zasięg i powierzchnia siedliska przyrodniczego w obrębie tego zasięgu są stałe lub zwiększają się: zwiększają się (+), pozostają bez zmian (0), zmniejszają się (-),

- Kryterium 2: Struktura drzewostanów i funkcje konieczne do długotrwałego zachowania siedliska przyrodniczego istnieją i prawdopodobnie będą istnieć nadal: poprawiają się (+), pozostają bez zmian (0), pogarszają się (-),

- Kryterium 3: Stan ochrony typowych gatunków siedliska przyrodniczego jest korzystny: poprawia się (+), pozostaje bez zmian (0), pogarsza się (-);

³⁾ Zadania gospodarcze formułowane na poziomie ogólnym (nie adresowane do wydzieli drzewostanowych, np. zadania z zakresu ochrony przeciwpożarowej) nie kwalifikują się do ujęcia w formie macierzy, stąd omówienie ich przewidywanego wpływu w formie tekstowej.

Tabela 4.XXV Prognozowany wpływ planu urządzenia lasu na cele i przedmioty ochrony SOO Niedźwiedzie Wielkie PLH280050- siedliska przyrodnicze będące przedmiotem ochrony, wyszczególnione w SDF występujące w zasięgu Nadleśnictwa Dobrocin

L.p.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony				Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie ewentualnego oddziaływania negatywnego	Działanie ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w urządzanym obiekcie
			Odnowienia i zalesienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne		
1	3	5	6	7	8	9	10	11
1	żyzne buczyny 9130	1	0	0	0	brak	Jest to 1 płat o łącznej pow. 57,21 ha na 11 wydzieleniach, dobrze wykształconych i zachowanych. Zabiegi pielęgnacyjne zaplanowano na 28,94 ha (w 8 wydzieleniach); Rębnie złożone zaplanowano w 3 wydzieleniach na 15,42 ha; odnowienia w ramach rębni zaplanowano na 6,26 ha.	-ograniczenie intensywności cięć -ograniczenie pozyskania Db i Lp. -pozostawianie wszystkich drzew dziuplastych i posuszu jałowego -dopuszczalne obalanie złomów, wykrotów itp. bez pozyskania surowca;
		2	+3; -1	+2; -2; -3	+3; -2	brak		
		3	+3; -1	+3; -1; -2	+1; -2	brak		
2	grąd subatlantycki 9160	1	brak	0	brak	brak	Wyróżniono 2 płaty o pow. 18,48 ha na 4 wydzieleniach. Przewiduje się utrzymanie naturalności siedliska. Dla 2 wydzieleni zaprojektowano cięcia trzebieżowe na pow. 5,12 ha. Nie występuje zagrożenie znacząco negatywnego oddziaływania planu urządzenia lasu na to siedlisko przyrodnicze.	Ograniczenie intensywności cięć oraz ograniczenie pozyskania Db i Lp.
		2	brak	+1; +3; -2	brak	brak		
		3	brak	+1; +2; +3	brak	brak		

¹⁾ Symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

+ (plus) - wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) - wpływ obojętny, - (minus) wpływ ujemny, negatywny, brak - gdy brak danej czynności w planie;

1. oddziaływanie krótkoterminowe, 2 oddziaływanie średnioterminowe, 3. oddziaływanie długoterminowe (np. -3. to symbol znaczącego oddziaływania długookresowego to jest oddziaływania znacząco negatywnego);

²⁾ Wskaźniki zachowania stanu:

- Kryterium 1: Naturalny zasięg i powierzchnia siedliska przyrodniczego w obrębie tego zasięgu są stałe lub zwiększają się: zwiększają się (+), pozostają bez zmian (0), zmniejszają się (-),

- Kryterium 2: Struktura drzewostanów i funkcje konieczne do długotrwałego zachowania siedliska przyrodniczego istnieją i prawdopodobnie będą istnieć nadal: poprawiają się (+), pozostają bez zmian (0), pogarszają się (-),

- Kryterium 3: Stan ochrony typowych gatunków siedliska przyrodniczego jest korzystny: poprawia się (+), pozostaje bez zmian (0), pogarsza się (-);

³⁾ Zadania gospodarcze sformułowane na poziomie ogólnym (nie adresowane do wydzieleni drzewostanowych, np. zadania z zakresu ochrony przeciwpożarowej) nie kwalifikują się do ujęcia w formie macierzy, stąd omówienie ich przewidywanego wpływu w formie tekstowej.

Tabela 4.XXVI Prognozowany wpływ planu urządzenia lasu na cele i przedmioty ochrony SOO Niedźwiedzie Wielkie PLH280050- gatunki roślin i zwierząt (z wyjątkiem ptaków) oraz ich siedliska wyszczególnione w SDF występujące w zasięgu Nadleśnictwa Dobrocin

L.p.	Nazwa gatunku rośliny lub zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony				Ogólne uwagi o siedliskach gatunków roślin lub zwierząt i ich stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie ewentualnego oddziaływania negatywnego	Działanie ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w urządzanym obiekcie
			Odnowienia i zalesienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne		
1	3	5	6	7	8	9	10	11
1.	<i>Osmoderma eremita</i> (pachnica dębowa) 1084	1	+3; -1; -2	+3; -1; -2	+3; -1; -2	brak	Na całym obszarze SOO Niedźwiedzie Wielkie (łącznie 89,17 ha, z czego 86,75 ha zalesione/zadrzewione) gatunek może potencjalnie występować. Na 3 wydzieleniach (15,42 ha) zaplanowano rębnie złożone. Na 3 wydzieleniach zaplanowano odnowienia w ramach rębni złożonych (6,26 ha). Na 10 wydzieleniach (34,06 ha) zaplanowano cięcia pielęgnacyjne (częściowo w ramach rębni złożonych). Na potencjalnych stanowiskach nie występuje zagrożenie znacząco negatywnego oddziaływania planu urządzenia lasu na gatunek i jego siedlisko.	W wyselekcjonowanych trzebieżach: -utrzymanie wysokiego zwarcia i zadrzewienia przez zmniejszenie intensywności trzebieży o połowę (do 20 m ³ /ha); -wyłączenie z pozyskania gatunków Db i Lp We wszystkich zabiegach: -pozostawianie posuszu jałowego i wszystkich drzew dziuplastych; -dopuszczalne wyłącznie obalanie złomów, wykrotów itp. stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa powszechnego i ruchu drogowego bez pozyskania surowca;
	2	+3; -1;	+2; -1; -2; -3	+2; -1	brak			
	3	+3; -1	+1; +3; -1; -2	+1; +2	brak			

¹⁾ Symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

+ (plus) - wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) - wpływ obojętny, - (minus) wpływ ujemny, negatywny, brak - gdy brak danej czynności w planie;

1. oddziaływanie krótkoterminowe, 2 oddziaływanie średnioterminowe, 3. oddziaływanie długoterminowe (np. -3. to symbol znaczącego oddziaływania długookresowego to jest oddziaływania znacząco negatywnego);

²⁾ Wskaźniki zachowania stanu:

- Kryterium 1: Liczebność populacji gatunku wskazuje na to, że utrzyma się w długim okresie jako żywotny składnik swoich siedlisk przyrodniczych: liczebność populacji zwiększa się (+), zmniejsza się (-), pozostaje bez zmian (0),

- Kryterium 2: Naturalny zasięg występowania gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-),

- Kryterium 3: Powierzchnia siedlisk odpowiednich dla rozwoju gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-);

³⁾ Zadania gospodarcze formułowane na poziomie ogólnym (nie adresowane do wydziałów drzewostanowych, np. zadania z zakresu ochrony przeciwpożarowej) nie kwalifikują się do ujęcia w formie macierzy, stąd omówienie ich przewidywanego wpływu w formie tekstowej.

4.2.2 Wpływ ustaleń planu urządzenia lasu na chronione gatunki ptaków na obszarze Natura 2000

Na gruntach Nadleśnictwa Dobrocin leżących w zasięgu obszaru Dolina Pasłęki PLB280002 stwierdzono występowanie co najmniej 8 gatunków ptaków, będących przedmiotem ochrony na tym obszarze. Oceniono wpływ ustaleń obowiązującego planu urządzenia lasu na te gatunki.

Użytkowanie rębne na obszarze Dolina Pasłęki PLB280002 położonym w zasięgu Nadleśnictwa Dobrocin zaprojektowano na powierzchni 4,62 ha (4 wydzielenia), w tym rębnią zupełną na 2,03 ha (2 wydzielenia), rębnie złożone (IIIA/B) na 2,59 ha. Wraz z cięciami rębnymi zaprojektowano pozostawienie 5% starodrzewu. Dzięki takiemu sposobowi użytkowania możliwe będzie zróżnicowanie wiekowe składów gatunkowych i dostosowanie ich do siedliska. W programie ochrony przyrody podano wskazania dotyczące kształtowania stref ekotonowych i granicy lasu z terenami otwartymi. Takie zasady gospodarowania sprzyjają zwiększaniu różnorodności biologicznej i tworzą korzystniejsze warunki bytowania dla wielu gatunków ptaków chronionych na terenie ostoi.

Zabiegi pielęgnacyjne (CW - czyszczenia wczesne, CP - czyszczenia późne, TW- trzebieże wczesne i TP - trzebieże późne) w Dolinie Pasłęki zaplanowano w na łącznej powierzchni 58,92 ha. W ciągu roku prace pielęgnacyjne są przeciętnie wykonywane na 10 % powierzchni (w odniesieniu do powierzchni gruntów całego Nadleśnictwa), zaś w jednym miesiącu powierzchnia obejmuje przeciętnie 0,49 ha powierzchni obszaru Dolina Pasłęki położonych na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Dobrocin.

Odnowienia zaplanowano na powierzchni 2,93 ha w PLB280002 Dolina zgodnie z przyjętymi dla danego typu siedliska leśnego typem drzewostanu i składem gatunkowym upraw (Tabela 4.XV; Tabela 4.XXVII). Przedstawione składy gatunkowe upraw uwzględniają żyzność i różnorodność siedlisk w Nadleśnictwie, stwarzając możliwość wyprowadzenia urozmaiconych drzewostanów pod względem udziału gatunkowego.

Tabela 4.XXVII Przyjęte na Komisji Założeń Planu (KZP) i Naradzie Techniczno-Gospodarczej (NTG) typy drzewostanów (TD) i orientacyjne składy gatunkowe upraw

Siedlisko	Typ drzewostanu	Przykładowy skład gatunkowy uprawy
1	2	3
Bśw	So	So 80, inne 20
Bw	So	So 70, inne 30
	Św-Brz	Brz 50, Św 30, inne 20
	Św-So	So 50, Św 30, inne 20
Bb	So	So 80, inne 20
	So-Brz	Brz 50, So 30, inne 20
BMśw	So	So 80, inne 20
	Bk-So	So 60, Bk 30, inne 10
	Db-So	So 60, Db 30, inne 10
BMw	Św-So	So 50, Św 30, inne 20
	Brz-So	So 50, Brz 30, inne 20
	Brz-So-Św	Św 40, So 30, Brz 20, inne 10
BMb	So	So 80, inne 20
	So-Św	Św 50, So 30, inne 20
	Św-So-Brz	Brz 40, So 30, Św 20, inne 10
LMśw	Bk-So	So 50, Bk 30, inne 20
	So-Bk	Bk 50, So 30, inne 20
	Db-So	So 50, Db 30, inne 20
	Db-Bk	Bk 50, Db 30, inne 20
	Brz-Bk	Bk 50, Brz 30, inne 20
	<u>Gb-Lp-Db</u>	<u>Db 40, Lp 30, Gb 20, inne 10</u>
LMw	So-Św	Św 50, So 30, inne 20
	So-Db	Db 50, So 30, inne 20
LMb	OI	OI 70, inne 30
	Brz-OI	OI 50, Brz 30, inne 20
Lśw	Db	Db 70, inne 30
	Bk	Bk 80, inne 20
	Bk-Db	Db 50, Bk 30, inne 20
	Db-Bk	Bk 50, Db 30, inne 20
	Lp-Db	Db 50, Lp 30, inne 20
	Lp-Bk	Bk 50, Lp 30, inne 20
	Gb-Lp-Db	Db 40, Lp 30, Gb 20, inne 10
	Jw-Lp-Db	Db 40, Lp 30, Jw 20, inne 10
Lw	Db	Db 70, inne 30
	<u>OI-Db</u>	<u>Db 40, OI 40, inne 20</u>
Lł	Db	Db 70, inne 30
	Js-OI*	OI 50, Js 30, inne 20
OI	OI	OI 80, inne 20
OIJ	OI-Js*	Js 50, OI 30, inne 20
	Js-OI*	OI 60, Js 30, inne 10

*w typach drzewostanów z gatunkiem Js - do czasu ustąpienia zespołu chorób dopuszcza się zastąpienie go innymi gatunkami takimi jak: OI, Św, Db, Kl, Wz, Lp

OI-Db- **podkreśleniem** i **pogrubieniem** oznaczono Typy Drzewostanów dołączone do listy TD podczas Narady Techniczno-Gospodarczej

Zaprojektowany sposób użytkowania pozwoli na zwiększenie udziału drzewostanów starszych niż 100-letnie w powierzchni gruntów leśnych (Tabela 4.XVI).

Plan urządzenia lasu oparty na zasadach prowadzenia zrównoważonej wielofunkcyjnej gospodarki leśnej (preferowanie rębni złożonych, kształtowanie drzewostanów w kierunku zróżnicowania gatunkowego i wiekowego, zwiększanie zasobów martwego drewna) sprzyja zachowaniu stanu ochrony poszczególnych gatunków. Jednak ze względu na fakt, że plany urządzenia lasu nie podają terminów przeprowadzenia zabiegów, wskazane jest monitorowanie drzewostanów przed wykonaniem cięć (zarówno rębni, jak i trzebieży) pod kątem występowania gatunków chronionych. W szczególności dotyczy to okresu lęgowego (II-VIII) oraz ewentualnego zasiedlenia przez gatunki z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej będących przedmiotem ochrony na terenie obszaru specjalnej ochrony ptaków. W przypadku odnalezienia gniazd gatunków ptaków objętych ochroną strefową **należy** wdrożyć odpowiednie procedury zgodne z zapisami zawartymi w Ustawie o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. ([tekst jedn. Dz.U. 2020 poz. 55](#)).

Podkreślić należy, iż stanowisko gatunku podlega ochronie strefowej z momentem rozpoczęcia procedury przez RDOŚ. Oznacza to, że potencjalne strefy będące w fazie projektu powinny spełniać rygory ochrony takie same jak strefy już powołane decyzją RDOŚ. Zatem z chwilą rozpoczęcia projektowania strefy dla zgłoszenia o gniazdowaniu gatunku, gospodarka leśna podlega ograniczeniom zgodnym z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r ([Dz.U. 2016 poz. 2183 z późn. zmianami](#)).

Tabela 4.XXVIII Lokalizacja i planowane zabiegi gospodarcze na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Dobrocin położonych w granicach obszaru Dolina Pasłęki według przedmiotów ochrony (stan na 1.01.2020)

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF	Lokalizacja na mapie przeglądowej nadleśnictwa (obręb leśny, oddział, pododdział) ¹⁾	Planowane zabiegi gospodarcze [ha]								
			zalesienia [ha]	odnowienia [ha]	pielęgnowanie drzewostanów [ha]	rodzaj rębni [ha]					
						I	II	III	IV	V	razem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. PLB280002 Dolina Pasłęki - gatunki ptaków oraz ich ostoje wg SDF											
Położenie obszaru PLB280002 na gruntach Nadleśnictwa		Dolina Pasłęki obejmuje oddziały/wydziały.: 5 a,b,c; 9-13; 18 b; 21, 178, 269;									
Powierzchnia obszaru Natura 2000 na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa: 154,89 ha			-	2,93	58,92	2,03		2,59			4,62
Powierzchnia stref ochrony ptaków wymagających ustalenia stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania: 9,97 ha			Nie zaprojektowano żadnych zabiegów gospodarczych w strefach całorocznej ochrony ptaków								
1.	<i>Alcedo atthis</i> (zimorodek) A229 - C	Stwierdzono występowanie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.	<i>Circus aeruginosus</i> (błotniak stawowy) A081 - C	Stwierdzono występowanie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.	<i>Clanga Pomarina</i> (orlik krzykliwy) A89 - B	40 stanowisk na gruntach Nadleśnictwa	-	x	x	x	x	x			x
4.	<i>Grus grus</i> (żuraw) A127 - D	Stwierdzono występowanie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.	<i>Milvus milvus</i> (kania ruda) A074 - C	1 stanowisko na gruntach Nadleśnictwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.	<i>Picus canus</i> (dzięcioł zielonosiwy) A234 - C	Stwierdzono występowanie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.	<i>Ciconia nigra</i> (bocian czarny) A030 - B	4 stanowiska na gruntach Nadleśnictwa									
8.	<i>Haliaeetus albicilla</i> (Bielik zwyczajny) A075 - B	9 stanowisk na gruntach Nadleśnictwa									

Tabela 4.XXIX Obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Pasłęki PLB280002 gatunki ptaków oraz ich ostoje wyszczególnione w SDF - prognozowany wpływ planu urządzenia lasu w zasięgu Nadleśnictwa Dobrocin

L.p.	Nazwa gatunku oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony				Ogólne uwagi o gatunkach ptaków i ich ostojach oraz uwagi szczegółowe w sprawie ewentualnego oddziaływania negatywnego	Działanie ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w urządzonym obiekcie
			Odnowienia i zalesienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne		
1	3	5	6	7	8	9	10	11
1.	<i>Alcedo atthis</i> (zimorodek) A229 - C	1	brak	brak	brak	brak	Planowane w planie urządzenia lasu zabiegi nie dotyczą siedlisk gatunku. Na stanowiskach nie występuje zagrożenie znacząco negatywnego oddziaływania planu urządzenia lasu na gatunek i jego siedlisko.	Ochrona gatunkowa
		2	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak		
2.	<i>Circus aeruginosus</i> (błotniak stawowy) A081 - C	1	brak	brak	brak	brak	Planowane w planie urządzenia lasu zabiegi nie dotyczą siedlisk gatunku. Na stanowiskach nie występuje zagrożenie znacząco negatywnego oddziaływania planu urządzenia lasu na gatunek i jego siedlisko.	Ochrona gatunkowa
		2	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak		
3.	<i>Clanga Pomarina</i> (orlik krzykliwy) A89 - B	1	+3; 0	+2; 0	+1; +3;	+1; +3;	Na gruntach Nadleśnictwa znajduje się 40 stref, z czego 14 w bezpośrednim sąsiedztwie i 1 na terenie PLB280002 Dolina Pasłęki. Na stanowiskach nie występuje zagrożenie znacząco negatywnego oddziaływania planu urządzenia lasu na gatunek i jego siedlisko.	Ochrona gatunkowa, ochrona strefowa, ochrona terenów otwartych w tym TUZ;
		2	0	0	0	0		
		3	+3; 0	+2; 0	+1; +3; -1	+1; +3; -1		
4	<i>Milvus milvus</i> (kania ruda) A074 - C	1	brak	brak	brak	brak	Na gruntach Nadleśnictwa znajduje się 1 stanowisko (w bezpośrednim sąsiedztwie PLB280002 Dolina Pasłęki)	Ochrona gatunkowa, ochrona strefowa,
		2	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak		
5	<i>Picus canus</i> (dzięcioł zielonosiwy) A234 - C	1	brak	brak	brak	brak	Na stanowiskach nie występuje zagrożenie znacząco negatywnego oddziaływania planu urządzenia lasu na gatunek i jego siedlisko.	Ochrona gatunkowa, pozostawianie drzew dziuplastych i posuzu jałowego
		2	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak		
6	<i>Ciconia nigra</i> (bocian czarny) A030 - B	1	brak	brak	brak	brak	Na gruntach Nadleśnictwa znajdują się 4 strefy (w tym 1 w bezpośrednim sąsiedztwie PLB280002 Dolina Pasłęki)	Ochrona gatunkowa, ochrona strefowa,
		2	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak		
7	<i>Haliaeetus albicilla</i> (Bielik zwyczajny) A075 - B	1	brak	brak	brak	brak	Na gruntach Nadleśnictwa znajduje się 9 stanowisk (w tym 2 w bezpośrednim sąsiedztwie PLB280002 Dolina Pasłęki)	Ochrona gatunkowa, ochrona strefowa,
		2	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak		

¹⁾ Symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

+ (plus) - wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) - wpływ obojętny, - (minus) wpływ ujemny, negatywny, brak - gdy brak danej czynności w planie;

1. oddziaływanie krótkoterminowe, 2 oddziaływanie średnioterminowe, 3. oddziaływanie długoterminowe (np. -3. to symbol znaczącego oddziaływania długookresowego to jest oddziaływania znacząco negatywnego);

²⁾ Wskaźniki zachowania stanu:

- Kryterium 1: Liczebność populacji gatunku wskazuje na to, że utrzyma się w długim okresie jako żywotny składnik swoich siedlisk przyrodniczych: liczebność populacji zwiększa się (+), zmniejsza się (-), pozostaje bez zmian (0),

- Kryterium 2: Naturalny zasięg występowania gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-),

- Kryterium 3: Powierzchnia siedlisk odpowiednich dla rozwoju gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-);

3) Zadania gospodarcze sformułowane na poziomie ogólnym (nie adresowane do wydziałów drzewostanowych, np. zadania z zakresu ochrony przeciwpożarowej) nie kwalifikują się do ujęcia w formie macierzy, stąd omówienie ich przewidywanego wpływu w formie tekstowej.

Tabela 4.XXX Powierzchniowa tabela klas wieku według gatunków panujących dla gruntów Nadleśnictwa Dobrocin w zasięgu obszaru Natura 2000 Dolina Pastęki PLB280002 (wg stanu na 1.01.2020 r.)

153

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione					Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent %
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe	I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione				grunty wszystkie.		
	płazo-winy	haliz. zręby			1-10		11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140						141 i wyżej	
	powierzchnia w ha																							
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
SO								4,16	0,51		16,84	5,93	1,01	1,29		15,09	0,82	5,27				50,92	50,92	33,34
MD								2,15	1,34		2,15											5,64	5,64	3,69
ŚW								1,34	0,89	0,70				2,35								5,28	5,28	3,46
BK														1,33	1,85	0,76	1,25					5,19	5,19	3,4
DB					tak	1,34	1,66	4,74	6,20	5,44	3,38	2,49		1,10	2,98							29,33	29,33	19,2
GB																1,16						1,16	1,16	0,76
BRZ								4,38		1,52	5,82	7,56		6,12								25,40	25,40	16,63
OL				0,73	tak		3,55	3,42	4,77	6,49	1,88	3,94	0,92	0,46		0,64						26,07	26,80	17,55
OLS										1,12												1,12	1,12	0,73
LP										1,89												1,89	1,89	1,24
Ogółem	powierzchnia w ha			0,73		1,34	5,21	18,85	14,16	17,35	30,77	19,92	1,93	10,22	2,43	21,72	1,58	6,52				152,00	152,73	100
	procent			0,48	-	0,88	3,41	12,34	9,27	11,36	20,15	13,04	1,26	6,69	1,59	14,22	1,03	4,27	-	-	-	99,52	100	-

4.3 Wpływ ustaleń projektu planu na obszary chronionego krajobrazu

Projekt planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Dobrocin sporządzono zgodnie z przyjętymi w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olszynie Zasadami Dobrej Gospodarki Leśnej FSC. Zasady te obejmują:

- przestrzeganie regulacji prawnych obowiązujących w danym kraju,
- przestrzeganie praw własności do terenów leśnych,
- przestrzeganie praw ludności rdzennej,
- przestrzeganie zasad współpracy z lokalną ludnością i praw pracowników,
- racjonalne czerpanie korzyści z lasów,
- ochronę przyrody i bioróżnorodności leśnej,
- zakres planów gospodarczych,
- monitoring poszczególnych elementów i oceny gospodarki leśnej,
- ochronę lasów o szczególnej wartości,
- gospodarkę na plantacjach.

Przyjęcie wymienionych powyżej zasad dobrej gospodarki leśnej pozwala na dostosowanie działań gospodarczych i ochronnych zaprojektowanych w planie urządzenia lasu do ustaleń dotyczących czynnej ochrony ekosystemów leśnych na obszarze chronionego krajobrazu, którego część znajduje się w zasięgu Nadleśnictwa.

Składy gatunkowe upraw i typy drzewostanów są dostosowane do siedlisk leśnych występujących na terenie Nadleśnictwa (Tabela 4.XV). Pomniki przyrody są monitorowane i otoczone opieką. Wdrażane są programy dotyczące retencjonowania i ochrony wód (m.in. wyznaczenie lasów wodochronnych, realizacja projektów małej retencji). Na terenie LP ochroną objęto bagna, torfowiska i tereny podmokłe. Przeprowadzono aktualizację miejsc występowania chronionych gatunków roślin i zwierząt, nanosząc na warstwy mapy numerycznej ich rozmieszczenie. Zalecono egzekwowanie ochrony, pozostawianie biogrup oraz wykonywanie cięć przy wysokiej pokrywie śnieżnej w stwierdzonych miejscach występowania gatunków chronionych roślin. W *Programie ochrony przyrody* dla Nadleśnictwa propagowane jest rekreacyjno-wypoczynkowe zagospodarowanie lasów oraz edukacja przyrodnicza społeczeństwa. Na mapy zagospodarowania turystycznego naniesiono przebieg tras turystycznych i ścieżek dydaktycznych na terenie Nadleśnictwa i w jego otoczeniu.

Wszystkie wymienione powyżej działania i zalecenia pozwalają na prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej na wszystkich Obszarach Chronionego Krajobrazu, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju oraz z zasadami zawartymi w uchwałach, na podstawie których obszary powołano.

Projekt planu urządzenia lasu nie wywiera negatywnego wpływu na obszary chronionego krajobrazu, przeciwnie sprzyja zachowaniu w dobrej kondycji środowiska przyrodniczego w ich obrębie.

Wersja Publiczna

Tabela 4.XXXI Powierzchniowa tabela klas wieku według gatunków panujących Nadleśnictwo Dobrocin (wg stanu na 1.01.2020 r.)

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione					Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku											KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent	
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe	I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.		
	plazo winy	haliz. zręby			1-10		11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140							141 i wyżej
powierzchnia w ha/międzyszość w m ³																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
SO		1,30	4,34	23,26		49,03	60,67	153,11	129,87	147,93	477,01	452,85	277,23	153,96	237,61	352,09	53,22	57,89	305,43	1,50		2909,40	2938,30	18,94
MD						6,05	8,30	63,09	87,55	97,61	70,48	5,43	4,62	10,25	9,84			9,16				372,38	372,38	2,40
ŚW				6,87		5,39	4,12	142,02	113,83	196,26	142,76	11,22	11,54	14,32	8,52	8,30	2,28		2,56			663,12	669,99	4,32
JD							13,71	4,78								0,57						19,06	19,06	0,12
DG								0,67								0,70						1,37	1,37	0,01
BK		2,50	15,96	2,30		93,03	338,35	509,73	570,84	309,40	474,47	189,14	133,01	217,24	246,48	394,78	78,51	81,58	424,71	85,23		4146,50	4167,26	26,87
DB		4,41	51,46	45,89		214,76	367,22	856,51	199,51	347,59	353,93	266,00	19,10	54,55	105,94	369,63	228,53	162,35	30,62			3576,24	3678,00	23,71
DB.S						34,59	6,20									5,63	17,53					63,95	63,95	0,41
DB.C								13,18	0,16						3,35				3,73			20,42	20,42	0,13
JW						1,24	7,11	1,27	16,02	5,97	3,74	14,64	10,17		3,16	3,29						66,61	66,61	0,43
WZ							1,53					2,98				4,20						8,71	8,71	0,06
JS										1,63	1,59	0,65	3,27	0,78	2,91		6,78					17,61	17,61	0,11
GB							2,39	13,25		1,27	12,36	8,76	20,78	10,79	3,04	4,10			2,85			79,59	79,59	0,51
BRZ				101,71		9,06	94,89	137,79	105,35	123,73	365,92	461,17	287,08	111,51	19,68	1,20			48,28			1765,66	1867,37	12,04
OL		3,40	3,74	158,14		35,53	116,16	120,46	129,66	213,48	153,53	121,52	76,22	64,68	35,05	14,06	7,37		5,50			1093,22	1258,50	8,11
OLS										4,32												4,32	4,32	0,03
OS							4,03			0,72	3,26		4,28									12,29	12,29	0,08
LP						0,88	78,11	89,43	6,53	6,03	16,21	10,99	15,27	21,15	2,34	10,28			9,05			266,27	266,27	1,72
Ogółem		11,61	75,50	338,17		449,56	1098,76	2108,65	1359,99	1455,94	2075,26	1545,35	862,57	659,23	677,92	1168,83	394,22	310,98	832,73	86,73		15086,72	15512,00	100
Procent		0,07	0,49	2,18		2,90	7,08	13,59	8,77	9,39	13,38	9,96	5,56	4,25	4,37	7,54	2,54	2,00	5,37	0,56		97,26	100,00	100

Tabela 4.XXXII Powierzchniowa tabela klas wieku według gatunków panujących Nadleśnictwo Dobrocin (prognozowany stan na 31.12.2029 r.)

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Prześc. na gr. zai.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku											KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent		
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stałe		I		II		III		IV		V		VI				VII	VIII		grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.
	plazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91- 100	101- 120				121- 140	141 i wyżej			
						powierzchnia w ha/międzkość w m ³																		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
SO			4,34	23,26		40,80	49,03	60,67	153,11	128,75	147,93	461,14	444,36	274,69	134,85	193,71	127,83	72,47	329,49			2618,83	2646,43	17,06
MD							6,05	8,30	63,09	87,55	97,61	70,48	5,43	4,62	8,84	7,41		9,16	3,84			372,38	372,38	2,40
ŚW				6,87		0,59	5,39	4,12	142,02	108,68	195,30	133,04	11,22	6,09	4,35	0,63	9,26		5,64			626,33	633,20	4,08
JD								20,33	4,78										0,57			25,68	25,68	0,17
DG										0,67							0,70					1,37	1,37	0,01
BK			15,96	2,30		79,96	190,24	547,09	602,39	576,07	309,40	474,47	189,14	130,76	200,85	175,69	66,33	107,86	528,59	26,75		4205,59	4223,85	27,22
DB			51,46	45,89		158,00	297,13	465,84	862,15	199,51	347,59	353,93	266,00	19,10	54,55	256,29	322,22	213,33	73,37			3889,01	3986,36	25,70
DB.S							80,08	18,60								5,63	4,66	12,87				121,84	121,84	0,79
DB.C									13,18	0,16						0,78			1,88			16,00	16,00	0,10
JW							1,24	7,11	1,27	16,02	5,97	3,74	13,69	3,25		5,09			9,23			66,61	66,61	0,43
WZ								1,53					2,98				4,20					8,71	8,71	0,06
JS										1,63	1,59	0,65	3,27	0,78	2,91	2,84		2,43				16,10	16,10	0,10
GB								2,39	13,25	1,27	12,36	8,76	20,78	10,79	4,20	2,94						76,74	76,74	0,49
BRZ				101,71			9,06	94,89	137,79	105,35	123,73	365,92	282,79	104,18	55,69	19,68	1,20		396,70			1696,98	1798,69	11,60
OL			3,74	158,14		6,57	36,43	116,16	120,46	129,66	213,48	153,53	115,71	65,22	54,81	39,22	13,78		16,47			1081,50	1243,38	8,02
OLS											4,32											4,32	4,32	0,03
OS									4,03		0,72	3,26		4,28								12,29	12,29	0,08
LP							1,71	78,11	89,43	6,53	6,03	16,21	7,66	15,27	21,15	11,22	1,40		3,33			258,05	258,05	1,66
Ogółem			75,50	338,17		285,92	676,36	1425,14	2206,95	1358,95	1454,98	2049,67	1348,39	651,51	546,66	723,16	556,66	415,69	1371,54	26,75		15098,33	15512,00	100
Procent			0,49	2,18		1,84	4,36	9,19	14,24	8,76	9,38	13,21	8,69	4,20	3,52	4,66	3,59	2,68	8,84	0,17		97,33	100,00	100

5. DZIAŁANIA ZAPOBIEGAJĄCE WYSTĄPIENIU NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

5.1 Ogólne wytyczne i zalecenia prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej

Zadania w planie urządzenia lasu zostały zaprojektowane w taki sposób, aby prowadzona w oparciu o nie wielofunkcyjna, trwale zrównoważona gospodarka leśna przynosiła pozytywne efekty w wielu dziedzinach. Oznacza to działalność zmierzającą do kształtowania i wykorzystywania lasów w taki sposób i w takim tempie, aby zapewnić zachowanie ich bogactwa i różnorodności biologicznej, żywotności, potencjału regeneracyjnego oraz wysokiej produktywności, przy zachowaniu zdolności (teraz i w przyszłości) do wypełniania wszystkich ważnych funkcji ochronnych, gospodarczych i społecznych na poziomie lokalnym, narodowym i globalnym, bez szkody dla innych ekosystemów. Zgodnie z ustawą o lasach, podstawą prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej jest plan urządzenia lasu.

5.2 Ochrona siedlisk przyrodniczych

Inwentaryzacja siedlisk przyrodniczych wymagających ochrony, w tym siedlisk przyrodniczych o znaczeniu priorytetowym, występujących w Nadleśnictwie Dobrocin jest pierwszym krokiem do ich zachowania i ochrony. Przy określaniu siedlisk opierano się na przeprowadzonych na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa pracach glebowo-siedliskowych, inwentaryzacji przyrodniczej z lat 2007-2008, weryfikacji leśnych siedlisk przyrodniczych w Nadleśnictwie, oraz planach zadań ochronnych dla siedliskowych obszarów Natura 2000: Jezioro Wuksniki PLH280038, Niedźwiedzie Wielkie PLH280050, Rzeką Pasłęka PLH280006 i Budwity PLH280010. Wszelkie działania gospodarcze, odnowienia i zalecenia ochronne zaprojektowano w oparciu o dane zawarte w operacie glebowo-siedliskowym. Dzięki znajomości ich stanu i położenia możliwy jest dobór takich sposobów prowadzenia gospodarki leśnej, które umożliwią utrzymanie charakteru tych siedlisk.

5.2.1 Chronione siedliska leśne

Ochrona leśnych siedlisk przyrodniczych odbywa się w dwojaki sposób: poprzez zachowanie i brak ingerencji w zachodzące w nich procesy lub przez odtwarzanie tych zbiorowisk za pomocą odpowiednio dobranych rębni i składów odnowieniowych. Dla siedlisk przyrodniczych zaprojektowano składy gatunkowe upraw i typy drzewostanów zgodne z naturalnymi typami lasu (Matuszkiewicz 2007) (Tabela 4.XV). Zaprojektowane zabiegi gospodarcze nie będą wywierały długofalowo w trakcie realizacji negatywnego wpływu na siedliska, a w większości wypadków wpływ ten będzie pozytywny np. wprowadzanie gatunków liściastych w odnowieniach gniazd przy rębniach złożonych czy inicjowanie odnowień naturalnych. Wykonywanie zrębów zupełnych, w krótkim okresie czasu na żyznych siedliskach może mieć pod pewnymi względami wpływ negatywny na siedliska. Jednak w średnim oraz dłuższym okresie czasu (10 czy też 50 lat) wpływ ten zostanie zniwelowany pozytywnymi efektami odnowienia powierzchni zrębowej. Wprowadzone zostaną gatunki odpowiednie dla danego siedliska. Ponadto dla części siedlisk np. siedlisk borowych, typowa gospodarka zrębowa z odnowieniami sztucznymi jest czynnikiem sprzyjającym ich zachowaniu. Na użytkowanych powierzchniach zaprojektowano pozostawienie części starego drzewostanu w postaci kęp (biogrup).

5.2.2 Chronione siedliska nieleśne

Ochrona większości nieleśnych siedlisk przyrodniczych częściowo odbywa się poprzez brak ingerencji w obszary, na których te siedliska występują (bagna, mszary, torfowiska), jak też poprzez projektowanie stref ekotonowych w ich najbliższym otoczeniu. Podejście takie ma swoje odzwierciedlenie w zapisach planu urządzenia lasu zawartych w programie ochrony przyrody oraz w elaboracie. Drugim elementem ochrony siedlisk nieleśnych jest ochrona czynna. Na obszarze rezerwatu „Zielony Mechacz” (OZW Budwity PLH280010) w ramach projektu „Kompleksowa ochrona torfowisk wysokich na terenie województwa warmińsko-mazurskiego” (POIS.05.01.00-00-215/09) w okresie 01.03.2011-30.11.2014 prowadzono działania renaturyzacyjne poprzez ograniczanie odpływu wody z torfowiska (Glińska-Lewczuk et al. 2014). Budowle, które powstały podczas realizacji tej inwestycji, mają za zadanie przywrócić właściwych stosunków wodnych. Dzięki nim następuje stopniowa poprawa kondycji

fizjologicznej i zwiększenie odporności na czynniki chorobotwórcze drzewostanów, poprawa warunków siedliskowych dla rozwoju grzybów i roślin, stworzenie nowych i powiększenie istniejących miejsc rozrodu wielu gatunków zwierząt związanych ze środowiskiem wodnym.

Wersja Publiczna

5.3 Ochrona rzadkich i chronionych gatunków

W planie urządzenia lasu zostały zestawione wszystkie wykonywane dotychczas inwentaryzacje gatunków chronionych i rzadkich. Informacje te zostały umieszczone w odpowiednich elementach planu i uwzględnione przy planowaniu zabiegów gospodarczych. Zaprojektowane w planie wskazania gospodarcze dają możliwość należytej ochrony poszczególnych gatunków.

5.3.1 Rzadkie i chronione rośliny

Podstawą ochrony gatunkowej roślin jest znajomość miejsc ich występowania. Dla Nadleśnictwa Dobrocin opracowano listę występujących tutaj roślin objętych ochroną gatunkową. Tam, gdzie było to możliwe określono aktualną lokalizację chronionych gatunków. Informacje te znalazły się w programie ochrony przyrody. Pozwoli to na obserwację stanu populacji gatunków chronionych, jak i na stosowanie w miarę potrzeb odpowiednich form ochrony.

Przykładem jest przeprowadzenie cięć pielęgnacyjnych zimą, przy pokrywie śnieżnej w miejscach występowania rzadkich i chronionych gatunków roślin, a także zalecenie pozostawiania biogrup obejmujących ich stanowiska. Przy skoncentrowanym występowaniu możliwe jest także wyłączenie fragmentów powierzchni z gospodarowania w postaci biogrup.

5.3.2 Rzadkie i chronione zwierzęta

Również w przypadku zwierząt skuteczna ochrona gatunkowa jest możliwa dzięki znajomości miejsc ich występowania. W programie ochrony przyrody zamieszczono listę gatunków zwierząt bytujących na terenie Nadleśnictwa wraz z lokalizacją znanych stanowisk, jednak zasadnym wydaje się przeprowadzenie rzetelnej, opartej o metodykę związaną z opracowaniami dotyczącymi obszarów Natura 2000, inwentaryzacji na znaczną skalę.

Występowanie gatunków ptaków objętych ochroną gatunkową ścisłą, dla których wyznaczane są strefy miejsc rozrodu i regularnego przebywania oraz terminy ochrony tych miejsc, ma istotne znaczenie w planowaniu gospodarki leśnej i ochronie miejsc ich bytowania. Strefy ochrony zostały ustalone w porozumieniu z RDOŚ

w Olsztynie. Wskazane pododdziały zaliczono do gospodarstwa specjalnego. Podczas planowania zabiegów gospodarczych, ochrona miejsc ich gniazdowania została uwzględniona w planie urządzenia lasu.

W przypadku bobra europejskiego w programie ochrony przyrody, jeśli szkody uznano za niewielkie, zalecono tolerowanie efektów jego „działalności”.

Stosowanie rębni złożonych pozwoli na stopniowe wprowadzanie zmian w środowisku leśnym i jak najdłuższe zachowanie dojrzałych drzew. Ponadto na powierzchniach zrębowych planowane jest pozostawianie grup starodrzewu, które w przyszłości tworzyć będą ważny element struktury lasu potrzebny gatunkom preferującym stare drzewa.

Ochrona bagien i torfowisk, kształtowanie stref ekotonowych nad brzegami cieków i zbiorników wodnych korzystnie wpływa na różnorodność biologiczną i stwarza dogodne warunki bytowania również dla gatunków zwierząt nie związanych z lasem.

5.4 Ocena wpływu zaplanowanych zabiegów na integralność obszarów Natura 2000

W projekcie planu urządzenia lasu nie ma zaplanowanych zabiegów mogących naruszyć integralność obszarów Natura 2000. Realizacja zaprojektowanych czynności gospodarczych nie wpłynie negatywnie na rośliny i zwierzęta występujące na obszarach Natura 2000, ani też na ekosystem jako całość, nie zaburza spójności czynników strukturalnych i funkcjonalnych warunkujących zrównoważone trwanie populacji gatunków i siedlisk przyrodniczych, dla ochrony których zaprojektowano obszary Natura 2000.

5.5 Rozwiązania alternatywne

Procedura opracowywania planu urządzenia lasu jest procesem, podczas którego z wielu możliwych wariantów wybierane są rozwiązania optymalne, łączące w sobie zaspokajanie potrzeb społeczno-gospodarczych i ochronę środowiska przyrodniczego. Wszelkie projektowane działania gospodarcze są rozpatrywane w wielu aspektach. Wybór sposobu postępowania ujętego w planie urządzenia lasu następuje po konsultacjach i przy udziale przedstawicieli miejscowych władz gminnych oraz przyrodników działających na omawianym terenie. Możliwe rozwiązania alternatywne

są rozpatrywane i weryfikowane na etapie projektowania w ramach planu. W związku z tym dla projektu planu, który został poddany analizie i ocenie w niniejszej prognozie nie przewiduje się rozwiązań alternatywnych.

Sam plan urządzenia lasu, który po zatwierdzeniu przez właściwego ministra staje się aktem prawa miejscowego, zawiera zarówno ustalenia obligatoryjne, których realizacja jest konieczna, jak też zadania fakultatywne dające określoną swobodę w sposobie ich realizacji.

Wersja Publiczna

6. LITERATURA

Buszko J. 1997 Atlas rozmieszczenia motyli dziennych w Polsce (Lepidoptera: Papilionidae, Hesperidae), Toruń, Turpress

Chylarecki P., Sikora A., Cenian Z. (red.), 2009, Monitoring ptaków lęgowych. Poradnik metodyczny dotyczący gatunków chronionych Dyrektywą Ptasią. GIOŚ, Warszawa

Chylarecki P., Sikora A., Cenian Z., Chodkiewicz T. (red.), 2015, Monitoring ptaków lęgowych. Poradnik metodyczny. Wydanie 2. GIOŚ, Warszawa

Czech A., 2000, Bóbr, Wydawnictwo Lubuskiego Klubu Przyrodników Świebodzin

Czech A. 2005. [Poradnik minimalizowania szkód. Analiza szkód wyrządzanych przez bobry oraz metody rozwiązywania sytuacji konfliktowych](#), Natural Systems. Materiał Informacyjny Ministerstwa Środowiska, IOP PAN, Kraków

Dąbrowski S., Polakowski B. 2001 (materiały niepublikowane), Plan ochrony rezerwatu Niedźwiedzie Wielkie na okres od 1 stycznia 2001 do 31 grudnia 2020 roku- Projekt, Sporządzono na zlecenie Wydziału Ochrony Środowiska i Rolnictwa Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie

FSC Polska 2006, [Kryteria wyznaczania Lasów o szczególnych walorach przyrodniczych \(HCVF\) w Polsce](#) (dostęp 13.11.2019)

FSC Polska 2013, [KRAJOWY STANDARD GOSPODARKI LEŚNEJ FSC W POLSCE FSC-STD-POL-01-01-2013 PL](#) (dostęp 13.11.2019)

Gawroński R. 2006 (materiały niepublikowane), Waloryzacja bezkręgowców wytypowanych do powszechnej inwentaryzacji na terenie Nadleśnictwa Dobrocin, Maszynopis

Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska. 2012. [Instrukcja wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000. Wersja 2012.1.4.](#), Warszawa, GDOŚ (dostęp 13.11.2019)

Glińska-Lewczuk K., Burandt P., Łaźniewska I., Łaźniewski J., Menderski S., Pisarek W. 2014, [Ochrona i renaturyzacja torfowisk wysokich w rezerwach Gązwa, Zielony Mechacz i Sołtysek w północno-wschodniej Polsce](#), Białowieża, Polskie Towarzystwo Ochrony Ptaków (dostęp 13.11.2019)

Guzik K., Szlugaj J. 2012. Kruszywa naturalne żwirowo-piaskowe w północno-wschodniej Polsce. W: Zeszyty Naukowe Instytutu Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią Polskiej Akademii Nauk, Kraków, 83: 19-35.

Hebrich J. (red.) 2004. Lasy i Bory. Poradnik ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 - podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska. Warszawa.

Hołdyński Cz., Krupa M. (red.) 2009. Obszary Natura 2000 w województwie warmińsko-mazurskim. Wydawnictwo Mantis. Olsztyn

Hutorowicz J. 1957. Roślinność rezerwatu Niedźwiedzie Wielkie ze szczególnym uwzględnieniem flory porostów. W: Zesz. Nauk. WSR w Olsztynie, 2: 19-46.

Instrukcja Urządzenia Lasu, 2012, DGLP. Warszawa

Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. 2011. [Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce](#). Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża (dostęp 13.11.2019)

Juźwiak A. Pękal A. 2017. [Nowe stanowisko gniewosza plamistego *Coronella austriaca* \(Laurenti, 1768\) na Pojezierzu Iławskim](#). W: Przegląd Przyrodniczy XXVIII, 2: 138-139. (dostęp 13.11.2019)

Kondracki J., 2011, Geografia Regionalna Polski wydanie trzecie, Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa

Konopski M. 2016 Środowisko przyrodnicze w: [Bański J. \(red.\), 2016, Atlas obszarów wiejskich w Polsce, IGiPZ PAN](#), Warszawa. (dostęp 29.03.2019)

Krzywosz T., Traczuk P. 2012. Kormoran na jeziorach Warmii i Mazur - liczebność, dieta oraz wpływ na rybostan i rybactwo. W: Kormoran w aspekcie zrównoważonego korzystania z zasobów rybackich, Gdynia, 12 listopada 2012. Gdynia: Morski Instytut Rybacki - Państwowy Instytut Badawczy, 19-28

Liro. A. 1995. Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET - Polska. Fundacja IUCN Poland.

Makomaska-Juchiewicz M. (red.) 2010. [1084 Pachnica dębowa](#) w: [Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik metodyczny. Część I](#). Warszawa, GIOŚ. (z późniejszymi zmianami) (dostęp 13.11.2019)

Makomaska-Juchiewicz M., Baran P. (red.), 2012A. Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik Metodyczny. Część II. GIOŚ, Warszawa

Makomaska-Juchiewicz M., Baran P. (red.), 2012B. Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik Metodyczny. Część III. GIOŚ, Warszawa

Makomaska-Juchiewicz M., Baran P. (red.), 2015. Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik Metodyczny. Część IV. GIOŚ, Warszawa

Matuszkiewicz J.M. (red.), 2007, Geobotaniczne rozpoznanie tendencji rozwojowych zbiorowisk leśnych w wybranych regionach Polski. IGiPZ PAN. Warszawa

Matuszkiewicz J.M., 2008, Regionalizacja geobotaniczna Polski. IGiPZ PAN. Warszawa

Mróz W. (red.), 2010. Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik Metodyczny. Część I. GIOŚ, Warszawa

Mróz W. (red.), 2012A. Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik Metodyczny. Część II. GIOŚ, Warszawa

Mróz W. (red.), 2012B. Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik Metodyczny. Część III. GIOŚ, Warszawa

Mróz W. (red.), 2015. Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik Metodyczny. Część IV. GIOŚ, Warszawa

Nadleśnictwo Dobrocin 2019A, Konsultacje społeczne- ekosystemy referencyjne, https://dobrocin.olsztyn.lasy.gov.pl/aktualnosci/-/asset_publisher/1M8a/content/ekosystemy-referencyjne , 16.05.2019 (dostęp 13.11.2019)

Nadleśnictwo Dobrocin 2019B, Konsultacje społeczne- lasy o szczególnych walorach przyrodniczych - HCVF 3.1 3.2, https://dobrocin.olsztyn.lasy.gov.pl/aktualnosci/-/asset_publisher/1M8a/content/lasy-o-szczegolnych-walorach-przyrodniczych-hcvf, 16.05.2019 (dostęp 13.11.2019)

Nadleśnictwo Dobrocin, Transmisja on-line z kolonii czapli siwej, https://dobrocin.olsztyn.lasy.gov.pl/aktualnosci/-/asset_publisher/1M8a/content/transmisja-online, 09.06.2016, (dostęp 13.11.2019)

Neubauer G., Sikora A., Chodkiewicz T., Cenian Z., Chylarecki P., Archita B., Betleja J., Rohde Z., Wieloch, M., Woźniak B., Zieliński P., Zielińska M. 2011. Monitoring populacji ptaków Polski w latach 2008-2009. Biuletyn Monitoringu Przyrody 8/1:1-40.

Oleksa A., Szwajko P. (koordynatorzy) 2007. [Pachnica dębowa Osmoderma eremita \(1084\)](#) w: [Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000, Wyniki Monitoringu](#), Warszawa, GIOŚ (dostęp 13.11.2019)

Oleksa A. (koordynator) 2014. [Pachnica dębowa Osmoderma eremita \(1084\)](#) w: [Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000; Wyniki Monitoringu w latach 2013-2014](#); Warszawa, GIOŚ (dostęp 13.11.2019)

Oleksa A., Szwajko P., Gawroński R. 2003: Pachnica Osmoderma eremita (SCOPOLI, 1763) (Coleoptera: Scarabaeoidea) w Polsce - występowanie, zagrożenia i ochrona. Rocz. nauk. Pol. Tow. Ochr. Przyr. Salamandra, 7: 217-229.

Pawlaczyk P. 2008. Natura 2000. Niezbędnik leśnika. Wydawnictwo Klubu

PEFC Polska 2012. [Norma Krajowa PEFC, PEFC PL 1003:2012v.2 Zrównoważona gospodarka leśna - Wymagania](#) (dostęp 13.11.2019)

Pepłowska-Marczak D., 2007 Rębnia częściowa jako element kształtujący populacje drobnych ptaków leśnych. Maszynopis.

Pepłowska-Marczak D., 2009, Znaczenie rębni gniazdowej w zachowaniu różnorodności gatunkowej ptaków leśnych. W: Anderwald D. (red.). Zdobycze nauki i techniki dla ochrony przyrody w lasach. Studia i Materiały Centrum Edukacji Przyrodniczo-Leśnej. Rogów, 11. Zeszyt 2(21): 84-90.

Polakowski B, Pisarek W. 1997 (materiały niepublikowane), Plan ochrony rezerwatu „Zielony Mechacz” (część przyrodnicza) - Projekt, Olsztyn, Praca wykonana na zlecenie Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie

Praca zbiorowa, 2004 (materiały niepublikowane), Plan ochrony rezerwatu przyrody „Ostoja bobrów na rzece Pasłęce” (wg stanu na 31.12.2003 r.), Gdańsk, Zakład Ornitologii PAN

Praca zbiorowa, 2006 A (materiały niepublikowane), Metodyka inwentaryzacji leśnych siedlisk przyrodniczych Natura 2000 w Lasach Państwowych

Praca zbiorowa, 2006 B (materiały niepublikowane), Metodyka inwentaryzacji nieleśnych siedlisk przyrodniczych Natura 2000 w Lasach Państwowych

Praca zbiorowa, 2006 C (materiały niepublikowane), Metodyka inwentaryzacji gatunków roślin Natura 2000 w Lasach Państwowych

Praca zbiorowa, 2009 (materiały niepublikowane), Operat glebowo-siedliskowy dla Nadleśnictwa Dobrocin wg. Stanu na 01.01.2009; Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Gdyni, maszynopis

Praca zbiorowa, 2015 [Wielkoobszarowa inwentaryzacja stanu lasów w Polsce. Wyniki za okres 2010 - 2014](#), Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej, Sękocin Stary, marzec 2015. (dostęp 13.11.2019)

Praca zbiorowa 2014. [7120 torfowiska wysokie zdegradowane, zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji](#), w: [Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000; Wyniki Monitoringu w latach 2013-2014](#); Warszawa, GIOŚ (dostęp 13.11.2019)

Praca zbiorowa, 2016, [Raport o stanie środowiska w województwie warmińsko-mazurskim w roku 2015](#), Biblioteka Monitoringu Środowiska, Olsztyn (dostęp 13.01.2020)

Praca zbiorowa, 2017 [Raport o stanie środowiska w województwie warmińsko-mazurskim w roku 2016](#), Biblioteka Monitoringu Środowiska, Olsztyn (dostęp 13.01.2020)

Praca zbiorowa, 2018 A, [Raport o stanie środowiska w województwie pomorskim w roku 2017](#), Biblioteka Monitoringu Środowiska, Gdańsk (dostęp 13.01.2020)

Praca zbiorowa, 2018 B, [Raport o stanie środowiska w województwie warmińsko-mazurskim w roku 2017](#), Biblioteka Monitoringu Środowiska, Olsztyn (dostęp 13.01.2020)

Praca zbiorowa 2018 C. [Sprawozdanie z monitoringu siedliska 7120 torfowiska wysokie zdegradowane, zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji](#), w: [Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000; Wyniki Monitoringu w latach 2016-2018](#); Warszawa, GIOŚ (dostęp 13.11.2019)

Praca zbiorowa 2018 D. [Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9130 Żyzne buczyny \(Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion\)](#), w: [Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych](#)

[obszarów ochrony siedlisk Natura 2000; Wyniki Monitoringu w latach 2016-2018;](#)
Warszawa, GIOŚ (dostęp 13.11.2019)

Praca zbiorowa 2018 F. [Sprawozdanie z monitoringu siedliska 9160 Grąd subatlantycki \(Stellario-Carpinetum\)](#), w: [Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000; Wyniki Monitoringu w latach 2016-2018;](#) Warszawa, GIOŚ (dostęp 13.11.2019)

Referowska-Chodak E. 2008. Ochrona przyrody w programie certyfikacji PEFC, w: Certyfikacja gospodarki leśnej w systemie PEFC (Zarząd Główny SITLID). Wyd. Świat, Warszawa: 67-78.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie, Plany ochrony dla rezerwatów przyrody Warmii i Mazur, 19.09.2019, <http://olsztyn.rdos.gov.pl/plany-ochrony-dla-rezerwatow-przyrody-warmii-i-mazur> (dostęp 13.11.2019)

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Olsztynie 2017. Protokół z posiedzenia Komisji Założeń Planu dla Nadleśnictwa Dobrocin , [Dobrocin 5.09.2017](#) (dostęp 29.03.2019)

Rykowski K. (red.) 1997. Ochrona leśnej różnorodności ekologicznej. IBL. Warszawa.

[Solon J., Borzyszkowski J., Bidłasik M., Richling A., Badora K., Balon J., Brzezińska-Wójcik T., Chabudziński Ł., Dobrowolski R., Grzegorzczak I., Jodłowski M., Kistowski M., Kot R., Krąż P., Lechnio J., Macias A., Majchrowska A., Malinowska E., Migoń P., Myga-Piątek U., Nita J., Papińska E., Rodzik J., Strzyż M., Terpiłowski S., Ziąja W., 2018. Physico-geographical mesoregions of Poland: Verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data. Geographia Polonica, vol. 91, no. 2, pp. 143-17](#) (dostęp 29.03.2019)

Tabor J., 2014, Kryteria oceny zasobów martwego drewna w Polsce i w Europie, Studia i Materiały CEPL w Rogowie, nr 41/4, s. 46-60.

Tarasiuk St. 1999. Buk zwyczajny (*Fagus sylvatica* L.) na obrzeżach zasięgu w Polsce. Warunki wzrostu i problemy hodowlane. Fundacja „Rozwój SGGW” Warszawa

Tomiałojć L., Stawarczyk T. 2003. Awifauna Polski. Rozmieszczenie, liczebność i zmiany. PTPP „pro Natura”, Wrocław, s. 868

Wilk T., Jujka M., Krogulec J., Chylarecki P. (red.) 2010. Ostoje ptaków o znaczeniu międzynarodowym w Polsce, OTOP, Marki.

Woś A. 1999. Klimat Polski, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN

[Zasady Hodowli Lasu](#), 2011, DGLP (dostęp 29.03.2019)

Zbyryt A., Maderski S. 2017. Gniazdowanie czapli siwej *Ardea cinerea* w województwie warmińsko-mazurskim - rozmieszczenie i liczebność kolonii lęgowych. *Ornis Pol.* 58: 178-186.

Zbyryt A., Cząstkiewicz D., Menderski S., Szymkiewicz M. 2018. Populacja lęgowa gawrona *Corvus frugilegus* na Warmii i Mazurach. *Ornis Pol.* 59: 171-182.

Zielony R., Kliczkowska A. 2012. [Regionalizacja Przyrodniczo-Leśna Polski 2010](#), Warszawa, CILP (dostęp 29.03.2019)

Zielony R. (red.). 2016. [Siedliska leśne zmienione i zniekształcone](#), Bedoń, ORW LP (dostęp 29.03.2019)

Żółko K., Meissner W., Kalisiński M., Górka E., Melin M., Ibron I., Wysocki D. 2010. Liczebność i rozmieszczenie kolonii czapli siwej *Ardea cinerea* w północnej Polsce. *Ornis Pol.* 51: 30-42.

7. PUBLICZNIE DOSTĘPNE DANE

Atlas Ssaków Polski, Instytut Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk <https://www.iop.krakow.pl/Ssaki/gatunki> (dostęp 03.01.2020)

Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego (BDL GUS) <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start> (dostęp 03.01.2020)

Bank Danych o Lasach (BDL) <https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/> (dostęp 03.01.2020)

[Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody GDOŚ](#) (dostęp 03.01.2020)

Centralna Baza Danych Geologicznych (CBGD) Menadżer pobierania (<http://dm.pgi.gov.pl/>): regiony fizyczno-geograficzne Polski (J. Kondracki 2002) (dane z 09.05.2017); główne zbiorniki wód podziemnych (dane z 08.03.2019); złoża kopalin, obszary górnicze, tereny górnicze (dane z 05.2.2020); Państwowy Instytut Geologiczny - PIB (dostęp 05.02.2020)

Dane geoprzestrzene GDOŚ

<http://www.gdos.gov.pl/dane-i-metadane> (dostęp 03.01.2020)

FSC.org Rejestr certyfikatów FSC

<https://info.fsc.org/details.php?id=a0240000005sW7xAAE&type=certificate> (dostęp 03.01.2020)

Komputerowa Mapa Podziału Hydrograficznego Polski (MHP) w skali 1:50 000

[Otwarte Dane PGW Wody Polskie](#) (dostęp 13.11.2019)

PEFC.org Rejestr certyfikatów PEFC <https://www.pefc.org/find-certified/company/232128> (dostęp 03.01.2020)

[Rejestry form-ochrony-przyrody RDOŚ Olsztyn](#) (dostęp 03.01.2020)

Rocznik Statystyczny Leśnictwa 2019 ([GUS, Warszawa](#)) (dostęp 03.01.2020)

Serwis Natura 2000 <http://natura2000.gdos.gov.pl/> (dostęp 03.01.2020)

Sieć Ostoi Ptaków IBA - PL032

<http://datazone.birdlife.org/site/factsheet/pasleka-river-valley-iba-poland> (dostęp 03.01.2020)

Witryna interaktywnych map Geoserwis (Geoserwis GDOŚ)

<http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> (dostęp 03.01.2020)

Geologia - Wykaz decyzji koncesyjnych Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego dotyczących udzielenia

<https://bip.warmia.mazury.pl/kategoria/55/geologia-wykaz-decyzji-koncesyjnych.html>

<https://bip.warmia.mazury.pl/1271/wykaz-decyzji-marszalka-wojewodztwa-warmińsko-mazurskiego-dotyczących-udzielenia-koncesji-na-wydobywanie-kopalin-ze-złoz-wg.-stanu-na-24.10.2019-r..html> (dostęp 03.01.2020)

8. PRAWODAWSTWO

1. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody ([Dz.U. z 2004 r. nr 92, poz. 880](#)); Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 listopada 2019 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o ochronie przyrody ([Dz.U. 2020 poz. 55](#)) (dostęp 14.01.2020)
2. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko ([Dz.U. 2008 nr 199 poz. 1227](#)) (dostęp 13.01.2020); Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 3 października 2018 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko ([Dz.U. 2018 poz. 2081](#)) z późn. zm. ([Dz.U. 2019 poz. 630](#), [poz. 1501](#), [poz. 1589](#), [poz. 1712](#), [poz. 1815](#), [poz. 1924](#), [poz. 2170](#)) (dostęp 13.01.2020)
3. Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach ([Dz.U. 1991 nr 101 poz. 444](#)) (dostęp 13.01.2020); Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 listopada 2019 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o lasach ([Dz.U. 2020 poz. 6](#)) (dostęp 22.01.2020)
4. Ustawa z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie ([Dz.U. 1995 nr 147 poz. 713](#)) (dostęp 13.01.2020); Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 20 grudnia 2019 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy - Prawo łowieckie ([Dz.U. 2020 poz. 67](#)) (dostęp 22.01.2020)
5. Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie ([Dz.U. 2007 nr 75 poz. 493](#)); Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 sierpnia 2019 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie ([Dz.U. 2019 poz. 1862](#)) z późniejszymi zmianami (dostęp 13.01.2020)
6. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze ([Dz.U. 2011 nr 163 poz. 981](#)); Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 4 kwietnia 2019 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy - Prawo geologiczne i górnicze ([Dz.U. 2019 poz. 868](#)) (dostęp 13.01.2020)

7. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska ([Dz.U. 2001 nr 62 poz. 627](#)); Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 19 lipca 2019 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy - Prawo ochrony środowiska ([Dz.U. 2019 poz. 1396](#)) z późn. zm. ([Dz.U. 2019 poz. 1403](#), [poz. 1495](#), [poz. 1501](#), [poz. 1527](#), [poz. 1579](#), [poz. 1680](#), [poz. 1712](#), [poz. 1815](#), [poz. 2087](#), [poz. 2166](#)) (dostęp 13.01.2020)
8. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych ([Dz.U. 1995 nr 16 poz. 78](#)); Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 26 maja 2017 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych ([Dz.U. 2017 poz. 1161](#)) (dostęp 13.01.2020)
9. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami ([Dz.U. 2003 nr 162 poz. 1568](#)); Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 6 lutego 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami ([Dz.U. 2020 poz. 282](#)) (dostęp 07.02.2020)
10. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ([Dz.U. 2003 nr 80 poz. 717](#)); Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 6 lutego 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ([Dz.U. 2020 poz. 293](#)) (dostęp 07.02.2020)
11. Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne ([Dz.U. 1989 nr 30 poz. 163](#)); Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 28 stycznia 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy - Prawo geodezyjne i kartograficzne ([Dz.U. 2020 poz. 276](#)) (dostęp 07.02.2020)
12. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej ([Dz.U. 1991 nr 81 poz. 351](#)); Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 12 czerwca 2019 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o ochronie przeciwpożarowej ([Dz.U. 2019 poz. 1372](#)) (dostęp 13.01.2020)
13. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne ([Dz.U. 2017 poz. 1566](#)); Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 9 listopada 2018 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy - Prawo wodne ([Dz.U. 2018 poz. 2268](#)) (dostęp 13.01.2020)

14. Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie ([Dz.U. 2007 nr 75 poz. 493](#)); Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 sierpnia 2019 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie ([Dz.U. 2019 poz. 1862](#)) (dostęp 13.01.2020)
15. Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 maja 2009 r. Polityka ekologiczna Państwa ([M.P. 2009 nr 34 poz. 501](#)),
16. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego p. u. l. oraz inwentaryzacji lasu ([Dz. U. 2012, poz. 1302](#)) (dostęp 13.01.2020)
17. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko ([Dz.U. 2019 poz. 1839](#)) (dostęp 13.01.2020)
18. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 kwietnia 2012 r. w sprawie szczegółowego zakresu informacji o prowadzonych ocenach oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz strategicznych ocenach oddziaływania na środowisko ([Dz.U. 2012 poz. 529](#)) (dostęp 13.01.2020)
19. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów ([Dz. U. 2014 poz. 1408](#)) (dostęp 13.01.2020)
20. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin ([Dz. U. 2014, poz. 1409](#))(dostęp 13.01.2020)
21. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt ([Dz.U. 2016 poz. 2183](#)); Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 18 grudnia 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt ([Dz.U. 2020 poz. 26](#)) (dostęp 13.01.2020)
22. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej ([Dz.U. 2017 poz. 2408](#)) (dostęp 13.01.2020)
23. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku

krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody ([Dz. U. 2005 nr 94, poz. 794](#)) (dostęp 13.01.2020)

24. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów ([Dz. U. 2006 nr 58, poz. 405](#), z późn. zm.) (dostęp 13.01.2020)
25. Uchwała Nr XIX/445/16 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 30 sierpnia 2016 r. w sprawie uchwalenia Programu Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2020 (<https://bip.warmia.mazury.pl/>) (dostęp 03.01.2020)
26. Uchwała nr XXXIX/832/18 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 sierpnia 2018 r. w sprawie uchwalenia Planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego ([DZ. URZ. WOJ. WARM-MAZ 2018.4173](#)) (dostęp 13.01.2020)
27. „Ramowe wytyczne w sprawie projektowania w planie urządzenia lasu zadań z zakresu ochrony przyrody dla obszaru Natura 2000 na gruntach w zarządzie nadleśnictwa”, wprowadzone do stosowania przez Głównego Konserwatora Przyrody w dniu 21 marca 2013 r. ([archiwum Ministerstwa Środowiska](#)) (dostęp 03.01.2020)
28. Decyzja DL-lpn-612-4/26701/10/jł Ministra Środowiska, z dnia 04.06.2010 r. w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwa Dobrocin.
29. Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 21 grudnia 2017 r. w sprawie zezwolenia na czynności podlegające zakazom w stosunku do bobra europejskiego (*Castor fiber* L.) na ciekach naturalnych i kanałach ([DZ. URZ. WOJ. WARM-MAZ 2017.5208](#)) (dostęp 13.01.2020)
30. Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 12 kwietnia 2017 r. w sprawie zezwolenia na czynności podlegające zakazom w stosunku do bobra europejskiego *Castor fiber* ([DZ. URZ. WOJ. 2017.1899](#)) (dostęp 13.01.2020)

31. Zarządzenie nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r. w sprawie Instrukcji urządzania lasu (znak sprawy: ZU-709-72/2011; [BILP 1/2012](#)); Zarządzenie nr 83 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 23 grudnia 2012 r. w sprawie korekty Instrukcji Urządzania Lasu stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r. (znak sprawy: [ZU 042 01 81/2012](#)); Zarządzenie nr 75 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 5 grudnia 2019 r. w sprawie nowelizacji „Instrukcji urządzania lasu” stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r. w sprawie "Instrukcji urządzania lasu" (znak sprawy: ZU.6004.50.2019; [BILP 1/2020](#)) (dostęp 13.02.2020)
32. Zarządzenie nr 31 Dyrektora Generalnego LP z dnia 19 lipca 2006 r. w sprawie ustalenia systemu okresowej, powszechnej inwentaryzacji gatunków roślin, zwierząt, innych organizmów i siedlisk przyrodniczych, mających znaczenie wskaźnikowe przy ocenie stanu lasów oraz prognozowaniu zmian w ekosystemach leśnych; (nieobowiązujące)
33. Zarządzenie nr 42 Dyrektora Generalnego LP z dnia 22 listopada 2017 r. w sprawie obowiązujących uregulowań wewnętrznych Naczelnego Dyrektora Lasów Państwowych i Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, [Biuletyn Informacyjny Lasów Państwowych 1/2018](#) (dostęp 13.01.2020)
34. Decyzja nr 61 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 25 lipca 2006 r. w sprawie przeprowadzenia w roku 2006 i 2007 powszechnej inwentaryzacji siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, o których mowa w dyrektywach Rady Europejskiej nr 92/43/EWG z 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, jak też 92/62/WE z 27 października 1997 r. w sprawie dostosowania do postępu naukowo-technicznego dyrektywy 93/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, a także uzupełnienia inwentaryzacji bociana czarnego, orła bielika, orlika krzykliwego, puchacza, żurawia i cietrzewia (znak :ZO-732-2- 19/2006); Decyzja Nr 63 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 7 sierpnia 2006 r. wprowadzająca jednolity tekst Decyzji nr 61 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 25 lipca 2006 r. (znak: ZO-732-2-24/2006) (dostęp 13.01.2020)

35. Decyzja [WSTE.6400.87.2015.JM](#) z dnia 22.01.2016 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w sprawie m.in. zniszczenia siedlisk owada prawem chronionego: pachnicy dębowej oraz przemieszczeniu form rozwojowych tego owada z miejsc regularnego przebywania na inne miejsce (siedlisko zastępcze) (dostęp 13.01.2020)
36. Zarządzenie nr 22/2019 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie z dnia 26.04.2019 r. w sprawie funkcjonowania Lasów o szczególnych walorach przyrodniczych - HCVF (High Conservation Value Forests) oraz ekosystemów referencyjnych na terenie RDLP w Olsztynie ([Zn. spr. ZO.0210.1.2019](#)) (dostęp 13.01.2020); Zarządzenie Nr 24 Dyrektora RDLP w Olsztynie z 2008 w sprawie procedury wyznaczania i konsultacji społecznych lasów o szczególnych walorach przyrodniczych HCVF zgodnie ze standardami FSC adaptowanymi do warunków polskich (Zn. spr. ZO-732/72/08) (nieobowiązujące)
37. Zarządzenie nr 24 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie z dn. 20.08.2014r. w sprawie obowiązujących uregulowań wewnętrznych ([Zn. spr. ZO-732-SR-21/2014](#)) (dostęp 13.01.2020); Zarządzenie nr 23 z dnia 18 sierpnia 2008 r. w sprawie szczególnej ochrony zasobów rozkładającego się drewna w wybranych ekosystemach leśnych na terenie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie (Zn. srp.ZO-732/70/08) (nieobowiązujące)
38. Zarządzenie nr 7 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie z dn. 14.03.2012 w sprawie wykazów obowiązujących zarządzeń i decyzji Dyrektora Okręgowego Zarządu Lasów Państwowych w Olsztynie wydanych w latach 1989-2011, wg stanu prawnego na 31 grudnia 2011 ([Zn. spr. DO-013-10/12](#)) (dostęp 13.01.2020)
39. Procedury dotyczące pozostawiania martwego drewna w lesie na terenie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie 19.08.2010 ([Zn. sp. ZO-732/51/10](#)) (dostęp 13.01.2020)

8.1. Formy ochrony przyrody

[Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki w Olsztynie](#)

[Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody GDOŚ](#) (dostęp 03.01.2020)

[Rejestry form-ochrony-przyrody RDOŚ Olsztyn](#) (dostęp 03.01.2020)

8.2. Użytki Ekologiczne

<http://crfop.gdos.gov.pl/> (dostęp 13.01.2020)

40. Rozporządzenie Nr 135 Wojewody Olsztyńskiego z dnia 14 czerwca 1996 w sprawie uznania za użytek ekologiczny (Dz. Urz. Woj. Olsztyńskiego Nr 23 poz. 263 z 1996 r.)
41. Rozporządzenie Nr 89 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 października 2008 w sprawie użytku ekologicznego "Rozlewisko Morąskie" (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 173 poz. 2516 z 7.11.2008 r.)
42. Rozporządzenie Nr 25 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 30 lipca 2009 w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego "Rozlewisko Morąskie" (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 105 poz. 1658 z 31.07.2009 r.)
43. Uchwała nr XXII/427/12 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 listopada 2012 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Morąg oraz likwidacji dotychczasowej aglomeracji Morąg ([DZ. URZ. WOJ. WARM-MAZ 2012.3634](#)) (dostęp 13.01.2020)
44. Uchwała nr III/20/14 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 30 grudnia 2014 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru miasta Morąg ([DZ. URZ. WOJ. WARM-MAZ 2015.701](#)) (dostęp 13.01.2020)

8.3. Parki Krajobrazowe

<http://crfop.gdos.gov.pl/> (dostęp 03.01.2020)

[Plan Ochrony PK - projekt](#) (dostęp 03.01.2020)

45. Rozporządzenie Nr 120 Wojewody Olsztyńskiego i Wojewody Elbląskiego z dnia 17 maja 1993 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Pojezierza Iławskiego. (Dz. Urz. Woj. Olsztyńskiego Nr 19 poz. 226)
46. Rozporządzenie Nr 37 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 września 2005 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Pojezierza Iławskiego w części dotyczącej województwa warmińsko-mazurskiego ([Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego z 2005 r. Nr 140, poz. 1649](#)) (dostęp 03.01.2020)
47. Rozporządzenie Nr 60/06 Wojewody Pomorskiego z dnia 15 maja 2006 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Pojezierza Iławskiego ([Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z 2006 r. Nr 58, poz. 1197](#)) (dostęp 03.01.2020)

48. Rozporządzenie Nr 35 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 24 czerwca 2006 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w sprawie Parku Krajobrazowego Pojezierza Iławskiego w części dotyczącej województwa warmińsko-mazurskiego ([Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego z 2006 r. Nr 86, poz. 1472](#)) (dostęp 03.01.2020)

8.4. Rezerwaty

49. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie rodzajów, typów i podtypów rezerwatów przyrody ([Dz.U. 2005 nr 60 poz. 533](#)) (dostęp 13.01.2020)

8.4.1. Rezerwat krajobrazowy Wyspa Lipowa

<http://crfop.gdos.gov.pl/> (dostęp 03.01.2020)

50. Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 10 grudnia 1968 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody ([M.P. z 1969 r. Nr 2, poz. 14](#)) (dostęp 03.01.2020)
51. Obwieszczenie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 3 kwietnia 2001 r. w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatów przyrody utworzonych do dnia 31 grudnia 1998 r. (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego z 2001 r. Nr 28, poz. 375)

8.4.2. Rezerwat faunistyczny Ostoja Bobrów na Rzece Pasłęce

<http://crfop.gdos.gov.pl/> (dostęp 03.01.2020)

52. Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 5 stycznia 1970 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody ([M.P. z 1970 r. Nr 2, poz. 21](#)) (dostęp 03.01.2020)
53. Zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych z dnia 10 maja 1989 r. zmieniające zarządzenia w sprawie uznania za rezerwaty przyrody ([M.P. z 1989 r. Nr 17, poz. 119](#)) (dostęp 03.01.2020)
54. Rozporządzenie Nr 239 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 4 czerwca 2001 r. w sprawie zmiany granic rezerwatu (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego z 2001 r. Nr 46, poz. 732)
55. Zarządzenie Nr 22 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 7 czerwca 2010 r. uchylające zarządzenie w sprawie zmiany granic rezerwatu

przyrody "Ostoja bobrów na rzece Pasłęce" ([Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego z 2010 r. Nr 83, poz. 1357](#)) (dostęp 03.01.2020)

56. Zarządzenie Nr 49 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 5 września 2019 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody "Ostoja bobrów na rzece Pasłęce" ([http://bip.olsztyn.rdos.gov.pl/zarządzenie nr 49](http://bip.olsztyn.rdos.gov.pl/zarządzenie_nr_49)) (dostęp 03.01.2020)

57. Zarządzenie Nr 63 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 31 października 2019 r. w sprawie zmiany zarządzenia dotyczącego ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody "Ostoja bobrów na rzece Pasłęce" ([https://bip.olsztyn.rdos.gov.pl/zarządzenie nr 63](https://bip.olsztyn.rdos.gov.pl/zarządzenie_nr_63)) (dostęp 03.01.2020)

58. Zarządzenie Nr 70 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 5 listopada 2019 r. w sprawie zmiany zarządzenia dotyczącego ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody "Ostoja bobrów na rzece Pasłęce" ([http://bip.olsztyn.rdos.gov.pl/zarządzenie nr 70](http://bip.olsztyn.rdos.gov.pl/zarządzenie_nr_70)) (dostęp 03.01.2020)

59. Zarządzenie Nr 2 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 14 stycznia 2020 r. w sprawie zmiany zarządzenia dotyczącego ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody "Ostoja Bobrów na rzece Pasłęce" ([http://bip.olsztyn.rdos.gov.pl/zarządzenie nr 2](http://bip.olsztyn.rdos.gov.pl/zarządzenie_nr_2)) (dostęp 15.01.2020)

8.4.3. Rezerwat leśny Niedźwiedzie Wielkie

<http://crfop.gdos.gov.pl/> (dostęp 03.01.2020)

60. Zarządzenie Ministra Leśnictwa z dnia 21 kwietnia 1955 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody ([M.P. z 1955 r. Nr 40, poz. 397](#))(dostęp 03.01.2020)

61. Zarządzenie Nr 61 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 12 października 2010 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Niedźwiedzie Wielkie" ([Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego z 2010 r. Nr 169, poz. 2161](#)) (dostęp 03.01.2020)

8.4.4. Rezerwat florystyczny Zielony Mechacz

<http://crfop.gdos.gov.pl/> (dostęp 03.01.2020)

62. Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 15 maja 1962 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody ([M.P. z 1962 r. Nr 51, poz. 252](#)) (dostęp 03.01.2020)

63. Zarządzenie Nr 45 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 21 sierpnia 2012 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Zielony Mechacz” ([Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego z 2012 r. poz. 2345](#)) (dostęp 03.01.2020)

8.5. Obszary Chronionego Krajobrazu

8.5.1. Obszar Chronionego Krajobrazu Pojezierza Iławskiego- część B

<http://crfop.gdos.gov.pl/> (dostęp 03.01.2020)

64. Rozporządzenie Nr 21 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 14 kwietnia 2003 r. w sprawie wprowadzenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa warmińsko-mazurskiego (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego z 2003 r. Nr 52, poz. 725)
65. Rozporządzenie Nr 31 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Pojezierza Iławskiego (część A i część B); (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego z 2008 r. Nr 71, poz. 1357)

8.5.2. Obszar Chronionego Krajobrazu Rzeki Wąskiej

<http://crfop.gdos.gov.pl/> (dostęp 03.01.2020)

66. Uchwała Nr VI/51/85 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Elblągu z dnia 26 kwietnia 1985 r. w sprawie utworzenia parków krajobrazowych oraz obszarów krajobrazu chronionego na terenie województwa elbląskiego (Dz. Urz. WRN w Elblągu z 1985 r. Nr 10, poz. 60) z późniejszymi zmianami
67. Rozporządzenie Nr 104 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 3 listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Rzeki Wąskiej (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego z 2008 r. Nr 176, poz. 2572)

8.5.3. Obszar Chronionego Krajobrazu Kanału Elbląskiego

<http://crfop.gdos.gov.pl/> (dostęp 03.01.2020)

68. Rozporządzenie Wojewody Elbląskiego nr 4/97 z dnia 28 kwietnia 1997 r. zmieniające uchwałę w sprawie utworzenia parków krajobrazowych oraz obszarów krajobrazu chronionego na terenie województwa elbląskiego (Dz. Urz. Woj. Elbląskiego z 1997 r. nr 7 poz. 43)

69. Uchwała nr XXX/670/17 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 26 września 2017 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Kanału Elbląskiego ([Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego z 2017 r. poz. 4144](#)) (dostęp 03.01.2020)

8.5.4. Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki

<http://crfop.gdos.gov.pl/> (dostęp 03.01.2020)

70. Uchwała Nr XXVI/605/17 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 25 kwietnia 2017 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki ([Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego z 2017 r. poz. 2465](#)) (dostęp 03.01.2020)

8.5.5. Obszar Chronionego Krajobrazu Jeziora Drużno

<http://crfop.gdos.gov.pl/> (dostęp 03.01.2020)

71. Uchwała Nr VI/51/85 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Elblągu z dnia 26 kwietnia 1985 r. w sprawie utworzenia parków krajobrazowych oraz obszarów krajobrazu chronionego na terenie województwa elbląskiego (Dz. Urz. WRN w Elblągu z 1985 r. Nr 10, poz. 60) z późniejszymi zmianami

72. Rozporządzenie Nr 25 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Jeziora Drużno ([Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego z 2008 r. Nr 70, poz. 1341](#)) (dostęp 03.01.2020)

8.5.6. Obszar Chronionego Krajobrazu Lasów Taborskich

<http://crfop.gdos.gov.pl/> (dostęp 03.01.2020)

73. Rozporządzenie Nr 150 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 13 listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Lasów Taborskich ([Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego z 2008 r. Nr 179, poz. 2635](#)) (dostęp 03.01.2020)

8.5.7. Narięński Obszar Chronionego Krajobrazu

<http://crfop.gdos.gov.pl/> (dostęp 03.01.2020)

74. Rozporządzenie Nr 148 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 13 listopada 2008 r. w sprawie Narięńskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu ([Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego z 2008 r. Nr 179, poz. 2633](#)) (dostęp 03.01.2020)

8.5.8. Obszar Chronionego Krajobrazu Rzeki Dzierzgoń (woj. Warmińsko-Mazurskie)

<http://crfop.gdos.gov.pl/> (dostęp 03.01.2020)

75. Uchwała Nr VI/51/85 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Elblągu z dnia 26 kwietnia 1985 r. w sprawie utworzenia parków krajobrazowych oraz obszarów chronionych na terenie województwa elbląskiego (Dz. Urz. WRN w Elblągu z 1985 r. Nr 10, poz. 60)
76. Rozporządzenie Nr 4/97 Wojewody Elbląskiego z dnia 28 kwietnia 1997 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie utworzenia parków krajobrazowych oraz obszarów krajobrazu chronionego na terenie województwa elbląskiego (Dz. Urz. Woj. Elbląskiego z 1997 r. Nr 7, poz. 43)
77. Rozporządzenie Nr 34 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Rzeki Dzierzgoń ([Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego z 2008 r. Nr 71, poz. 1360](#)) (dostęp 03.01.2020)

8.5.9. Obszar Chronionego Krajobrazu Rzeki Dzierzgoń (woj. Pomorskie)

<http://crfop.gdos.gov.pl/> (dostęp 03.01.2020)

78. Uchwała Nr VI/51/85 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Elblągu z dnia 26 kwietnia 1985 r. w sprawie utworzenia parków krajobrazowych oraz obszarów chronionych na terenie województwa elbląskiego (Dz. Urz. WRN w Elblągu z 1985 r. Nr 10, poz. 60)
79. Rozporządzenie Nr 4/97 Wojewody Elbląskiego z dnia 28 kwietnia 1997 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie utworzenia parków krajobrazowych oraz obszarów krajobrazu chronionego na terenie województwa elbląskiego (Dz. Urz. Woj. Elbląskiego z 1997 r. Nr 7, poz. 43)
80. Uchwała Nr 259/XXIV/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 25 lipca 2016 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie pomorskim ([Dz. Urz. Województwa Pomorskiego z 2016 r. poz. 2942](#)) (dostęp 03.01.2020)

8.6. Obszary Natura 2000

81. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa ([Dz.U. L 20 z 26.1.2010](#)) (dostęp 13.01.2020)
82. Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory ([Dz.U. L 206 z 22.7.1992](#)) (dostęp 13.01.2020)
83. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 ([Dz.U. 2010 nr 77 poz. 510](#)); Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 sierpnia 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 ([Dz.U. 2012 poz. 1041](#)); Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 listopada 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 ([Dz.U. 2013 poz. 1302](#)); Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2014 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 ([Dz.U. 2014 poz. 1713](#)) (dostęp 13.01.2020)
84. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków ([Dz.U. 2011 nr 25 poz. 133](#)); Obwieszczenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 marca 2011 r. o sprostowaniu błędów ([Dz.U. 2011 nr 67 poz. 358](#)); Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 marca 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków ([Dz.U. 2012 poz. 358](#)); Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 czerwca 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków ([Dz.U. 2017 poz. 1416](#)); Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 sierpnia 2018 r. zmieniające

rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków ([Dz.U. 2018 poz. 1789](#)) (dostęp 13.01.2020)

85. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru natura 2000 ([Dz.U. 2010 nr 34 poz. 186](#)); Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 kwietnia 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 ([Dz.U. 2012 poz. 506](#)); Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 listopada 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 ([Dz.U. 2017 poz. 2310](#)) (dostęp 13.01.2020)

8.6.1. OSO Dolina Pasłęki PLB280002

86. [Standardowy Formularz danych \(SDF\) PLH280006](#) (dostęp 13.01.2020)
87. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków ([Dz.U. 2011 nr 25 poz. 133](#)) z późn. zm. ([Dz.U. 2011 nr 67 poz. 358](#); [Dz.U. 2012 poz. 358](#); [Dz.U. 2017 poz. 1416](#); [Dz.U. 2018 poz. 1789](#)) (dostęp 13.01.2020)
88. Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 2 grudnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Pasłęki PLB280002 ([DZ. URZ. WOJ. WARM-MAZ 2014.3975](#)) (dostęp 13.01.2020)
89. [Uzasadnienie PZO Dolina Pasłęki PLB280002](#) (dostęp 13.01.2020)

8.6.2. OZW Rzeka Pasłęka PLH280006

90. [Standardowy formularz danych \(SDF\) PLH280006](#) (dostęp 13.01.2020)
91. Decyzja Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmująca, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny ([Dz.U. L 12 z 15.1.2008](#)) (dostęp 13.01.2020)
92. Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2016/2334 z dnia 9 grudnia 2016 r. w sprawie przyjęcia dziesiątego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla

- Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny ([Dz.U. L 353 z 23.12.2016](#)) (dostęp 13.01.2020)
93. Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2019/18 z dnia 14 grudnia 2018 r. w sprawie przyjęcia dwunastego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny ([Dz.U. L 7 z 9.1.2019](#)) (dostęp 13.01.2020)
94. Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 14 maja 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Rzeka Pasłęka PLH280006 ([DZ. URZ. WOJ. WARM-MAZ 2015.1883](#)); Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 25 maja 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Rzeka Pasłęka PLH280006 ([DZ. URZ. WOJ. WARM-MAZ 2016.2278](#)) (dostęp 13.01.2020)
95. [Uzasadnienie PZO Rzeka Pasłęka PLH280006](#) (dostęp 13.01.2020)

8.6.3. OZW Budwity PLH280010

96. [Standardowy formularz danych \(SDF\) PLH280010](#) (dostęp 13.01.2020)
97. Decyzja Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmująca, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny ([Dz.U. L 12 z 15.1.2008](#)) (dostęp 13.01.2020)
98. Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2016/2334 z dnia 9 grudnia 2016 r. w sprawie przyjęcia dziesiątego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny ([Dz.U. L 353 z 23.12.2016](#)) (dostęp 13.01.2020)
99. Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2019/18 z dnia 14 grudnia 2018 r. w sprawie przyjęcia dwunastego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny ([Dz.U. L 7 z 9.1.2019](#)) (dostęp 13.01.2020)
100. Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 3 sierpnia 2016 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru

Natura 2000 Budwity PLH280010 ([DZ. URZ. WOJ. WARM-MAZ 2016.3282](#)) (dostęp 13.01.2020)

101. [Obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 12 września 2016 r., znak WOPN-OON.6320.39.2016.EBA.2](#) (dostęp 13.01.2020)

8.6.4. SOO Jezioro Wukśniki PLH280038

102. [Standardowy formularz danych \(SDF\) PLH280038](#) (dostęp 13.01.2020)
103. Decyzja Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny ([Dz.U. L 33 z 8.2.2011](#)) (dostęp 13.01.2020)
104. Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2019/18 z dnia 14 grudnia 2018 r. w sprawie przyjęcia dwunastego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny ([Dz.U. L 7 z 9.1.2019](#)) (dostęp 13.01.2020)
105. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 maja 2017 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Jezioro Wukśniki (PLH280038) ([Dz.U. 2017 poz. 1093](#)) (dostęp 13.01.2020)
106. Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 14 sierpnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Wukśniki PLH280038 ([DZ. URZ. WOJ. WARM-MAZ 2014.2808](#)) (dostęp 13.01.2020)
107. Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 20 lipca 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Wukśniki PLH280038 ([DZ. URZ. WOJ. WARM-MAZ 2016.3147](#)) (dostęp 13.01.2020)
108. [Uzasadnienie PZO Jezioro Wukśniki PLH280038](#) (dostęp 13.01.2020)

8.6.5. SOO Niedźwiedzie Wielkie PLH280050

109. [Standardowy formularz danych \(SDF\) PLH280050](#) (dostęp 13.01.2020)
110. Decyzja Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie

- dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny ([Dz.U. L 33 z 8.2.2011](#)) (dostęp 13.01.2020)
111. Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2019/18 z dnia 14 grudnia 2018 r. w sprawie przyjęcia dwunastego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny ([Dz.U. L 7 z 9.1.2019](#)) (dostęp 13.01.2020)
112. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 maja 2017 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Niedźwiedzie Wielkie (PLH280050) ([Dz.U. 2017 poz. 1094](#)) (dostęp 13.01.2020)
113. Zarządzenie nr 7 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 19 lutego 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Niedźwiedzie Wielkie PLH280050 ([DZ. URZ. WOJ. WARM-MAZ 2014.1007](#)) (dostęp 13.01.2020)
114. [Uzasadnienie PZO Niedźwiedzie Wielkie PLH280050](#) (dostęp 13.01.2020)

8.7. Pomniki przyrody

- [Rejestry pomników przyrody - RDOŚ Olsztyn](#) (dostęp 03.01.2020)
115. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie kryteriów uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody ([Dz.U. 2017 poz. 2300](#)) (dostęp 13.01.2020)
116. Uchwała nr V/42/19 Rady Gminy Małydy z dnia 20 marca 2019 r. w sprawie zniesienia statusu pomników przyrody ([DZ. URZ. WOJ. WARM-MAZ 2019.1570](#)) (dostęp 13.01.2020)
117. Decyzja Nr 352/70 Wojewody Olsztyńskiego z dnia 16 lipca 1970 r. o uznanie za pomnik przyrody

8.8. Konwencje międzynarodowe

118. Konwencja o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego, sporządzona w Ramsarze dnia 2 lutego 1971 r. ([Dz.U. 1978 nr 7 poz. 24](#)); Protokół przyjęty w Paryżu dnia 3 grudnia 1982 r. zmieniający Konwencję o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego, sporządzoną w Ramsarze dnia 2 lutego 1971 r. ([Dz.U. 2003 nr 131 poz. 1204](#)); Poprawki sporządzone w Regina dnia 3 czerwca 1987 r. do Konwencji o obszarach

wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego, sporządzonej w Ramsarze dnia 2 lutego 1971 r. ([Dz.U. 2003 nr 131 poz. 1206](#)) (dostęp 13.01.2020) Oświadczenie Rządowe z dnia 26 maja 1984 r. w sprawie uczestnictwa szeregu państw w Konwencji o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego, sporządzonej w Ramsarze dnia 2 lutego 1971 r. ([Dz.U. 1984 nr 31 poz. 169](#)) (dostęp 13.01.2020)

119. Europejska Konwencja Krajobrazowa - podpisana 20 października 2000 r. we Florencji ([Dz.U. 2006 nr 14 poz. 98](#)) (dostęp 13.01.2020)
120. Konwencja o różnorodności biologicznej, sporządzona w Rio de Janeiro dnia 5 czerwca 1992 r. ([Dz.U. 2002 nr 184 poz. 1532](#))
121. Konwencja Berneńska - konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk - sporządzona 19 września 1979 r. w Bernie ([Dz.U. 1996 nr 58 poz. 263](#)); (dostęp 13.01.2020)
122. Konwencja Bońska - konwencja o ochronie gatunków wędrownych dzikich zwierząt ([Dz.U. 2003 nr 2 poz. 17](#)) (dostęp 13.01.2020)
123. Konwencja w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego, przyjęta w Paryżu dnia 16 listopada 1972 r. przez Konferencję Generalną Organizacji Narodów Zjednoczonych dla Wychowania, Nauki i Kultury na jej siedemnastej sesji ([Dz.U. 1976 nr 32 poz. 190](#))

8.9. Ochrona wartości kulturowych

124. Uchwała nr VII/49/2013 Rady Gminy Rychliki z dnia 30 października 2013 r. w sprawie przyjęcia "Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Gminy Rychliki na lata 2013 - 2016" ([DZ. URZ. WOJ. WARM-MAZ 2014.991](#)) (dostęp 13.01.2020)
125. Uchwała nr III/33/18 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Morąg na lata 2019-2022 ([DZ. URZ. WOJ. WARM-MAZ 2019.744](#)) (dostęp 13.01.2020)
126. Uchwała nr XXX/162/2013 Rady Gminy Łukta z dnia 21 czerwca 2013 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami na lata 2013 - 2016 dla Gminy Łukta ([DZ. URZ. WOJ. WARM-MAZ 2013.2561](#)) (dostęp 13.01.2020)

127. Uchwała nr VII/68/12 Rady Gminy Stary Dzierzgoń z dnia 29 grudnia 2012 r. w sprawie przejęcia „Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Stary Dzierzgoń na lata 2012 - 2015”. ([DZ. URZ. WOJ. 2013.705](#)) (dostęp 13.01.2020)
128. Zarządzenie Nr 106/2015 Wójta Gminy Rychliki z dnia 04 grudnia 2015 roku w sprawie Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Rychliki ([BIP UG Rychliki](#)); [Gminna Ewidencja Zabytków](#) (dostęp 13.01.2020)

Wersja Publiczna

9. MAPY SPORZĄDZONE NA POTRZEBY PROGNOZY

Do sporządzenia opracowania wykorzystano warstwy map numerycznych dla obszarów: Dolina Pasłęki PLB280002, Rzeka Pasłęka PLH280006, Budwity PLH280010, SOO Jezioro Wukśniki PLH280038, Niedźwiedzie Wielkie PLH280050 udostępnione przez RDOŚ w Olsztynie.

Do prognozy w formie elektronicznej dołączono mapy: mapę przeglądową projektowanych cięć rębnych, mapę sytuacyjno-przeglądową obszarów chronionych i funkcji lasu dla Nadleśnictwa.

10. WYKAZ SKRÓTÓW

BULiGL - Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
DS - Dyrektywa Siedliskowa
DP - Dyrektywa Ptasia
JCW - jednolita część wód
KDO - klasa do odnowienia
KO - klasa odnowienia
KZP - Komisja Założeń Planu
LP - Lasy Państwowe
MLiPD - Minister Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego
MOŚZNiL - Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa
MP - Monitor Polski
NTG - Narada Techniczno-Gospodarcza
OSOP - Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków
POP - Program Ochrony Przyrody
PUL - Plan Urządzenia Lasu
RDLP - Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
RDOŚ - Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
SDF - Standardowy Formularz Danych
OZW - obszar mający znaczenie dla Wspólnoty
TD - Typ Drzewostanu
WIOŚ - Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
ZHL - Zasady Hodowli Lasu

gatunki drzew

Bk	-	buk zwyczajny	lesz.	-	leszczyna
Brz	-	brzoza	Lp	-	lipa (nieokreślona)
Czm	-	czeremcha	Md	-	modrzew
Db	-	dąb (nieokreślony)	OI	-	olsza czarna
Dbb	-	dąb bezszypułkowy	Ols	-	olsza szara
Dbś	-	dąb szypułkowy	Os	-	osika
Dbc	-	dąb czerwony	So	-	sosna zwyczajna
Gb	-	grab	Św	-	świerk pospolity
Jb	-	jabłoń	Tp	-	topola
Js	-	jesion	Wb	-	wierzba
Jw	-	jawor	Wz	-	wiąz (nieokreślony)
Kl	-	klon zwyczajny			

siedliskowe typy lasu

Bśw	-	bór świeży	LMw	-	las mieszany wilgotny
Bw	-	bór wilgotny	LMb	-	las mieszany bagienny
Bb	-	bór bagienny	Lśw	-	las świeży
BMśw	-	bór mieszany świeży	Lw	-	las wilgotny
BMw	-	bór mieszany wilgotny	OI	-	ols
BMb	-	bór mieszany bagienny	OIJ	-	ols jesionowy
LMśw	-	las mieszany świeży	Lł	-	las łęgowy